

Børns familier

Anne Nærvig Petersen
Thomas Michael Nielsen

Børns familier

TemaPubl 2008:2
Udgivet af Danmarks Statistik
September 2008
Oplag: 800
Trykt hos Fihl Jensen

Trykt udgave: Pris: 205,00 kr. inkl. 25 pct. moms ISBN 978-87-501-1700-1
Kan købes på www.dst.dk/boghandel

Pdf-udgave: Kan hentes gratis på ISBN 978-87-501-1701-8
www.dst.dk/publ/BornsFamilier

Adresser:

Danmarks Statistik Tlf. 39 17 39 17 e-post: dst@dst.dk
Sejrøgade 11 Fax 39 17 39 99 www.dst.dk
2100 København Ø

Forfattere:

Anne Nærvig Petersen
Fuldmægtig i kontoret for Befolkning
E-post: anp@dst.dk

Thomas Michael Nielsen
Fuldmægtig i kontoret for Befolkning
E-post: tmn@dst.dk

Temapublikationer

fra Danmarks Statistik.
Se øvrige udgivelser side 205

© Danmarks Statistik 2008

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.
Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.
Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse
af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.
Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,
har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Til trods for at de fleste børn vokser op sammen med begge deres forældre, er der en stigende andel børn, som oplever, at deres forældre bliver skilt eller ophæver parforholdet og flytter fra hinanden. I denne temapublikation tegnes der et billede af børn og børns familier, både den familie de har bopælsadresse hos – bopælsfamilien – og den familie, hvor barnet ikke deler adresse med forælderen - samværsfamilien. Både bopæls- og samværsfamilier er beskrevet med hjælp af oplysninger om familiens størrelse, type og boligforhold, samt de voksnes uddannelse, beskæftigelse og indkomst. Bogen bygger især på oplysninger fra Danmarks Statistiks Børnedatabase.

Publikationen beskriver børnefamilierne, men ser også familierne fra børnenes synsvinkel. Et kapitel omhandler familieskift, og i dette kapitel belyses spørgsmål som: Hvor mange børn oplever et familieskift i løbet af et år? Hvor længe har børn den samme familie? Hvor mange forskellige voksne har de 17-årige boet sammen med?

Der er i publikationen særligt fokus på børn med delte familier - hvordan er bopælsfamiliens situation sammenlignet med samværsfamiliens? For at kunne sammenligne indkomster i forskellige familier er der for alle børnefamilier beregnet ækvivalensindkomster, som tager højde for hvor mange personer familien indeholder. For delte familier er der foretaget forskellige beregninger af ækvivalensindkomster, afhængig af om familiens børn kun tælles med i bopælsfamilien eller om de fordeles mellem bopæls- og samværsfamilien.

Velfærdsministeriet og det tidligere Ministerium for Familie og Forbrugeranliggender har ydet finansiel støtte til projektet og en styregruppe med medlemmer fra ministerierne og Danmarks Statistik har fulgt arbejdet.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistik af Anne Nærvig Petersen og Thomas Michael Nielsen. Connie Østberg har stået for layout og grafik.

Danmarks Statistik, juli 2008

Jan Plovsing /
Anita Lange

Indholdsfortegnelse

	Sammenfatning	7
1.	Børnebefolkningen	13
1.1	Børn i forhold til hele befolkningen	13
1.2	Fødsler	15
1.3	Familiestørrelse	18
1.4	Børn i kommunerne	20
1.5	Ind- og udvandring af børn	22
1.6	Børn med fremmed baggrund	23
1.7	Dødelighed	27
2.	Børnefamilier	29
2.1	Børnefamilier	29
2.2	Antal børn i familierne	35
2.3	Herkomst	37
2.4	Geografisk fordeling	40
3.	Børnefamiliers indkomster	45
3.1	Definitioner	46
3.2	Indkomstdeciler og familietype	49
3.2.1	Indkomstdeciler og herkomst	50
3.2.2	Indkomstdeciler og landsdele	51
3.2.3	Indkomstdeciler og antal børn	52
3.2.4	Indkomstkilder	54
3.2.5	Indkomstdeciler og boligtype	59
3.2.6	Alternative beregninger af ækvivalensindkomst – tre scenarier	62
4.	Børns familieforhold	69
4.1	Børns bopæls- og samværsfamilier	69
4.2	Landsdele	73
4.3	Forældrenes oprindelse	74
4.4	Børns bopælsfamilier 1985-2007	74
4.5	Børns søskende	75
5.	Familieskift	85
5.1	Familieskift fra 2006 til 2007	85
5.2	Hvor længe har børn samme familie?	89
5.3	Børn med familieskift fordelt på børns alder	90
5.4	Familiehistorik for 17-årige	92
6.	Uddannelse	97
6.1	Forældrenes uddannelse	97
6.2	Uddannelsesniveau og familietype	101
6.3	Forældres uddannelsesniveau i forskellige landsdele	103
6.4	17-åriges igangværende uddannelse	105

7.	Beskæftigelse	109
7.1	Forældres beskæftigelse	109
7.2	Socioøkonomisk status og familietype	113
7.3	Bopælsforældres beskæftigelse i forskellige landsdele	116
7.4	Socioøkonomisk status og uddannelse	117
7.5	Beskæftigelse, herkomst og bopælsfamilie	120
7.6	Beskæftigelse, uddannelsesniveau og bopælsfamilie - fædrene	121
7.7	Beskæftigelse, uddannelsesniveau og bopælsfamilie - mødrene	123
7.8	Børns indflydelse på forældrenes arbejdstid	126
8.	Indkomster	129
8.1	Børn fordelt på deres families hovedindkomstkilde	129
8.2	Hovedindkomstkilde	131
8.3	Indkomstdeciler	133
8.4	Hovedindkomstkilde og deciler	137
8.5	Børn der kun har en forælder	139
9.	Indkomst, uddannelse og beskæftigelse	141
9.1	Morens uddannelse og familiens indkomst - bopælsfamilier	142
9.2	Farens uddannelse og familiens indkomst - bopælsfamilier	145
9.3	Morens uddannelse og familiens indkomst - samværsfamilier	148
9.4	Farens uddannelse og familiens indkomst - samværsfamilier	151
9.5	Morens socioøkonomiske status og familiens indkomst - bopælsfamilier	153
9.6	Farens socioøkonomiske status og familiens indkomst - bopælsfamilier	155
9.7	Morens socioøkonomiske status og familiens indkomst - samværsfamilier	157
9.8	Farens socioøkonomiske status og familiens indkomst - samværsfamilier	159
10.	Indkomstforhold for børn med delte familier	161
10.1	Indkomst i barnets bopælsfamilie og samværsfamilie	161
10.2	Enlig mor i bopælsfamilien	163
10.3	Mor og partner i bopælsfamilien	165
10.4	Enlig far i bopælsfamilien	168
10.5	Far og partner i bopælsfamilien	170
11.	Boligforhold	173
11.1	Boligtype	173
11.2	Ejerforhold	176
11.3	Boligareal	178
11.4	Antal værelser pr. person	180
11.5	Afstande mellem delte familier	183
12.	Lovovertrædelser	187
12.1	Lovovertrædelser og straffe	187
12.2	Børns familier når de har straffede forældre	193
12.3	Uddannelsesniveau for straffede forældre	199
12.4	Herkomst for straffede forældre	200
12.5	Straffede forældre i forskellige landsdele	201
12.6	15-17-åriges egne lovovertrædelser	203

Sammenfatning

Børns familier

- 73 pct. af alle børn bor sammen med begge forældre* De fleste børn bor sammen med begge deres forældre. Blandt de 1,2 mio. børn i Danmark ved starten af 2007 havde 73 pct. samme adresse som begge deres forældre. Andelen falder i takt med børns alder. Mens 90 pct. af de 0-årige bor sammen med både deres mor og far, er det 70 pct. af de 9-årige og 59 pct. af de 17-årige, som har samme folkeregisteradresse som begge deres forældre.
- I alt 330.000 børn bor ikke hos begge forældre* Der er 330.000 børn, som ikke bor sammen med begge deres forældre. Heraf er der 52.000 børn, hvor forælderen er død, udvandret eller aldrig har været oplyst. I alt 2.000 har ingen forældre i Danmark.
- 17.000 børn er udeboende* Der er 17.000 børn, som ikke bor sammen med nogen af deres forældre. De fleste af dem er større børn, og gruppen omfatter både børn, som er flyttet hjemmefra, anbragte børn og børn, som ikke har nogen af deres forældre i befolkningen.
- 263.000 børn har en delt familie - en bopælsfamilie og en samværsfamilie ...* I alt 263.000 børn bor sammen med den ene af deres forældre, mens den anden forælder bor i Danmark på en anden adresse. De fleste i denne gruppe har på et eller andet tidspunkt i deres liv oplevet en familiedeling, som har medført, at barnet nu har to forskellige familier, hver med en af barnets forældre. Vi bruger betegnelsen bopælsfamilien om den familie, som har samme folkeregisteradresse som barnet, mens vi kalder familien med barnets anden forælder for samværsfamilien.
- ... som defineres via folkeregisteradresser* Børns bopæls- og samværsfamilie findes udelukkende ud fra folkeregisteradresserne. Vi ved ikke noget om omfanget af kontakt eller samvær mellem børnene og deres forældre i samværsfamilien.
- 88 pct. af børnene med delt familie bor hos deres mor ...* Når et barn kun bor sammen med den ene forælder, skelner vi mellem fire forskellige bopælsfamilietyper: Enlig mor, mor og partner, enlig far samt far og partner. Blandt de 263.000 børn med delt familie har 60 pct. en enlig mor som bopælsfamilie, mens 28 pct. har mor og partner. Der er altså i alt 12 pct. af børnene med delte familier, som har samme folkeregisteradresse som faren.
- ... og har far i samværsfamilie* Da de fleste børn bor sammen med deres mor, er der flere fædre i samværsfamilierne. Af de 263.000 børn er der således 56 pct., som har en enlig far som samværsfamilie, mens 32 pct. har far og partner.
- 71.000 børn oplevede familieskift i løbet af 2006* Fra 1. januar 2006 til 1. januar 2007 var der i alt 71.000 børn, som oplevede et skift i bopælsfamilien forstået på den måde, at de ikke boede sammen med den eller de samme voksne både i starten og slutningen af året. Omkring 28.000 af dem oplevede en familiedeling. De skiftede bopælsfamilie, så de fra at bo med begge forældre kun boede sammen med den ene af deres forældre. Samtidig fik de en samværsfamilie med deres anden forælder. Et familieskift kan også indebære, at børn får en

ny voksen i familien. Fx var der 15.000 børn, som skiftede bopælsfamilie fra enlig mor til mor og partner i løbet af 2006.

Afstand mellem bopæls- og samværsfamilie størst, når begge familier er parfamilier

Den fysiske afstand mellem bopæls- og samværsfamilien er størst, når begge familier er parfamilier. Når bopælsfamilien er enlig mor og samværsfamilien enlig far, er afstanden mellem de to familier under 10 kilometer i 64 pct. af tilfældene. Når begge barnets forældre bor sammen med en ny partner, er afstanden under 10 km i en tredjedel af tilfældene.

Børnefamilier kan være bopæls- eller samværsfamilier eller begge dele

Vi definerer en børnefamilie som en familie, der enten er bopælsfamilie, samværsfamilie eller begge dele. Den 1. januar 2007 var der i alt 793.000 børnefamilier. Heraf var 618.000 udelukkende bopælsfamilier, 119.000 var udelukkende samværsfamilier, mens 56.000 var både bopæls- og samværsfamilie.

En ren bopælsfamilie har i gennemsnit 1,79 hjemmeboende børn

De rene bopælsfamilier har i gennemsnit 1,79 hjemmeboende børn, mens de rene samværsfamilier i gennemsnit har 1,55 samværsbørn. Familier, som både er bopæls- og samværsfamilier har i gennemsnit 1,59 hjemmeboende børn og 1,39 samværsbørn.

Uddannelsesniveau og beskæftigelse for børns forældre

De fleste børn har forældre med erhvervsuddannelse

De fleste børn har forældre med en erhvervsuddannelse – dvs. en uddannelse ud over grundskole eller gymnasium. For 54 pct. af børnene har begge forældre en erhvervsuddannelse, mens 15 pct. har forældre, hvoraf ingen af dem har afsluttet en erhvervsuddannelse.

Forældre til børn med delt familie har oftere lavere uddannelse

Børn med delte familier har oftere forældre med kort uddannelse. Fx er der 16 pct. af børnene med delte familier, som både har en mor og en far med udelukkende grundskoleuddannelse. Den tilsvarende andel er 8 pct. blandt børn, der bor sammen med begge forældre.

Hvor moren har en lang videregående uddannelse, bor 85 pct. hos begge forældre

Andelen af børn, der bor sammen med begge forældre, stiger i takt med forældrenes uddannelsesniveau. Sammenhængen gælder for børn på alle alderstrin. Blandt børn med en mor, der har en lang videregående uddannelse, er der fx 85 pct. af børnene, som bor sammen med begge forældre. Andelen er 60 pct., når morens uddannelsesniveau er grundskole.

7 ud af 10 børn har to arbejdende forældre

71 pct. af børnene har forældre, der begge er beskæftigede. I alt har 85 pct. af børnene en far med beskæftigelse, mens andelen i beskæftigelse blandt børnenes mødre er 78 pct. Der er 6 pct. af børnene, som hverken har en far eller mor i beskæftigelse.

Færre børn med delt familie har to beskæftigede forældre

Der er relativt flere børn med delte familier, som har forældre, der ikke er i beskæftigelse. Blandt børn med delte familier er der 9 pct., som både har en far og en mor uden beskæftigelse. Den tilsvarende andel er 5 pct. blandt børn, der bor sammen med begge deres forældre.

Flest bor sammen med begge forældre, hvor forældrene er lønmodtagere på højeste niveau

Den største andel børn bor sammen med begge forældre, hvor moren eller faren er lønmodtagere på højeste niveau. Blandt børn med en mor, der er lønmodtager på højeste niveau, bor 82 pct. sammen med begge forældre. Den tilsvarende andel er 85 pct. blandt børn, der har en far, som er lønmodtager på højeste niveau. Typisk har lønmodtagere på højeste niveau en lang videregående uddannelse og et job, som svarer til uddannelsesniveaet.

Under halvdelen bor med begge forældre, hvor en af forældrene er på kontanthjælp

Færre børn bor sammen med begge forældre, hvor forældrene er uden beskæftigelse. Det gælder især, hvor forældrene er kontanthjælpsmodtagere eller pensionister. 47 pct. af børnene bor sammen med begge deres forældre, hvor faren er kontanthjælpsmodtager. Den tilsvarende andel er 48 pct. blandt børn med en mor, der er kontanthjælpsmodtager.

Børnefamiliers indkomster

Forskellige familier kan sammenlignes, når der bruges ækvivalensindkomst

For at kunne sammenligne indkomstniveauet i familier, som ikke har samme antal voksne og børn, er der for alle familier beregnet en ækvivaleret indkomst, der tager højde for familiernes forskellige sammensætning. Ud fra ækvivalensindkomstens størrelse er alle børnefamilier blevet placeret i ti indkomstgrupper, som hver indeholder 10 pct. af børnefamilierne.

3 scenarier for beregning af ækvivalensindkomst

Der findes ikke statistik for fordelingen af udgifterne i tilknytning til børn – ud over børnebidraget – eller omfanget af samvær med den forælder, barnet ikke har folkeregisteradresse hos. Da der er stor variation i disse forhold, er der her udarbejdet 3 scenarier for, hvordan ækvivalensindkomsten ændres, hvis børn tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien, eller at børnene tælles halvt med i hver familie. Vi bruger betegnelsen 1. scenarie om udgangspunktet, hvor børn kun tæller med i bopælsfamilien, mens 2. scenarie henviser til den beregning, hvor børn tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien. I 3. scenarie tæller børn 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien.

Parfamilier har højere ækvivalensindkomst end enlige, og samværsfamilier i par har højere indkomst end bopælsfamilier

Familier med enlige forsørgere har oftest lavere ækvivalensindkomster end parfamilier. Dette gælder både parfamilier, der udelukkende er bopælsfamilie og parfamilier, der også er samværsfamilier. Parfamilier, der udelukkende er samværsfamilier har generelt en højere ækvivalensindkomst end andre parfamilier i 1. scenarie, mens familietyper ligner øvrige parfamilier i 3. scenarie, hvor børnene tæller lige meget hos hver af forældrene.

Fokus på de laveste indkomstgrupper

Variationerne mellem de 3 scenarier er størst i delte familier med enlige – såvel bopælsfamilier som samværsfamilier. Herudover er de største variationer mellem de 3 scenarier i de laveste indkomstgrupper. Beskrivelserne har derfor fokus på de laveste indkomstgrupper blandt enlige. Indkomsterne indenfor hver af familietyperne er dog ikke stereotype,

også blandt familier med enlige er der familier med en høj indkomst, uanset hvilket scenarie der betragtes.

I det 1. scenarie er 74 pct. enlige mødre i bopælsfamilier i de laveste indkomstgrupper

I det 1. scenarie er 74 pct. af de enlige mødre, der er bopælsfamilier, placeret i de tre laveste indkomstgrupper. De tilsvarende andele er 55 pct. blandt enlige fædre, som er bopælsfamilier, og 19 pct. blandt parfamilier, som er bopælsfamilier. I 1. scenarie, hvor børn kun tælles med i bopælsfamilien, er der færre samværsfamilier, der hører til i de laveste tre indkomstgrupper sammenlignet med alle bopælsfamilier. Blandt samværsfamilierne er der således henholdsvis 42 pct. af de enlige mødre, 35 pct. af de enlige fædre og 12 pct. af parfamilierne i de 3 laveste indkomstgrupper.

Især enlige mødre i bopælsfamilier og enlige fædre i samværsfamilier påvirkes i 2. og 3. scenarie

Bopælsfamilier med børn, der har en samværsfamilie, får højere ækvivalensindkomster, mens samværsfamilier får tilsvarende lavere ækvivalensindkomster, når man går fra 1. scenarie til 2. scenarie og fra 2. scenarie til 3. scenarie. Det er især blandt enlige mødre, der er bopælsfamilier, og enlige fædre, der er samværsfamilier, at det har stor betydning, når børnene fordeles ved beregningen af ækvivalensindkomsten.

Enlige bopælsmødre får højere ækvivalensindkomst

Hvor der i 1. scenarie er 74 pct. af de enlige bopælsmødre i de tre laveste indkomstgrupper, er andelen 62 pct. i 2. scenarie, mens kun 47 pct. af de enlige mødre, som er bopælsfamilier, er placeret i de tre laveste indkomstgrupper i 3. scenarie.

Enlige samværsfædre får lavere ækvivalensindkomst

For de enlige samværsfædre stiger andelen i de tre nederste indkomstgrupper fra 35 pct. i 1. scenarie, til 51 pct. i 2. scenarie og 66 pct. i 3. scenarie.

Den faktiske fordeling af udgifter og omfang af samvær har således stor betydning for konklusioner om forskelle i ækvivalensindkomst.

Indkomstforhold for børn med delte familier

Enlige mødre har i mindre grad hovedindkomst fra beskæftigelse

Blandt børn, der bor hos deres enlige mor, er der 63 pct., som har en bopælsfamilie, hvis hovedindkomst stammer fra løn eller selvstændig virksomhed. Den tilsvarende andel er 93 pct. blandt børn, der bor med begge deres forældre.

Kontanthjælp eller dagpenge mest udbredt blandt enlige mødre

I alt er der 26 pct. af børnene med enlig mor som bopælsfamilie, som er i en familie, hvis hovedindkomstkilde er kontanthjælp eller dagpenge. De tilsvarende andele er 11 pct. blandt børn med enlig far som bopælsfamilie og 5 pct. blandt børn, der bor sammen med begge forældre. Enlige fædre har oftere dagpenge eller kontanthjælp som hovedindkomstkilde, hvor de er samværsfædre, end hvor de bor sammen med børnene. Blandt de enlige mødre er forholdet omvendt.

<i>42 pct. af børnene med delte familier har enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie ...</i>	Blandt de 263.000 børn med delte familier, er den mest almindelige kombination af bopæls- og samværsfamilie, at bopælsfamilien er enlig mor, og samværsfamilien er enlig far. Børn med denne kombination omfatter 111.000 eller 42 pct. af alle børn med delte familier. I 1. scenarie, hvor børn kun tæller med i bopælsfamilien, har 38 pct. af de 111.000 børn en far i de tre laveste indkomstgrupper, mens 81 pct. har en mor i de tre laveste indkomstgrupper. Der er i 1. scenarie altså langt flere af børnene, som har moren i de tre laveste indkomstgrupper end faren blandt børn, som har enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie.
<i>... i 3. scenarie er der flere børn med faren end moren i de tre laveste indkomstgrupper</i>	I 2. scenarie er andelen af de 111.000 børn, som har faren i de tre laveste indkomstgrupper på 56 pct., mens andelen med moren i de tre laveste indkomstgrupper er 68 pct. I 3. scenarie er der flere børn, som har faren i de laveste indkomstgrupper end moren, idet 70 pct. har en enlig far i samværsfamilien, som hører til de tre laveste indkomstgrupper, mens 51 pct. har en enlig mor i bopælsfamilien, som hører til de tre laveste indkomstgrupper.
<i>Ikke altid at medtælling af børn i samværsfamilie giver mere ens indkomster</i>	Kombinationen af bopæls- og samværsfamilietype har stor betydning for, om det medfører en mere eller mindre ens indkomst mellem de to familier, når børn indgår i samværsfamilien ved opgørelsen af ækvivalensindkomsten. Når bopælsfamilien er en enlig mor, bliver indkomstforskellen mindre, når børn tæller 25 pct. i samværsfamilien og 75 pct. i bopælsfamilien, uanset om samværsfamilien er enlig far eller far og partner.
<i>Det er ikke tilfældet, når bopælsfamilien er en parfamilie og samværsfamilien enlig</i>	Derimod bliver forskelle i indkomst større, når børnene indgår i samværsfamilien ved opgørelsen af ækvivalensindkomsten for tre kombinationer af bopæls- og samværsfamilie: Mor og partner i bopælsfamilien og enlig far i samværsfamilien, enlig far i bopælsfamilien og enlig mor i samværsfamilien, far og partner i bopælsfamilien og enlig mor i samværsfamilien. De tre kombinationer omfatter i alt omkring 55.000 børn, hvilket svarer til 21 pct. af alle børn med delte familier.

Børns boligforhold

<i>64 pct. af alle børn bor i parcelhus</i>	Størstedelen af alle børn (64 pct.) bor i parcelhus, 22 pct. bor i etagebolig og 12 pct. i række- kæde eller dobbelthus. I alt bor to tredjedele af alle børn i en ejerbolig.
<i>Hvert femte barn hos en enlig mor bor i ejerbolig</i>	3 ud af 4 børn, der bor sammen med begge forældre, bor i parcelhus, mens halvdelen af børnene, der bor hos deres enlige mor, bor i etagebolig. 3 ud af 4 børn, der bor med begge forældre, bor i ejerbolig. Hvert femte barn med en enlig mor som bopælsfamilie, bor i ejerbolig.
<i>Samværsfamilier bor sjældnere i parcelhus</i>	Enlige samværsfamilier bor ikke så ofte i parcelhus. Hvor samværsfamilien er enlig far, bor ca. en tredjedel i parcelhus. Hvor samværsfamilien er en parfamilie, er andelen omkring 60 pct. i parcelhus tæt på gennemsnittet for alle børn.

Forældres lovovertrædelser og straffe

<i>Hvert tredje barn har en forælder, som har begået en lovovertrædelse</i>	En tredjedel af alle børn har en forælder, som har begået mindst en lovovertrædelse i barnets levetid. I de fleste tilfælde er en overtrædelse af færdselsloven forældrens alvorligste overtrædelse. 3 pct. af børnene har en forælder, som har fået en ubetinget frihedsstraf i barnets levetid.
<i>Det er oftest faren</i>	Det er oftest fædre, der begår lovovertrædelser. Antallet af børn, der har en far, som har begået en lovovertrædelse, er næsten tre gange så høj, som antallet af børn, der har en mor, der har begået lovovertrædelser.
<i>11.000 børn mellem 15 og 17 år har selv begået en lovovertrædelse</i>	I alt er der 11.000 børn i alderen 15-17 år, som selv har begået en lovovertrædelse. Børn med lovovertrædelser har oftere forældre, som også har begået lovovertrædelser end øvrige børn. Sammenhængen gælder især, når forælderen har fået en frihedsstraf. Blandt 15-17-årige, som har en far, der har fået en frihedsstraf, er der fx 12,3 pct., som selv har begået en lovovertrædelse. Til sammenligning udgør 15-17-årige med lovovertrædelser 5,5 pct. af alle 15-17-årige.
<i>Børn med en kriminel forælder bor sjældnere sammen med begge forældre</i>	Der er færre børn, som bor sammen med begge forældre, når faren eller moren har begået alvorlig kriminalitet. Fx er der 21 pct. af børnene, der bor sammen med begge forældre blandt børn med en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf.

1. Børnebefolkningen

Sammenfatning

1,2 mio. af Danmarks befolkning er børn under 18 år. Det er lidt over 20 pct. Andelen er faldet næsten 10 pct. siden 1960, hvor den var lidt over 30 pct.

Den lavere andel børn skyldes især, at kvinder i dag får færre børn sammenlignet med i 1960'erne. I 2007 fik kvinder i gennemsnit 1,85 børn. Det tilsvarende tal var 2,64 i 1963.

Kvinderne er også blevet ældre når de får børn. Gennemsnitsalderen for fødende kvinder var 30,9 år i 2007. I 1960 var gennemsnitsalderen for fødende kvinder kun 26,8 år.

Antallet af børn i familierne har svinget en smule fra 1980 til 2007, idet der i 1980 i gennemsnit var 1,76 børn i hver familie, mens det i 1990 var 1,64 og i 2007 1,77.

Børnenes andel af befolkningen er ikke lige stor i alle dele af landet. Lavest er den i Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune med henholdsvis 16 og 17 pct. Den højeste andel af børn findes i Allerød Kommune i Region Hovedstaden med 27 pct.

Der forekommer flere flerbarnsfødsler i dag end tidligere. Andelen af tvillinger, trillinger og firlinger blandt 0-årige er med 4,4 pct. omkring dobbelt så højt som andelen blandt 17-årige.

Hver tiende barn i 2007 var enten indvandrer eller efterkommer. Heraf havde lidt over halvdelen dansk statsborgerskab. Der er store geografiske forskelle på andelen af børn med fremmed baggrund. I Ishøj Kommune er det lidt over en tredjedel af alle børn, som er enten indvandrere eller efterkommere. I Læsø Kommune er det kun et ud af hundrede børn, som har fremmed baggrund.

1.1 Børn i forhold til hele befolkningen

En femtedel af befolkningen er under 18 år

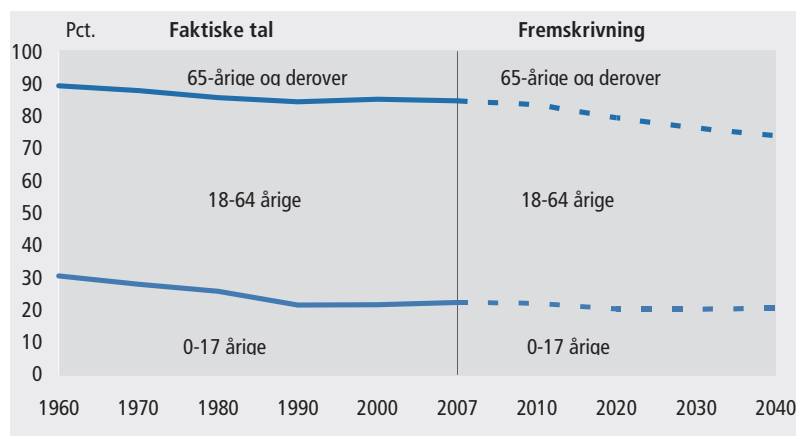
Lidt mere end en femtedel af Danmarks befolkning er børn under 18 år. Helt præcist var antallet den 1. januar 2007 på 1.213.910 børn svarende til 22 pct. af befolkningen.

Flere børn før i tiden

Andelen af børn i befolkningen har tidligere været højere end nu. I 1960 var 31 pct. af befolkningen børn under 18 år. Andelen faldt derefter til et minimum på 21 pct. i 1994. Siden har der kun været en lille men fortsat stigning. Der forventes et lille fald i andelen af børn frem til 2040, ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning.

Ungekvote

Langt de fleste børn under 18 år skal forsørges. Derfor kan man beregne en ungekvote, som viser, hvor mange 0-17-årige der er for hver hundrede personer i den erhvervsaktive alder fra 18 til 64 år. Målt på denne måde er ungekvoten i 2007 på 36. Den har før været større. Omkring 1960 var den oppe på 52. Ungekvoten vil ifølge befolkningsfremskrivningen være svagt stigende i de kommende år og nå 38 hen imod 2040.

Figur 1.1.1. **Befolkningens aldersstruktur 1960-2040**

Ældrekvote Dertil kommer, at den tilsvarende ældrekvote udviser stigende tendens fra 18 i 1960 over 25 i 2007 til 49 i 2040.

Tabel 1.1.1. **Befolkningens aldersstruktur**

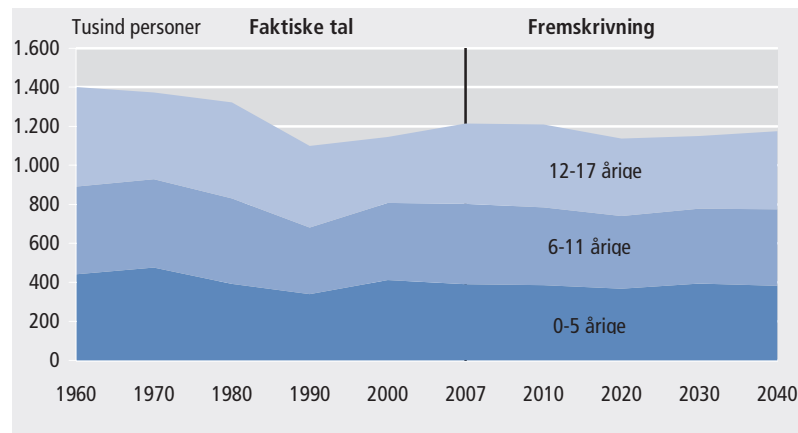
	1960		2007		2040	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
I alt	4 585 256	100	5 447 084	100	5 736 169	100
0-17 år	1 399 995	31	1 213 910	22	1 174 587	20
0-5 år	441 040	10	390 633	7	381 773	7
6-11 år	449 397	10	411 344	8	393 477	7
12-17 år	509 558	11	411 933	8	399 337	7
18-64 år	2 697 514	59	3 398 429	62	3 069 691	54
65 år og derover	487 747	11	834 745	15	1 491 891	26
Drenge i alt	2 273 208	50	2 696 662	50	2 838 462	49
0-17 år	716 441	16	622 099	11	601 608	10
0-5 år	225 921	5	199 943	4	195 528	3
6-11 år	229 863	5	210 860	4	201 477	4
12-17 år	260 657	6	211 296	4	204 603	4
18-64 år	1 331 853	29	1 713 300	31	1 539 504	27
65 år og derover	224 914	5	361 263	7	697 350	12
Piger i alt	2 312 048	50	2 750 422	50	2 897 707	51
0-17 år	683 554	15	591 811	11	572 979	10
0-5 år	215 119	5	190 690	4	186 245	3
6-11 år	219 534	5	200 484	4	192 000	3
12-17 år	248 901	5	200 637	4	194 734	3
18-64 år	1 365 661	30	1 685 129	31	1 530 187	27
65 år og derover	262 833	6	473 482	9	794 541	14

Færre skolebørn i fremtiden

Der var lidt over 800.000 børn i skolealderen i 2007, dvs. 6-17-årige. Antallet forventes at falde frem til 2030. Herefter forventes en stigning de følgende 10 år. Ifølge den seneste befolkningsfremskrivning forventes antallet af 6-17-årige at være omkring 30.000 færre i 2040 end i dag.

Der var næsten 400.000 børn under 6 år i 2007, og de udgjorde 32 pct. af alle under 18 år. Børn under 6 år var nede på at udgøre 28 pct. af børnene i midten af 1980'erne, men steg herefter og udgjorde 37 pct. i 1999. De 6-11-årige og 12-17-årige udgjorde begge 34 pct. af børnene i 2007.

Figur 1.1.2. Antal 0-5-årige, 6-11-årige og 12-17-årige

1.2 Fødsler

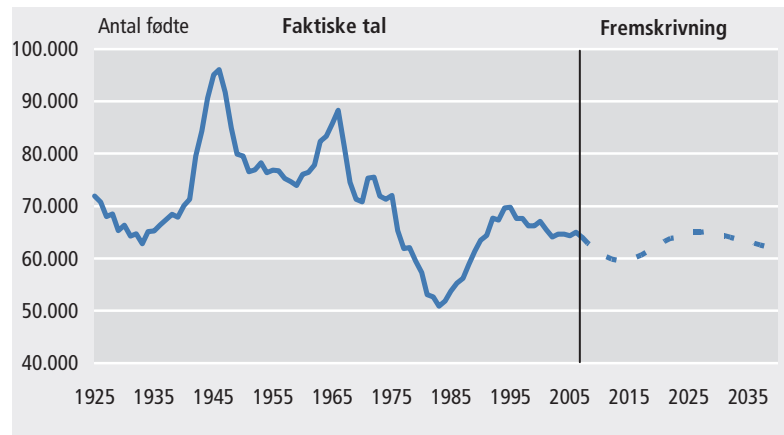
Fødselstallets betydning

Antallet af børn og unge er først og fremmest bestemt af fødslerne, men også af ind- og udvandring samt dødelighed. Det årlige antal fødte har ændret sig meget gennem de seneste par generationer. De store udsving er en følge af tre forhold: Det varierende antal fødedygtige kvinder, deres alderssammensætning og deres fertilitet.

Samlet fertilitet

udtrykker det gennemsnitlige antal levendefødte børn, en kvinde vil føde gennem sin fødedygtige alder (15-49 år), hvis hun lever til udgangen af den fødedygtige alder, og hvis hun føder efter de forudsatte aldersbetingede fertilitetskvotienter.

Figur 1.2.1. Årligt antal fødte

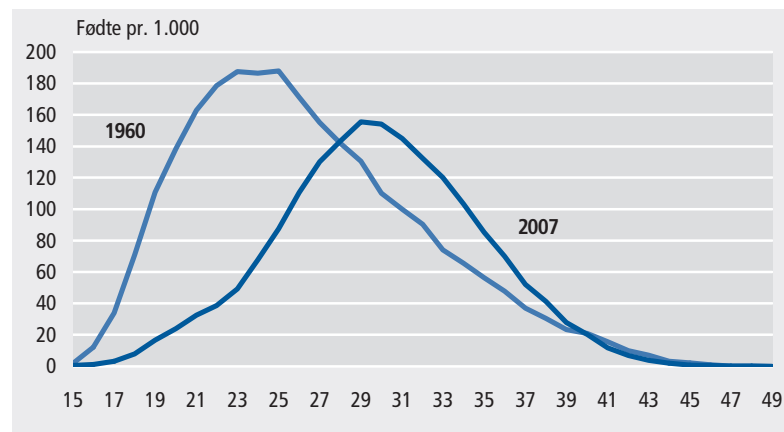

For få fødsler til at opretholde befolkningens størrelse

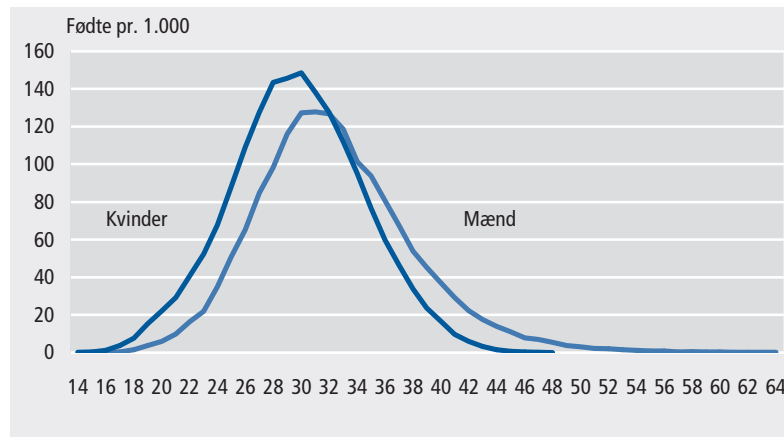
Det samlede antal børn, som kvinder gennemsnitligt føder, er på grundlag af fødslerne i 2007 beregnet til 1,85. Denne størrelse kaldes *den samlede fertilitet*. Hvis en generation af kvinder lige netop skal erstatte den foregående, og der ingen ind- og udvandring finder sted, og dødeligheden er som nu, skal den samlede fertilitet være på 2,06. Med en fertilitet på dette niveau vil en generation af kvinder blive erstattet af ligeså mange kvinder i næste generation. Der er her taget højde for dødeligheden og for det forhold, at der altid fødes lidt flere drenge end piger, ca. 106 drenge for hver 100 piger.

Fertiliteten har i mange år ligget under dette niveau, men på grund af relativt mange personer i de aldersklasser, der får børn, og på grund af indvandring og faldende dødelighed er befolkningen ikke mindsket i størrelse, bortset fra nogle få år i midten af 1980'erne.

Figur 1.2.2. Fødte pr. 1.000 kvinder efter alder

Figur 1.2.3. Fødte pr. 1.000 mænd og kvinder i 2004

Kvinderne var gennemgående ældre, da de fødte i 2007 end i 1960. Den gennemsnitlige alder for alle fødende kvinder var 26,8 år i 1960, men har siden været stigende helt op til 30,9 år i 2007.

Mænd får børn senere end kvinder

Fertilitet angives normalt kun for kvinder. Man kan dog lave tilsvarende beregninger for mænd, og i figuren ovenfor er vist de aldersbetingede fertilitetskvotienter for både mænd og kvinder for 2004. På alle aldersstrin fra 15 til 35 år har kvinder højere fertilitet. Ved 36 år krydser kurverne hinanden, og mænd ligger højere end kvinder for alle højere aldersstrin. Generelt bliver mænd fædre lidt senere end kvinder bliver mødre, men til gengæld er deres fertile periode længere. Selv om det biologisk er muligt, er det dog meget få mænd, som bliver fædre, når de er over 50 år.

Fertiliteten er lavest i byerne

Det er især i København, fertiliteten ligger lavt. I 2007 lå Københavns og Århus kommuner på henholdsvis 1,55 og 1,68, mens fertiliteten var højest i Allerød og Fanø med 2,50 og 2,49. Til sammenligning kan nævnes, at den samlede fertilitet i sidste halvdel af nittenhundredtallet varierede mellem et maksimum på 2,64 i 1963 og et minimum på 1,38 i 1983.

Flerbarnsfødte udgør 3,4 pct. af alle børn

Blandt alle børn i Danmark udgør flerbarnsfødte 3,4 pct. De flerbarnsfødte er børn, som er kommet til verden i forbindelse med tvillingefødsler, trillingefødsler eller firlingefødsler. Tvillingefødsel er den langt mest almindelige flerbarnsfødsel, og tvillingerne udgør 97 pct. af alle flerbarnsfødte.

Flere flerbarnsfødsler i dag end tidligere

Der forekommer flere flerbarnsfødsler i dag end tidligere, og det kan ses på de flerbarnsfødtes andele af alle børn på de enkelte aldersstrin. Mens flerbarnsfødte kun udgør 2,2 pct. af 17-årige, er deres andel blandt 0-årige 4,4 pct. Den øgede brug af kunstig befrugtning er den vigtigste årsag til det stigende antal flerbarnsfødsler.

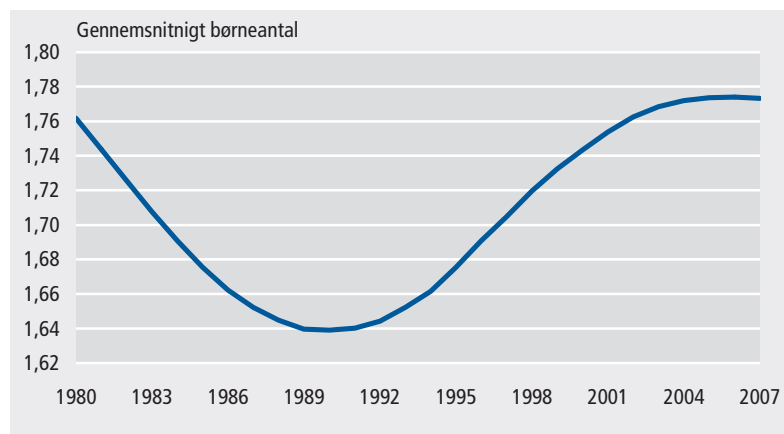
Tabel 1.2.1. **Tvillinger, trillinger og firlinger 2006**

	Tvillinger	Trillinger	Firlinger	Flerbørnsføde i pct. af en årgang
	antal			pct.
I alt	39 594	1 215	51	3,4
0 år	2 728	67	3	4,4
1 år	2 683	76	4	4,3
2 år	2 645	65	0	4,2
3 år	2 673	32	4	4,2
4 år	2 679	57	0	4,2
5 år	2 467	56	0	3,7
6 år	2 437	75	0	3,8
7 år	2 419	62	4	3,7
8 år	2 348	80	4	3,5
9 år	2 398	105	4	3,6
10 år	2 208	110	0	3,2
11 år	2 254	101	4	3,3
12 år	2 014	72	8	3,0
13 år	1 836	77	8	2,7
14 år	1 671	54	4	2,6
15 år	1 439	51	4	2,2
16 år	1 336	45	0	2,1
17 år	1 359	30	0	2,2

1.3 Familiestørrelse

Større børnefamilier

Siden 1983, hvor fertiliteten var den laveste nogensinde, er børnefamilierne gennemgående blevet lidt større. Den 1. januar 1980 havde børnefamilierne i gennemsnit 1,76 hjemmeboende børn. I årene omkring 1990 var dette tal faldet til 1,64. Siden er det steget, og er nu oppe på 1,77 i 2007. Parfamiliernes børneantal er på 1,84, og de enlige forældre har i gennemsnit 1,53 børn.

Figur 1.3.1. **Gennemsnitligt antal børn i børnefamilierne**

Familierne er mindst
i København

Christiansø har topplacering med hensyn til det gennemsnitlige børneantal for børnefamilierne. Her har børnefamilierne i gennemsnit 2,10 hjemmeboende børn under 18 år i 2007, efterfulgt af Ringkøbing-Skjern der har 2,01 børn pr. børnefamilie. Lavest ligger Frederiksberg og Tårnby med henholdsvis 1,56 og 1,64 børn pr. børnefamilie.

Tabel 1.3.1. **Børnefamilier - fordelt efter børneantal**

	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	5 eller flere børn	Børne- familier i alt	Gennem- snitligt børne- antal
----- antal -----							
1980							
Par med børn	249 982	282 001	85 351	15 475	3 284	636 093	1,81
Enlige med børn	62 632	27 775	6 556	1 302	346	98 611	1,47
Alle børnefamilier	312 614	309 776	91 907	16 777	3 630	734 704	1,76
1990							
Par med børn	244 381	234 950	53 906	8 560	1 952	543 749	1,69
Enlige med børn	79 609	31 392	5 388	822	191	117 402	1,39
Alle børnefamilier	323 990	266 342	59 294	9 382	2 143	661 151	1,64
2007							
Par med børn	199 995	243 527	75 301	13 118	3 193	535 134	1,84
Enlige med børn	81 989	44 836	10 255	2 075	654	139 809	1,53
Alle børnefamilier	281 984	288 363	85 556	15 193	3 847	674 943	1,77

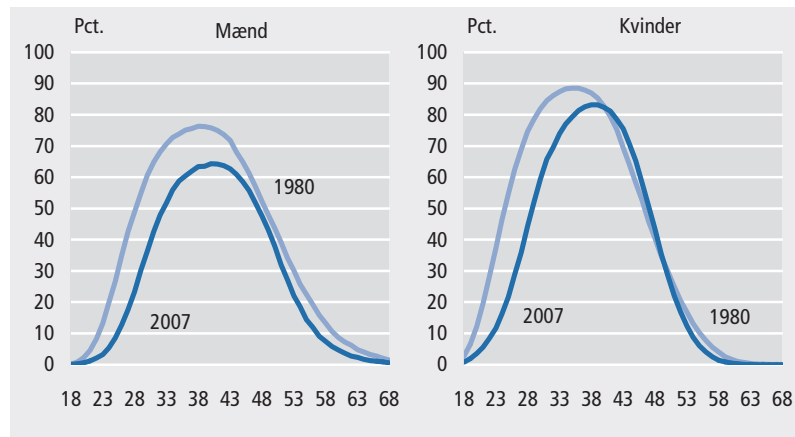
I 2007 var der i alt 674.943 familier, som havde hjemmeboende børn. Heraf var 79 pct. parfamilier. I resten af tilfældene var der kun en voksen i familierne. Både målt i antal og andel var der flere børnefamilier med en enlig voksen i 2007 end i 1980 og 1990. I 1980 var det kun 13,4 pct. af børnefamilierne, der bestod af enlige. De tilsvarende andele for 1990 og 2007 er henholdsvis 17,7 og 20,7 pct.

Mindre almindeligt at
have børn end i 1980

I 2007 levede 29 pct. af den voksne befolkning i familier med hjemmeboende børn under 18 år. Andelen var helt oppe på 36 pct. i 1980.

En større andel af kvinderne end mændene havde hjemmeboende børn. Det skyldes, at de enlige forældre fordeler sig meget skævt på mænd og kvinder. I 2007 udgjorde kvinderne 86 pct. af de enlige forældre.

Figur 1.3.2. Andel af de voksne, der lever i familie med børn under 18 år

1.4 Børn i kommunerne

Færrest børn i hovedstaden

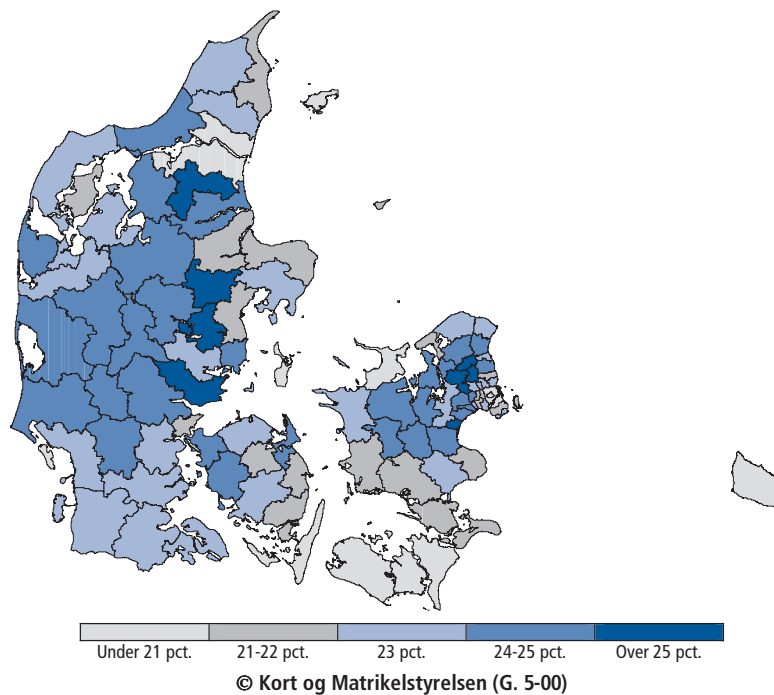
Børnenes andel af befolkningen er ikke lige stor i alle dele af landet. Lavest er den i Frederiksberg Kommune (16 pct.) og Københavns Kommune (17 pct.). Af kommuner i resten af landet har Ærø og Læsø kommuner den laveste andel (17 og 18 pct.), og den højeste andel findes i Allerød og Egedal kommuner (27 pct.).

Fordelingen af børn i landet er et resultat af geografiske forskelle i det årlige antal fødte, af indenlandske flytninger og af ind- og udvandring.

Flytninger

Børn under 18 år flyttede 116.050 gange fra én adresse til en anden inden for Danmark i 2007. Samtidig indvandrede der 12.707 børn, mens 9.045 børn udvandrede.

Figur 1.4.1. Børn i procent af befolkningen 2007 på nye kommuner

Flytninger væk fra de store byer

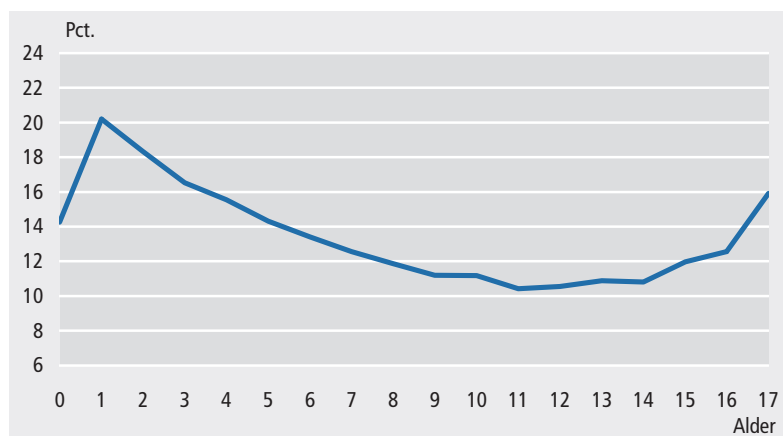
Flytningerne medfører en lille omfordeling af børn mellem forskellige dele af landet, idet der er tendens til, at børn flytter væk fra de store byer. Nettofraflytningen i Københavns og Frederiksberg kommuner svarede til henholdsvis 4,0 og 2,7 pct. af børnene. De øvrige store bykommuner, Århus, Odense og Aalborg havde ligeledes flere fraflyttede end tilflyttede børn.

De mindste børn flytter mest

Børn i førskolealderen flytter mere end de lidt ældre børn. Allermest flytter de 1-årige, som har en flytnehypighed på 20 pr. 100 børn. De 0-5-årige under ét og de 6-17-årige har en flytnehypighed på henholdsvis 17 og 12.

I figur 1.4.2 vises flytnehypigheder for børn efter alder. Når også de ældste af børnene flytter relativt ofte, skyldes det, at de kommer i den alder, hvor de begynder at flytte hjemmefra.

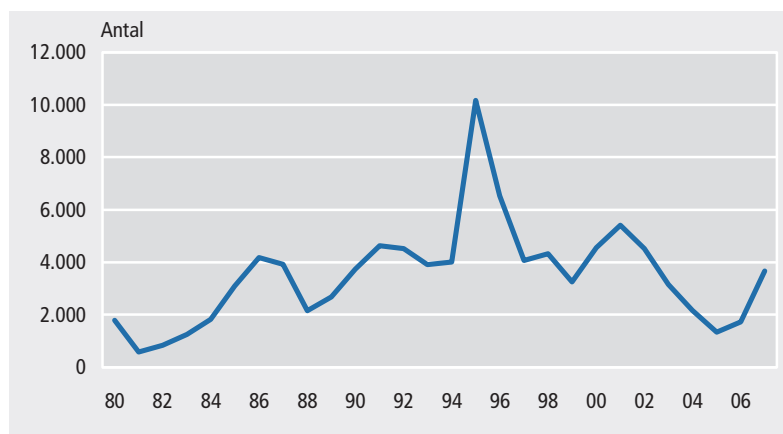
Figur 1.4.2. Flyttehyppigheder for 0-17-årige. 2007

1.5 Ind- og udvandring af børn

Antallet af indvandrede og udvandrede børn har været stigende i de seneste 25 år. Antallet af indvandrede børn har dog i hele perioden været højere end udvandrede børn.

Figur 1.5.1. Nettoindvandring af 0-17-årige, 1980-2007

Nettoindvandringen (indvandrede minus udvandrede) var særligt høj i 1995 og i 1996. Det skyldes indvandring af flygtninge fra Bosnien-Hercegovina. I 1995 indvandrede over 16.000 børn, og nettoindvandringen lå på lidt over 10.000. Børnenes andel af vandringerne har været faldende siden 1980, hvor de udgjorde 26 pct. af indvandringen og 20 pct. af udvandringen. I 2007 udgjorde børn 17 pct. af indvandringen og 17 pct. af udvandringen.

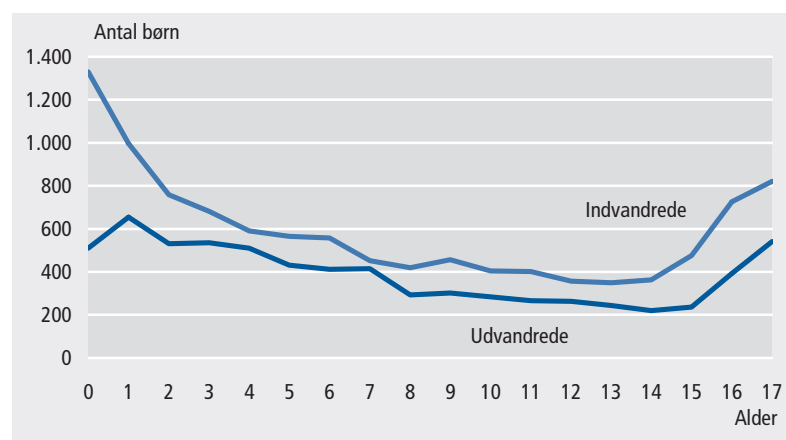
Nettoindvandringen faldt kraftigt fra 2001 til 2005, men er de seneste to år begyndt at stige igen. Nettoindvandringen på 3.664 børn i 2007 var det højeste antal siden 2002.

Tabel 1.5.1. Ind- og udvandrede børn

	Ind- vandrede	Ud- vandrede	Netto- indvandrede
	antal børn		
1980	7 753	5 972	1 781
1990	9 563	5 823	3 740
2007	10 700	7 038	3 662

Ligesom for flytninger inden for landets grænser gælder det også for ind- og udvandring, at det især er de aller yngste børn og de ældste børn, der ind- og udvandrer.

Figur 1.5.2. Ind- og udvandrede børn under 18 år. 2007

1.6 Børn med fremmed baggrund

Indvandrere og efterkommere udgør en ung og voksende befolkningsgruppe

10 pct. af alle børn havde fremmed baggrund i 2007. Af den voksne del af befolkningen har 8 pct. fremmed baggrund. Personer med fremmed baggrund, som består af indvandrere og deres efterkommere, er således gennemgående yngre end resten af befolkningen.

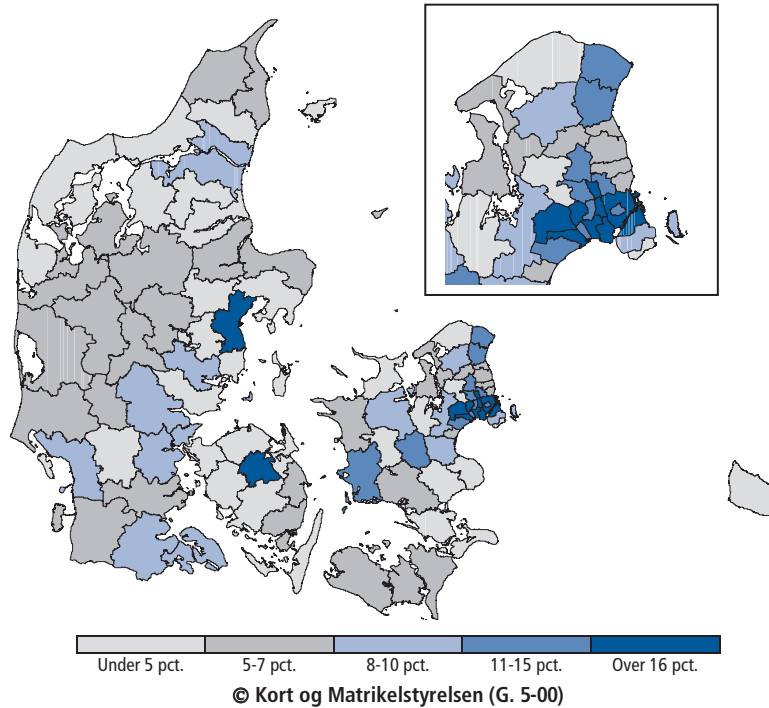
Definition

Indvandrere defineres som alle, der er født i udlandet af forældre, der ligeledes er født i udlandet eller har udenlandsk statsborgerskab. *Efterkommere* er født i Danmark af forældre, hvoraf ingen er danske statsborgere og født i Danmark. Indvandrere og efterkommere udgør tilsammen gruppen af personer med fremmed baggrund.

Næsten 10 pct. af småbørn har fremmed baggrund

De 0-5-årige med fremmed baggrund udgør 9,6 pct. af alle 0-5-årige børn, mens de 12-17-årige børn med fremmed baggrund udgør 9,7 pct. af deres aldersgruppe. For de yngste udgør efterkommerne den helt dominerende del af personerne med fremmed baggrund.

Figur 1.6.1. Børn med fremmed baggrund i pct. af alle børn 2007

36 pct. børn i Ishøj, 3 pct. på Samsø med fremmed baggrund

Der er store geografiske forskelle på andelen af børn med fremmed baggrund. I Københavns Kommune har 26 pct. af børnene fremmed baggrund, og i Frederiksberg Kommune drejer det sig om 14 pct. Blandt de øvrige kommuner findes de største andele i Ishøj (36 pct.) og i Brøndby (32 pct.). I Læsø Kommune og Samsø Kommune er andelen af børn med fremmed baggrund kun henholdsvis 1,1 og 2,9 pct.

Tabel 1.6.1. 0-17 årige - fordelt efter herkomst 2007

	Ind- vandrere	Efter- kommere	Personer med dansk oprindelse	I alt	Andel af 0-17-årige		
					Ind- vandrere	Efter- kommere	I alt
	antal børn				pct.		
I alt	29 984	88 172	1 095 754	1 213 910	2,5	7,3	9,7
0-5 år	3 069	34 284	353 280	390 633	0,8	8,8	9,6
6-11 år	9 267	31 563	370 514	411 344	2,3	7,7	9,9
12-17 år	17 648	22 325	371 960	411 933	4,3	5,4	9,7

54 pct. med fremmed baggrund har dansk statsborgerskab

En betydelig del af de unge med fremmed baggrund har fået dansk statsborgerskab. Det drejede sig om 54 pct. i 2007. Der er 58.837 efterkommerbørn der har dansk statsborgerskab, mens 29.335 har bevaret deres udenlandske statsborgerskab.

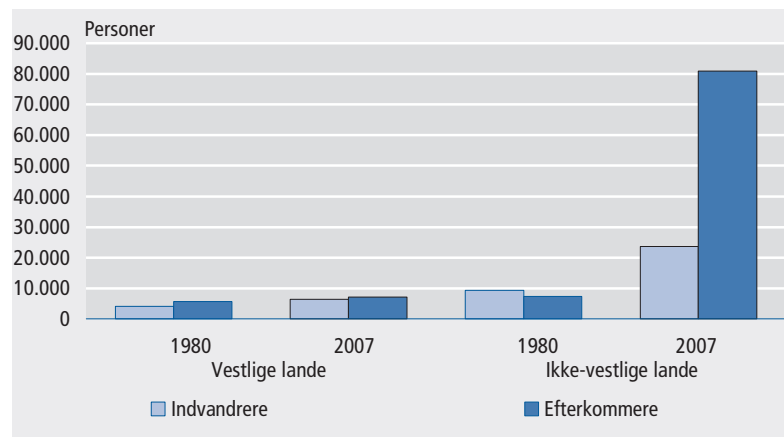
Tabel 1.6.2. **Børn med fremmed baggrund - fordelt efter statsborgerskab. 2007**

	Ind-	Efter-	I alt
	vandrere	kommere	
antal børn			
I alt	29 984	88 172	118 156
Danske statsborgere	5 679	58 837	64 516
Udenlandske statsborgere	24 305	29 335	53 640

Flest børn har oprindelse i ikke-vestlige lande

88 pct. af de 118.156 indvandrer- og efterkommerbørn, der boede i Danmark den 1. januar 2007, havde oprindelse i ikke-vestlige lande, og 12 pct. i vestlige lande. I 1980 var de tilsvarende andele henholdsvis 63 pct. for ikke-vestlige lande og 37 pct. for vestlige lande.

Figur 1.6.2. **0-17-årige indvandrere og efterkommere - fordelt på landegrupper**

Stigende andel fra ikke-vestlige lande

Der har været en stor stigning i andelen af børn med baggrund fra ikke-vestlige lande. Stigningen er især sket i antallet af efterkommerbørn dvs. børn født her i landet af indvandrerforældre. Stigning i antallet af børn med baggrund fra vestlige lande er meget mindre, men også her er stigningen i efterkommerbørn større end blandt indvandrerbørn.

Tabel 1.6.3. Indvandrere og efterkommerbørn - fordelt på oprindelseslande²

	1980	2000	2007
	antal		
I alt	26 467	99 142	118 156
Europa	17 491	43 326	36 160
Heraf: Bosnien-Hercegovina	-	5 936	5 257
Holland	195	963	1 341
Island	488	1 519	2 065
Jugoslavien ¹	2 388	5 099	4 469
Makedonien	-	554	1 159
Polen	807	2 124	1 887
Storbritannien	666	931	1 012
Tyrkiet	5 984	18 935	18 840
Tyskland	1 938	1 771	2 055
Afrika	1 404	13 686	16 220
Heraf: Marokko	804	2 866	3 280
Somalia	31	7 354	7 961
Nordamerika	666	636	669
Syd- og Mellemerika ...	624	905	1 022
Asien	6 180	40 105	53 152
Heraf: Afghanistan	13	1 383	5 145
Irak	18	5 826	11 329
Iran	36	3 334	3 199
Kina	140	808	1 155
Libanon	25	9 641	11 036
Pakistan	3 311	6 217	5 726
Sri Lanka	67	3 681	3 671
Syrien	63	1 190	1 589
Thailand	90	865	1 313
Vietnam	619	3 494	4 074
Oceanien	78	85	148
Statsløse og uoplyst	24	399	997

¹ Omfatter Jugoslavien før opsplitningen.

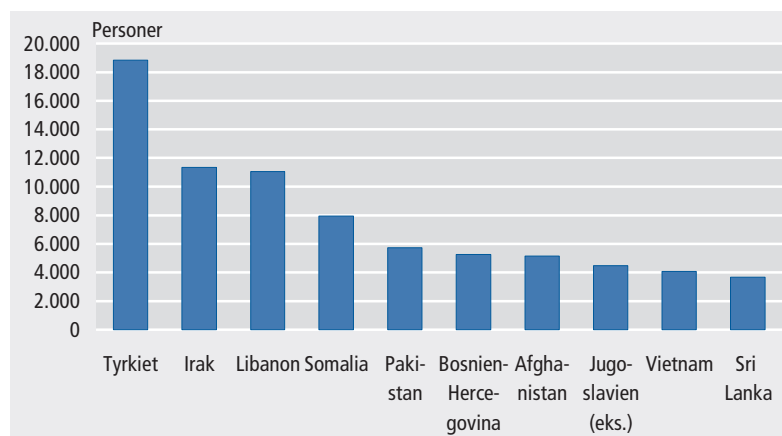
² Lande hvori mere end 1.000 børn har oprindelse.

Flest børn med tyrkisk oprindelse

Den største gruppe af børn med fremmed baggrund har oprindelse i Tyrkiet. Det drejede sig om 18.840 børn i 2007. Fra 1980 til 2007 blev antallet af børn med tyrkisk oprindelse tredoblet. Den næststørste gruppe var børn med oprindelse i Irak efterfulgt af børn med oprindelse i Libanon. Begge grupper omfattede i 2007 mere end 10.000 børn. I 1980 var der næsten ingen irakiske og libanesiske børn.

Ud over børn med oprindelse i Tyrkiet, Irak og Libanon var der mere end 5.000 børn, der har oprindelse i hvert af landene Somalia, Pakistan, Bosnien-Hercegovina og Afghanistan.

Figur 1.6.3. Børn fra de mest almindelige oprindelseslande 2007

1.7 Dødelighed

Børns dødelighed er meget lav sammenlignet med tidligere historiske perioder. Inden for de seneste få årtier, som denne bog beskæftiger sig med, er der imidlertid sket meget lidt.

Tabel 1.7.1. Drengene og piger der dør inden de fylder henholdsvis 1 år og 18 år

	Procentandel, der dør:			
	Inden 1-årsdagen		Inden 18-årsdagen	
	Drengene	Piger	Drengene	Piger
	pct.			
1981-1982	0,9	0,7	1,6	1,2
2000-2001	0,6	0,4	1,0	0,7
2006-2007	0,5	0,4	0,8	0,6

Af de levendefødte drenge døde 0,8 pct. inden deres 18-års fødselsdag. For pigerne drejede det sig om 0,6 pct. Hovedparten af de børn, som døde inden de fylder 18 år, døde inden for deres første leveår. Der var således henholdsvis 0,5 pct. af drengene og 0,4 pct. af pigerne, som døde inden 1-årsdagen.

Dødsårsager

Der døde i alt 438 personer under 18 år i 2005. De fleste af dem var drenge, og 65 pct. af alle de døde børn var under 1 år gamle. Medfødte misdannelser og sygdomme hos nyfødte tegnede sig for 54 pct. af dødsfaldene, som helt overvejende indtraf i barnets første leveår. Ulykker og selvmord medførte 61 dødsfald, heraf 56 som følge af færdselsuheld – 41 af disse var drenge. Der forekom 5 selvmord, heraf 4 blandt drenge. 124 børn døde af andre sygdomme, heraf 30 af cancer.

Tabel 1.7.2. Dødsårsager for børn. 2005

	0 år	1-4 år	5-9 år	10-14 år	15-17 år	I alt
	antal børn					
Døde i alt	283	49	26	29	51	438
Drenge	168	28	17	17	35	265
Piger	115	21	9	12	16	173
Medfødte misdannelser og sygdomme hos nyfødte						
I alt	236	11	0	4	2	253
Drenge	136	6	0	3	1	146
Piger	100	5	0	1	1	107
Ulykker og selvmord						
I alt	5	11	5	12	28	61
Drenge	4	8	2	7	24	45
Piger	1	3	3	5	4	16
Andre sygdomme						
I alt	42	27	21	13	21	124
Drenge	28	14	15	7	10	74
Piger	14	13	6	6	11	50

2. Børnefamilier

Sammenfatning

Børnefamilier er her familier, hvor de voksne har børn under 18 år, som har folkeregisteradresse hos en af forældrene. Det betyder, at en weekend-far også betragtes som en børnefamilie. Efter denne afgrænsning findes der i alt 793.649 børnefamilier.

De fleste - 618.000 - er bopælsfamilier, dvs. familier, som har hjemmeboende børn. 119.000 af familierne er samværsfamilier, dvs. familier hvis børn har folkeregisteradresse hos barnets anden forælder. 56.000 af familierne er både bopæls- og samværsfamilier, dvs. at de har hjemmeboende børn og børn, der har folkeregisteradresse hos barnets anden forælder.

Fire ud af fem bopælsfamilier er parfamilier, mens det blandt samværsfamilier omvendt forholder sig sådan, at fire ud af fem er enlige. Blandt de 20 pct. af bopælsfamilierne, som ikke er parfamilier, er 9 ud af 10 en enlig kvinde. Blandt de 80 pct. af samværsfamilierne, som består af enlige, er 9 ud af 10 en enlig mand.

De fleste børnefamilier består af begge forældre og deres fælles børn. Denne familietype udgør 57 pct. af alle børnefamilier. Den næstmest almindelige familie består af en enlig mor med hjemmeboende børn. De udgør 14 pct. af alle børnefamilier. Nummer tre er en enlig far med samværsbørn, som udgør 11 pct.

De resterende 18 pct. af familierne fordeler sig på mange kombinationer. Den mest sammensatte type er par med fælles børn, særbørn og samværsbørn både hos morren og faren. Der er 15 familier af denne type.

71 pct. af børnefamilierne er parfamilier, og 3 ud af 4 parfamilier er ægtepar, mens godt 17 pct. er samlevende dvs., at de bor sammen og har fælles børn, mens 7 pct. er samboende, dvs. at de ikke har fælles børn.

Bopælsfamilier har i gennemsnit 1,79 hjemmeboende børn. Kun i 15 pct. af familierne med hjemmeboende børn bor der 3 eller flere børn. Rene samværsfamilier har i gennemsnit 1,55 samværsbørn, mens familier, som både er bopæls- og samværsfamilier, i gennemsnit har 1,59 bopælsbørn og 1,39 samværsbørn.

Der findes 71.000 familier, heraf 42.000 parfamilier, hvor forældrene har fremmed baggrund. Disse familier har i gennemsnit flere børn end familier med dansk oprindelse, idet de har 2,2 børn i parfamilierne mod 1,81 for familier med dansk oprindelse.

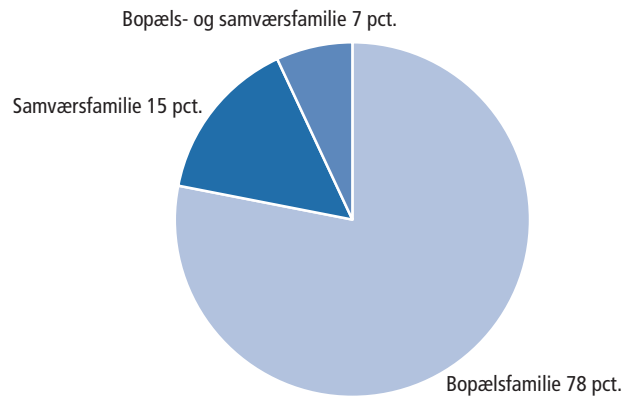
Blandt familier med hjemmeboende børn, er der med 1,89 i gennemsnit flest børn blandt familier, som bor i Vestjylland. Blandt familier i København by med hjemmeboende børn bor der til sammenligning i gennemsnit kun 1,63 børn.

2.1 Børnefamilier

*I alt er der 793.649
børnefamilier
1. januar 2007*

I alt er der i Danmark 793.649 børnefamilier 1. januar 2007. Heraf er 78 pct. bopælsfamilier, 15 pct. er samværsfamilier, mens 7 pct. er både bopæls- og samværsfamilier.

Alle tal i dette kapitel vedrører tidspunktet 1. januar 2007.

Figur 2.1.1. **Børnefamilier - fordelt på bopæls- og samværsfamilier**

Børnefamilier Vi bruger betegnelsen børnefamilier i bred forstand, og ud over familier, der består af en eller begge forældre, som har børn under 18 år boende, omfatter vores definition af børnefamilier også familier, som ikke har børn boende, men hvor der bor en forælder, som har børn under 18 år, der bor hos den anden forælder.

Bopælsfamilie bestemmes af barnets folkeregisteradresse Børnenes bopælsfamilie er udelukkende defineret ud fra den registrerede folkeregisteradresse. Når vi siger, at et barn bor hos en forælder betyder det i virkeligheden blot, at barnet har samme folkeregisteradresse som den pågældende forælder. Omfanget af kontakt mellem børnene og deres forældre i samværsfamilien kendes ikke. I virkeligheden kan børn godt bo regelmæssigt hos forælderen i samværsfamilien, uden at barnets folkeregisteradresse ændres.

Definition Børnefamilierne er opdelt i tre typer, og familierne defineres ud fra den adresse, som henholdsvis børn og forældre stod registreret med i folkeregisteret 1. januar 2007.

Bopælsfamilier er familier, hvor der bor børn under 18 år sammen med mindst en af forældrene.

Samværsfamilier er familier, hvor der ikke bor børn under 18 år, men hvor mindst en person i familien har børn under 18 år, der bor hos den anden forælder. Betegnelsen samværsfamilie er et rent statistisk begreb, da vi ikke ved noget om omfanget af kontakt mellem børnene i bopælsfamilien og forælderen i samværsfamilien.

Bopæls- og samværsfamilier er familier, hvor der bor børn under 18 år sammen med mindst en af forældrene, og hvor mindst en person i familien også har børn under 18 år, der bor hos den anden forælder.

Der er også personer under 18 år, som ikke bor sammen med nogen af deres forældre. Dem betragter vi hverken som bopæls- eller samværsfamilier, og de indgår ikke i vores afgrænsning af børnefamilier. Der er i alt 17.102 familier med personer under 18 år, som ikke bor sammen med nogen af deres forældre.

Otte ud af ti bopælsfamilier er parfamilier

I børnefamilier, som udelukkende er bopælsfamilier, er otte ud af ti parfamilier. Det omvendte forhold gør sig gældende blandt børnefamilier, som udelukkende er samværsfamilier. Her er otte ud af ti enlige.

Tabel 2.1.1. Børnefamilier - fordelt på parfamilier og enlige

	Bopæls-familie	Samværs-familie	Bopæls- og samværs-familie	I alt	I alt antal
	antal				
I alt	618 282	119 259	56 108	793 649	
	pct.				
I alt	100	100	100	100	793 649
Parfamilie	80	20	75	71	561 685
Enlig mor	18	5	13	16	124 301
Enlig far	2	74	13	14	107 663

De fleste samværsfamilier er enlige fædre

Der er stor forskel på sammensætningen af familier med enlige forældre i henholdsvis bopæls- og samværsfamilierne. Mens 90 pct. af bopælsfamilierne med en enlig forælder består af enlige kvinder, er enlige fædre dominerende blandt enlige samværsfamilier. I børnefamilier, som kun er samværsfamilier, er 74 pct. enlige fædre og 5 pct. enlige mødre. Det svarer til, at 94 pct. af samværsfamilier med en enlig forælder består af enlige fædre.

De familier, som både er bopæls- og samværsfamilier, minder i deres sammensætning mere om rene bopælsfamilier end rene samværsfamilier, idet over syv ud af ti er parfamilier. I de enlige familier, som både er bopæls- og samværsfamilier, er der en ligelig fordeling mellem enlige kvinder og enlige mænd, hvilket adskiller dem både fra de enlige bopælsfamilier, som er stærkt domineret af kvinder og de enlige samværsfamilier, som er stærkt domineret af mænd.

Tabel 2.1.2. Børnefamilier - fordelt på familietype

	Bopæls-familie	Samværs-familie	Bopæls- og samværs-familie	I alt	I alt antal
	antal				
I alt	618 282	119 259	56 108	793 649	
	pct.				
I alt	100	100	100	100	793 649
Ægtepar	64	7	40	54	427 409
Registreret partnerskab ..	0	0	0	0	572
Samlevende	14	0	15	12	93 242
Samboende	2	13	20	5	40 462
Enlig	20	80	25	29	231 964

De fleste parfamilier er ægtepar Parfamilierne udgør som nævnt 80 pct. af børnefamilierne, som kun er bopælsfamilier. Ægtepar udgør 64 pct., mens samlevende - par der har fælles børn - og samboende, der ikke har fælles børn - udgør henholdsvis 14 og 2 pct. Blandt parfamilierne, som kun er bopælsfamilier, består otte ud af ti således af ægtepar.

Ægtepar mindre almindelige blandt parfamilier, der er samværsfamilier Det er mindre almindeligt at være gift blandt par i børnefamilier, som ikke er rene bopælsfamilier. Blandt de 20 pct. parfamilier, som kun er samværsfamilier, er kun 7 pct. ægtepar, mens de resterende 13 pct. består af samboende par. At parfamilierne, der er samværsfamilier, ikke har fælles børn boende, kan være en årsag til, at færre af dem er gift.

I børnefamilier, som både er bopæls- og samværsfamilier, udgør parfamilier 75 pct. Heraf består lidt over halvdelen af ægtepar (40 pct.), mens der er en relativt ligelig fordeling mellem samlevende (15 pct.) og samboende par (20 pct.).

Registreret partnerskab sjældent blandt børnefamilier Par i registreret partnerskab er en sjældent forekommende børnefamilie. I alt er der kun 572 børnefamilier, der består af et par med to personer af samme køn. Heraf er 9 ud af 10 par med to kvinder, hvoraf langt de fleste er bopælsfamilier. Samlet set er der kun 10 familier med par, der består af to mænd, som har børn boende.

Tabel 2.1.3. **Børnefamilier - fordelt på type og de voksnes køn**

	Enlig mand	Mand i par	Enlig kvinde	Kvinde i par	Mand og kvinde i par	I alt
	antal					
I alt	107 607	58	124 357	514	561 113	793 649
Bopælsfamilie.	11 833	7	110 831	476	495 135	618 282
Samværsfamilie	88 562	48	6 465	21	24 163	119 259
Bopæls- og samværsfamilie	7 212	3	7 061	17	41 815	56 108

Par med fælles børn og ingen samværsbørn mest almindelige type Den mest almindelige familietype består af par med fælles børn, hvor ingen af forældrene har børn i andre familier. Denne familietype tegner sig for 57 pct. af børnefamilierne. Enlige mødre med hjemmeboende børn og ingen samværsbørn er den næstmest almindelige familietype og udgør 14 pct. af alle børnefamilier. Herefter følger enlige fædre med samværsbørn. Dvs. enlige fædre, som har børn, der bor hos deres mor, og som ikke selv har børn boende. De udgør 11 pct. af børnefamilierne.

Børnefamilier kan opdeles i 37 typer I tabellen på næste side er de 793.649 børnefamilier opdelt på forskellige typer. Typerne viser de voksnes tilknytning til både de børn, som bor i familien, og de børn, de har i en anden familie.

De fleste af typerne er sjældent forekommende Tabellen er medtaget for at give et indtryk af, at børnefamiliers sammensætning på fælles børn, særbørn og samværsbørn giver mulighed for mange forskellige kombinationer. Mange af familietyperne er sjæl-

dent forekommende, og ud af de 37 forskellige typer udgør de 20 mindst almindelige tilsammen kun 1,5 pct. af alle børnefamilier.

Typer afspejler, at børn oftest bor hos moren efter familiedeling

Der er ingen af de øvrige 34 børnefamilietyper, som hver især tegner sig for mere end 3 pct. Generelt afspejler antallet af de forskellige typer familier, at børn oftest bor sammen med moren efter en familiedeling, mens faren bliver samværsfamilie. Fx er der 20.355 børnefamilier af typen 'Par med fælles børn og mors særbørn', mens der tilsvarende kun er 1.895 af typen 'Par med fælles børn og fars særbørn'. Særbørn optræder kun i parfamilier, og når det angives, at det er morens særbørn, betyder det, at kvinden i parret er forælder til barnet, mens manden ikke er det.

Den mindst almindelige børnefamilietype er en parfamilie, som har fælles børn, og hvor både manden og kvinden hver især har både særbørn og samværsbørn. Der findes 15 børnefamilier af denne type.

Tabel 2.1.4. Børnefamilier - fordelt på tilknytning til børn

Familietype	Antal	Pct.
I alt	793 649	100,0
Par med fælles børn	448 612	56,5
Enlig mor med børn	110 831	14,0
Enlig far med samværsbørn	88 562	11,2
Par med fælles børn og mors særbørn	20 355	2,6
Par med mors særbørn	20 265	2,6
Par med fars samværsbørn	20 153	2,5
Par med fælles børn samt fars samværsbørn	16 002	2,0
Par med mors særbørn samt fars samværsbørn	12 189	1,5
Enlig far med børn	11 833	1,5
Enlig far med børn og samværsbørn	7 212	0,9
Enlig mor med børn og samværsbørn	7 061	0,9
Enlig mor med samværsbørn	6 465	0,8
Par med fælles børn, mors særbørn og fars samværsbørn	4 099	0,5
Par med mors samværsbørn	2 411	0,3
Par med fars særbørn	2 299	0,3
Par med fælles børn og fars særbørn	1 895	0,2
Par med mors og fars særbørn	1 714	0,2
Par med mors og fars samværsbørn	1 668	0,2
Par med mors særbørn samt mors samværsbørn	1 538	0,2
Par med mors særbørn samt mors og fars samværsbørn	1 409	0,2
Par med fælles børn samt mors samværsbørn	1 268	0,2
Par med mors og fars særbørn samt fars samværsbørn	1 192	0,2
Par med fars særbørn samt fars samværsbørn	1 078	0,1
Par med fælles børn, mors særbørn samt mors samværsbørn	861	0,1
Par med fælles børn, fars særbørn samt fars samværsbørn	678	0,1
Par med fælles børn samt mors og fars særbørn	478	0,1
Par med fælles børn samt mors og fars samværsbørn	300	0,0
Par med fælles børn, mors særbørn og fars samværsbørn	239	0,0
Par med fælles børn, mors særbørn samt mors og fars samværsbørn	238	0,0
Par med mors og fars særbørn samt mors og fars samværsbørn	196	0,0
Par med mors og fars særbørn samt mors samværsbørn	178	0,0
Par med fars særbørn samt mors og fars samværsbørn	140	0,0
Par med fars særbørn samt mors samværsbørn	137	0,0
Par med fælles børn, mors særbørn samt mors samværsbørn	29	0,0
Par med fælles børn, fars særbørn samt mors samværsbørn	25	0,0
Par med fælles børn, fars særbørn samt mors og fars samværsbørn	24	0,0
Par med fælles børn, mors og fars særbørn samt mors og fars samværsbørn	15	0,0

Fælles børn og særbørn

Fælles børn samt mors særbørn og fars særbørn forekommer kun i parfamilier. Fælles børn betyder, at der bor børn i familien, som parret sammen er forældre til. Mors særbørn betyder, at der bor børn i familien, som kun kvinden i parret er forælder til. Fars særbørn betyder, at der bor børn i familien, som kun manden i parret er forælder til.

Samværsbørn

Både parfamilier og enlige kan have samværsbørn. I en parfamilie med mors samværsbørn har kvinden i parret børn, som har folkeregisteradresse hos den anden forælder i en anden familie. I en parfamilie med fars samværsbørn har manden i parret børn, som har folkeregisteradresse hos den anden forælder i en anden familie. En enlig med samværsbørn har børn, som har folkeregisteradresse hos den anden forælder i en anden familie.

Enlige med børn

Det er kun for enlige, at der blot bruges betegnelsen børn. En enlig med børn bor sammen med mindst et af hans eller hendes egne børn.

2.2 Antal børn i familierne

To hjemmeboende børn og ingen samværsbørn karakteriserer en tredjedel af alle børnefamilier

Fordelt på antal bopæls- og samværsbørn er den mest almindelige børnefamilie en familie med to bopælsbørn og ingen samværsbørn. Der er 269.624 familier af denne type, hvilket svarer til omkring en tredjedel af alle børnefamilier. Antallet af børnefamilier, som har et bopælsbarn og ingen samværsbørn ligger næsten på samme niveau, mens børnefamilier med tre bopælsbørn og ingen samværsbørn er den tredje mest almindelige.

De fleste familier med samværsbørn har kun et samværsbarn

Blandt børnefamilier med samværsbørn har den mest almindelige familie et samværsbarn og ingen bopælsbørn. Der er 69.140 familier af denne type. Alle de familiekompositioner, som har både bopæls- og samværsbørn giver tilsammen 56.108 familier, der kategoriseres som både bopæls- og samværsfamilier. Heraf har næsten fire ud af ti familier henholdsvis et bopælsbarn og et samværsbarn.

Tabel 2.2.1.

Familier - fordelt efter antal hjemmeboende børn og antal samværsbørn

	Samværsbørn					
	Ingen	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn eller flere	I alt
	antal					
Bopælsbørn						
I alt	618 279	107 910	51 736	12 244	3 480	793 649
Ingen	-	69 140	37 931	9 377	2 811	119 259
1 barn	250 420	21 602	7 443	1 620	386	281 471
2 børn	269 624	12 795	4 829	900	199	288 347
3 børn	80 391	3 564	1 277	262	68	85 562
4 børn el. flere	17 844	809	256	85	16	19 010

15 pct. af bopælsfamilierne har mindst 3 hjemmeboende børn

I alt er der 674.390 børnefamilier, som har hjemmeboende børn. Heraf er 8 pct. også samværsfamilier. Blandt de bopælsfamilier, som kun har et hjemmeboende barn, udgør bopæls- og samværsfamilier 11 pct. Bopæls- og samværsfamilier har altså færre børn boende end de rene bopælsfamilier. I langt de fleste bopælsfamilier er der enten et barn eller to børn. Det er kun i 15 pct. af familierne med hjemmeboende børn, at der er 3 eller flere børn.

Tabel 2.2.2. Familier - fordelt efter antal hjemmeboende børn

	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	5 børn eller flere	I alt	I alt antal
	antal						
I alt	281 471	288 347	85 562	15 174	3 836	674 390	
	pct.						
I alt	42	43	13	2	1	100	674 390
Bopælsfamilier	41	44	13	2	1	100	618 282
Bopæls- og samværsfamilier	55	33	9	2	0	100	56 108

Der er i gennemsnit 1,79 børn i de rene bopælsfamilier

I de rene bopælsfamilier bor der i gennemsnit 1,79 børn, mens der i familierne, som både er bopæls- og samværsfamilier i gennemsnit bor 1,59 børn.

En tredjedel af familierne med samværsbørn, har også hjemmeboende børn

Der er i alt 175.370 familier med samværsbørn. Heraf er en tredjedel også bopælsfamilier. I seks ud af ti tilfælde har samværsfamilien kun et samværsbarn. Samværsfamilier, der også er bopælsfamilier, har færre samværsbørn. Blandt de rene samværsfamilier er der 58 pct., som kun har et samværsbarn. Den tilsvarende andel er 69 pct. blandt samværsfamilier, der også er bopælsfamilier.

Tabel 2.2.3. Familier - fordelt efter antal samværsbørn

	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	5 børn eller flere	I alt	I alt antal
	antal						
I alt	107 907	51 736	12 244	2 652	828	175 367	
	pct.						
I alt	62	30	7	2	0	100	175 370
Samværsfamilier	58	32	8	2	1	100	119 259
Bopæls- og samværsfamilier	69	25	5	1	0	100	56 108

De rene samværsfamilier har i gennemsnit 1,55 samværsbørn

En ren samværsfamilie har i gennemsnit 1,55 samværsbørn, mens en familie, som både er samværs- og bopælsfamilie i gennemsnit har 1,39 samværsbørn. Børnefamilier, som både er bopæls- og samværsfamilier har generelt færre børn boende end andre bopælsfamilier og færre samværsbørn end andre samværsfamilier.

Bopæls- og samværsfamilier har i gennemsnit 2,97 bopæls- og samværsbørn

Skelnes der ikke mellem familiers bopæls- og samværsbørn, er familierne, der både er bopæls- og samværsfamilier, dog de mest børnerige, idet de i gennemsnit har 2,97 børn, som enten er bopæls- eller samværsbørn. De tilsvarende tal er 1,79 børn for de rene bopælsfamilier og 1,55 for de rene samværsfamilier.

Tabel 2.2.4. **Gennemsnitligt antal børn i familierne**

	Enlig mor	Enlig far	Par	I alt
I alt	1,63	1,61	1,93	1,84
Bopælsfamilie				
Bopælsbørn	1,59	1,37	1,84	1,79
Samværsfamilie				
Samværsbørn	1,39	1,58	1,52	1,55
Bopæls- og samværsfamilie				
Børn i alt	2,47	2,41	3,15	2,97
Bopælsbørn	1,33	1,13	1,71	1,59
Samværsbørn	1,14	1,27	1,45	1,39

2.3 Herkomst

5 pct. af børnefamilierne består af indvandrerpar

Blandt de 793.649 børnefamilier er 61 pct. par, hvor begge personer har dansk oprindelse, mens omkring 5 pct. består af par, hvor begge parter er indvandrere. Blandt de 58.364 kvindelige indvandrere, som er i en parfamilie, danner to ud af tre par med en mand, som også er indvandrer. Blandt mandlige indvandrere er det syv ud af ti, der danner par med en kvinde, som også er indvandrer.

Tabel 2.3.1. **Børnefamilier - fordelt efter herkomst for mand og kvinde**

	Mandens herkomst				I alt
	Dansk	Indvandrere	Efterkommer	Ingen mand i familien	
	antal				
Kvindens herkomst					
I alt	598 159	68 038	3 151	124 301	793 649
Dansk	484 340	14 770	1 099	108 157	608 366
Indvandrer	18 221	39 041	1 102	15 234	73 598
Efterkommer	1 103	1 715	294	910	4 022
Ingen kvinde i familien	94 495	12 512	656	-	107 663

Efterkommere er generelt meget unge

Efterkommere er generelt meget unge. Det gælder især efterkommere fra ikke-vestlige lande. Hovedparten af de efterkommere, som er blandt de voksne i børnefamilierne, er derfor efterkommere fra vestlige lande.

Når der ses på oprindelseslande, fremgår det, at der er flere både mænd og kvinder med dansk oprindelse, som danner par med en vestlig indvandrer eller efterkommer end en ikke-vestlig. Indvandrere og efter-

kommere udgør i alt 8,5 pct. af hele den danske befolkning, som er fyldt 18 år. Heraf har 62 pct. ikke-vestlig baggrund.

Tabel 2.3.2. **Børnefamilier - fordelt efter kvindens og mandens oprindelsesland**

	Mand				I alt
	Danmark	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ingen mand i familien	
	antal				
Kvinde					
I alt	298 160	52 964	18 224	124 301	793 649
Danmark	484 341	5 069	10 800	108 157	608 367
Ikke-vestlige lande ..	8 823	37 037	506	12 637	59 003
Vestlige lande	10 501	757	3 851	3 507	18 616
Ingen kvinde i familien	94 495	10 101	3 067	-	107 663

Ikke-vestlige personers partnere har i mere end 80 pct. af tilfældene også ikke-vestlig baggrund

Kvinder af ikke-vestlig oprindelse i en parfamilie med børn, danner i 80 pct. af tilfældene par med en mand, som også har ikke-vestlig oprindelse. Den tilsvarende andel for mænd med ikke-vestlig oprindelse er 86 pct. Der er altså relativt få børnefamilier, der består af et par, hvor den ene har ikke-vestlig oprindelse og den anden dansk. I mange tilfælde er et par med to indvandrere indvandret sammen til Danmark, og det er også på den baggrund, man skal se de høje andele af personer med ikke-vestlig oprindelse, der danner par med en anden person med ikke-vestlig oprindelse.

Enlige indvandrerfædre har heller ikke hjemmeboende børn

Blandt alle 793.649 børnefamilier er der 119.259, som ikke har nogen hjemmeboende børn. Det svarer til antallet af rene samværsfamilier. Blandt børnefamilier af typen enlig far med dansk oprindelse har 82 pct. ingen hjemmeboende børn og er altså blot samværsfamilier. Andelen er 85 pct., når den enlige far er indvandrer eller efterkommer.

Blandt par med en mand af dansk oprindelse og en indvandrer kvinde er der 8 pct. uden hjemmeboende børn, mens der kun er 5 pct. uden hjemmeboende, når kvinden har dansk oprindelse og manden er indvandrer.

Tabel 2.3.3. **Børnefamilier - fordelt efter oprindelse og antal hjemmeboende børn**

	Hjemmeboende børn							Gnstl. antal børn
	Ingen	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn eller flere	I alt	I alt antal	
	----- antal -----							
I alt	119 259	281 471	288 347	85 562	19 010	793 649		
	----- pct. -----							
I alt	15	35	36	11	2	100 793 649	1,77	
Par, begge DK	4	36	44	13	2	100 484 340	1,81	
Par, begge IE	2	30	37	20	12	100 42 152	2,20	
Par, mand DK, kvinde IE.	8	45	36	9	2	100 19 324	1,64	
Par, mand IE, kvinde DK.	5	37	43	13	3	100 15 869	1,81	
Enlig far DK	82	14	3	1	0	100 94 495	1,26	
Enlig far IE	85	10	4	1	0	100 13 168	1,49	
Enlig mor DK	5	53	33	7	1	100 108 157	1,54	
Enlig mor IE	4	46	30	12	8	100 16 144	1,84	

Anm.: I beregningen af det gennemsnitlige antal hjemmeboende børn indgår kun børnefamilier, som har hjemmeboende børn.

DK betyder dansk oprindelse. IE betyder indvandrere eller efterkommere.

Parfamilier med indvandrere har generelt flere børn

Børnefamilier med indvandrere og efterkommere har generelt flere hjemmeboende børn. En parfamilie, hvor begge personer har dansk oprindelse, har i gennemsnit 1,81 hjemmeboende børn. Blandt parfamilier, hvor begge er indvandrere eller efterkommere er gennemsnittet 2,2.

Andelen af parfamilier, som har mindst fire hjemmeboende børn er kun 2 pct. blandt par, hvor begge har dansk oprindelse. I par, hvor begge er indvandrere eller efterkommere, er andelen med 12 pct. seks gange højere.

Også blandt enlige har indvandrere flere børn

Også blandt de enlige har indvandrere eller efterkommere flere hjemmeboende børn. I gennemsnit har enlige mødre, der er indvandrere eller efterkommere, 1,84 børn. For enlige mødre med dansk oprindelse er gennemsnittet 1,54.

Tabel 2.3.4. **Børnefamilier - fordelt efter oprindelse og antal samværsbørn**

	Samværsbørn							I alt antal børn	Gnstl. antal børn
	Ingen	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn eller flere	I alt	I alt antal		
I alt	618 279	107 910	51 736	12 244	3 480	793 649			
	pct.								
I alt	78	14	7	2	0	100	793 649	1,50	
Par, begge DK	88	8	3	1	0	100	484 340	1,47	
Par, begge IE	95	4	1	0	0	100	42 152	1,49	
Par, mand DK, kvinde IE.	82	11	5	1	0	100	19 324	1,44	
Par, mand IE, kvinde DK.	90	7	3	1	0	100	15 869	1,51	
Enlig far DK	11	53	29	6	1	100	94 495	1,51	
Enlig far IE	11	41	29	12	8	100	13 168	1,89	
Enlig mor DK	89	9	2	0	0	100	108 157	1,24	
Enlig mor IE	93	5	2	0	0	100	16 144	1,41	

Anm.: I beregningen af det gennemsnitlige antal samværsbørn indgår kun børnefamilier, som har samværsbørn.

DK betyder dansk oprindelse. IE betyder indvandrere eller efterkommere.

Par med to indvandrere har i mindre grad samværsbørn

Børnefamilier med indvandrere og efterkommere er i mindre grad samværsfamilier. Kun 5 pct. af parfamilierne, hvor begge er indvandrere eller efterkommere, har samværsbørn. Blandt parfamilier, hvor begge har dansk oprindelse, er andelen 12 pct.

Enlige fædre med indvandrerbaggrund har flere samværsbørn

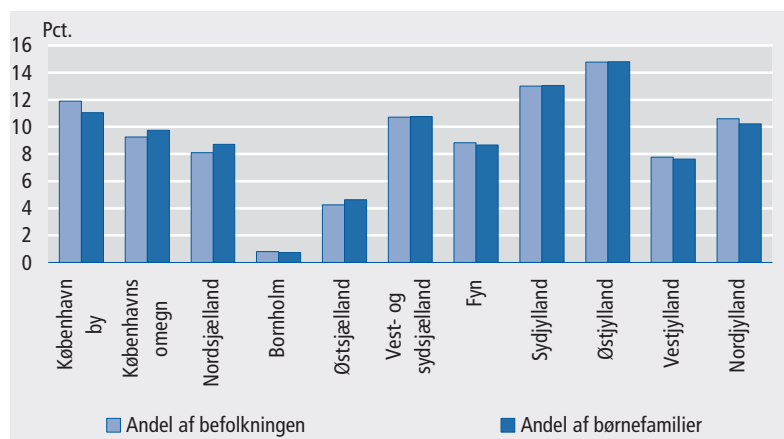
Enlige indvandrere og efterkommere, der er samværsfamilier, har i gennemsnit flere samværsbørn. Blandt de enlige fædre, der er indvandrere eller efterkommere og har samværsbørn, er det gennemsnitlige antal samværsbørn 1,89. Det tilsvarende tal er 1,51 blandt enlige fædre med dansk oprindelse.

2.4 Geografisk fordeling

Børnefamilier fordelt på landsdele

Antallet af børnefamilier i de enkelte landsdele afspejler i høj grad den almindelige befolkningssammensætning. Dog er det værd at bemærke, at København by kun har 11,1 pct. af børnefamilierne, mens andelen af hele befolkningen er 11,9 pct. Til gengæld er børnefamilierne overrepræsenteret i Københavns omegn og Nordsjælland.

Figur 2.4.1. Andel af befolkningen og andel af børnefamilier - fordelt på landsdele

Flere samværsfamilier i København by

Omkring børnefamiliernes fordeling på bopæls- og samværsfamilier i de forskellige landsdele er det værd at bemærke, at 22 pct. af børnefamilierne i København by er rene samværsfamilier mod 15 pct. for hele landet. I Vestjylland er andelen af rene samværsfamilier kun 12 pct.

Tabel 2.4.1. Børnefamilier - fordelt på landsdel og type

	Bopælsfamilier	Samværsfamilier	Bopæls- og samværsfamilier	I alt	I alt antal
	antal				
I alt	618 282	119 259	56 108	793 649	
	pct.				
Hele landet	78	15	7	100	793 649
København by	73	22	5	100	87 792
Københavns omegn	78	15	7	100	77 301
Nordsjælland	80	13	7	100	69 045
Bornholm	77	15	8	100	5 867
Østsjælland	80	13	7	100	36 797
Vest- og Sydsjælland	75	16	9	100	85 463
Fyn	78	15	7	100	68 809
Syddjylland	78	14	8	100	103 674
Østjylland	79	14	7	100	117 401
Vestjylland	81	12	7	100	60 422
Nordjylland	79	14	7	100	81 078

I Vest- og Sydsjælland er andelen af børnefamilier, som er både bopæls- og samværsfamilier, 9 pct. Det er den højeste andel blandt de 11 landsdele.

Færre parfamilier i København by I København by er kun 58 pct. af børnefamilierne parfamilier. For hele landet er andelen 71 pct. Blandt de resterende børnefamilier i København by er 22 pct. enlige kvinder og 20 pct. enlige mænd. De enlige kvinder er hovedsageligt bopælsfamilier, mens de enlige mænd er samværsfamilier.

Flest parfamilier i Vestjylland I Vestjylland er 77 pct. af børnefamilierne parfamilier, og kun 12 pct. af børnefamilierne er enlige kvinder. Det er den laveste andel i Danmark.

Forskellen mellem København by og de øvrige landsdele tyder på, at familiedelinger forekommer hyppigere i København by, hvilket resulterer i en større andel samværsfamilier og enlige børnefamilier.

Tabel 2.4.2. **Børnefamilier - fordelt efter parfamilier og enlige samt landsdel**

	Enlig kvinde	Enlig mand	Par	I alt	I alt antal
	antal				
I alt	124 301	107 663	561 685	793 649	
	pct.				
Hele landet	16	14	71	100	793 649
København by	22	20	58	100	87 792
Københavns omegn	18	14	68	100	77 301
Nordsjælland	15	12	73	100	69 045
Bornholm	16	14	70	100	5 867
Østsjælland	15	12	73	100	36 797
Vest- og Sydsjælland	16	15	70	100	85 463
Fyn	15	13	71	100	68 809
Syddjylland	14	13	74	100	103 674
Østjylland	15	13	72	100	117 401
Vestjylland	12	11	77	100	60 422
Nordjylland	14	12	74	100	81 078

Flere børnefamilier i København by har kun et barn København by adskiller sig også fra resten af landet, idet der er færre børn i bopælsfamilierne. For hele landet har 35 pct. af børnefamilierne kun et barn boende. For København by er andelen 41 pct. Til gengæld er der kun 28 pct. af børnefamilierne i København by, som har to hjemmeboende børn. Her er andelen 36 pct. for hele landet.

Andel med mindst tre hjemmeboende børn er højest i Vestjylland Igen er Vestjylland den landsdel, hvor familierne har flest hjemmeboende børn, idet kun 32 pct. af børnefamilierne har et enkelt barn boende, mens der er 18 pct. af børnefamilierne, som har 3 eller flere børn boende, hvilket er den højeste andel blandt de 11 landsdele.

Blandt familier, som har hjemmeboende børn, er det gennemsnitlige antal 1,89 for familier i Vestjylland, mens det tilsvarende tal kun er 1,63 blandt familier i København by.

Tabel 2.4.3. **Børnefamilier - fordelt efter antal hjemmeboende børn**

	Hjemmeboende børn							I alt antal børn	Gnstl. antal børn
	Ingen	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn eller flere	I alt	I alt		
	antal								
I alt	119 259	281 471	288 347	85 562	19 010	793 679			
	pct.								
I alt	15	35	36	11	2	100	793 649	1,77	
København by	22	41	28	7	2	100	87 792	1,63	
Københavns omegn .	15	37	37	9	2	100	77 301	1,72	
Nordsjælland	13	35	40	11	2	100	69 045	1,77	
Bornholm	15	37	35	11	2	100	5 867	1,75	
Østsjælland	13	35	40	9	2	100	36 797	1,75	
Vest- og Sydsjælland	16	36	35	10	2	100	85 463	1,75	
Fyn	15	35	36	11	2	100	68 809	1,78	
Syddjælland	14	33	37	12	3	100	103 674	1,83	
Østjylland	14	34	38	11	2	100	117 401	1,80	
Vestjylland	12	32	37	15	3	100	60 422	1,89	
Nordjylland	14	35	37	12	3	100	81 078	1,81	

Anm.: I beregningen af det gennemsnitlige antal hjemmeboende børn indgår kun børnefamilier, som har hjemmeboende børn.

Kun få familier har mere end to samværsbørn

Det hører til undtagelserne, at børnefamilier har mere end to samværsbørn. På landsplan er der kun 2 pct. af alle børnefamilier, som har 3 eller flere samværsbørn. Selv om København by er den landsdel, hvor den største andel af børnefamilierne har samværsbørn, har samværsfamilierne i København by i gennemsnit det laveste antal samværsbørn med 1,47. Københavns omegn og Østsjælland ligger på samme niveau.

I Vestjylland har de familier, som har samværsbørn, i gennemsnit 1,55 samværsbørn, hvilket er det højeste blandt de elleve landsdele. Forskellene er ikke store mellem de enkelte landsdele, når det gælder det gennemsnitlige antal samværsbørn. Dog er der tendens til, at familier med samværsbørn i Jylland og på Fyn har flere samværsbørn end familier med samværsbørn på Sjælland.

Tabel 2.4.4. **Børnefamilier - fordelt efter antal samværsbørn**

	Samværsbørn						I alt antal	Gnstl. antal børn
	Ingen	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn eller flere	I alt		
	antal							
I alt	618 279	107 910	51 736	12 244	3 480	793 649		
	pct.							
I alt	78	14	7	2	0	100	793 649 1,50	
København by	73	17	7	2	1	100	87 792 1,47	
Københavns omegn ..	78	13	6	1	0	100	77 301 1,47	
Nordsjælland	80	12	6	1	0	100	69 045 1,48	
Bornholm	77	14	7	2	0	100	5 867 1,49	
Østsjælland	80	13	6	1	0	100	36 797 1,47	
Vest- og Sydsjælland .	75	16	7	2	1	100	85 463 1,50	
Fyn	78	14	7	2	0	100	68 809 1,51	
Syddjylland	78	13	7	2	0	100	103 674 1,52	
Østjylland	79	13	6	2	0	100	117 401 1,52	
Vestjylland	81	11	6	2	0	100	60 422 1,55	
Nordjylland	79	13	6	2	0	100	81 078 1,51	

Anm.: I beregningen af det gennemsnitlige antal samværsbørn indgår kun børnefamilier, som har samværsbørn.

3. Børnefamiliers indkomster

Sammenfatning

Formålet med at se på familiernes indkomster er at få et mål for deres forbrugsmuligheder. Derfor er der i alle sammenligninger af familiernes indkomst regnet med en ækvivaleret indkomst, det vil sige en indkomst, der tager højde for antallet af personer i familierne. Som udgangspunkt regnes børn kun med i bopælsfamilien.

Blandt børnefamilier i den laveste indkomstgruppe udgør enlige kvinder 38 pct., mens enlige mænd udgør 22 pct. Der er i begge tilfælde tale om høje andele, idet enlige kvinder og mænd kun udgør henholdsvis 16 og 14 pct. af alle børnefamilier. Til gengæld er parfamiliernes andel på 40 pct. i laveste indkomstgruppe relativt lav, da parfamilier udgør 71 pct. af alle børnefamilier.

En stor andel af familierne med indvandrerbaggrund ligger i de laveste indkomstgrupper. Det gælder især enlige kvinder. Blandt enlige kvinder med indvandrerbaggrund er der således 48 pct. i den laveste indkomstgruppe. Den tilsvarende andel er 34 pct. blandt enlige mænd med indvandrerbaggrund, mens der blandt par, hvor begge har indvandrerbaggrund er 31 pct., som hører til i laveste indkomstgruppe.

Nordsjælland og Københavns omegn har flest børnefamilier, som hører til i de højeste indkomstgrupper, mens der i København by er flest, som hører til i de laveste indkomstgrupper.

Familier med mange børn er overrepræsenteret i de laveste indkomstgrupper. 28 pct. af familier med 4 børn og 54 pct. med 5 børn ligger i de laveste indkomstgrupper.

Børnefamilier i de laveste indkomstgrupper har i mindre grad løn som dominerende indkomstkilde, mens kontanthjælp, børnecheck og andre overførselsindkomster fylder mere. Blandt børnefamilier i den laveste indkomstgruppe er det i gennemsnit kun 37 pct. af indkomsten, der kommer fra enten løn eller selvstændig virksomhed. I de højeste indkomstgrupper er løn og kapitalindkomst dominerende.

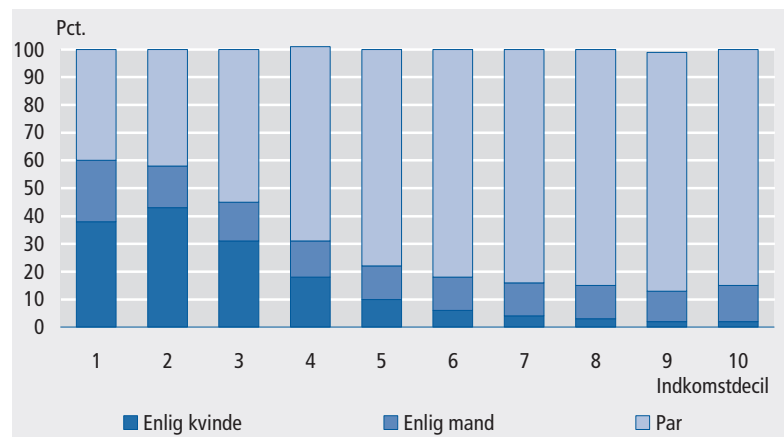
I tre scenarier er der lavet beregninger, hvor man ændrer fordelingen af børnene, så børnene ikke kun regnes med i deres bopælsfamilie, men fordeles mellem bopæls- og samværsfamilien. Herved får bopælsfamilierne højere indkomster og samværsfamilierne lavere indkomster alt efter, hvor meget børnene tælles med i hver af deres familier.

Med en beregning, hvor barnet kun tæller med i bopælsfamilien, er der 74 pct. af de enlige mødre, som er bopælsfamilier, der ligger i de tre laveste indkomstgrupper. Denne andel falder til 62 pct., hvis barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien og til 47 pct., hvis barnet tæller 50 pct. med i hver familie.

Omvendt bliver der flere enlige samværsfædre i de laveste indkomstgrupper, når fordelingen af børnene ændres. Her stiger andelen fra 35 pct. til 51 pct., når barnet tælles 25 pct. i samværsfamilien og til 66 pct., når barnet tæller 50 pct. i samværsfamilien.

Blandt børnefamilierne er parfamilier bedre stillet end de enlige mødre. Mens de enlige mødre udgør en stor andel af familierne i de laveste indkomstgrupper, udgør parfamilierne langt den største andel i de højeste indkomstgrupper. Det gælder også, når familiens indkomst er reguleret efter, hvor mange personer der skal forsørges af den.

Figur 3.0.1. Familier - fordelt på type og indkomstgruppe

3.1 Definitioner

Ækvivalensindkomst

For at kunne sammenligne familiers forbrugsmuligheder er det nødvendigt at tage højde for, hvor mange personer der skal forsørges af indkomsterne.

En familie er ikke nødvendigvis bedre stillet indkomstmæssigt, blot fordi den har en højere indkomst end en anden familie. Det giver fx ikke mening at påstå, at en familie, der består af en enlig far uden hjemmeboende børn med en disponibel indkomst på 300.000 kroner, er dårligere stillet end en parfamilie med fire børn boende og en disponibel indkomst på 400.000 kroner.

For at gøre indkomsterne i de forskellige familier sammenlignelige beregner man ækvivalensindkomsten. Med ækvivalensindkomsten er det muligt at sammenligne forbrugsmulighederne i familier med en forskellig sammensætning af børn og voksne.

Formel for beregning af ækvivalensindkomst

I det følgende anvendes Finansministeriets model til beregning af ækvivalensindkomst. Formlen er følgende:

$$(\text{antal personer, der bor i familien})^{0,6}$$

For at få ækvivalensindkomsten for familien deles familiens disponible indkomst med ækvivalensfaktoren. Indkomster for alle medlemmer af bopælsfamilien er medregnet.

Børn og voksne tæller lige meget

Børn og voksne tæller ens ved udregning af ækvivalensfaktorerne. Børnene tæller i første omgang kun med i deres bopælsfamilie, dvs. familien hvor de har folkeregisteradresse.

En familie, der består af fx en enlig mor og et barn vil alle have samme ækvivalensfaktor som en familie, der består af et par med to voksne uden hjemmeboende børn. Familiernes ækvivalensfaktor vil i begge tilfælde være 1,52.

Antal personer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ækvivalensfaktor	1,00	1,52	1,93	2,30	2,63	2,93	3,21	3,48	3,74	3,98
Sidste persons påvirkning på ækvivalensfaktor	1,00	0,52	0,42	0,36	0,33	0,30	0,28	0,27	0,26	0,24

Stordriftsfordele

Selv om børn og voksne tæller lige meget ved udregning af ækvivalensfaktorer, er der dog fortsat skalafordele. Mens ækvivalensfaktoren bliver forøget med 0,52, når en familie vokser fra en til to personer, er forøgelsen kun 0,42, når en familie vokser fra to til tre personer og 0,36, når en familie vokser fra tre til fire personer. Pr. definition er det kun ved en forøgelse af en familie fra en til to personer, at den ekstra person kan være både et barn eller en voksen. I alle øvrige tilfælde vil der være tale om børn.

Beregningsen af ækvivalensindkomsten er foretaget på grundlag af den disponible indkomst

Disponibel indkomst anvendes

I disponibel indkomst indgår skattepligtig indkomst efter skat og fradrag for renteudgifter. Dertil lægges de skattefrie ydelser:

- Modtagne børnebidrag (normalbidraget)
- Børnefamilieydelse og børnetilskud
- Boligsikring
- Imputeret lejeværdi af egen bolig (4 pct. af boligens kontantværdi)

Boligsikring

Boligsikring og boligydelse er beregnet ud fra oplysninger om beløb modtaget i december hvert år. Beløbet det aktuelle år er medregnet med en faktor 7 og beløbet fra året før er medregnet med en faktor 5.

Det årlige beløb i boligsikring fås derfor som summen af 7 x boligsikring i december seneste år + 5 x boligsikring i december året før.

Børnefamilieydelse og børnetilskud

Børnefamilieydelse og børnetilskud er beregnet ud fra oplysninger om beløbet i 4. kvartal hvert år.

Børnebidrag

Børnebidrag er beregnet dels ud fra personers fradrag for underholdsbidrag, dels ud fra oplysninger om forskudsvis udbetalte børnebidrag. For personer med fradrag for underholdsbidrag, som har børn under 18 år, fordeles underholdsbidraget på børnene, dog højst med et beløb som normalbidraget.

Ækvivalensindkomst beregnet for alle børnefamilier ...

I ovennævnte eksempel med den enlige far uden hjemmeboende børn og parfamilien med fire børn bliver ækvivalensindkomsten 300.000 kroner for den enlige far og 136.519 kroner for parfamilien. Selv om den enlige far uden børn har en lavere disponibel indkomst end parfamilien med fire børn, er hans ækvivalensindkomst altså betydeligt højere. Der er beregnet ækvivalensindkomster for alle børnefamilier 1. januar 2007, og de anvendte indkomstoplysninger stammer fra hele året 2006.

... som efterfølgende er placeret i ti indkomstdeciler

Formålet med ækvivalensindkomster er at sammenligne indkomstniveau i forskellige familier. For lettere at kunne sammenligne forskellige familiers ækvivalensindkomster er familierne placeret i ti indkomstgrupper (deciler), som hver indeholder 10 pct. af familierne.

Første decil omfatter de 10 pct. med lavest ækvivalensindkomst

Decil 1 består af de 10 procent familier med lavest ækvivalensindkomst og decil 10 består af de 10 procent familier med højest ækvivalensindkomst. I 1. decil indgår familier med en ækvivalensindkomst under 102.700 kr. Den øvre grænse for 2. decil ligger på 124.761 kr. Familier med en ækvivalensindkomst over 271.725 kr. hører til i 10. decil. Tabellen nedenfor viser de øvre decilgrænser, og hvilken disponibel indkomst, som ækvivalensindkomsten svarer til, for familier med henholdsvis to og fire personer.

Tabel 3.1.1. Øvre decilgrænser for ækvivalensindkomst og disponibel indkomst

Decil	Ækvivalensindkomst	Disponibel familieindkomst med	
		2 personer	4 personer
kr.			
1	102 700	155 662	235 942
2	124 761	189 103	286 625
3	143 270	217 153	329 148
4	159 366	241 553	366 127
5	174 324	264 223	400 492
6	189 597	287 374	435 581
7	207 214	314 063	476 050
8	230 512	349 391	529 577
9	271 725	411 845	624 260

En disponibel indkomst på 375.000 kr. vil placere forskellige børnefamilietyper i forskellige indkomstdeciler. En familie, der består af to voksne og to børn med en disponibel indkomst på 375.000 kr. vil have en ækvivalensindkomst på 163.228 kr., hvilket vil placere familien i 5. indkomstdecil, mens en enlig med et barn og samme indkomst ligger i 9. indkomstdecil.

Tabel 3.1.2. Ækvivalensindkomst og decilgruppe for forskellige familietyper

Antal personer ^{0,6}	1 barn	2 børn	3 børn
1 voksen			
Indkomst	375 000	375 000	375 000
Ækvivalensfaktor	1,52	1,93	2,30
Ækvivalensindkomst	247 408	193 981	163 228
Indkomstdecil	9	7	5
2 voksne			
Indkomst	375 000	375 000	375 000
Ækvivalensfaktor	1,93	2,30	2,63
Ækvivalensindkomst	193 981	163 228	142 774
Indkomstdecil	7	5	3

3.2 Indkomstdecil og familietype

Flere enlige i de laveste deciler

Der er en større andel af de enlige børnefamilier, som ligger i de lavere indkomstdecil. Det gælder uanset, om der er tale om bopælsfamilier, samværsfamilier eller familier, som er både bopæls- og samværsfamilier. Kun 5 pct. af bopælsfamilierne, som er parfamilier, ligger i det laveste indkomstdecil. De tilsvarende andele for bopælsfamilier, med enlige mødre og enlige fædre er henholdsvis 27 pct. og 20 pct.

Tabel 3.2.1. Indkomstdecil for bopæls- og samværsfamilier - fordelt på familietype

	Bopælsfamilier			Samværsfamilier			Bopæls- og samværsfamilier			I alt
	Enlig mor	Enlig far	Par	Enlig mor	Enlig far	Par	Enlig mor	Enlig far	Par	
	antal									
I alt	110 820	11 839	495 615	6 420	88 602	24 232	7 057	7 216	41 835	793 636
	pct.									
Decil										
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1	27	20	5	14	16	3	25	17	5	10
2	28	18	6	14	10	4	28	18	7	10
3	19	17	8	14	9	5	19	17	10	10
4	11	13	10	11	8	5	12	14	11	10
5	6	9	11	10	8	6	7	10	12	10
6	4	7	12	8	9	7	3	7	12	10
7	2	5	12	8	10	9	2	5	11	10
8	2	4	12	7	10	13	2	4	11	10
9	1	4	12	7	9	21	1	4	10	10
10	1	4	12	6	11	27	1	4	9	10

Færre samværsfamilier i de lave deciler

Generelt er der færre samværsfamilier i de lave deciler og flere i de høje. Fx er 11 pct. af samværsfamilierne, som er enlige fædre, placeret i 10. indkomstdecil. Andelen er kun 4 pct. for enlige fædre, som er bopælsfamilier. Familierne, der både er bopæls- og samværsfamilier, har en

fordeling på indkomstdeciler, som minder meget om fordelingen for de familier, der kun er bopælsfamilier.

3.2.1 Indkomstdeciler og herkomst

Mange par med to indvandrere har lave indkomster

Par, hvor begge personer har dansk oprindelse, er den hyppigst forekommende type af børnefamilie. Blandt dem er der kun 7 pct., der befinder sig i 1. og 2. indkomstdecil. Blandt de 42.150 børnefamilier, der omfatter par, hvor både manden og kvinden er enten indvandrere eller efterkommer, er der 54 pct., der befinder sig i de to første indkomstdeciler.

Tabel 3.2.2. **Børnefamilier - fordelt på oprindelse og indkomstdeciler**

	Indkomstdeciler										I alt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		I alt
	pct.										antal	
I alt	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	793 636
Par												
begge DK.	3	4	7	10	11	12	13	13	13	13	100	484 340
begge IE.	31	23	14	10	47	5	4	3	2	2	100	42 150
mand DK og kvinde IE. .	8	8	9	10	10	11	10	10	11	13	100	19 323
mand IE og kvinde DK.	8	8	10	10	11	11	10	10	11	11	100	15 869
Enlig												
far DK	14	10	10	9	9	9	9	9	9	10	100	94 490
far IE	34	18	12	8	7	5	5	5	4	4	100	13 167
mor DK	23	27	20	12	7	4	3	2	2	1	100	108 156
mor IE	48	28	11	5	3	1	1	1	1	1	100	16 141

Anm.: Indvandrere og efterkommere er slået sammen til en kategori, der i tabellen kaldes IE. DK står for dansk oprindelse.

Det samlede antal børnefamilier er mindre i tabeller, der inddrager indkomst. Det skyldes, at indkomstregisteret ikke indeholder alle familier. Forskellen er dog kun på 13.

Parfamilier, hvor den ene har dansk oprindelse, og den anden er indvandrere eller efterkommer, minder i deres indkomstfordeling i langt højere grad om parfamielne, hvor begge har dansk oprindelse, end om parfamielne, hvor begge er indvandrere eller efterkommere. I den forbindelse skal det nævnes, at indvandrerer i par, der består af en indvandrere og en person med dansk oprindelse, typisk har oprindelse i et vestligt land. Anderledes er det i parfamiel, der består af to indvandrere. Her har begge personer typisk ikke-vestlig oprindelse.

Omkring børnefamilier med en enlig forælder er det vigtigt at være opmærksom på, at både bopæls- og samværsfamilier er med i tabellen. Familietypen enlig far omfatter hovedsageligt samværsfamilier, mens de enlige mødre hovedsageligt omfatter bopælsfamilier. Samværsfamilier har generelt højere ækvivalensindkomster, og de forholdsvis store forskelle mellem enlige mødre og fædre skal i høj grad ses i det lys.

Halvdelen af de enlige mødre med indvandrerbaggrund er i laveste decil

Også blandt børnefamilier med en enlig forælder har indvandrere lave indkomster end tilsvarende familier med dansk oprindelse. Mens det er lidt under en fjerdedel af de enlige mødre med dansk oprindelse, som befinder sig i 1. decil, er det tæt på halvdelen af de enlige indvandrer-efterkommere, der er placeret i denne indkomstgruppe.

3.2.2 Indkomstdeciler og landsdele

Højest andel af børnefamilier i laveste decil i København by

Blandt børnefamilierne i København by er der 17 pct., som befinder sig i 1. indkomstdecil. Det er den højeste andel blandt de 11 landsdele, og ingen af de øvrige landsdele har mere end 11 pct. i 1. decil. Der er altså relativt mange børnefamilier i København by med lave indkomster, hvilket kan hænge sammen med, at København by er den landsdel, hvor indvandrere og efterkommere udgør den største andel af befolkningen. Mens indvandrere og efterkommere udgør 9 pct. af befolkningen på landsplan, er andelen 18 pct. i København by.

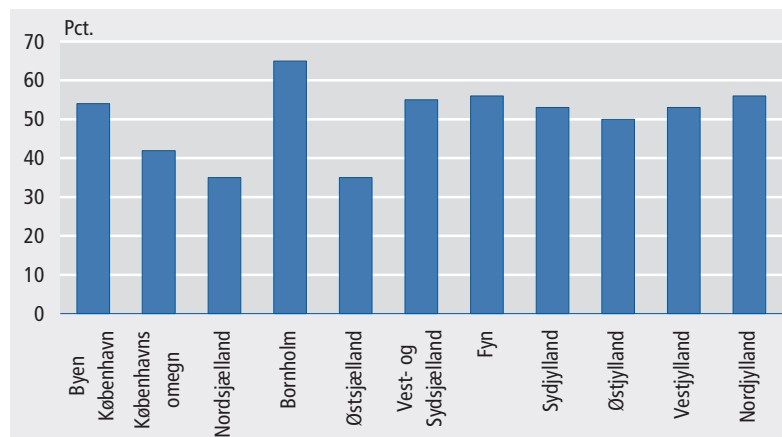
Tabel 3.2.3. Børnefamilier opdelt på landsdele og indkomstdeciler

	Indkomstdeciler											I alt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	I alt		
	pct.											antal	
I alt	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	793 636
København by	17	12	10	8	7	7	8	9	10	11	100	87 788	
Københavns omegn	9	9	9	8	7	8	9	10	13	17	100	77 301	
Nordsjælland	7	7	7	7	7	8	10	12	16	21	100	69 044	
Bornholm	11	13	15	14	12	10	8	6	6	4	100	5 867	
Østsjælland	6	7	7	7	8	9	11	13	16	16	100	36 797	
Vest- og Sydsjælland	11	11	11	11	11	11	11	10	9	7	100	85 463	
Fyn	11	11	11	12	11	11	10	9	8	6	100	68 808	
Syddjylland	9	10	11	11	12	11	11	10	9	7	100	103 673	
Østjylland	10	10	10	10	10	11	11	10	10	9	100	117 396	
Vestjylland	8	9	11	12	13	12	11	10	8	7	100	60 421	
Nordjylland	10	11	11	12	12	11	10	9	7	6	100	81 078	

Flest børnefamilier i højeste decil i Nordsjælland

Det er i Nordsjælland, at børnefamilierne generelt har de højeste indkomster. Her er der henholdsvis 16 og 21 pct., der ligger i 9. og 10. decil, mens kun 7 pct. ligger i 1. decil.

Figur 3.2.1. **Andel af børnefamilier, som ligger i 1.-5. indkomstdecil på landsdele**

To ud af tre børnefamilier på Bornholm i nedre indkomsthalvdel

Andelen af børnefamilier, der indkomstmæssigt hører til i den nedre halvdel, er højest på Bornholm, hvor 65 pct. af børnefamilierne er placeret i 1.-5. indkomstdecil. Børnefamilier i den nederste indkomsthalvdel er overrepræsenteret i syv ud af elleve landsdele. I Østjylland er der præcis 50 pct. i både 1.-5. decil og i 6.-10. decil, hvilket pr. definition svarer til landsgennemsnittet.

I Nordsjælland og Østsjælland er to ud af tre i øvre indkomsthalvdel

I de tre landsdele Københavns omegn, Nordsjælland og Østsjælland er børnefamilier i den øverste indkomsthalvdel overrepræsenteret. Andelen er højest i Nordsjælland og Østsjælland, hvor 65 pct. af børnefamilierne tilhører 6.-10. indkomstdecil.

3.2.3 Indkomstdeciler og antal børn

Børn bidrager sjældent med indkomst i familien

Om en person er barn eller voksen, spiller ingen rolle for beregningen af ækvivalensindkomsten. De vil i begge tilfælde tælle som en person i familien. I de fleste tilfælde bidrager børnene imidlertid ikke nævneværdigt med indkomst ud over eventuelle overførsler, barnet kan gøre familien berettiget til. Det drejer sig især om børnefamilieydelse, børnetilskud og boligstøtte.

Tabel 3.2.4. **Børnefamilier - fordelt på antal hjemmeboende børn og indkomstdeciler**

	Indkomstdeciler										I alt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	I alt	antal
	pct.											
Antal børn i alt	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	793 636
0	14	9	8	8	8	8	10	10	12	14	100	119 254
1	8	10	10	9	9	9	10	11	12	12	100	281 467
2	8	9	10	11	12	12	11	10	9	8	100	288 345
3	13	12	14	14	12	10	8	6	5	6	100	85 562
4	28	20	15	12	7	5	3	3	3	3	100	15 173
5	54	21	10	5	3	2	2	1	1	1	100	3 835

Familier med mange børn ligger ofte i lave indkomstdeciler

Ækvivalensindkomsten hænger generelt negativt sammen med antallet af hjemmeboende børn i familien. I de børnefamilier, hvor der bor et eller to børn, er der 8 pct., som tilhører 1. decil. Denne andel stiger til 13 pct., når der er tre børn i familien. Blandt børnefamilier med fire børn boende er 28 pct. i 1. decil, mens andelen er hele 54 pct. for familier med fem eller flere hjemmeboende børn.

Kun 2 pct. af alle børnefamilier har mindst fire hjemmeboende børn

Det er altså især blandt børnefamilier med mindst fire børn, at familierne ligger i de lave indkomstdeciler. Familier med fire eller flere hjemmeboende børn er dog relativt sjældne og udgør kun lidt over 2 pct. af alle børnefamilier. De 119.254 børnefamilier uden hjemmeboende børn er rene samværsfamilier. Tallet adskiller sig lidt fra det tilsvarende angivet i tidligere afsnit. Det skyldes, at kun familier med oplysning om indkomster i 2006 er medtaget her.

Tabel 3.2.5. **Børnefamilier - fordelt på antal samværsbørn og indkomstdeciler**

	Indkomstdeciler										I alt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	I alt	antal
	pct.											
Antal børn i alt	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	793 636
0	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	618 274
1	12	10	10	9	9	9	9	10	10	11	100	107 904
2	11	8	8	9	9	9	10	11	11	13	100	51 734
3	15	10	10	9	9	9	9	10	9	11	100	12 244
4	21	13	10	9	8	8	7	7	7	9	100	2 652
5	32	15	9	8	7	7	6	6	5	5	100	828

Samværsfamilier betaler underholdsbidrag til hvert samværsbarn ...

Børnefamiliernes samværsbørn tæller ikke direkte med ved beregning af ækvivalensindkomsten. Samværsforælderen vil dog ofte betale underholdsbidrag til samværsbørnene. Betalte underholdsbidrag bliver fratrukket i samværsforælderen indkomst, og det er klart, at beløbet, der betales i underholdsbidrag, er højere jo flere samværsbørn, der er tale om. Det kan være en årsag til, at der også er en negativ sammenhæng mellem antallet af samværsbørn og ækvivalensindkomsten.

... det kan være årsagen til, at samværsfamilier med mange børn har lavere indkomster

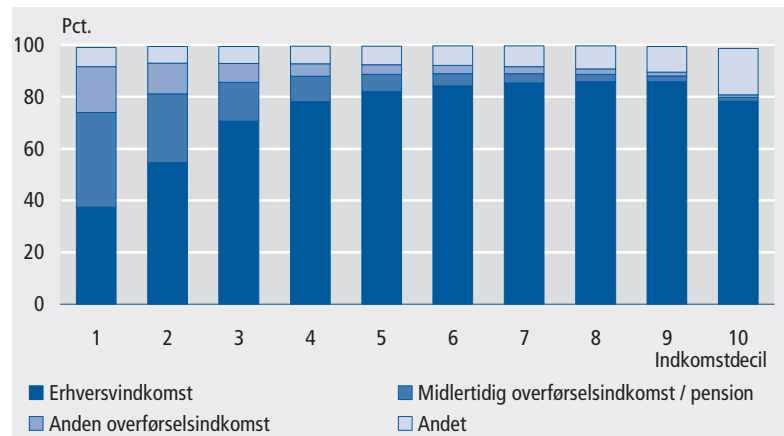
Blandt familier, der kun har et eller to samværsbørn, er der 12 og 11 pct., der hører til i 1. decil. De tilsvarende andele er 15, 21 og 32 pct. blandt familier, der har henholdsvis tre, fire eller fem eller flere samværsbørn. Børnefamilier, der har mindst fire samværsbørn, er endnu mere sjældne end børnefamilier, som har mindst fire børn boende. I alt er der kun omkring 3.500 familier, som har fire eller flere samværsbørn.

3.2.4 Indkomstkilder

For familier i de lave indkomstgrupper udgør overførselsindkomster en stor del af indkomstmassen. Det gælder både overførselsindkomster i form af dagpenge, kontanthjælp, pension og andre overførselsindkomster i form af boligstøtte, SU, børnefamilieydelse og børnetilskud.

For familier i de høje indkomstgrupper udgør disse indkomstelementer en meget lille andel. Erhvervsindkomst er næsten helt dominerende, men anden indkomst hovedsagelig i form af kapitalindkomst udgør en større andel end i de lavere indkomstgrupper.

Figur 3.2.2. Børnefamilier - fordelt efter indkomstdeciler og indkomstkilder

Indkomstkilders kategorier

Indkomstkilderne opgøres som andele af den samlede indkomst og opdeles i følgende kategorier:

- Erhvervsindkomst
 - Løn mv.
 - Over/underskud af selvstændig virksomhed
- Midlertidige overførselsindkomster
 - Kontanthjælp mv.
 - Arbejdsløshedsdagpenge
 - Sygedagpenge
- Pension
- Anden overførselsindkomst
 - SU
 - Boligsikring
 - Børnefamilieydelse og børnetilskud – (Børnecheck)

- Underholdsbidrag
- Kapitalindkomst

Kapitalindkomst omfatter også imputeret lejeværdi af egen bolig, der sættes til 4 pct. af den offentlige vurdering.

Overskud og underskud

I enkelte tilfælde har familier samlet negativ indkomst som resultat af underskud i selvstændig virksomhed. I de tilfælde er det negative fortegn blevet fjernet således, at en familie med en negativ samlet indkomst på 100.000 kroner får en positiv indkomst på 100.000 kroner. Familier med små negative indkomster bliver således til familier med små positive indkomster, og familier med store negative indkomster bliver til familier med store positive indkomster. Det er vurderingen, at familierne på denne måde bliver placeret mest korrekt i forhold til deres forbrugsmuligheder.

Indkomstkilder for decil lavet ud fra summen af alle familiers indkomster

Fordelingen på indkomstkilder i et enkelt decil er lavet ud fra summen af alle familiers indkomster i det pågældende decil. Når det angives, at lønindkomstens andel for børnefamilierne i 1. decil er 27 pct., betyder det altså, at lønindkomst udgør 27 pct. af summen af alle børnefamiliers samlede indkomst blandt børnefamilierne i 1. decil.

Løn udgør kun 27 pct. af indkomsten for børnefamilier i 1. decil

Børnefamilier, som hører til i 1. indkomstdecil, får i gennemsnit 24 pct. af deres indkomst som kontanthjælp, hvilket er en meget højere andel end blandt familier i de øvrige deciler. Også indkomst fra børnecheck, der omfatter både børnefamilieydelse og børnetilskud, fylder mere blandt familierne i 1. decil. Til gengæld udgør løn i gennemsnit kun 27 pct. af indkomsten for børnefamilierne i 1. decil. For børnefamilierne i 2. decil udgør lønindkomsten næsten halvdelen af deres indkomst, mens andelen er 66 pct. for børnefamilierne i 3. decil og 74 pct. for børnefamilierne i 4. decil.

Overskud og kapitalindkomst udgør mere end en tredjedel af indkomsten for familier i 10. decil

For børnefamilierne i 10. indkomstdecil er lønindkomstens andel kun 62 pct. Lønindkomstens lave andel blandt de rigeste børnefamilier skyldes, at mange børnefamilier i 10. indkomstdecil har betydelige indkomster fra overskud fra egen virksomhed og kapitalindkomst. I gennemsnit udgør overskud fra egen virksomhed 17 pct. af indkomsten for børnefamilierne i 10. decil, mens kapitalindkomst tegner sig for 18 pct.

Mange selvstændige både i 1. og 10. decil

Selvstændige erhvervsdrivende er en sammensat gruppe, som både omfatter personer med meget høje og meget lave indkomster. Det er blandt børnefamilierne i 1. decil og 10. decil, at den største andel af indkomsten stammer fra overskud af egen virksomhed. Blandt børnefamilierne i 1. decil udgør overskud fra egen virksomhed den næsthøjeste andel. Her kommer 10 pct. af indkomsten således fra overskud fra egen virksomhed.

Tabel 3.2.6. Indkomstdeciler for bopæls- og samværsfamilier - fordelt på familietype

Decil	Bopælsfamilier			Samværsfamilier			Bopæls- og samværsfamilier			I alt
	Enlig mor	Enlig far	Par	Enlig mor	Enlig far	Par	Enlig mor	Enlig far	Par	
	antal									
I alt	110 820	11 839	495 615	6 420	88 602	24 232	7 057	7 216	41 835	793 636
1	27 735	2 289	28 314	856	14 057	956	1 628	1 167	2 362	79 364
2	31 308	2 163	29 050	919	8 746	869	2 017	1 247	3 045	79 364
3	21 923	2 002	38 730	914	8 013	1 116	1 397	1 253	4 016	79 364
4	12 409	1 486	49 456	740	7 426	1 267	856	1 023	4 701	79 364
5	6 897	1 111	55 625	662	7 487	1 372	502	738	4 970	79 364
6	3 977	782	58 607	548	7 909	1 620	252	513	5 156	79 364
7	2 417	602	59 686	518	8 624	2 230	161	373	4 752	79 363
8	1 767	477	59 526	461	8 781	3 174	107	297	4 773	79 363
9	1 320	463	59 338	442	8 232	5 001	79	283	4 205	79 363
10	1 067	464	57 283	360	9 327	6 627	58	322	3 855	79 363

Tabel 3.2.7. Indkomstkilde for alle børnefamilier - fordelt på indkomstdecil

	Indkomstdecil									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	pct.									
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Løn	27	48	66	74	78	80	82	82	80	62
Over/underskud/	10	6	5	4	4	4	4	4	5	17
Kontanthjælp ..	24	11	4	2	1	1	1	0	0	0
Arbejdsløsheds-										
dagpenge	5	5	4	3	2	1	1	1	1	0
Sygedagpenge ..	4	4	4	3	2	2	1	1	1	0
Pension	3	5	4	2	1	1	1	1	1	1
SU	4	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Boligstøtte	4	3	1	1	0	0	0	0	0	0
Børnecheck ¹	9	7	5	4	3	3	2	2	2	1
Underholdsbidrag	3	2	1	1	1	0	0	0	0	0
Kapitalindkomst	5	4	5	6	7	7	8	9	10	18

Anm.: Tabellen omfatter alle 793.636 børnefamilier, der findes i indkomstregistreret for 2006.

¹ Børnecheck omfatter børnefamilieydelse og børnetilskud.

Det er beskrevet tidligere i afsnittet, at andelen af familier, som befinder sig i 1. indkomstdecil, varierer efter familietypen. Mens det kun er hver tyvende par-bopælsfamilie, der er i 1. decil., er det mere end hver fjerde blandt enlige mødre, der er bopælsfamilier. De familier, som befinder sig i de enkelte deciler, har dog mange fællestræk, når det gælder sammensætningen af deres indkomst på indkomstkilder.

Tabel 3.2.8. **Indkomstkilde for par-bopælsfamilier - fordelt på indkomstdecil**

	Indkomstdecil									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	pct.									
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Løn	31	50	66	74	78	81	82	82	80	62
Over/underskud .	17	10	6	5	4	4	4	4	5	17
Kontanthjælp ...	19	10	4	2	1	1	0	0	0	0
Arbejdsløsheds- dagpenge	4	5	4	3	2	1	1	1	0	0
Sygedagpenge ..	4	5	4	3	2	2	1	1	1	0
Pension	3	4	3	1	1	1	1	1	1	1
SU	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Boligstøtte	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Børnecheck ¹ ...	8	6	5	4	3	3	3	2	2	1
Underholdsbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitalindkomst	6	5	6	6	7	7	8	9	10	18

Anm.: Tabellen omfatter alle 495.615 børnefamilier, der er parfamilier, og som findes i indkomstregisteret for 2006.

¹ Børnecheck omfatter børnefamilieydelse og børnetilskud.

Børnecheck og underholdsbidrag udgør 20 pct. af indkomsten for enlige mødre, der er bopælsfamilier

For børnefamilier i de lave indkomstgrupper er det således kendetegnende, at løn udgør en relativt lille del af indkomsten, mens kontanthjælp fylder relativt meget. For par-bopælsfamilier i 1. decil udgør kontanthjælp i gennemsnit 19 pct. af indkomsten. Den tilsvarende andel er 26 pct. for enlige mødre, der er bopælsfamilier, og hele 46 pct. for enlige fædre, som er samværsfamilier.

Tabel 3.2.9. **Indkomstkilde for enlige mødre i bopælsfamilier - fordelt på indkomstdecil**

	Indkomstdecil									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	pct.									
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Løn	23	48	70	76	77	76	74	70	66	40
Over/underskud .	1	1	1	1	2	3	3	5	7	21
Kontanthjælp ...	26	11	2	1	1	1	1	1	2	3
Arbejdsløsheds- dagpenge	5	5	2	1	1	0	0	0	0	0
Sygedagpenge ..	5	3	1	1	0	0	0	0	0	0
Pension	2	5	3	2	2	2	3	3	4	3
SU	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligstøtte	8	7	4	2	1	1	0	0	0	0
Børnecheck ¹ ...	14	10	8	7	6	5	5	4	3	2
Underholdsbidrag	6	6	5	4	3	3	2	2	2	1
Kapitalindkomst	3	2	3	5	7	9	11	13	14	27

Anm.: Tabellen omfatter alle 110.820 familier med enlige mødre, der er bopælsfamilier, og som findes i indkomstregisteret for 2006.

¹ Børnecheck omfatter børnefamilieydelse og børnetilskud.

Til gengæld kommer 14 pct. og 6 pct. af indkomsten for bopælsfamilier med enlige mødre fra henholdsvis børnecheck og underholdsbidrag.

Enlige fædre, der udelukkende er samværsfamilier, har pr. definition ikke børn boende, og de får derfor heller ingen indkomst fra hverken børnecheck eller underholdsbidrag.

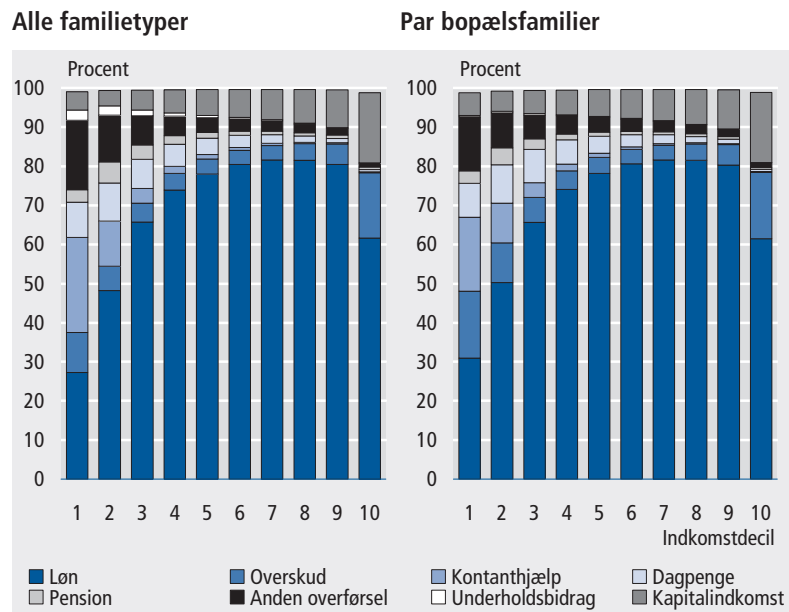
Tabel 3.2.10. Indkomstkilde for enlige fædre i samværsfamilier - fordelt på indkomstdecil

	Indkomstdecil									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	pct.									
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Løn	22	31	52	71	82	86	87	86	83	59
Over/underskud	11	6	6	4	4	4	3	4	6	18
Kontanthjælp ..	46	22	6	2	1	1	0	0	0	0
Arbejdsløsheds-										
dagpenge	4	10	7	4	2	1	1	1	0	0
Sygedagpenge ..	3	7	4	2	1	1	1	1	0	0
Pension	5	18	18	10	5	3	2	2	2	1
SU	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligstøtte	1	2	3	2	1	0	0	0	0	0
Børnecheck ¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Underholdsbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitalindkomst	5	3	3	3	4	4	5	5	8	20

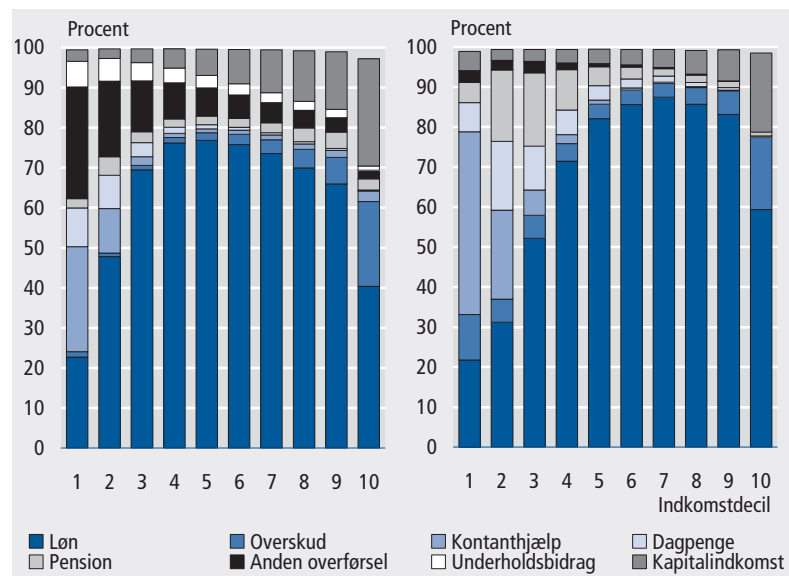
Anm.: Tabellen omfatter alle 88.602 familier med enlige fædre, der er samværsfamilier, og som findes i indkomstregistreret for 2006.

¹ Børnecheck omfatter børnefamilieydelse og børnetilskud.

Figur 3.2.3. Familietyper - fordelt på indkomstkilde og indkomstdecil

Figur 3.2.4. Enlig mor bopælsfamilie

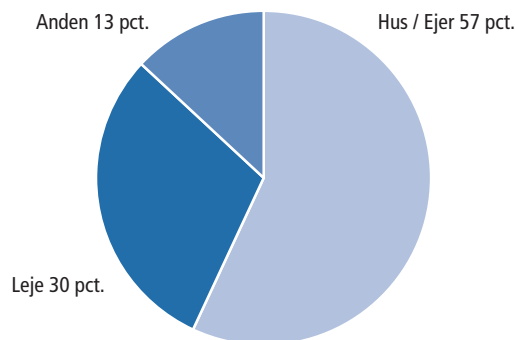

3.2.5 Indkomstdeciler og boligtype

57 pct. af børnefamilierne bor i eget hus

Blandt samtlige børnefamilier bor 57 pct. i eget hus, mens 30 pct. bor i lejebolig og 13 pct. i anden bolig, der oftest er ejerlejlighed eller andelsbolig.

Figur 3.2.5. Børnefamilier - fordelt på boligtype

Jo højere indkomstdecil, børnefamilien befinder sig i, desto større er andelen, som bor i eget hus. Fx er det kun hver femte familie i 1. decil, som bor i et hus, som de selv ejer, mens der er tale om to ud af tre familier i 6. decil og fire ud af fem familier i 10. decil.

Børnefamilier, som ikke bor i eget hus, bor hovedsageligt i en lejebolig. Blandt samtlige børnefamilier er der 30 pct., som bor til leje, mens 13 pct. bor i en anden type bolig. Anden bolig omfatter blandt andet andelsbolig, ejerlejligheder og kollegier.

Tabel 3.2.11. Børnefamilier - fordelt på boligtype og indkomstdecil

Decil	Hus beboet af ejer	Lejebolig	Andet	I alt	I alt antal
	antal			pct.	
I alt	450 119	240 291	103 226	793 636	
I alt	57	30	13	100	793 636
1	19	64	17	100	79 364
2	24	64	12	100	79 364
3	39	48	13	100	79 364
4	54	34	13	100	79 364
5	63	25	12	100	79 364
6	68	20	12	100	79 364
7	71	17	12	100	79 363
8	74	14	12	100	79 363
9	76	11	13	100	79 363
10	79	8	14	100	79 363

Anm.: Børnefamilier placeres i kategorien hus/ejer, når familiens boligtype er parcelhus, rækkehus eller stuehus, hvor husets ejer bor på adressen. Familier, der bor i ejerlejlighed eller andelsbolig placeres i kategorien "andet".

Familier i lave indkomstdeciler bor i højere grad i lejebolig

Blandt børnefamilier i 1. og 2. decil bor to ud af tre i en lejebolig. Jo højere indkomstdecil, en børnefamilie er i, desto lavere er andelen, der bor i lejebolig. For børnefamilier i 6. decil er der kun tale om hver femte familie, og for børnefamilier i 10. decil er det under hver tiende, som bor i lejebolig.

Tabel 3.2.12. Børnefamilier - fordelt på landsdel og boligtype

	Hus/ejer	Leje	Anden	I alt	I alt antal
	antal				
	450 119	240 291	103 226	793 636	
	pct.				
I alt	57	30	13	100	793 636
København by	15	43	42	100	87 788
Københavns omegn	43	43	14	100	77 301
Nordsjælland	62	25	14	100	69 044
Bornholm	73	20	7	100	5 867
Østsjælland	63	27	10	100	36 797
Vest- og Sydsjælland	65	26	9	100	85 463
Fyn	63	30	7	100	68 808
Syddjælland	65	28	7	100	103 673
Østjylland	60	30	10	100	117 396
Vestjylland	71	22	7	100	60 421
Nordjylland	68	25	8	100	81 078

I København by bor kun 15 pct. af børnefamilierne i eget hus

København by og Københavns omegn skiller sig ud som de to landsdele, hvor den laveste andel familier bor i eget hus. Kun 15 pct. af børnefamilierne i København by bor i eget hus, mens andelen i Københavns omegn er 43 pct. Ingen andre landsdele ligger under 60 pct.

I København by er der stort set lige mange børnefamilier, der bor i lejebolig som i anden boligtype. Anden boligtype omfatter som nævnt ejerlejligheder og andelsboliger, og den høje andel i anden boligtype i København by skyldes, at der her er en forholdsvis høj koncentration af disse boligtyper.

Tabel 3.2.13. **Børnefamilier - fordelt på familietype og boligtype**

	Hus/ejer	Leje	Anden	I alt	I alt antal
	antal				
	450 119	240 291	103 226	793 636	
	pct.				
I alt	57	30	13	100	793 636
Bopælsfamilier					
Enlig mor	19	67	14	100	110 820
Enlig far	43	44	13	100	11 839
Parfamilier	72	17	11	100	495 615
Samværsfamilier					
Enlig mor	15	63	21	100	6 420
Enlig far	29	49	21	100	88 602
Parfamilier	48	35	17	100	24 232
Bopæls- og samværsfamilier					
Enlig mor	17	69	15	100	7 057
Enlig far	43	44	12	100	7 216
Parfamilier	62	27	12	100	41 835

Parfamilier bor oftere i eget hus end enlige

Der er flere parfamilier, som bor i eget hus, end familier med enlige forældre. Blandt de enlige er der samtidig en større andel enlige fædre end mødre, som bor i eget hus. Denne sammenhæng gælder, hvad enten man ser på bopælsfamilier, samværsfamilier eller familier, som både er bopæls- og samværsfamilier.

Kun hver femte enlig mor, bor i eget hus

I bopælsfamilier af typen enlig mor, der omfatter næsten 111.000 familier, er det kun hver femte, som bor i eget hus. Andelen er mere end dobbelt så høj blandt de omkring 12.000 enlige fædre, der er bopælsfamilier.

Bopælsfamilier bor oftere i eget hus end samværsfamilier

Både blandt parfamilier, enlige mødre og enlige fædre er der en større andel, som bor i eget hus, når der er tale om en bopælsfamilie. Fx bor 72 pct. af parfamilierne, som er bopælsfamilier i eget hus. Den tilsvarende andel er 48 pct. for parfamilier, der er samværsfamilier, mens 62 pct. af parfamilierne, som både er bopæls- og samværsfamilier bor i eget hus.

3.2.6 Alternative beregninger af ækvivalensindkomst - tre scenarier

Ved udregningen af ækvivalensindkomsterne er børn hidtil kun blevet talt med i bopælsfamilien – dvs. den familie, hvor de har folkeregisteradresse. I de tilfælde, hvor der er tale om delte familier, antager man ved at bruge denne fremgangsmåde, at det er bopælsfamilien, som har alle udgifter i forbindelse med barnet eller børnene.

Tre forskellige scenarier for deling af udgifterne til børn mellem bopæls- og samværsfamilie

Der findes ingen statistik over, hvor meget et barn har samvær med den forælder, det ikke har folkeregisteradresse hos, ligesom der heller ikke findes oplysninger om, hvor stor en del af udgifterne til barnet, der bliver betalt af henholdsvis bopælsforælderen og samværsforælderen. I det følgende er opstillet 3 scenarier for fordelingen af udgifter vedrørende barnet mellem barnets to familier.

1. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien, 0 pct. i samværsfamilien

I det **første** scenarie vil barnet tælle 100 pct. i bopælsfamilien og 0 pct. i samværsfamilien. Det svarer til beregningerne tidligere i dette kapitel, hvor barnet overhovedet ikke medtælles i samværsfamilien ved beregning af ækvivalensfaktor. For dette scenarie er antagelsen, at det kun er bopælsfamilien, som har udgifter til barnet.

2. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien, 25 pct. i samværsfamilien

I det **andet** scenarie er børnene fordelt mellem bopælsfamilien og samværsfamilien, sådan at barnet tæller med 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien. Her er antagelsen, at bopælsfamilien har 75 pct. af udgifterne til barnet, mens samværsfamilien antages at have 25 pct. af udgifterne.

3. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien, 50 pct. i samværsfamilien

I det **tredje** og sidste scenarie er børnene fordelt mellem bopælsfamilien og samværsfamilien, sådan at barnet tæller med 50 pct. i hver af familierne. Her er antagelsen, at omkostningerne ved barnet deles ligeligt mellem de to familier.

Decilgrænserne er udregnet for hvert af de tre scenarier, og de forskellige beregningsmåder indebærer, at decilgrænserne varierer en smule fra scenarie til scenarie.

Det er naturligvis meget vanskeligt at vurdere, om scenarie 1, 2 eller 3 afspejler virkeligheden bedst. De valgte niveauer er hypotetiske. Man må regne med, at der er meget store forskelle fra familie til familie. I nogle tilfælde vil samværsfamilien ikke bidrage med noget, og i andre tilfælde vil den dække mange af udgifterne. Sådan vil det også være, hvis det ud fra en gennemsnitsbetragtning ville være rigtigt at tælle barnet med 25 pct. i samværsfamilien og 75 pct. i bopælsfamilien.

Samværsfamilier får lavere ækvivalensindkomst, når børn tælles med

Det er beskrevet i tidligere afsnit, at samværsfamilier generelt er placeret i højere indkomstdeciler end bopælsfamilier. Medtælling af børn i samværsfamilierne ved udregning af ækvivalensindkomsten vil have en udjævrende virkning på forskellene mellem bopæls- og samværsfamilier.

Bopælsfamilier får højere indkomst, når børnene har en samværsfamilie

De bopælsfamilier, som vil blive berørt, er familier, som er blevet delt. Dvs. hvor børnene i bopælsfamilien også har en samværsfamilie med den anden forælder. Parfamilier, som er bopælsfamilier, består først og fremmest af familier med børn, der bor hos begge forældre, og familier, som har oplevet en familiedeling, fylder derfor ikke meget blandt parfamilier, der er bopælsfamilier.

Det drejer sig især om enlige bopælsfamilier

Anderledes forholder det sig blandt bopælsfamilier med enlige forældre, hvor der i langt de fleste tilfælde findes en samværsfamilie med den

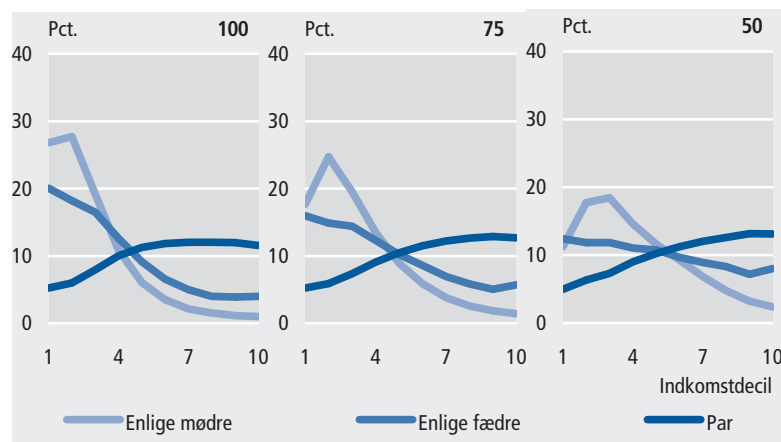
anden forælder. Blandt bopælsfamilierne er det således hovedsageligt de enlige, som bliver berørt af, at børn tælles med i samværsfamilien ved udregning af ækvivalensindkomsten.

For familier, der både er bopæls- og samværsfamilier, er virkningen ikke entydig

For alle samværsfamilierne vil familiernes ækvivalensindkomst blive mindre, når børn tælles i samværsfamilien, men for de familier, som både er bopæls- og samværsfamilier, vil resultatet afhænge af, hvor mange samværs- og bopælsbørn de har. Har familierne flest bopælsbørn, vil ækvivalensindkomsten stige og omvendt, hvis de har flest samværsbørn.

Der er lavet tre figurer for hver af familietyperne bopælsfamilier, samværsfamilier og bopæls- og samværsfamilier. Figurerne viser andelen af familierne i de forskellige indkomstdeciler i de tre scenarier for beregning af ækvivalensindkomst, og familierne er opdelt på parfamilier, enlige mødre og enlige fædre. De tre scenarier benævnes henholdsvis 100 pct., 75 pct. og 50 pct., hvor procentsatsen angiver vægten, børnene har i bopælsfamilien.

Figur 3.2.6. **Bopælsfamilier - fordelt på indkomstdeciler**

Andel i 1. decil falder kraftigt for enlige mødre, der er bopælsfamilier

Blandt bopælsfamilier med enlige mødre falder andelen, som ligger i 1. indkomstdecil fra 27 pct. i det første scenarie, hvor børn kun medtælles i bopælsfamilien, til 18 pct. i det andet scenarie, hvor børn vægtes 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien. I det tredje scenarie, hvor børn vægtes med 50 pct. i begge familier, er andelen af enlige mødre i 1. indkomstdecil 11 pct.

Blandt bopælsfamilier med enlige mødre falder andelen i de to første indkomstdeciler, mens andelen i tredje indkomstdecil stort set er på samme niveau i alle tre scenarier. Andelen af enlige mødre i alle indkomstdeciler fra fjerde til tiende stiger, når man går fra første til andet scenarie og fra andet til tredje scenarie.

Tilsvarende udvikling for enlige fædre, der er bopælsfamilier

En tilsvarende udvikling over de tre scenarier finder sted for bopælsfamilierne med enlige fædre. Faldet i andelen i de to første indkomstdeciler er dog ikke så omfattende som for de enlige mødre. Til gengæld er andelen i tredje og fjerde indkomstdecil også faldende for de enlige fædre. Andelen af enlige fædre i alle indkomstdeciler fra femte til tiende stiger, når man går fra første til andet scenarie og fra andet til tredje scenarie.

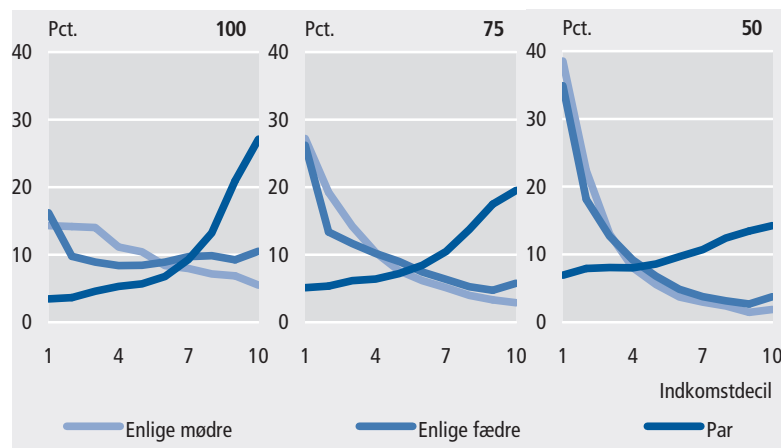
Der er ni gange så mange bopælsfamilier med enlige mødre som enlige fædre

Som allerede nævnt er enlige mødre en langt mere almindelig bopælsfamilie end enlige fædre, da børn oftest bor hos moderen efter en familiedeling. Der er ca. 9 gange så mange bopælsfamilier af typen enlig mor som af enlig far. Til gengæld er der ca. 15 gange så mange samværsfamilier af typen enlig far som af enlig mor.

Parfamilier, der er bopælsfamilier, bliver kun påvirket i ringe grad af nye beregninger

Indkomstfordelingen for parfamilierne, der er bopælsfamilier, bliver kun i ringe grad påvirket af de alternative beregninger af ækvivalensindkomst, da der i langt de fleste tilfælde ikke er tale om delte familier. Den del af parfamilierne, som har børn med en samværsfamilie, vil få en højere ækvivalensindkomst i andet og tredje scenarie, og det medfører, at andelen af parfamilier i de lave deciler falder svagt, mens andelen i de høje deciler stiger svagt, når man går fra første til andet scenarie og fra andet til tredje scenarie.

Figur 3.2.7. Samværsfamilier - fordelt på indkomstdeciler

Alle typer samværsfamilier bliver kraftigt påvirket

Alle typer af samværsfamilier bliver kraftigt påvirket af ændringer i metoden for beregning af ækvivalensindkomst. Ækvivalensindkomsterne for samværsfamilierne bliver entydigt mindre, da hvert samværsbarn tæller med 0,25 i andet scenarie og 0,5 i tredje scenarie ved udregning af ækvivalensfaktoren, som følgelig bliver større, hvilket reducerer ækvivalensindkomsten.

Stor stigning i andel i 1. decil blandt enlige fædre, der er samværsfamilier

Blandt de enlige fædre, som er den mest almindelige samværsfamilie-type, er 16 pct. placeret i første indkomstdecil i det første scenarie, hvor børn ikke tæller med i samværsfamilien. Denne andel stiger til 26 pct. i andet scenarie og 35 pct. i tredje scenarie. Antager man, at samværsfa-

milierne har børnene halvt med i familien, vil 35 pct. af de enlige fædre, som er samværsfamilier, altså høre til i 1. indkomstdecil.

Allerede i 2. scenarie er der flere samværsfamilier med enlige fædre i 1. decil end bopælsfamilier med enlige mødre

En samværsfamilie, der består af en enlig far, vil ofte modsvares af en bopælsfamilie, der består af en enlig mor. Til sammenligning er andelen i 1. indkomstdecil blandt enlige mødre i bopælsfamilier, kun 11 pct. i tredje scenarie. Andelen er altså mere end tre gange så høj blandt de enlige fædre, der er samværsfamilier. Også når man ser på andet scenarie er andelen af enlige fædre i første decil højere end blandt enlige mødre i bopælsfamilier. Andelen er her henholdsvis 26 pct. for de enlige fædre og 18 pct. for de enlige mødre.

Familiers disponible indkomst ændres ikke fra scenarie til scenarie – kun ækvivalensfaktor

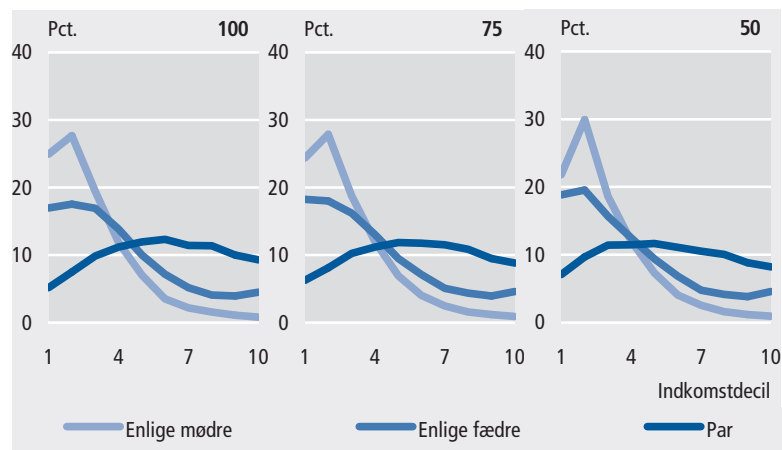
I de alternative beregninger af ækvivalensindkomst er det kun antallet af personer, som tælles med i familien, der ændrer sig. Indkomsterne forbliver de samme. Selv om det nu antages, at en enlig far i en samværsfamilie har børnene halvt med i sin familie, er det fortsat sådan, at det er den enlige mor, der modtager alle indkomster, der er relateret til børnene som børnecheck, underholdsbidrag og boligstøtte, der udregnes ud fra antallet af personer, der bor på adressen. Det er en væsentlig årsag til, at medtællingen af børnene i samværsfamilien betyder, at enlige bopælsfamilier vil have højere indkomster end enlige samværsfamilier.

Den lille gruppe af samværsfamilier med enlige mødre, gennemgår en udvikling fra første til tredje scenarie, som minder meget om de enlige fædres. Blandt samværsfamilierne har enlige mødre dog generelt lidt lavere indkomster end de enlige fædre. Denne tendens er især synlig i det første scenarie, mens kurverne for de to familietyper stort set ligger parallelt i tredje scenarie.

Ækvivalensindkomst falder for parfamilier, der er samværsfamilier, men selv i 3. scenarie ligger de i de høje deciler

Par-samværsfamilier, hører generelt til familierne med de højeste indkomster. Det giver sig udtryk i en meget stejl kurve for første scenarie. Her befinder 27 pct. af parfamilierne, der er samværsfamilier, sig i 10. decil, mens kun 3 pct. er i 1. decil. Medtællingen af samværsbørnene i parfamilierne har den virkning, at kurven bliver mindre stejl. Også i tredje scenarie har parfamilierne, der er samværsfamilier, dog klart højere andele i de højere end i de lavere indkomstdeciler.

Figur 3.2.8. Bopæls- og samværsfamilier - fordelt på indkomstdeciler

Familier, der både er bopæls- og samværsfamilier, påvirkes ikke entydigt af nye beregninger

Når det gælder familier, som er både bopæls- og samværsfamilier, vil bopælsbørnene tælle mindre og samværsbørnene mere i ækvivalensfaktorerne for andet og tredje scenarium. Den samlede nettoeffekt er begrænset, og kurverne for de tre scenarier viser det samme mønster med små variationer.

Tallene, der er anvendt i de tre figurer, fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 3.2.14. Familier - fordelt på indkomstdeciler

	Børn 100 pct. i bopælsfamilien			Børn 75 pct. i bopæls- og 25 pct. i samværsfamilien			Børn 50 pct. i bopæls- og 50 pct. i samværsfamilien		
	Enlige mødre	Enlige fædre	Par	Enlige mødre	Enlige fædre	Par	Enlige mødre	Enlige fædre	Par
	pct.								
Bopælsfamilier									
I alt ...	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1	27	20	5	18	16	5	11	12	5
2	28	18	6	25	15	6	18	12	6
3	19	17	8	19	14	7	18	12	7
4	11	13	10	14	12	9	15	11	9
5	6	9	11	9	10	10	12	11	10
6	4	7	12	6	9	12	9	10	11
7	2	5	12	4	7	12	7	9	12
8	2	4	12	3	6	13	5	8	13
9	1	4	12	2	5	13	3	7	13
10	1	4	12	1	6	13	2	8	13
Samværsfamilier									
I alt ...	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1	14	16	3	27	26	5	39	35	7
2	14	10	4	19	13	5	22	18	8
3	14	9	5	14	12	6	13	13	8
4	11	8	5	10	10	6	8	9	8
5	10	8	6	8	9	7	6	7	9
6	8	9	7	6	7	8	4	5	10
7	8	10	9	5	6	10	3	4	11
8	7	10	13	4	5	14	2	3	12
9	7	9	21	3	5	18	1	3	13
10	6	11	27	3	6	20	2	4	14
Bopæls- og samværsfamilier									
I alt ...	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1	25	17	5	24	18	6	22	19	7
2	28	18	7	28	18	8	30	20	10
3	19	17	10	19	16	10	19	16	11
4	12	14	11	12	13	11	12	12	11
5	7	10	12	7	9	12	7	9	12
6	3	7	12	4	7	12	4	7	11
7	2	5	11	2	5	11	3	5	11
8	2	4	11	2	4	11	2	4	10
9	1	4	10	1	4	9	1	4	9
10	1	4	9	1	5	9	1	5	8

4. Børns familieforhold

Sammenfatning

Der er lidt over 1,2 mio. børn i Danmark og næsten tre ud af fire bor sammen med begge deres forældre.

Når børnene kun bor sammen med den ene forælder, er det i næsten ni ud af ti tilfælde moren, som børnene bor sammen med. 23 pct. af børnene bor sammen med deres mor, men ikke deres far. Heraf bor en tredjedel af børnene sammen med mor og partner. De øvrige to tredjedele bor med den enlige mor.

Der er 52.000 børn, som ikke har begge deres forældre i Danmark. Det kan skyldes forælders død, udvandring eller, at der ingen oplysninger er om forælderen. Det er oftest faren, børnene ikke har. I alt er der 44.000 børn, som mangler deres far, mens omkring 10.000 mangler deres mor.

I takt med børnenes alder er der færre, som bor sammen med begge deres forældre. Blandt 0-årige bor 90 pct. med begge forældre. For 9-årige og 17-årige er den tilsvarende andel henholdsvis 70 pct. og 59 pct.

Der er regionale forskelle i andelen af børn, som bor sammen med begge forældre. I landsdelen København by gælder det for 67 pct. af børnene. Det er den laveste andel blandt de 11 landsdele. Den højeste andel findes blandt børn i Vestjylland, hvor 77 pct. bor sammen med begge forældre.

Siden 1985 er der sket et fald i andelen af børn, der bor sammen med begge forældre. Dengang havde 78 pct. af børnene begge forældre som bopælsfamilie. I 2007 er andelen 73 pct.

Børn kan have forskellige typer søskende. Helsøskende har begge forældre fælles, halvsøskende har en fælles forælder, mens papsøskende er forældrenes nye partners børn. Papsøskende har ingen fælles forældre.

De fleste børn bor sammen med søskende. For børn i alderen 6-9 år er det kun 12 pct., som ikke bor sammen med søskende. I bopælsfamilien har 42 pct. af de 0-årige og 34 pct. af de 17-årige ingen søskende.

Andelen af børn med andre søskende end helsøskende er højest blandt 9- og 10-årige, hvor 13 pct. bor sammen med halv- eller papsøskende. For alle alderstrin bor mindre end hvert tiende barn sammen med tre eller flere andre søskende.

Blandt de 263.150 børn med delte familier er der 32 pct., som har søskende i deres samværsfamilie. Andelen er størst, når samværsfamilien er far og partner.

4.1 Børns bopæls- og samværsfamilier

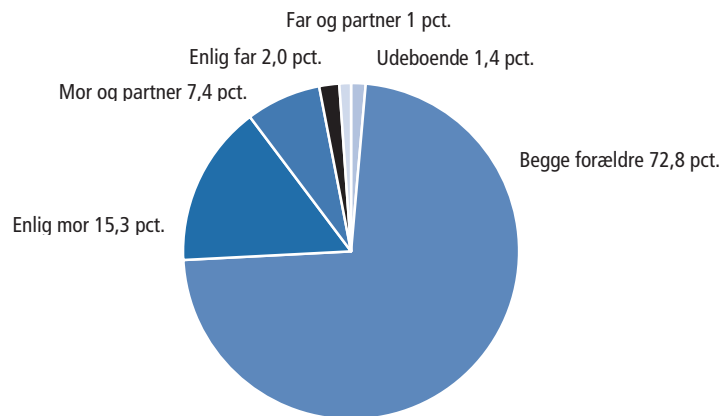
73 pct. af børnene bor hos begge deres forældre

Langt de fleste børn bor sammen med begge deres forældre. Som børn regnes alle, der er under 18 år. Ved begyndelsen af 2007 var der i alt 1.213.268 børn i Danmark. Heraf boede 883.758 af dem sammen med begge deres forældre. Det svarer til en andel på 73 pct.

15 pct. af børnene bor hos deres enlige mor

De 27 pct., der ikke bor sammen med begge deres forældre, bor i de fleste tilfælde sammen med deres mor – dvs. de har samme adresse som moren 1. januar 2007. Blandt alle børn bor 15,3 pct. sammen med deres enlige mor, mens 7,4 pct. bor sammen med deres mor og hendes partner, som ikke er barnets far. Kun 2 pct. bor sammen med deres enlige far, mens 1 pct. bor sammen med deres far og hans partner, som ikke er barnets mor. Der er 1,4 pct. af børnene, som hverken bor sammen med deres mor eller far, og som derfor er udeboende.

Figur 4.1.1. Børn - fordelt på bopælsfamilie

Børns bopælsfamilie

Barnets bopælsfamilie i 2007 er den familie, barnet har fælles adresse med 1. januar 2007, når adressen er med én eller begge barnets forældre. Dvs. at familien kan bestå af en enlig med børn eller et par med børn. Når barnet ikke har adresse med nogen af forældrene, er det udeboende.

Parfamilier kan både være ægtepar, registrerede partnere, samboende par, samlevende par med fælles adresse.

1. Ægtepar:

Par der er gift med hinanden.

2. Registrerede partnerskaber:

Parterne har indgået registreret partnerskab.

3. Samlevende par:

Parterne har mindst ét fælles barn.

4. Samboende par:

Består af to personer af hvert sit køn uden fælles børn, men eventuelt med særbørn. De to personer har en aldersforskel under 15 år, de er ikke i familie med hinanden, og der bor ikke andre voksne personer på adressen. Personer ned til 16 år kan være samboende.

Parfamilier

Parfamilierne opdeles efter deres tilknytning til barnet. En parfamilie kan bestå af begge forældre, far og partner (som ikke er barnets mor) eller mor og partner (som ikke er barnets far).

Enlige I de bopælsfamilier, der opgøres som enlig mor eller enlig far, bor kun den ene af barnets forældre uden partner i husstanden.

Udeboende børn I de tilfælde, hvor barnet ikke bor sammen med nogen af sine forældre, betragtes barnet som udeboende.

Samværsfamilier Samværsfamilien er den familie, som indeholder den forælder, barnet ikke har folkeregisteradresse hos. Samværsfamilier kan bestå af enlige eller parfamilier med eller uden hjemmeboende børn.

52.000 har ikke begge forældre i befolkningen Af de 1.213.268 børn var der 51.991, som ikke havde begge deres forældre i den danske befolkning 1. januar 2007. Når forælderen ikke er i befolkningen, skyldes det enten, at vedkommende er udrejst, død eller, at der mangler oplysning om forælderen. I alt er der 9.844 børn, som ikke har deres mor i landet, mens der er 44.080 børn, som ikke har deres far. Der er en lille gruppe på 1.933, som hverken har deres mor eller far i den danske befolkning.

Fædre er oftere uoplyst end mødre Der er mere end fire gange så mange børn, som ikke har deres far i befolkningen end børn, der ikke har deres mor. Det skyldes især, at der er langt flere børn, som har en uoplyst far, og at flere fædre udvandrer. At flere børn har mistet deres far i forbindelse med dødsfald, spiller dog også en rolle.

Tabel 4.1.1. **Børn opdelt på deres forældres status**

	Mor					I alt
	Bor i DK	Udrejst	Død i 2006	Død tidligere	Uoplyst	
	antal					
Far						
I alt	1 203 424	1 355	754	4 618	3 117	1 213 268
Bor i DK . . .	1 161 277	856	700	4 273	2 082	1 169 188
Udrejst . . .	9 888	392	10	45	39	10 374
Død i 2006 .	1 694	0	5	14	2	1 715
Død tidligere	11 016	17	19	196	7	11 255
Uoplyst . . .	19 549	90	20	90	987	20 736

312.000 børn bor kun med én af deres forældre De 27 pct. af børnene, som ikke boede sammen med begge deres forældre ved starten af 2007, svarer til 329.510 personer. Trækker man de 17.102 børn fra, som hverken boede sammen med deres mor eller far, får man 312.408. Dette tal angiver børn, som bor hos en af deres forældre. I de fleste tilfælde vil der for disse børn være en anden familie i Danmark, hvor deres anden forælder findes. Det kan dog også forholde sig sådan, at barnets anden forælder enten er død, udvandret fra Danmark, eller at man slet ikke har oplysninger om, hvem barnets anden forælder er.

Tabel 4.1.2. Status for den forælder barnet ikke bor sammen med. 1. januar 2007

	Findes i anden familie	Død	Uoplyst anden forælder	I alt
	antal			
I alt	263 150	15 824	33 434	312 408
Enlig mor	158 463	7 905	19 771	186 139
Mor og partner	74 850	3 808	10 624	89 282
Enlig far	19 821	2 588	2 006	24 415
Far og partner	10 016	1 523	1 033	12 572

263.000 børn har
en samværsfamilie

For 15.824 af de børn, som kun bor sammen med en af deres forældre, er deres anden forælder ikke længere i live. Der er desuden 33.434 børn, hvor den anden forælder er udvandret eller helt uoplyst. Den store gruppe på 263.150 børn omfatter de børn, som bor hos den ene af deres forældre, mens den anden forælder findes i befolkningen i en anden familie. De 263.150 børn har en samværsfamilie.

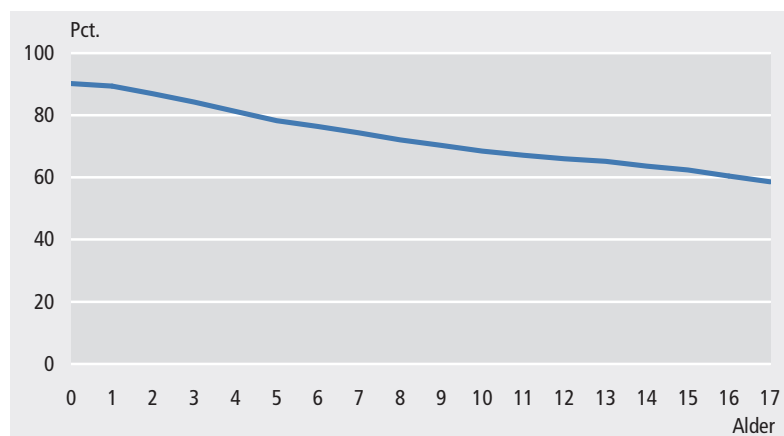
Tabel 4.1.3. Børn - fordelt på bopælsfamilie og samværsfamilie

	Samværsfamilie					I alt
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	Ingen	
	antal					
Bopælsfamilie						
I alt	16 949	12 888	148 862	84 451	950 118	1 213 268
Udeboende	17 102	17 102
Begge forældre.	883 758	883 758
Enlig mor	110 955	47 508	27 676	186 139
Mor og partner.	.	.	37 907	36 943	14 432	89 282
Enlig far	12 202	7 619	.	.	4 594	24 415
Far og partner. .	4 747	5 269	.	.	2 556	12 572

Forælderen i
samværsfamilien
er i ni ud af ti
tilfælde faren

Forælderen i barnets samværsfamilie er i næsten ni ud af ti tilfælde faren, og oftest bor han alene. Det er mest almindeligt, at bopælsfamilien er en enlig mor og samværsfamilien en enlig far. I alt er der 110.955 børn, der har denne kombination af bopæls- og samværsfamilie, hvilket svarer til 42 pct. af alle børn, som har en samværsfamilie.

Figur 4.1.2. Andel af børn, som boede hos begge deres forældre efter barnets alder

Andel, der bor med begge forældre, falder med børnenes alder

Andelen af børn, der bor sammen med begge forældre, falder i takt med barnets alder. Som allerede nævnt er der 73 pct. af børnene, som bor sammen med begge deres forældre. Jo yngre børnene er, desto større er andelen, der bor sammen med begge forældre. Der er således 90 pct. af de 0-årige børn, som bor sammen med begge forældre. For de 9-årige børn er andelen 70 pct., mens der kun er 59 pct. af de 17-årige børn, der fortsat bor sammen med begge deres forældre.

4.2 Landsdele

Tabel 4.2.1. Børn - fordelt på bopælsfamilie og landsdel. 1. januar 2007

	Ude-	Begge	Enlig	Mor	Enlig	Far	I alt	I alt
	boende	forældre	mor	og partner	far	og partner		
	pct.						antal	
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
København by	1	67	24	5	2	1	100	112 803
Københavns omegn	1	72	18	6	2	1	100	114 336
Nordsjælland	1	75	14	7	2	1	100	108 008
Bornholm	1	70	16	10	3	1	100	8 835
Østsjælland	1	75	14	7	2	1	100	56 496
Vest- og Sydsjælland	3	68	16	9	2	1	100	128 332
Fyn	2	72	15	8	2	1	100	105 442
Syddjælland	2	74	13	8	2	1	100	165 639
Østjylland	1	74	15	7	2	1	100	183 727
Vestjylland	2	77	11	7	2	1	100	101 393
Nordjylland	2	74	13	8	2	1	100	128 257

Flest børn bor sammen med begge forældre i Vestjylland

Kun 67 pct. af børn, der bor i København by, bor sammen med begge deres forældre. Det er den laveste andel i de 11 landsdele. Den højeste andel af børn, der bor med begge forældre, findes i Vestjylland, hvor 77

pct. af børnene bor sammen med både deres mor og far. Næsthøjest ligger Nord- og Østsjælland med 75 pct.

4.3 Forældrenes oprindelse

Når både moren og faren er indvandrere, bor 80 pct. med begge forældre

Der er 103.428 børn, som har forældre, der begge er indvandrere. Heraf bor 80 pct. sammen med både deres mor og far. For 83 pct. af børnene har både moren og faren dansk oprindelse. Her bor 74 pct. af børnene sammen med begge deres forældre.

Tabel 4.3.1.

Børn - fordelt på familietype og forældrenes oprindelse

Far	Mor	Ude- boen- de	Begge- forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	I alt antal
pct.									
I alt		1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Dansk	Dansk	1	74	14	7	2	1	100	1 005 946
Dansk	Indvandrer	1	73	16	5	4	1	100	31 133
Dansk	Efterkommer	2	72	17	5	2	1	100	2 152
Dansk	Uoplyst	17	0	0	0	43	40	100	467
Indvandrer	Dansk	2	61	26	9	2	1	100	37 895
Indvandrer	Indvandrer	1	80	17	1	1	0	100	103 428
Indvandrer	Efterkommer	1	80	17	2	1	0	100	3 802
Indvandrer	Uoplyst	6	0	0	0	60	34	100	1 696
Efterkommer	Dansk	1	65	24	8	1	1	100	2 533
Efterkommer	Indvandrer	0	82	15	1	1	0	100	2 301
Efterkommer	Efterkommer	0	77	21	1	0	0	100	547
Efterkommer	Uoplyst	5	0	0	0	76	20	100	41
Uoplyst	Dansk	6	0	60	34	0	0	100	11 564
Uoplyst	Indvandrer	4	0	52	44	0	0	100	8 312
Uoplyst	Efterkommer	5	0	71	24	0	0	100	305
Uoplyst	Uoplyst	100	0	0	0	0	0	100	1 146

Andelen er kun 61 pct., når moren har dansk oprindelse, og faren er indvandrer

Når moren har dansk oprindelse, og faren er indvandrer, bor kun 61 pct. af børnene med begge forældre, mens andelen er 73 pct., når faren har dansk oprindelse, og moren er indvandrer. Der er i alt 69.028 børn i Danmark, med en forælder, der er indvandrer og en forælder, som har dansk oprindelse. Det svarer til 5,7 pct. af alle børn.

4.4 Børns bopælsfamilier 1985-2007

Flere børn havde delte familier i 2006 end i 1985

Det er i de sidste 20 år blevet mindre almindeligt for et barn at bo hos begge forældre. Selv om de fleste børn fortsat bor hos begge forældre, så har andelen været svagt faldende siden 1985. I 1985 var det således 78,4 pct. af børnene, der boede hos begge forældre mod 72,8 pct. i 2007.

Tabel 4.4.1. Børn opdelt på bopælsfamilie

	1985	1990	1995	2000	2007
	antal				
I alt	1 176 883	1 100 168	1 089 019	1 145 902	1 213 268
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Uden forældre	1,9	1,5	1,4	1,4	1,4
Begge forældre	78,4	76,2	75,4	75,1	72,8
Enlig mor	11,5	13,0	14,1	13,8	15,3
Mor og partner	5,7	6,5	6,6	7,2	7,4
Enlig far	1,6	1,8	1,7	1,7	2,0
Far og partner	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0

Både i 1985 og i 2006 boede børn med delte familier hos deres mor

Fra 1985 til 2007 er andelen af børn, der boede hos deres enlige mor eller mor og partner, steget fra 17,2 pct. til 22,7 pct. Tilsvarende er andelen, der boede hos deres enlige far eller far og partner, kun steget fra 2,5 pct. i 1985 til 3 pct. i 2007.

4.5 Børns søskende

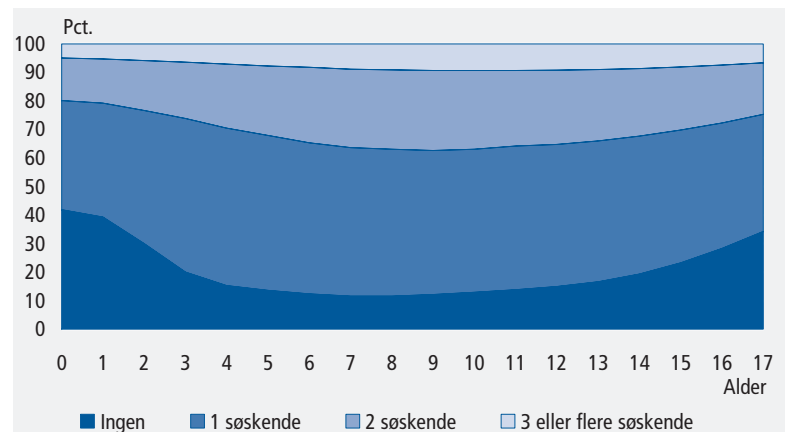
Helsøskende, halvsøskende og papsøskende

Som søskende medregnes helsøskende, halvsøskende og papsøskende, som er forældrenes partners børn. Papsøskende har ikke fælles forældre. Opgørelsen er lavet 1. januar 2007, og det er kun børnene til forældrenes partnere på dette tidspunkt, som bliver talt med som papsøskende. Søskende medregnes uanset deres alder.

Relativt få 0-årige bor sammen med søskende...

Der er 42 pct. af de 0-årige børn, som ikke bor sammen med nogen søskende. Denne andel falder, så der kun er 12 pct. af de 6-9-årige, som ikke bor sammen med nogen søskende, mens andelen stiger til 34 pct. blandt de 17-årige. De 0-årige er ofte familiens førstefødte. I den anden ende er en del af de 17-årige det sidste hjemmeboende barn i familien.

Figur 4.5.1. Børn - fordelt på alder og antal søskende, de bor sammen med

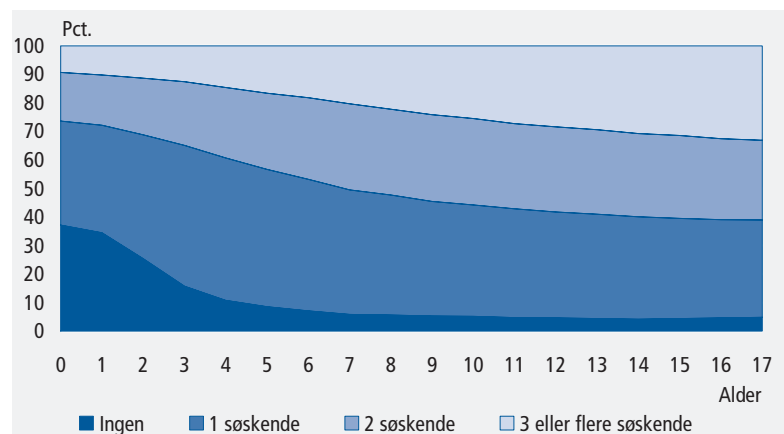
Mindre end hver tiende bor sammen med mindst tre søskende

For alle alderstrin er der under 10 pct. af børnene, der bor sammen med mindst tre søskende. Andelen er 9 pct. på alle alderstrin fra 7 til 14 år. Blandt børn, der bor sammen med en eller flere søskende, er det mest almindeligt, at der i barnets bopælsfamilie bor netop en anden søster eller bror. Blandt 7-årige børn er der fx 52 pct., som bor sammen med en søster eller bror, mens 37 pct. bor sammen med to eller flere andre søskende.

De ældste børn har flest søskende

Andelen af børn, som ikke har nogen søskende, vokser i takt med alderen, når alle søskende tælles med. Blandt 0-årige er der 37 pct., som ikke har nogen søskende, mens andelen kun er 5 pct. blandt de 17-årige. Andelen med tre eller flere søskende stiger fra 9 pct. blandt 0-årige til 33 pct. blandt 17-årige. Det er forholdsvis sjældent, at en 17-årig har tre helsøskende, og årsagen til, at mange 17-årige har tre eller flere søskende, er, at flere med tiden får halvsøskende og papsøskende.

Figur 4.5.2. Børn - fordelt på alder og antal søskende, de har, i alt

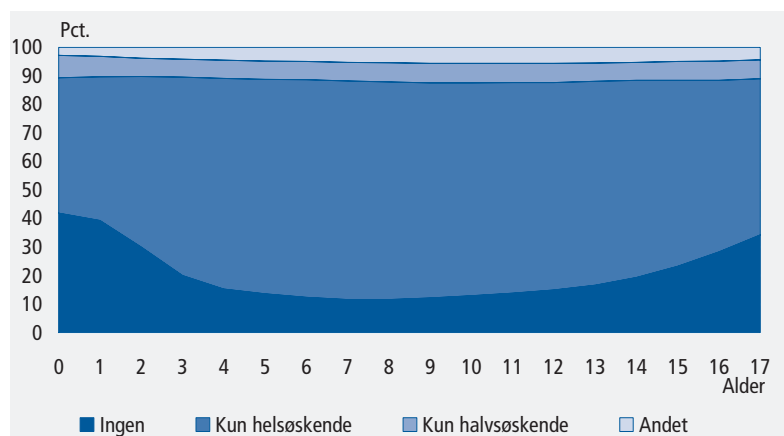

De fleste børn bor kun sammen med deres helsøskende, en lille del bor kun med deres halvsøskende og en endnu mindre del bor sammen med papsøskende eller en kombination af søskendetyper.

Tre ud af fire børn mellem 4 og 12 år har helsøskende i bopælsfamilien

Blandt børn i alderen 4 til 14 år er der ikke noget alderstrin, hvor andelen af børn, der ikke bor sammen med nogen søskende, er over 20 pct. Det er især blandt 0-2-årige og 16-17-årige, at der er relativt mange børn, som ikke bor sammen med nogen søskende. Blandt børn i alderen 4 til 12 år har tre ud af fire kun helsøskende i deres bopælsfamilie.

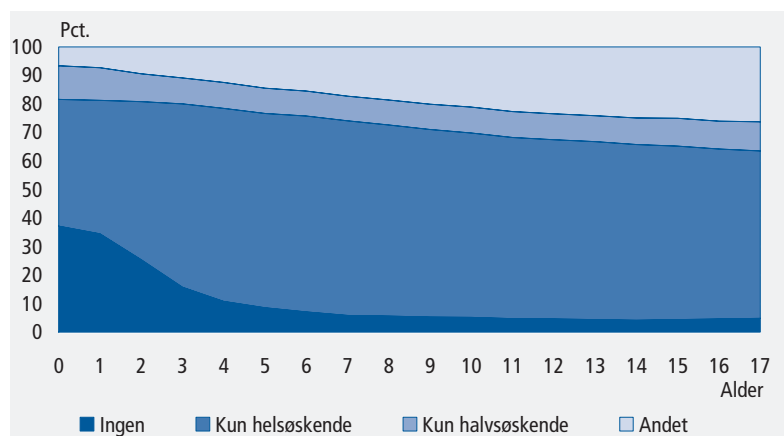
Figur 4.5.3. **Børn - fordelt på alder og typer af søskende, de bor sammen med**

Omkring hvert tiende barn har kun halvsøskende

Der er en relativt konstant andel af børn på alle alderstrin, som kun har halvsøskende. Andelen er højest blandt 0-årige og 1-årige, hvor henholdsvis 12 pct. og 11 pct. kun har halvsøskende. Blandt børn på alle øvrige alderstrin er der mellem 9 og 10 pct., som kun har halvsøskende. Disse andele omfatter også søskende, som bor i en anden familie end bopælsfamilien.

Figur 4.5.4. **Børn - fordelt på alder og typer af søskende, de har i alt**

Større børn har oftere halvsøskende og papsøskende

Andelen af børn, som har en sammensætning af søskende i og uden for bopælsfamilien, der ikke blot kan kategoriseres som 'kun helsøskende' eller 'kun halvsøskende' er stigende med barnets alder. Kun 7 pct. af de 0-årige har papsøskende eller kombination af søskendetyper, mens det gælder for 26 pct. af de 16- og 17-årige. Denne udvikling afspejler, at der er færre større børn, som bor sammen med begge deres forældre.

Tabel 4.5.1. **Børn - fordelt på søskendetyper**

	Hel-søskende	Halv-søskende		Pap-søskende		Søskende i alt
		Fars	Mors	Bopæls-partner	Samværs-partner	
	pct.					
Børn i alt	100	100	100	100	100	100
Har ingen søskende ..	23	85	85	96	96	10
Har søskende	77	15	15	4	4	90
	antal					
Børn i alt	1 213 268	1 213 268	1 213 268	1 213 268	1 213 268	1 213 268
Har ingen søskende ..	273 024	1 034 930	1 033 105	1 162 825	1 160 965	127 176
Har søskende	940 244	178 338	180 163	50 443	52 303	1 086 092
heraf						
1	577 245	100 700	113 047	17 395	17 394	490 106
2	265 039	55 108	49 795	22 753	24 108	325 752
3	68 458	15 689	12 695	7 768	8 345	140 551
4	17 607	4 561	3 200	1 939	1 901	64 685
5	6 838	1 404	919	432	423	32 628
6	2 761	509	335	114	93	16 354
7	1 254	215	96	24	25	8 253
8	553	75	42	8	10	3 980
9	257	30	21	7		1 905
10 eller flere	232	47	13	3	4	1 878

I alt har 77 pct. af børnene helsøskende

I alt er der kun 10 pct. af børnene, som ikke har nogen søskende. Der er 77 pct., som har helsøskende, mens 15 pct. har halvsøskende, som deres far er forælder til, og 15 pct. har halvsøskende, som deres mor er forælder til. Der er 4 pct. af børnene, som har papsøskende, som deres forælders partner i bopælsfamilien er forælder til, mens der også er 4 pct., som har papsøskende, som deres forælders partner i samværsfamilien er forælder til.

61 pct. af alle børn med helsøskende har kun én helsøskende

Blandt børn med helsøskende har 61 pct. kun en søster eller bror. Blandt børn med halvsøskende, som faren er forælder til, har 56 pct. kun en halvsøskende af denne type. Den tilsvarende andel er 63 pct. blandt børn med halvsøskende, som deres mor er forælder til.

Over halvdelen af børnene med papsøskende har mindst to papsøskende

Det er derimod mere end halvdelen af børnene med papsøskende, som har flere papsøskende. Blandt børn med papsøskende, som forælderen partner i bopælsfamilien er forælder til, er der 66 pct., som har papsøskende af denne type. Den tilsvarende andel blandt børn med papsøskende, som forælderen partner i samværsfamilien er forælder til, er 67 pct.

26 pct. af alle børn har søskende i en anden familie

Blandt alle børn er der 80 pct., som har hel-, halv- eller papsøskende i bopælsfamilien, mens 7 pct. har det i samværsfamilien og 26 pct. i en anden familie. I sidstnævnte tilfælde vil der i stor udstrækning være tale om søskende, som er flyttet hjemmefra, eller papsøskende, der bor hos deres mor.

Tabel 4.5.2. **Børn - fordelt på søskende i bopæls- og samværsfamilier**

	Antal søskende		
	i bopæls- familien	i samværs- familien	et andet sted
	pct.		
Børn i alt	100	100	100
Har ingen søskende	20	93	74
Har søskende	80	7	26
	antal		
Børn i alt	1 213 268	1 213 268	1 213 268
Har ingen søskende	248 107	1 128 501	896 072
Har søskende	965 161	84 767	317 196
heraf			
1	590 451	46 634	159 177
2	279 987	28 065	88 815
3	69 583	8 082	37 649
4	16 899	1 594	17 210
5	5 206	309	7 860
6	1 916	55	3 539
7	625	21	1 591
8	319	6	786
9	102	1	300
10 eller flere	73	0	269

32 pct. har søskende i samværsfamilien

Der er 263.150 børn, som har en samværsfamilie. Heraf har hver tredje eller 84.767 søskende i samværsfamilien. Lidt over halvdelen har kun en søster eller bror i samværsfamilien.

Tabel 4.5.3. **Antal børn med helsøskende**

	Ingen hel- søskende		Drenge med		Piger med		I alt	I alt antal	
	drenge	piger	kun drenge søskende	blandet søs- kende	kun pige søskende	blandet søs- kende			
	antal								
Børn i alt ..	139 291	133 733	194 172	288 295	171 763	286 014	1 213 268		
	pct.								
Børn i alt ..	11	11	16	24	14	24	100	1 213 268	
Søskende									
0	51	49	-	-	-	-	100	273 024	
1	-	-	26	25	23	26	100	577 245	
2	-	-	15	37	12	36	100	265 039	
3	-	-	8	43	6	42	100	68 458	
4	-	-	4	46	3	46	100	17 607	
5	-	-	3	48	2	48	100	6 838	
6 eller flere	-	-	1	48	1	50	100	5 057	

*Lidt flere drenge
søskendepar end pige
søskendepar*

Blandt børn med en søster eller bror består søskendeparret i 26 pct. af tilfældene af to drenge, 23 pct. består af to piger, mens de resterende 51 pct. er et blandet søskendepar, der består af en dreng og en pige. Der er lidt flere søskendepar med drenge end piger, hvilket afspejler, at der fødes omkring 512 drenge pr. 1.000 fødte.

Tabel 4.5.4. Børn - fordelt på søskende, de bor sammen med, og familietype

	Ude- boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	I alt antal
Børn i alt	17 102	883 758	186 139	89 282	24 415	12 572	1 213 268	268
	pct.							
Børn i alt	100	100	100	100	100	100	100	1 213 268
Søskende								
Ingen	81	16	32	22	54	20	20	248 107
Hel	13	79	49	26	41	10	68	825 565
Halv	5	3	14	30	4	20	7	81 473
Hel og halv . . .	1	2	5	14	1	7	4	45 442
Pap	0	0	0	3	0	14	0	4 883
Hel og pap . . .	1	0	0	2	0	21	0	4 798
Halv og pap . .	0	0	0	1	0	6	0	2 050
Hel, halv og pap	0	0	0	1	0	3	0	950

Jo højere antallet af søskende er, desto mindre er sandsynligheden for, at alle søskende har samme køn. Blandt børn med fire helsøskende er det kun i 7 pct. af tilfældene, at alle fem søskende har samme køn.

*5 pct. af børn, der bor
hos begge forældre,
har halvsøskende i
bopælsfamilien*

Andelen af børn, der bor sammen med helsøskende, er klart højest blandt børn, der bor sammen med begge forældre. Blandt de 883.758 børn, som bor sammen med begge deres forældre, er der 84 pct., der bor sammen med søskende. I 79 pct. af tilfældene er det kun helsøskende, de bor sammen med, mens der er 3 pct. som bor sammen med halvsøskende og 2 pct., som bor sammen med både hel- og halvsøskende.

*46 pct. af børn, der
bor med mor og
partner har
halvsøskende i
bopælsfamilien*

Børn, der bor hos mor og partner, bor oftest sammen med halvsøskende. I alt er der 46 pct. af børnene, der bor hos mor og partner, som bor sammen med halvsøskende – 30 pct. bor kun sammen med halvsøskende, 14 pct. bor sammen med både halv- og helsøskende, 1 pct. bor sammen med halv- og papsøskende, og 1 pct. bor sammen med både halv-, hel- og papsøskende.

*44 pct. af børnene,
der bor hos far og
partner, har
papsøskende i
bopælsfamilien*

De 12.572 børn, der bor hos far og partner udgør kun 1 pct. af alle børn. De adskiller sig til gengæld fra de øvrige børn, idet hele 44 pct. af dem bor sammen med papsøskende – 14 pct. bor kun sammen med papsøskende, 21 pct. bor sammen med både helsøskende og papsøskende, 6 pct. bor sammen med halv- og papsøskende og 3 pct. bor sammen med både hel-, halv- og papsøskende. Andelen på 44 pct., der bor sammen med papsøskende, er mere end 6 gange så høj som for børn hos mor og partner. Denne forskel er i høj grad et udtryk for, at børn efter

familiedelinger oftest ender med at bo hos moren. Har farens nye partner børn fra tidligere forhold, er det således meget sandsynligt, at børnene fortsat bor sammen med hende, og har faren børn, som han bor sammen med efter familiedelingen, vil disse børn på den måde komme til at bo sammen med papsøskende.

Tabel 4.5.5. **Børn fordelt på søskende, der bor i deres samværsfamilie, og familietype**

	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	I alt antal
	antal					
Børn i alt	16 949	12 888	148 862	84 451	263 150	
	pct.					
Børn i alt	100	100	100	100	100	263 150
Søskende						
Ingen	49	40	91	34	68	178 390
Halv	13	22	2	25	11	29 380
Pap	0	4	0	27	9	23 690
Hel	34	20	6	2	7	19 268
Halv og pap	0	1	0	8	3	7 008
Hel og halv	4	9	0	1	1	2 779
Hel og pap	0	3	0	2	1	2 223
Hel, halv og pap	0	1	0	0	0	412

2 ud af 3 børn med far og partner som samværsfamilie har søskende i samværsfamilien

Blandt de 263.150 børn med en samværsfamilie har 68 pct. hverken hel-, halv- eller papsøskende i samværsfamilien. Andelene varierer imidlertid meget mellem de forskellige typer af samværsfamilier. Blandt børn med en enlig far som samværsfamilie er der 91 pct., som ikke har nogen søskende, der bor i samværsfamilien. Når samværsfamilien er far og partner, er det kun 34 pct., som ikke har nogen søskende i samværsfamilien.

Børn med enlig mor som samværsfamilie har ofte helsøskende i samværsfamilien

Når samværsfamilien er enlig far, er der kun 6 pct. af børnene, som har helsøskende i samværsfamilien. Den tilsvarende andel er 34 pct. blandt børn, der har en enlig mor som samværsfamilie. Kun 6 pct. af alle børn med en samværsfamilie har en enlig mor som samværsfamilie, fordi børn efter en familiedeling oftest bor hos moren. Den høje andel, som har helsøskende i samværsfamilien, når samværsfamilien er enlig mor, er et udtryk for, at samværsfamilietypen enlig mor ofte opstår, når et forældrepar, der går fra hinanden, har flere børn, hvoraf nogen bor hos faren og andre hos moren efter familiedelingen.

Tabel 4.5.6. **Børn med søskende, der hverken bor i bopæls- eller samværsfamilie**

	Pct.	Antal børn
Børn i alt	100	1 213 268
Søskende		
Ingen	74	896 072
Halv	13	157 834
Pap	6	77 982
Hel	3	40 350
Halv og pap	2	18 353
Hel og halv	1	13 983
Hel og pap	1	6 671
Hel, halv og pap	0	2 023

*5 pct. har
helsøskende, som
hverken bor i bopæls-
eller samværsfamilien*

Blandt alle børn er der 26 pct. med søskende, der hverken bor i barnets bopæls- eller samværsfamilie. Det er dog kun 5 pct., som har helsøskende, der ikke bor i bopæls- eller samværsfamilien. I de fleste tilfælde er der tale om halv- eller papsøskende. For halvsøskendes vedkommende vil der ofte være tale om børn, der bor sammen med den forælder, som børnene ikke har tilfælles, mens papsøskende ofte vil bo sammen med den voksne, som barnets forælders nye partner har børn med fra tidligere forhold.

Tabel 4.5.7. **Børn - fordelt på helsøskende, halvsøskende og papsøskende**

	Pct.	Antal
Børn i alt	100	1 213 268
Kun helsøskende	62	749 784
Ingen søskende	10	127 176
Helsøskende og halvsøskende		
fars	6	68 946
fars, papsøskende bopælspartners	0	4 265
fars, papsøskende samværspartners	0	4 937
fars, papsøskende bopæls og samværspartners	0	1 612
mors	4	44 862
mors, papsøskende bopælspartners	0	4 069
mors, papsøskende samværspartners	0	4 176
mors, papsøskende bopæls og samværspartners	0	1 382
mors og fars	1	17 236
mors og fars, papsøskende bopælspartners	0	2 287
mors og fars, papsøskende samværspartners	0	2 670
mors og fars, papsøskende bopæls og samværspartners	0	836
Helsøskende og papsøskende, ingen halvsøskende		
og papsøskende bopælspartners	1	12 858
og papsøskende samværspartners	1	15 304
og papsøskende i bopæls og samværspartners	0	5 020
Halvsøskende, ingen helsøskende		
fars	3	30 562
fars, papsøskende bopælspartners	0	2 197
fars, papsøskende samværspartners	0	2 758
fars, papsøskende bopæls og samværspartners	0	578
mors	4	53 788
mors, papsøskende bopælspartners	0	5 271
mors, papsøskende samværspartners	0	3 228
mors, papsøskende bopæls og samværspartners	0	904
mors og fars	2	30 247
mors og fars, papsøskende bopælspartners	0	3 796
mors og fars, papsøskende samværspartners	0	4 341
mors og fars, papsøskende bopæls og samværspartners	0	1 070
Papsøskende, ingen helsøskende og ingen halvsøskende		
bopælspartners	0	3 621
samværspartners	0	2 810
bopæls og samværspartners	0	677

62 pct. har kun
helsøskende

Blandt de 1.213.268 børn 1. januar 2007 er der 749.784, som har helsøskende og ingen andre søskende. De udgør 62 pct. af alle børn. Den næststørste gruppe består af de 127.176 børn, der ikke har nogen søskende overhovedet. Tredjestørst er gruppen på 68.946 børn, der har helsøskende og halvsøskende på fars side, mens den fjerdestørste på 44.862 børn har helsøskende og halvsøskende på mors side. Mange børn har kun halvsøskende, heraf har 53.788 dem kun på mors side, mens 30.562 har dem på fars side, og 30.247 har dem både på mors og fars side. Der er 836 børn, som har alle typer søskende, både helsøskende, halvsøskende fra begge forældre samt papsøskende fra både farens og morens partner.

5. Familieskift

Sammenfatning

71.346 børn skiftede bopælsfamilie fra 1. januar 2006 til 1. januar 2007.

28.666 børn boede sammen med begge deres forældre i 2006 men ikke i 2007. Langt de fleste skiftede bopælsfamilie som følge af en familiedeling, hvor deres forældre gik fra hinanden. Efter en familiedeling har de fleste børn både en bopæls- og en samværsfamilie. I alt var der 27.886 børn, som fik en samværsfamilie i 2007.

Langt de fleste børn skifter ikke bopælsfamilie, og bopælsfamilien begge forældre er den mest stabile. Blandt børn, der boede med begge forældre i 2006, gjorde 97 pct. det også i 2007. Den mindst stabile bopælsfamilietype er enlig far. Kun 80 pct. af børnene, der havde en enlig far som bopælsfamilie i 2006, havde det også i 2007.

Der er flere børn med delte familier, som flytter fra deres far til deres mor end omvendt. Fx var det kun 1 pct. af børnene med enlig mor som bopælsfamilie i 2006, der havde enlig far eller far og partner som bopælsfamilie i 2007, mens 7 pct. af børnene med enlig far som bopælsfamilie i 2006, havde enlig mor eller mor og partner som bopælsfamilie i 2007.

I alt skiftede 6,3 pct. af børnene bopælsfamilie i løbet af 2006. Andelen er lavest for de 0-årige med 5,1 pct. og højest for de 16-årige med 9 pct. Den høje andel blandt de større børn skyldes, at de begynder at flytte hjemmefra, og at nogen flytter hjem igen.

Når små børn har familieskift, sker det i højere grad end for større børn pga. familiedelinger, hvor forældrene går fra hinanden. Det skyldes blandt andet, at der er en større andel af de små børn, som bor med begge forældre. Blandt større børn bor færre sammen med begge forældre, og når de oplever familieskift er der derfor oftere tale om andre former for familieskift end fra begge forældre.

Der er 53 pct. af de 17-årige, som aldrig har haft andre bopælsfamilier end begge forældre, mens 41 pct. af alle 17-årige på et eller andet tidspunkt i deres liv har haft enlig mor som bopælsfamilie.

Tre ud af fire af de 17-årige har kun boet sammen med to forskellige voksne i løbet af deres liv. I disse tilfælde er der næsten altid tale om den 17-åriges mor og far. Der er henholdsvis 16 pct. og 5 pct. af de 17-årige, som har boet sammen med tre og fire forskellige voksne. Meget få har haft mere end fire forskellige voksne i deres bopælsfamilier.

5.1 Familieskift fra 2006 til 2007

71.000 børn skiftede bopælsfamilie fra 2006 til 2007

Der var i alt 71.346 børn, som havde en anden bopælsfamilie 1. januar 2007 end 1. januar 2006. De 71.346 børn var under 18 år og en del af den danske befolkning i begge år.

Familieskift omfatter mange forskellige bevægelser

Skift i bopælsfamilietype omfatter mange forskellige former for bevægelser. Det mest almindelige skift omfatter børn, som går fra at bo hos begge forældre til at bo med deres enlige mor. Fra 2006 til 2007 oplevede 22.474 børn et skift af denne type. Der var 14.764 børn, som skiftede bopælsfamilie fra enlig mor til mor og partner, hvilket gør dette familieskift til det næstmest almindelige.

Tabel 5.1.1. **Børn med skift i bopælsfamilie - fordelt på familietype**

	Bopælsfamilie 1. januar 2007						I alt
	Udeboende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	
antal							
Bopælsfamilie 1. januar 2006							
I alt	4 821	6 327	32 312	17 516	6 813	3 557	71 346
Udeboende ...	218	272	495	280	146	79	1 490
Begge forældre.	1 374	8	22 474	1 001	3 690	119	28 666
Enlig mor	1 803	5 271	1	14 764	1 552	803	24 194
Mor og partner.	838	107	8 090	552	531	569	10 687
Enlig far	355	658	879	544	-	1 923	4 359
Far og partner..	233	11	373	375	894	64	1 950

Flest skift fra begge forældre til enlig mor

I alt var der 28.666 børn, som boede hos begge forældre 1. januar 2006, men ikke gjorde det ved udgangen af året. Der var dog også bevægelse den anden vej, idet 6.327 børn boede sammen med begge deres forældre i 1. januar 2007, men ikke året før.

Af tabellen fremgår det, at 8 børn oplevede et familieskift fra begge forældre til begge forældre. Et sådant familieskift er muligt, da et barn kan få nye forældre ved adoption.

Tabel 5.1.2. **Børn med skift i samværsfamilie - fordelt på familietype**

	Samværsfamilie 1. januar 2007					I alt
	Ingen	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	
antal						
Samværsfamilie 1. januar 2006						
I alt	10 208	6 091	4 342	31 382	19 109	71 132
Ingen	-	3 039	607	21 947	2 293	27 886
Enlig mor	819	-	2 027	742	452	4 040
Mor og partner...	276	1 277	207	436	455	2 651
Enlig far	7 647	1 176	897	0	14 955	24 675
Far og partner....	1 466	599	604	8 257	954	11 880

28.000 fik en samværsfamilie i løbet af 2006 ...

Børn kan også opleve skift i deres samværsfamilie fra år til år. Først og fremmest var der en stor gruppe på 27.886 børn, som ikke havde nogen samværsfamilie 1. januar 2006, men fik det i løbet af året. Denne gruppe er størrelsesmæssigt næsten på samme niveau som gruppen af børn, der skiftede bopælsfamilie fra begge forældre til en anden familietype i løbet af året, og der er et stort sammenfald mellem børnene i de to grupper.

... oftest som resultat af familiedeling

De fleste af de 27.886, som har en samværsfamilie ved udgangen af året men ikke i starten, fik det som resultat af en familiedeling. Gruppen indeholder dog også få børn, som var udeboende 2006, men flyttede til en af forældrene i 2007. Når disse børn har deres anden forælder i befolkningen, vil de også blive registreret med et skift fra ingen samværsfamilie i 2006 til en samværsfamilie i 2007.

Tabel 5.1.3. **Børns bopælsfamilie 1. januar 2006 og 1. januar 2007**

	Bopælsfamilie 1. januar 2007							I alt antal
	Udeboende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	15 863	821 036	179 855	87 427	23 763	12 420	1 140 364	
	pct.							
	Bopælsfamilie 1. januar 2006							I alt
	Udeboende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	1	72	16	8	2	1	100	1 140 364
Udeboende	90	2	4	2	1	1	100	12 532
Begge forældre	0	97	3	0	0	0	100	843 375
Enlig mor	1	3	86	9	1	0	100	171 737
Mor og partner	1	0	10	87	1	1	100	80 598
Enlig far	2	3	4	3	80	9	100	21 309
Far og partner	2	0	3	3	8	83	100	10 813

Anm.: Børn med bopæl i landet hele perioden fra 1. jan. 2006 til 1. jan. 2007.

De fleste børn skifter ikke familie

Langt de fleste børn oplever ikke noget skift i deres bopælsfamilie indenfor et år. Sandsynligheden for at opleve et familieskift hænger dog sammen med familietype. Den mest stabile bopælsfamilietype er en familie med begge forældre. Blandt børn, der både var i befolkningen 1. januar 2006 og 1. januar 2007, var der i alt 843.375, som boede sammen med begge deres forældre 1. januar 2006. Heraf havde 97 pct. samme bopælsfamilie året efter.

Begge forældre er den mest stabile familie

Sandsynligheden for et skift i bopælsfamilien er større, når børn ikke bor hos begge forældre. Mens kun 3 pct. af børnene, der boede hos begge forældre 2006, skiftede bopælsfamilie, er den tilsvarende andel 20 pct. blandt børn, der havde enlig far som bopælsfamilie. I lidt under halvdelen af disse tilfælde er skiftet fra enlig far til far og partner.

Blandt børn, der havde enlig mor som bopælsfamilie i 2006, var der 86 pct., som også havde det i 2007, mens 9 pct. skiftede bopælsfamilie fra enlig mor til mor og partner. Der var også 9 pct. af børnene med en enlig far som bopælsfamilie, der skiftede til far og partner.

Flere børn flytter fra far til mor end fra mor til far

Mens der samlet kun var 1 pct. af børnene med en enlig mor som bopælsfamilie, som skiftede bopælsfamilie til enlig far eller far og partner, var der i alt 7 pct. af børnene med en enlig far som bopælsfamilie, der skiftede bopælsfamilie til enten enlig mor eller mor og partner. Børn, der bor hos en enlig far, er altså mere tilbøjelige til at flytte sammen

med deres mor, end børn, der bor hos en enlig mor, er til at flytte sammen med deres far. En tilsvarende forskel mellem mødre og fædre findes, når det gælder børn, som enten bor hos mor og partner eller far og partner.

Tabel 5.1.4. **Børns samværsfamilie 1. januar 2006 og 1. januar 2007**

	Samværsfamilie 1. januar 2007						I alt antal
	Ingen	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	16 872	12 875	145 560	84 087	880 970	1 140 364	
	pct.						
Samværsfamilie 1. januar 2006							
I alt	77	1	1	13	7	100	1 140 364
Ingen	97	0	0	2	0	100	898 648
Enlig mor	6	73	14	5	3	100	11 184
Mor og partner	2	11	78	4	4	100	138 853
Enlig far	6	1	1	82	11	100	76 858
Far og partner	2	1	1	11	86	100	14 821

Anm.: Børn med bopæl i landet hele perioden fra 1. jan. 2006 til 1. jan. 2007.

27 pct. med enlig mor som samværsfamilie i 2006 havde anden samværsfamilie i 2007

Der var 27 pct. af børnene med en enlig mor som samværsfamilie, der oplevede et skift i samværsfamilien fra 2006 til 2007. Heraf var det lidt over halvdelen, der skiftede i samværsfamilie fra enlig mor til mor og partner. For de 8 pct. der skiftede samværsfamilie fra enlig mor til enten enlig far eller far og partner, flyttede børnene fra faren til moren.

Samværsfamilier med fædre ændrer sig sjældnere

Det er forholdsvis sjældent, at børn skifter bopælsfamilie fra enlig mor eller mor og partner til enlig far eller far og partner. Mens 73 pct. af børnene med enlig mor som samværsfamilie i 2006 havde samme samværsfamilie i 2007, er den tilsvarende andel 82 pct. for børn med en enlig far som samværsfamilie i 2006.

Tabel 5.1.5. **Børn - fordelt på familieskift**

	Ikke skift i samværsfamilie	Har skift i samværsfamilie	I alt
	antal		
I alt	1 069 233	71 132	1 140 365
Ikke skift i bopælsfamilie	1 041 118	27 901	1 069 019
Har skift i bopælsfamilie	28 115	43 231	71 346

I alt var der 99.000 børn som enten skiftede bopæls- eller samværsfamilie i 2006

Blandt de 1.140.365 børn, som var under 18 år både 1. januar 2006 og 1. januar 2007, og som fandtes i befolkningen i begge år, var der i alt 99.247, som enten oplevede et skift i deres bopælsfamilie eller i deres samværsfamilie. Heraf var der 44 pct., som havde et skift i både deres

bopæls- og samværsfamilie. Oftest er det fordi, der sker en familiedeling fra begge forældre. Et barn, som havde begge forældre som bopælsfamilie i 2006, men året efter havde en enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie, vil fx have haft skift i både bopælsfamilie og samværsfamilie.

Når der kun sker et skift i enten bopæls- eller samværsfamilien, er der typisk tale om, at en af børnenes familier skifter fra enlig til parfamilie eller fra parfamilie til enlig.

5.2 Hvor længe har børn samme familie?

De fleste børn, der bor hos begge forældre, har gjort det altid

De fleste børn, der bor sammen med begge deres forældre, har gjort det altid. Det hører til undtagelserne, at børns forældre flytter fra hinanden, og sammen igen. Det er årsagen til, at fx 12-årige børn, der bor sammen med begge forældre, i gennemsnit har gjort det i 11 år.

Det er sjældent tilfældet for børn, der kun bor hos én forælder

Til sammenligning har en 12-årig, der bor sammen med en enlig mor, i gennemsnit kun gjort det i 4 år. Børn, der ikke bor sammen med begge forældre, er en meget sammensat gruppe, som både omfatter børn, der lige har oplevet en familiedeling, og børn som næsten aldrig har boet sammen med begge forældre. Samtidig vil børn, der kun bor hos den ene af deres forældre, hyppigere opleve familieskift – fx hvis bopælsfamilien enlig mor bliver til mor og partner eller omvendt. Derfor er den gennemsnitlige varighed af børnenes bopælsfamilier generelt meget lavere blandt børn, der kun bor med en forælder.

Tabel 5.2.1. **Gennemsnitligt antal år for børns bopælsfamilie 1. januar 2007 - fordelt efter familietype og barnets alder**

	Bopælsfamilie					
	Ude-boende	Hos begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner
	----- gennemsnitligt antal år -----					
Alder						
7.....	3	6	2	1	1	1
12.....	4	11	4	3	2	2
17.....	2	15	5	5	2	2

Bopælsfamilier med fædre har kortere varighed ...

Børn, som bor hos enlig far eller far og partner, har i gennemsnit haft familien i væsentligt kortere tid end børn, der bor hos en enlig mor eller mor og partner. Denne sammenhæng gælder for alle de tre viste alderstrin. De 17-årige børn, som bor med deres enlige mor eller mor og partner, har i gennemsnit haft deres bopælsfamilie i 5 år, mens det tilsvarende tal kun er 2 år for 17-årige børn, der bor hos en enlig far eller far og partner.

Tabel 5.2.2. **Gennemsnitligt antal år for børns samværsfamilie pr. 1. jan. 2007 - fordelt efter familietype og barnets alder**

	Samværsfamilie			
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner
	gennemsnitligt antal år			
Alder				
7	1	1	2	1
12	2	2	4	3
17	3	3	5	5

... det skyldes, at flere børn flytter fra far til mor end omvendt

Der er flere børn, der flytter fra en enlig far eller far og partner til enlig mor eller mor og partner end omvendt. Det er en væsentlig årsag til, at børn med enlig far eller far som samværsfamilie har haft deres samværsfamilie i længere tid end børn, der har enlig mor eller mor og partner som samværsfamilie. De 17-årige børn med enlig far eller far og partner som samværsfamilie har i begge tilfælde i gennemsnit haft deres nuværende samværsfamilie i 5 år, mens det tilsvarende tal er 3 år for børn med enlig mor eller mor og partner som samværsfamilie.

5.3 Børn med familieskift fordelt på børns alder

De ældste børn skifter oftere bopælsfamilie

Der var 6,3 pct. af alle børn, der skiftede bopælsfamilie i løbet af 2006. Andelen var lavest blandt de 0-årige med 5,1 pct. og højest blandt de 16-årige med 9 pct. Alderen er opgjort 1. januar 2006.

Det skyldes, at de begynder at flytte hjemmefra

Årsagen til, at de ældste børn i højere grad skifter bopælsfamilie, skyldes hovedsageligt, at de begynder at flytte hjemmefra. Samtidig er der også en del, som kortvarigt har været flyttet hjemmefra, men som igen flytter tilbage til deres forældre.

Tabel 5.3.1. **Børn med skift i bopælsfamilien
- fordelt på alder og bopælsfamilietype i starten af året**

Alder	Bopælsfamilie							I alt pct.
	Ude- boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
	antal							
I alt	1 490	28 666	24 194	10 687	4 359	1 950	71 346	6,3
0	33	2 138	853	152	72	6	3 254	5,1
1	38	2 329	924	112	95	11	3 509	5,4
2	16	2 262	1 145	171	153	17	3 764	5,8
3	26	2 033	1 303	275	158	19	3 814	5,9
4	11	1 982	1 542	369	160	30	4 094	6,3
5	26	1 840	1 552	434	194	45	4 091	6,1
6	16	1 720	1 540	505	183	55	4 019	6,0
7	24	1 631	1 547	586	218	67	4 073	6,1
8	30	1 542	1 613	661	237	75	4 158	6,1
9	39	1 486	1 513	743	233	98	4 112	6,0
10	45	1 446	1 529	786	301	139	4 246	6,0
11	62	1 385	1 576	884	289	149	4 345	6,1
12	70	1 332	1 470	892	307	160	4 231	6,1
13	114	1 259	1 471	971	348	200	4 363	6,2
14	158	1 294	1 368	943	434	265	4 462	6,7
15	304	1 351	1 537	1 042	459	291	4 984	7,5
16	478	1 636	1 711	1 161	518	323	5 827	9,0

*Små børns
familieskift skyldes
ofte familiedeling*

Der er en større andel af de yngste børn, som bor sammen med begge forældre. Blandt de mindre børn, der skifter bopælsfamilie, er der derfor også en større andel, som skifter fra begge forældre. To ud af tre af de 0-årige, der skiftede bopælsfamilie i 2006, boede hos begge forældre i starten af året. Blandt de 10-årige var det til sammenligning kun en tredjedel af børnene med skift i bopælsfamilien, som boede hos begge forældre i starten af året.

Tabel 5.3.2. **Børn med skift i samværsfamilien
- fordelt på alder og familietype i starten af året**

	Samværsfamilie					I alt
	Ingen	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	
antal						
Alder						
I alt	27 886	4 040	2 651	24 675	11 880	71 132
0	2 592	12	3	762	104	3 473
1	2 299	50	10	962	189	3 510
2	2 213	105	33	1 186	305	3 842
3	1 984	124	42	1 297	417	3 864
4	1 949	150	79	1 557	530	4 265
5	1 807	185	87	1 552	621	4 252
6	1 695	163	105	1 575	665	4 203
7	1 600	207	115	1 576	723	4 221
8	1 517	236	142	1 588	790	4 273
9	1 460	278	150	1 620	810	4 318
10	1 433	305	178	1 661	872	4 449
11	1 338	329	193	1 616	933	4 409
12	1 294	287	236	1 570	913	4 300
13	1 247	341	243	1 590	971	4 392
14	1 232	396	310	1 392	929	4 259
15	1 194	437	345	1 519	1 003	4 498
16	1 032	435	380	1 652	1 105	4 604

Mange små børn fik samværsfamilie i 2006

I alt var der 71.132 børn, som oplevede skift i samværsfamilie i 2006. Især for de mindste børn er der i stort omfang tale om børn, hvis forældre er gået fra hinanden i løbet af 2006. Derfor havde mindre børn oftest ingen samværsfamilie ved starten af året.

Samværsfamilieskift fra enlig far til far og partner almindeligt

Blandt større børn vil der stadig være en del, hvis forældre gik fra hinanden, og som derfor fik en samværsfamilie. For alle alderstrin fra 5 til 16 år er mere end halvdelen af skiftene i samværsfamilie dog fra enten enlig far eller far og partner.

5.4 Familiehistorik for 17-årige

Ved starten af 2007 var der i alt 58.356 17-årige børn, som har boet i Danmark i hele deres liv. Lidt over halvdelen af dem eller 30.704 har boet sammen med begge deres forældre hele deres liv. Den næststørste gruppe på 8.277 har boet hos begge forældre og hos enlig mor, mens den tredjestørste gruppe på 7.431 både har boet sammen med begge forældre, med enlig mor og med mor og hendes partner. Disse grupper udgør næsten 80 pct. af alle de 17-årige. 120 af de 17-årige har prøvet alle 6 familietyper. De har både boet med begge forældre sammen, med begge forældre som enlige, begge forældre med partnere, og de har også været udeboende. Rækkefølgen af familierne er der ikke taget hensyn til.

Tabel 5.4.1. 17-årige - fordelt efter alle bopælsfamilier, de har haft

	Antal
I alt	58 356
Begge forældre	30 704
Begge forældre og enlig mor	8 277
Begge forældre, enlig mor og mor og partner	7 431
Begge forældre og enlig far	1 180
Enlig mor og mor med partner	1 171
Begge forældre, enlig mor og enlig far	1 023
Begge forældre, enlig mor og mor og partner, udeboende	1 006
Begge forældre, udeboende	993
Begge forældre, enlig mor, mor og partner og enlig far	835
Begge forældre og enlig mor, udeboende	734
Begge forældre, enlig far og far og partner	602
Enlig mor	590
Begge forældre, enlig mor, mor og partner og far og partner	464
Enlig mor og mor og partner, udeboende	431
Begge forældre, enlig mor, enlig far og far og partner	422
Begge forældre, enlig mor, mor og partner, enlig far og far og partner	398
Enlig mor, udeboende	204
Begge forældre, enlig mor og far og partner	203
Begge forældre, enlig mor, mor og partner og enlig far, udeboende	195
Begge forældre, enlig mor og enlig far, udeboende	185
Begge forældre og mor og partner	170
Begge forældre, mor og partner og enlig far	129
Begge forældre, enlig mor, mor og partner og far og partner, udeboende	123
Begge forældre, enlig mor, mor og partner, enlig far og far og partner, udeboende	120
Begge forældre, enlig mor, enlig far og far og partner, udeboende	106
Begge forældre og enlig far, udeboende	101
Begge forældre, mor og partner, enlig far og far og partner	95
Begge forældre, enlig far og far og partner, udeboende	77
Begge forældre, enlig mor og far og partner, udeboende	53
Enlig mor, mor og partner og enlig far	31
Enlig mor og enlig far	26
Enlig mor, mor og partner og far og partner	26
Begge forældre og mor og partner, udeboende	23
Begge forældre, mor og partner, enlig far og far og partner, udeboende	23
Enlig mor, mor og partner og enlig far, udeboende	22
Begge forældre, mor og partner og enlig far, udeboende	21
Enlig mor, mor og partner og far og partner, udeboende	18
Begge forældre og far og partner	18
Enlig mor, enlig far og far og partner, udeboende	17
Enlig mor, mor og partner, enlig far og far og partner	15
Udeboende	13
Enlig mor, enlig far og far og partner	12
Begge forældre, mor og partner og far og partner	11
Mor og partner	10
Enlig mor og enlig far, udeboende	10
Enlig mor, mor og partner, enlig far og far og partner, udeboende	9
Enlig mor og far og partner	7
Enlig mor, far og partner, udeboende	7
Enlig far	3
Enlig far og far og partner	3
Mor og partner, udeboende	3
Enlig far, far og partner, udeboende	2
Begge forældre og far og partner, udeboende	2
Begge forældre, mor og partner, far og partner, udeboende	2

95 pct. af de 17-årige har i kortere eller længere tid boet sammen med begge deres forældre. 41 pct. har på et tidspunkt boet hos deres enlige mor og 22 pct. hos deres mor og hendes partner. 10 pct. har boet hos deres enlige far og 5 pct. hos deres far og hans partner, mens 8 pct. har været udeboende i kortere eller længere tid.

Tabel 5.4.2. **17-årige - fordelt efter bopælsfamilietyper i deres liv**

	17-årige med denne bopælsfamilie i løbet af deres liv	Andel af 17-årige
	antal	pct.
Alle 17-årige	58 356	-
Udeboende	4 816	8
Begge forældre	55 726	95
Enlig mor	24 171	41
Mor og partner	12 782	22
Enlig far	5 662	10
Far og partner	2 835	5

Tre af fire 17-årige har kun boet med to forskellige voksne

Tre ud af fire af de 17-årige har kun boet sammen med to forskellige voksne i løbet af deres liv. Her vil de to voksne i næsten alle tilfælde være den 17-åriges mor og far.

16 pct. af de 17-årige har boet med tre voksne ...

I alt er der 9.278 af de 17-årige, som har boet sammen med tre voksne. Det svarer til 16 pct. Heraf havde halvdelen mor og partner som bopælsfamilie 1. januar 2007. I disse tilfælde vil de tre voksne, som den 17-årige har boet sammen med, i næsten alle tilfælde være begge hans forældre samt morens partner i den nuværende bopælsfamilie.

... og 5 pct. har boet med fire forskellige voksne i løbet af deres liv

Der er 2.930 17-årige, som har boet sammen med fire voksne. Også her vil to af de voksne næsten altid være begge forældre, mens de øvrige vil være partnere til den forælder, de bor hos. Både forældres partnerskift og barnets bopælsfamilieskift kan bringe antallet af voksne, et barn har boet sammen med, op på fire. Et barn, der har haft bopælsfamilierne begge forældre, mor og partner samt far og partner vil pr. definition have boet sammen med mindst fire voksne.

Meget få har boet med mere end fire

I alt er der kun 1.120 af de 17-årige, som har boet sammen med fem eller flere voksne i løbet af deres liv. Det svarer til lidt under 2 pct.

Tabel 5.4.3. 17-årige - fordelt på antal forskellige voksne de har boet sammen med i deres liv og bopælsfamilietype 1. januar 2007

	Ude- boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt
	antal						
Voksne							
I alt	3 260	34 784	9 794	6 749	2 340	1 429	58 356
0	13	-	-	-	-	-	13
1	168	-	626	-	3	-	797
2	1 700	34 465	6 068	433	1 550	2	44 218
3	859	288	2 147	4 617	541	826	9 278
4	348	26	646	1 282	188	440	2 930
5	106	4	226	297	43	116	792
6	50	1	57	82	9	34	233
7+	16	-	24	38	6	11	95

Anm.: Voksne tælles kun med, når børnene bor sammen med en af forældrene.

6. Uddannelse

Sammenfatning

Lidt over halvdelen af alle børn i Danmark har forældre, som begge har fuldført en erhvervsuddannelse.

Der er en tendens til, at forældre har taget uddannelser på samme niveau. Det er usædvanligt, at et barn har en forælder med videregående uddannelse og en anden forælder uden erhvervsuddannelse.

Børn med delte familier har oftere forældre med lavt uddannelsesniveau, og andelen af børn, der bor med begge forældre, stiger i takt med forældrenes uddannelsesniveau.

Langt de fleste børn i delte familier har en samværsfamilie, der enten består af en enlig far eller far med ny partner. En større andel af fædre i samværsfamilierne bor sammen med en ny partner, når faderen har afsluttet en erhvervsuddannelse.

Den største andel af børn, der har forældre med videregående uddannelser, findes i København by, Københavns omegn og Nordsjælland.

Fem ud af seks af de 17-årige er i gang med en uddannelse. Blandt 17-årige piger er det mere almindeligt at gå i gymnasiet end blandt 17-årige drenge, som ofte er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse.

Når den 17-åriges far eller mor ikke har afsluttet en uddannelse ud over grundskolen, er det mere end hver fjerde af de 17-årige, som ikke er i gang med en uddannelse.

Andelen af de 17-årige, som er i gang med en uddannelse, stiger i takt med forældrenes uddannelsesniveau. Når forældrene har taget lange videregående uddannelser, er den 17-åriges igangværende uddannelse næsten altid en gymnasial uddannelse.

6.1 Forældrenes uddannelse

15 pct. af alle børn har to forældre uden erhvervsuddannelse

Lidt over halvdelen af alle børn i Danmark har forældre, som begge har fuldført en erhvervsuddannelse. En erhvervsuddannelse er en uddannelse ud over folkeskole eller gymnasium som fx tømrer eller butiksassistent eller en videregående uddannelse som fx pædagog, sygeplejerske eller en universitetsuddannelse. Kun 15 pct. af børnene har forældre, der begge er uden erhvervsuddannelse, mens 31 pct. kun har en forælder med en fuldført erhvervsuddannelse.

Tabel 6.1.1. **Børn - fordelt på alder og efter om forældrene har en erhvervsuddannelse**

	Forældre med erhvervsuddannelse				I alt	I alt antal
	Begge forældre	Kun far	Kun mor	Ingen af forældrene		
	pct.					
I alt ...	54	16	15	15	100	1 213 268
0	55	15	14	16	100	65 197
1	56	14	15	15	100	64 736
2	57	14	15	14	100	65 037
3	57	14	15	14	100	65 149
4	56	15	15	14	100	64 600
5	56	15	15	15	100	65 711
6	56	15	15	14	100	67 591
7	56	16	15	14	100	66 856
8	55	16	15	14	100	67 138
9	55	16	15	15	100	68 690
10 ...	54	16	15	15	100	69 143
11 ...	53	17	15	15	100	71 668
12 ...	53	17	15	15	100	72 064
13 ...	52	17	16	15	100	69 724
14 ...	51	18	16	16	100	70 312
15 ...	50	18	16	16	100	67 378
16 ...	49	18	16	16	100	67 058
17 ...	48	18	17	17	100	65 216

Der er lidt flere af de yngre børn, som har forældre, der begge har en erhvervsuddannelse. Andelen af børn, som kun har en forælder med en fuldført uddannelse, er stigende med alderen og toppe med 35 pct. for de 17-årige børn.

Uddannelses-niveau

Der er brugt den højest fuldførte uddannelse, der var registreret på personen, ved starten af 2007. Den højeste fuldførte uddannelse er den uddannelse, der efter samlet normeret uddannelsestid har taget længst tid.

Betydningen af de forkortelser og betegnelser, der anvendes i tabellerne, fremgår af nedenstående.

Forberedende uddannelser

Grundskole

Grundskole eller uoplyst uddannelse er brugt for personer, der ikke har uddannelse ud over 10. klasse. Forældre, der findes i befolkningen og har uoplyst uddannelse, bliver placeret i kategorien grundskole. Der er især mange indvandrere, hvis uddannelse ikke kendes. Blandt de forældre, der er indvandrere, har henholdsvis 15 pct. af fædre og 18 pct. af mødre uoplyst uddannelse. For mødre og fædre med dansk oprindelse er de tilsvarende andele kun 3 pct. og 1 pct.

Gymnasial

Studentereksamen, HTX, HHX eller HF er brugt for personer, der ikke har uddannelse over dette niveau.

Erhvervsuddannelser**Erhvervsfaglig**

Erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse er uddannelser som tømrer, elektriker, butiksassistent, kontorassistent, konduktør og lign.

MVU

Mellemlange videregående uddannelser er uddannelser som fx pædagog, sygeplejerske eller folkeskolelærer.

LVU

Bachelor, Lang videregående uddannelse eller Forskeruddannelse er universitetsuddannelser som fx jurist, læge eller gymnasielærer.

Uoplyste**Død/uoplyst**

Børn med forælder, som er uoplyst eller død inden 2006, bliver placeret i denne kategori.

Erhvervsfaglig uddannelse mest almindelig

Omkring 7 ud af 10 børn har en far eller en mor med en erhvervsuddannelse, og 47 pct. af børnene har fædre og 40 pct. har mødre med en erhvervsfaglig uddannelse. For en fjerdedel af børnene gælder det, at begge forældre har en erhvervsfaglig uddannelse.

Flere mødre har en mellemlang videregående uddannelse

Der er 21 pct. af mødrene, der har en mellemlang videregående uddannelse mod 11 pct. af fædre. Det er således mere almindeligt, at fædre har en erhvervsfaglig uddannelse, end at mødre har det, mens det er mere almindeligt, at mødre har en mellemlang videregående uddannelse, end at fædre har det.

Forældre har ofte samme uddannelsesniveau

Der er en tydelig sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau. Har faren en uddannelse på et lavt niveau, er der en tendens til, at moren også har en uddannelse på et lavt niveau. Tilsvarende hvis moren har en lang uddannelse, har faren det ofte også.

Har faren en lav uddannelse, har moderen det ofte også

Blandt alle børn har moren i 22 pct. af tilfældene en grundskole uddannelse, mens andelen blandt fædre er 23 pct. Ser man isoleret på de tilfælde, hvor faren har en grundskole uddannelse, er det imidlertid 43 pct. af mødrene, som også ligger på dette uddannelsesniveau. Er faren lavt uddannet, er der altså en tendens til, at moren også er det.

Tabel 6.1.2. **Børn - fordelt efter familietype og forældrenes højeste uddannelse**

	Morens højeste uddannelse						I alt
	Grundskole	Gymnasial	Erhvervsfaglig	MVU	LVU	Død/Uoplyst	
----- antal -----							
Farens højeste uddannelse							
Alle børn i alt	271 080	85 787	483 684	253 540	111 442	7 735	1 213 268
----- pct. -----							
Alle børn i alt	22	7	40	21	9	1	100
Grundskole ...	10	1	8	2	0	0	23
Gymnasial ...	1	1	2	1	1	0	5
Erhvervsfaglig	9	3	24	9	2	0	47
MVU	1	1	3	5	1	0	11
LVU	1	1	2	3	5	0	11
Død/uoplyst ...	1	0	1	0	0	0	3
----- antal -----							
Børn der bor sammen med begge forældre							
I alt	162 434	64 767	358 556	203 819	94 182	.	883 758
----- pct. -----							
I alt	18	7	41	23	11	.	100
Grundskole ...	8	1	8	2	0	.	20
Gymnasial ...	1	1	2	1	1	.	6
Erhvervsfaglig	8	4	26	10	2	.	49
MVU	1	1	3	6	2	.	12
LVU	1	1	2	4	6	.	13
Død/uoplyst
----- antal -----							
Børn med delte familier							
I alt	81 854	16 737	108 364	42 249	13 946	.	263 150
----- pct. -----							
I alt	31	6	41	16	5	.	100
Grundskole ...	16	2	12	3	0	.	33
Gymnasial ...	1	1	2	1	0	.	5
Erhvervsfaglig	13	3	24	7	1	.	47
MVU	1	1	2	3	1	.	8
LVU	0	1	1	2	2	.	6
Død/uoplyst

Omvendt er det blandt børn, som har en far med en lang videregående uddannelse. Her har mindre end hver tiende af mødre en grundskole uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, mens næsten halvdelen også har en lang videregående uddannelse.

Uddannelsesniveau lavere i delte familier

Når barnet har en delt familie, er der i 16 pct. af tilfældene tale om et forældrepar, hvor begge kun har en grundskole uddannelse. Den tilsvarende andel er kun 8 pct., når barnet bor sammen med begge forældre.

6.2 Uddannelsesniveau og familietype

Kun 60 pct. bor sammen med begge forældre, når morens uddannelsesniveau er grundskole

Der er tilsyneladende en positiv sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau, og om de bor sammen. Børn, der har en mor med en lang videregående uddannelse, bor i 85 pct. af tilfældene sammen med begge deres forældre. Den tilsvarende andel er 80 pct. for børn, der har en mor med en mellemlang videregående uddannelse, mens kun 60 pct. af børnene bor sammen med begge deres forældre, når moren kun har afsluttet en grundskole uddannelse.

Sammenhængen gælder for børn på alle alderstrin

Der er flere af de yngre børn, der bor sammen med begge forældre. Samtidig er der også flere af de yngre børn, som har forældre med lange uddannelser, hvilket skyldes en generel stigning i befolkningens uddannelsesniveau: Yngre forældre er oftere højere uddannede end ældre forældre. Sammenhængen mellem forældres uddannelse og familietype gælder dog for børn på alle alderstrin. Fx er der blandt 14-årige 73 pct., der bor sammen med begge forældre, når moren har en lang videregående uddannelse. Andelen er 71 pct., når der er tale om en mellemlang videregående uddannelse, mens kun 57 pct. af de 14-årige bor sammen med begge forældre, når moren kun har en grundskole uddannelse.

Tabel 6.2.1.

Børn - fordelt på bopælsfamilietype og morens uddannelse

	Bopælsfamilie							I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
	pct.							
Morens højeste uddannelse								
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Grundskole	4	60	23	9	3	1	100	271 080
Gymnasial	1	75	16	6	1	1	100	85 787
Erhvervsfaglig	1	74	14	8	2	1	100	483 684
MVU	0	80	12	6	1	0	100	253 540
LVU	0	85	10	4	1	0	100	111 442
Død/uoplyst	29	0	0	0	42	29	100	7 735

Forældre med lange uddannelser bliver i højere grad boende sammen

Et tilsvarende mønster gør sig gældende for farens uddannelsesniveau. Her bor 86 pct. af børnene sammen med begge deres forældre, når faren har afsluttet en lang videregående uddannelse. Har han kun en grundskole uddannelse, er andelen 63 pct. For de 14-årige er det 78 pct., der bor samme med begge forældre, når faren har en lang videregående uddannelse, mens 56 pct. gør det, når faren har en grundskole uddannelse. Der er altså en tendens til, at forældrene i højere grad bliver boende sammen, når deres uddannelsesniveau er højt.

Tabel 6.2.2. **Børn - fordelt på bopælsfamilietype og farens uddannelse**

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.							
Farens højeste uddannelse								
I alt	1	73	15	7	2	100	1 213 268	
Grundskole	3	63	21	9	3	100	277 831	
Gymnasial	1	77	15	5	2	100	66 718	
Erhvervsfaglig ...	1	76	13	7	2	100	569 477	
MVU	0	82	11	4	2	100	133 414	
LVU	0	86	9	3	1	100	133 837	
Død/uoplyst	10	0	56	35	0	100	31 991	

Lavt uddannede er overrepræsenteret i delte familier

Børn med mødre, som har et relativt lavt uddannelsesniveau, er derfor overrepræsenteret blandt de 263.150 børn, som har en samværsfamilie. Kun 5 pct. af børnene med samværsfamilier har en mor med en lang videregående uddannelse. Blandt alle børn er andelen 9 pct.

Tabel 6.2.3. **Børn - fordelt på samværsfamilietype og morens uddannelse**

	Samværsfamilie				I alt	I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.					
Morens højeste uddannelse						
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Grundskole	7	5	60	28	100	81 854
Gymnasial	6	4	61	29	100	16 737
Erhvervsfaglig ...	6	5	54	35	100	108 364
MVU	6	4	56	34	100	42 249
LVU	8	5	57	31	100	13 946

I delte familier bliver højt uddannede mødre lidt oftere samværsfamilie

Der er en større andel af børn med en enlig mor i samværsfamilien, når moren har en lang videregående uddannelse sammenlignet med alle børn, som har en enlig mor i samværsfamilien. Blandt børn med en samværsfamilie og en mor, der har en lang videregående uddannelse, har 8 pct. en enlig mor som samværsfamilie. Blandt alle børn med en samværsfamilie er den tilsvarende andel 6 pct.

Tabel 6.2.4. **Børn - fordelt på samværsfamilietype og farens uddannelse**

	Samværsfamilie				I alt	I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.					
Farens højeste uddannelse						
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Grundskole	6	4	62	28	100	87 512
Gymnasial	6	4	60	29	100	13 748
Erhvervsfaglig ...	6	5	53	35	100	123 720
MVU	8	5	53	33	100	21 254
LVU	8	5	54	33	100	16 916

Samværsfædre oftere enlige, når faren har lav uddannelse

Forskellene er ikke store, når man ser på samværsfamilietype og farens uddannelsesniveau. Der er dog en større andel, der har en enlig samværsfar, når han kun har en grundskole eller gymnasial uddannelse. For alle uddannelsesniveauer over gymnasialt har mellem 53 og 54 pct. af børnene en enlig far som samværsfamilie, mens andelen er 62 pct., når farens uddannelsesniveau er grundskole.

6.3 Forældres uddannelsesniveau i forskellige landsdele

Forskelle i forældres uddannelsesniveau mellem landsdele

Der er forskelle på forældrenes uddannelsesniveau blandt børn i forskellige landsdele. Blandt børn, der bor i nærheden af København eller Århus, er der generelt en større andel, som har forældre med videregående uddannelser. I København by er der også en stor andel af børnene, som har forældre uden en afsluttet erhvervsuddannelse. Det kan afspejle, at der i København bor relativt mange studerende og indvandrere.

Flest mødre uden erhvervsuddannelse i København

Blandt alle børn, der bor sammen med deres mor, er der 29 pct., hvor moren ikke har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. Dvs. hendes højeste uddannelsesniveau er enten en grundskole eller en gymnasial uddannelse. Andelen er højest i København med 35 pct. og lavest i Nordsjælland med 24 pct. Blandt alle børn, der bor sammen med deres far, er der 26 pct., der bor sammen med en far, der ikke har en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse.

Men også flest mødre med en lang videregående uddannelse i København

I København by, Københavns omegn og Nordsjælland har mellem 14 og 19 pct. af mødre afsluttet en lang videregående uddannelse, mens landsgennemsnittet er 9 pct. Udover de tre nævnte landsdele er det kun i Østsjælland og Østjylland, at andelen ligger over landsgennemsnit. I de øvrige seks landsdele er det kun mellem 3 pct. og 7 pct. af mødre, som har afsluttet en lang videregående uddannelse.

Tabel 6.3.1. **Børn, der bor sammen med deres mor - fordelt efter morens uddannelsesniveau og bopælsfamiliens landsdel**

	Mors højeste uddannelse					I alt	I alt antal
	Grund-skole	Gym-nasial	Erhvervs-faglig	MVU	LVU		
	pct.						
I alt	22	7	40	21	9	100	1 159 179
København by	25	10	27	19	19	100	108 314
Københavns omegn .	22	8	36	19	14	100	109 935
Nordsjælland	16	8	37	23	16	100	103 494
Bornholm	24	5	46	21	3	100	8 390
Østsjælland	17	8	45	20	10	100	54 320
Vest- og Sydsjælland .	24	6	44	21	5	100	120 115
Fyn	22	6	42	22	7	100	100 484
Syddjylland	23	6	44	22	5	100	158 210
Østjylland	20	7	40	22	10	100	176 229
Vestjylland	21	7	45	23	5	100	97 285
Nordjylland	22	6	44	23	6	100	122 403

Fædre har oftere erhvervsfaglige uddannelser end mødre

Der er 49 pct. af børnene, som bor sammen med en far, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, mens kun 12 pct. har afsluttet en mellemlang videregående uddannelse. Derimod er der 13 pct. af fædrene, der har afsluttet en lang videregående uddannelse. Blandt mødrene er de tilsvarende andele 40 pct. med en erhvervsfaglig uddannelse, 21 pct. med en mellemlang videregående uddannelse og 9 pct. med en lang videregående uddannelse. Forskellen mellem fædre og mødre skyldes, at flere kvinder uddanner sig som sygeplejerske, pædagog eller folkeskolelærer. Tilsvarende findes håndværksmæssige fag, som har en overrepræsentation af mænd, blandt de erhvervsfaglige uddannelser.

Tabel 6.3.2. **Børn, der bor sammen med deres far - fordelt efter farens uddannelsesniveau og bopælsfamiliens landsdel**

	Fars højeste uddannelse					I alt	I alt antal
	Grund-skole	Gym-nasial	Erhvervs-faglig	MVU	LVU		
	pct.						
I alt	20	6	49	12	13	100	920 745
København by	22	11	31	13	24	100	78 766
Københavns omegn .	21	8	38	13	20	100	86 048
Nordsjælland	15	8	40	15	23	100	83 835
Bornholm	23	4	58	9	5	100	6 486
Østsjælland	17	7	48	12	15	100	43 940
Vest- og Sydsjælland .	24	5	55	10	7	100	92 738
Fyn	20	5	52	14	9	100	79 353
Syddjylland	21	4	56	12	7	100	127 467
Østjylland	18	5	49	14	13	100	142 073
Vestjylland	22	4	58	10	7	100	81 131
Nordjylland	22	4	56	10	9	100	98 908

Hver fjerde far i København har en lang videregående uddannelse

Fordelingen på landsdele viser for fædre stort set det samme billede som for mødre. Det er i København by, Københavns omegn og Nordsjælland, at de højeste andele med lange videregående uddannelser findes. Her har mellem 20 og 24 pct. af fædre en lang videregående uddannelse, mens det kun gælder for 5 pct. på Bornholm og 7 pct. i Vest- og Sydsjælland.

6.4. 17-åriges igangværende uddannelse

Hver femte 17-årige er ikke under uddannelse

Langt de fleste 17-årige er under uddannelse. Blandt drengene er der 18,4 pct., som ikke er i gang med en uddannelse. For de 17-årige piger er andelen 15,1 pct.

Flere piger end drenge går i gymnasiet

I alt er der 41,6 pct. af de 17-årige piger, der går i gymnasiet, mens det kun gælder 24,7 pct. af drengene. De 17-årige drenge er derimod oftere i gang med håndværksmæssige uddannelser som træfagenes byggeuddannelse, mekaniker, elektriker, smed, murer mv. Der er meget få piger, som er i gang med en af disse uddannelser.

Tabel 6.4.1. 17-årige - fordelt på igangværende uddannelse

	Drenge	Piger	I alt	Drenge	Piger	I alt
	antal			pct.		
Alle	33 423	31 793	65 216	100,0	100,0	100,0
Ikke i gang	6 138	4 807	10 945	18,4	15,1	16,8
Gymnasiet	8 258	13 234	21 492	24,7	41,6	33,0
Hhx, 3-årig	3 350	3 470	6 820	10,0	10,9	10,5
Grundskolen	2 265	1 666	3 931	6,8	5,2	6,0
Htx, 3-årig	2 260	549	2 809	6,8	1,7	4,3
Efterskoler	1 454	922	2 376	4,4	2,9	3,6
2-årig hf	420	1 361	1 781	1,3	4,3	2,7
Kontoruddannelse	693	1 021	1 714	2,1	3,2	2,6
Detailhandelsuddannelse	529	835	1 364	1,6	2,6	2,1
Træfagenes byggeuddannelse	1 255	53	1 308	3,8	0,2	2,0
Elektriker	946	44	990	2,8	0,1	1,5
Mekaniker	933	21	954	2,8	0,1	1,5
Social/sund. grundforløb	63	643	706	0,2	2,0	1,1
Smedeuddannelse	490	14	504	1,5	0,0	0,8
Frisør	38	459	497	0,1	1,4	0,8
Murer	486	11	497	1,5	0,0	0,8
Handelsuddannelse	154	312	466	0,5	1,0	0,7
Bygningsmaler	366	99	465	1,1	0,3	0,7
Gastronom	225	144	369	0,7	0,5	0,6
Vvs-uddannelsen	314	16	330	0,9	0,1	0,5
Matematisk gymnasium	98	178	276	0,3	0,6	0,4
Tandklinikassistent	10	253	263	0,0	0,8	0,4
Sundhedsserviceseeretær	65	165	230	0,2	0,5	0,4
Detailslagter	130	77	207	0,4	0,2	0,3
Social- og sundhedshjælper	7	187	194	0,0	0,6	0,3
Anlægsgartner	108	79	187	0,3	0,2	0,3
Sprogligt gymnasium	28	146	174	0,1	0,5	0,3
Data- og kommunikation uddannelse	159	3	162	0,5	0,0	0,2
Ernæringsassistent	80	81	161	0,2	0,3	0,2
Industrieteknik uddannelse	152	7	159	0,5	0,0	0,2
Bager og konditor	82	71	153	0,2	0,2	0,2
International stud.eksam	55	84	139	0,2	0,3	0,2
Brolægger/struktør	121	8	129	0,4	0,0	0,2
Elektronik-/svagstrømsuddannelse	117	10	127	0,4	0,0	0,2
Erhvervsgrunduddannelse	78	49	127	0,2	0,2	0,2
Tjener	42	70	112	0,1	0,2	0,2
Lageruddannelse	109	2	111	0,3	0,0	0,2
Web-integrator	89	20	109	0,3	0,1	0,2
Chauffør	98	7	105	0,3	0,0	0,2
Entreprenør-/landbrugsmek.	92	2	94	0,3	0,0	0,1
Finansuddannelse	39	50	89	0,1	0,2	0,1
Snedkeruddannelsen	82	6	88	0,2	0,0	0,1
Automatik-/procesuddannelse	81	3	84	0,2	0,0	0,1
Serviceassistent	2	74	76	0,0	0,2	0,1
Karrosserimed	67	1	68	0,2	0,0	0,1
Vognmaler	55	3	58	0,2	0,0	0,1
2-årigt studenterkursus	9	48	57	0,0	0,2	0,1
Redder	52	2	54	0,2	0,0	0,1
Landbrugsuddannelse	34	19	53	0,1	0,1	0,1
Cykel/motorcykel mekaniker	49	2	51	0,1	0,0	0,1
Dyrepasser	14	37	51	0,0	0,1	0,1
Laboratorietandtekniker	6	45	51	0,0	0,1	0,1
Andre uddannelser	576	323	899	1,7	1,0	1,3

Færre 17-årige i gang med en uddannelse, når faren kun har afsluttet grundskole

Et lavt uddannelsesniveau blandt forældrene øger sandsynligheden for, at den 17-årige ikke er i gang med en uddannelse. Der er kun 6 pct. af de 17-årige, som ikke er i gang med en uddannelse, når han eller hun har en far, som har afsluttet en lang videregående uddannelse. Når faren kun har afsluttet en grundskole uddannelse, er der derimod 25 pct., som ikke er i gang med en uddannelse.

Tabel 6.4.2. 17-årige - fordelt på fars højeste og egen igangværende uddannelse

	Barnets igangværende uddannelse						I alt antal
	Ikke i gang	Grundskole	Forberedende	Gymnasial	Erhvervsfaglig	I alt	
	pct.						
Fars højeste uddannelse							
I alt	17	10	1	51	21	100	65 216
Grundskole ...	25	13	2	34	27	100	16 956
Gymnasiale...	13	9	0	67	11	100	2 581
Erhvervsfaglig..	15	9	1	50	25	100	29 731
MVU	9	7	1	74	9	100	6 764
LVU	6	5	0	84	5	100	5 744
Død/uoplyst ..	29	15	1	37	18	100	3 440

Fire ud fem 17-årige går i gymnasiet, når faren har afsluttet en lang videregående uddannelse

Børn af forældre, der har afsluttet en lang videregående uddannelse, er også mere tilbøjelige til at være i gang med en gymnasial uddannelse. Blandt 17-årige med en far, der har en lang videregående uddannelse, er der 84 pct., som er i gang med en gymnasial uddannelse, mens kun 5 pct. er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse. Når faren har en erhvervsfaglig uddannelse, er der derimod kun 50 pct. af de 17-årige, der er i gang med en gymnasial uddannelse, mens 25 pct. er i gang med en erhvervsfaglig.

Tabel 6.4.3. 17-årige - fordelt på mors højeste og egen igangværende uddannelse

	Barnets igangværende uddannelse						I alt antal
	Ikke i gang	Grundskole	Forberedende	Gymnasiale	Erhvervsfaglig	I alt	
	pct.						
Mors højeste uddannelse							
I alt	17	10	1	51	21	100	65 216
Grundskole ...	26	14	2	31	27	100	17 611
Gymnasiale ...	14	9	1	61	16	100	3 201
Erhvervsfaglig..	15	9	1	50	25	100	25 933
MVU	10	7	1	71	12	100	13 735
LVU	6	4	0	85	4	100	3 434
Død/uoplyst ..	36	17	1	31	15	100	1 302

*Samme mønster,
når det er moren,
som har afsluttet en
lang videregående
uddannelse*

Den samme sammenhæng mellem uddannelsesniveau og den 17-åriges igangværende uddannelse gør sig gældende, når man ser på morens uddannelsesniveau. Et højere uddannelsesniveau for moren medfører, at flere af de 17-årige er i gang med en uddannelse, og blandt dem, der er i gang med en uddannelse, er der oftere tale om en gymnasial uddannelse, når moren har en videregående uddannelse.

7. Beskæftigelse

Sammenfatning

Syv ud af ti børn har både en mor og en far, der er i beskæftigelse.

Børn i delte familier har oftere forældre uden arbejde. For børn med delte familier er der 9 pct., som både har en far og en mor uden beskæftigelse. Den tilsvarende andel er 5 pct. for børn, der bor sammen med begge deres forældre.

Den største andel børn bor sammen med begge forældre, når moren eller faren er lønmodtagere på højeste niveau. Blandt børn med en mor, der er lønmodtager på højeste niveau, bor 82 pct. sammen med begge forældre. Det gælder tilsvarende for 85 pct. af børnene med en far, som er lønmodtager på højeste niveau.

Kun 47 pct. af børnene bor sammen med begge forældre, når de har en far, som er kontanthjælpsmodtager. Den tilsvarende andel er 48 pct. blandt børn med en mor, der er kontanthjælpsmodtager.

Forældrenes beskæftigelse har mindre betydning for andelen af børn, der bor med begge forældre, når forældrene er indvandrere.

Uanset farens status er det usædvanligt, at børn i delte familier bor sammen med deres far. Det er for alle typer af farens socioøkonomiske status under hver sjette af børnene i de delte familier, som bor enten med en enlig far eller med faren og hans nye partner.

Der er dog relativt flere børn med bopælsadresse hos deres far i delte familier, når faren er i beskæftigelse, end når faren er arbejdsløs, på kontanthjælp eller pensionist.

Der er flest børn, 86 pct., som bor sammen med begge forældre, når forældrene både har beskæftigelse på højt niveau og er højt uddannede. Og omvendt er der færrest, der bor sammen med begge forældre, når de både er lavt uddannede og uden beskæftigelse - 46 pct., når det er far og 52 pct., når det er mor.

Blandt 30-49-årige er der både blandt mænd og kvinder en større andel, som er i beskæftigelse, når der er børn i husstanden. Mænd arbejder generelt flere timer, når der er børn i husstanden, mens det er omvendt blandt kvinder, som i højere grad arbejder på deltid, når der er børn i husstanden. I husstande uden børn er der henholdsvis 29 pct. af kvinderne og 47 pct. af mændene, som arbejder mere end 37 timer om ugen. De tilsvarende andele er 22 pct. for kvinder og 54 pct. for mænd, når der er børn i husstanden.

7.1 Forældres beskæftigelse

71 pct. af børnene har både en mor og en far, der er beskæftiget

Blandt alle børn er der 71 pct., som har forældre, der begge er beskæftigede. For 0-årige er andelen 64 pct., mens 10-årige børn for 73 pct. 's vedkommende har både en mor og far, som er i beskæftigelse. Blandt små børn er der mange, som har en forælder, der er på barselsorlov, og der er derfor færre 0-årige, som har to forældre, der arbejder.

Når kun en forælder arbejder, er det oftest faderen

Når børn kun har en forælder, som arbejder, er det i de fleste tilfælde faren. Det er særlig udtalt for børn på de laveste alderstrin. Blandt 0-årige er der fx 23 pct., som har en far, der er beskæftiget, mens moren

ikke er beskæftiget. Kun for 5 pct. af de 0-årige forholder det sig omvendt – dvs. moren er beskæftiget, mens faren ikke er det. Denne forskel indsnævres i takt med børnenes alder, og for 17-årige er der 12 pct., som har en far, der er beskæftiget og en mor, der ikke er det, mens 11 pct. har en mor, der er beskæftiget og en far, der ikke er det.

Tabel 7.1.1. **Børn - fordelt på alder og forældrenes beskæftigelsesstatus**

	Beskæftigelse				I alt
	Begge forældre	Kun far	Kun mor	Ingen	
	pct.				
I alt	71	15	7	7	100
0	64	23	5	8	100
1	67	21	4	8	100
2	71	17	4	7	100
3	71	17	5	7	100
4	71	16	5	7	100
5	72	16	5	7	100
6	73	15	5	7	100
7	73	14	6	7	100
8	73	14	6	7	100
9	73	13	7	7	100
10	73	13	7	7	100
11	73	13	8	7	100
12	73	12	8	7	100
13	72	12	9	7	100
14	72	12	9	7	100
15	71	11	10	8	100
16	70	12	10	8	100
17	68	12	11	9	100

Definition af beskæftigede

Personers socioøkonomiske gruppe vælges ud fra oplysninger om væsentligste indkomsttype og beskæftigelse, omfanget af beskæftigelse og ledighed. Indkomststatistik 2006 er kilden til oplysningerne. Børn og deres familier er opgjort 1. januar 2007, som i de øvrige kapitler.

Her er brugt følgende grupper:

Selvstændige	Selvstændige med eller uden ansatte og medarbejdende ægtefæller.
Løn mindst mellemniveau	Lønmodtager højt niveau: Topledere samt lønmodtagere i arbejde, der forudsætter færdigheder på højeste niveau. Lønmodtager mellemniveau: Lønmodtagere i arbejde, der forudsætter færdigheder på mellemniveau.
Løn under mellemniveau	Lønmodtager grundniveau: Lønmodtagere i arbejde, der forudsætter færdigheder på grundniveau. Øvrige lønmodtagere.: Andre lønmodtagere og lønmodtagere uden stillingsbetegnelse.

Uden beskæftigelse	<p>Arbejdsløs: Arbejdsløs mindst halvdelen af året.</p> <p>Sygedagpenge mv.: Modtagere af sygedagpenge, uddannelsesgodtgørelse, orlovsydelse mm.</p> <p>Kontanthjælp: Kontanthjælpsmodtagere.</p> <p>Pensionist mv.: Førtidspensionister, folkepensionister, efterlønsmodtagere.</p> <p>Under uddannelse: Personer under uddannelse, som ikke er beskæftigede.</p> <p>Andre uden for arbejdsstyrken</p>
Død/ Uoplyst	Børn med forældre, som er uoplyst eller død inden 2006, placeres i denne kategori.

Flere børn i delte familier har to forældre, der ikke arbejder

Blandt alle børn er der 6 pct., som har både en mor og en far, der ikke er i beskæftigelse. Den tilsvarende andel er 5 pct. blandt børn, der bor hos begge forældre og 9 pct. blandt børn med delte familier. Det er altså mere almindeligt, at begge forældre er uden beskæftigelse blandt børn, der har delte familier.

To beskæftigede forældre mest udbredt blandt børn, der bor hos begge forældre

Blandt børn med delte familier er det kun 59 pct., som har to forældre, der begge arbejder. Den tilsvarende andel er 77 pct. for børn, der bor sammen med begge deres forældre. Det er altså tydeligt, at børn, som bor sammen med begge forældre, oftere har to forældre med beskæftigelse end børn med delte familier.

Tabel 7.1.2. **Børn - fordelt på familietype og socioøkonomisk status for far og mor**

	Mor					I alt
	Selvstændig	Løn mindst mellemniveau	Løn under mellemniveau	Uden beskæftigelse	Død/uoplyst	
	antal					
Farens socioøkonomiske status						
Alle børn						
I alt	45 846	404 229	497 075	258 383	7 735 1	213 268
	pct.					
I alt	4	33	41	21	1	100
Selvstændig	1	3	4	2	0	9
Løn mindst mellemniveau	1	16	9	3	0	29
Løn under mellemniveau	1	12	24	9	0	47
Uden beskæftigelse	0	2	3	6	0	12
Død/uoplyst	0	0	1	1	0	3
	antal					
Børn der bor sammen med begge forældre						
I alt	36 078	327 102	365 729	154 849	-	883 758
	pct.					
I alt	4	37	41	18	.	100
Selvstændig	1	3	4	2	.	10
Løn mindst mellemniveau	1	19	10	3	.	34
Løn under mellemniveau	1	13	25	8	.	48
Uden beskæftigelse	0	1	2	5	.	8
Død/uoplyst
	antal					
Børn med delte familier						
I alt	7 982	66 631	111 999	76 538	.	263 150
	pct.					
I alt	3	25	43	29	.	100
Selvstændig	0	2	3	2	.	8
Løn mindst mellemniveau	1	10	7	3	.	20
Løn under mellemniveau	1	10	25	15	.	52
Uden beskæftigelse	0	3	7	9	.	20
Død/uoplyst

Forældre har ofte beskæftigelse på samme niveau

Der er en tendens til, at børns forældre har beskæftigelse på samme niveau. Blandt alle børn er der 24 pct., som har både en mor og en far, der har beskæftigelse som lønmodtager under mellemniveau. I alt er der 47 pct. af børnene med fædre og 41 pct. med mødre, der har job under mellemniveau. Har fædre job på mellemniveau eller højere, er der lidt under en tredjedel af mødrene, der har et job som lønmodtager under mellemniveau.

7.2 Socioøkonomisk status og familietype

Flere børn bor med begge forældre, når en af forældrene har job på højt niveau

Lidt over tre fjerdedele af alle børn har en mor, som er beskæftiget. Heraf er de fleste lønmodtagere på enten grundniveau eller mellemniveau. Det er blandt de børn, som har en mor, der er beskæftiget, som enten lønmodtager på højeste niveau (inkl. topledere) eller som lønmodtager på mellemniveau, at der er flest, som bor sammen med begge deres forældre. Omkring 8 ud af 10 børn med en mor, der er beskæftiget på et af de to niveauer, bor sammen med begge forældre. I de tilfælde, hvor morens socioøkonomiske status er enten arbejdsløs eller kontanthjælpsmodtager, er det kun henholdsvis 60 pct. og 48 pct., der bor sammen med begge forældre. Her er der til gengæld mange børn, som bor sammen med deres enlige mor.

Tabel 7.2.1. **Børn - fordelt på bopælsfamilietype og morens socioøkonomiske status**

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.							
Mor								
I alt	1	73	15	7	2	1	100 1 213 268	
Selvstændig	1	79	11	8	2	1	100 45 846	
Lønmdt højt niveau .	0	82	11	5	1	0	100 152 980	
Lønmdt mellemniveau	0	80	12	6	1	1	100 251 249	
Lønmdt grundniveau .	1	74	14	9	2	1	100 338 885	
Øvrige lønmodtagere .	1	72	15	9	2	1	100 158 190	
Arbejdsløs	2	60	26	8	2	1	100 39 130	
Sygedagpenge mv. . .	1	75	15	7	1	1	100 44 518	
Pensionist mv.	11	50	24	7	5	3	100 30 215	
Kontanthjælp	5	48	36	7	3	2	100 88 007	
Under uddannelse ...	0	70	23	5	1	0	100 17 226	
Andre	3	74	13	6	3	1	100 39 287	
Død/uoplyst	29	0	0	0	42	29	100 7 735	

Under halvdelen bor med begge forældre, når mindst en af forældrene er på kontanthjælp

86 pct. af alle børn har en far, som er i beskæftigelse. Når faren arbejder som selvstændig, lønmodtager på højeste niveau (inkl. topledere) eller som lønmodtager på mellemniveau, bor barnet i over 80 pct. af tilfældene sammen med begge forældre. Den samme sammenhæng mellem barnets bopælsfamilietype og socioøkonomisk status gælder, uanset om det er morens eller farens socioøkonomiske status, man ser på. Når farens socioøkonomiske status er arbejdsløs, bor 61 pct. af børnene sammen med begge forældre. Er hans socioøkonomiske status kontanthjælpsmodtager, bor 47 pct. sammen med begge forældre. De tilsvarende andele er stort set de samme, når der ses på morens socioøkonomiske status.

Der er 30.215 børn, som har en mor, der er pensionist, mens 35.241 børn har en far, der er det. I begge tilfælde er det kun omkring halvdelen af børnene, der bor sammen med begge forældre.

Få bor sammen med begge forældre, når faren er på syge- eller barseldagpenge

Der er fem gange så mange af børnenes mødre, der er syge- eller barseldagpenge modtagere som af deres fædre. Det skyldes barseldagpenge, som er klart mest udbredt blandt mødre. Blandt fædrene fylder sygedagpengemodtagere mere i denne kategori. Det er formentlig årsagen til, at der blandt børn med fædre, der modtager syge- eller barseldagpenge kun er 58 pct., der bor sammen med begge deres forældre, mens det tilsvarende gælder for 75 pct. af børnene, der har en mor på syge- eller barseldagpenge.

Tabel 7.2.2. Børn - fordelt på bopælsfamilietype og farens socioøkonomiske status

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.							
Far								
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Selvstændig	1	80	12	5	2	1	100	111 842
Lønmdt højt niveau ..	0	85	8	3	2	1	100	202 074
Lønmdt mellemniveau ..	0	82	10	5	2	1	100	153 967
Lønmdt grundniveau ..	1	75	13	7	2	1	100	328 774
Øvrige lønmodtagere ..	1	72	15	8	2	1	100	242 695
Arbejdsløs	2	61	24	9	4	1	100	23 589
Sygedagpenge mv.	2	58	24	10	4	1	100	9 840
Pensionist mv.	7	51	27	11	4	1	100	35 241
Kontanthjælp	5	47	32	10	4	1	100	36 924
Under uddannelse ...	1	78	14	4	3	1	100	4 870
Andre	5	40	38	14	2	1	100	31 462
Død/uoplyst	10	0	56	35	0	0	100	31 991

Moren er oftere uden beskæftigelse, når barnet har en samværsfamilie

Blandt alle børn med en samværsfamilie er moren i 71 pct. af tilfældene i beskæftigelse. I forhold til alle børn, hvor andelen med mødre i beskæftigelse er 78 pct., er der altså relativt flere, som har en mor, der ikke er i beskæftigelse blandt de børn, som har en samværsfamilie.

Børn med delte familier bor oftest hos moren uanset hendes status ...

Uanset den socioøkonomiske status for børnenes mødre, bor børnene oftest hos moren. For alle børn med samværsfamilier er det kun i 11 pct. af tilfældene, at barnet bor hos faren, og samværsfamilietyperen er derfor oftest enlig far eller far med partner.

Tabel 7.2.3. **Børn - fordelt på samværsfamilietype og morens socioøkonomiske status**

	Samværsfamilie					I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
	pct.					
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Selvstændig	6	6	53	34	100	7 982
Lønmdt højt niveau ...	7	5	54	34	100	23 033
Lønmdt mellemniveau ..	5	4	54	36	100	43 598
Lønmdt grundniveau ..	5	5	54	35	100	75 401
Øvrige lønmodtagere ..	6	6	54	33	100	36 598
Arbejdsløs	7	4	61	28	100	12 628
Sygedagpenge mv.	6	5	60	30	100	9 248
Pensionist mv.	16	6	51	27	100	10 253
Kontanthjælp	7	4	66	22	100	35 043
Under uddannelse	4	2	68	26	100	4 048
Andre	8	5	59	28	100	5 318

... men i lidt mindre grad, hvis hun er pensionist

Denne andel varierer ikke meget med morens socioøkonomiske status. De to yderpunkter udgøres af de tilfælde, hvor moren er pensionist eller under uddannelse. Er moren pensionist, er hun samværsfamilie i 22 pct. af tilfældene. Er moren under uddannelse, er det kun i 6 pct. af tilfældene, at hun er en del af barnets samværsfamilie mod 11 pct. af alle børn med mor i samværsfamilie.

Faren i samværsfamilien bor i mindre grad alene, når moren er beskæftiget. For den store gruppe af børn, der har en mor med et lønmodtagerjob på grundniveau, er samværsfamilien en enlig far i 54 pct. af tilfældene, mens 35 pct. af samværsfamilierne er af typen far med partner. Når barnets mor er kontanthjælpsmodtager, er kun 22 pct. af samværsfamilierne af typen far med partner, mens hele 66 pct. består af en enlig far.

Under 16 pct. af børn i delte familier bor med faren – uanset hans status

Uanset farens socioøkonomiske status er der relativt få af børnene med delte familier, som bor sammen med faren. Andelen er højest, når faren er under uddannelse, hvor 11 pct. har en enlig mor og 5 pct. en mor og partner i samværsfamilien, eller lønmodtager på højeste niveau (inkl. topledere) og lavest, når han er kontanthjælpsmodtager. I alle tilfælde er der tale om under 16 pct. af børnene, der har faren som en del af deres bopælsfamilie. Blandt børn med en delt familie og en far, der er lønmodtager på højeste niveau, er der 14 pct., der bor hos faren, mens det samme kun er tilfældet for 8 pct. af børnene i de delte familier, hvor faren er på kontanthjælp.

Tabel 7.2.4. **Børn - fordelt på samværsfamilietype og farens socioøkonomiske status**

	Samværsfamilie					
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	I alt antal
	pct.					
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Selvstændig	7	5	52	35	100	20 961
Lønmdt højt niveau ...	8	6	48	38	100	27 532
Lønmdt mellemniveau ..	7	6	48	39	100	26 328
Lønmdt grundniveau ..	6	5	53	35	100	75 684
Øvrige lønmodtagere ..	6	5	55	34	100	60 863
Arbejdsløs	6	3	70	20	100	8 365
Sygedagpenge mv.	6	4	68	22	100	3 601
Pensionist mv.	6	3	77	14	100	13 807
Kontanthjælp	5	3	78	14	100	16 829
Under uddannelse	11	5	63	21	100	965
Andre	4	3	71	22	100	8 215

Beskæftigede fædre i samværsfamilier bor oftere samme med ny partner

Det er tydeligt, at de beskæftigede fædre, der er samværsfamilier, i højere grad bor sammen med en partner end samværsfædre, som er fx arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere eller pensionister. For børn med samværsfamilier, der har en far, som arbejder som lønmodtager på grundniveau, er samværsfamilien i 53 pct. af tilfældene af typen enlig far, mens 35 pct. er af typen far med partner. Når faren er kontanthjælpsmodtager, er de tilsvarende andele 78 pct. enlig far og 14 pct. far med partner.

7.3 Bopælsforældres beskæftigelse i forskellige landsdele

Mange børn i København bor med mor, der ikke er beskæftiget

30 pct. af børnene i København by bor sammen en mor, der ikke er beskæftiget. Gennemsnittet for hele landet er 21 pct. København er dermed den landsdel, hvor der er den største andel af børn, som har en mor, der ikke er beskæftiget.

Også mange børn i København bor med far uden beskæftigelse

Der er generelt en mindre andel af fædrene, som ikke er beskæftiget, end af mødrene. På landsplan er der 8 pct. af børnene, der bor sammen med en far, der ikke er i beskæftigelse. I København by er andelen imidlertid 16 pct., hvilket er den højeste andel i landet. København by er den landsdel, hvor der bor flest studerende og indvandrere. De er generelt mindre beskæftigede, og deres relativt store andel af befolkningen i København by er en væsentlig årsag til, at denne landsdel skiller sig negativt ud, hvad angår andelen af beskæftigede forældre.

Tabel 7.3.1. **Børn med bopæl hos mor - fordelt på landsdel og morens beskæftigelse**

	Mors beskæftigelse					
	Selv- stændig	Løn mindst mellem- niveau	Løn under mellem- niveau	Uden beskæf- tigelse	I alt	I alt antal
	pct.					
I alt	4	34	41	21	100	1 159 179
København by	4	35	31	30	100	108 314
Københavns omegn ..	4	39	38	20	100	109 935
Nordsjælland	4	44	37	15	100	103 494
Bornholm	5	28	46	21	100	8 390
Østsjælland	4	41	41	15	100	54 320
Vest- og Sydsjælland ..	4	30	44	22	100	120 115
Fyn	4	31	43	23	100	100 484
Syddjælland	4	31	46	19	100	158 210
Østjylland	4	35	40	21	100	176 229
Vestjylland	4	31	47	17	100	97 285
Nordjylland	4	30	45	21	100	122 403

Flere forældre i Nordsjælland har job på mellemniveau eller højere

Der er flest børn i Nordsjælland og Østsjælland, der har en mor, der er i beskæftigelse. Det er også i Nordsjælland, der er flest børn, som har en mor og far, der arbejder som lønmodtager på mellemniveau eller højere, mens den laveste andel findes blandt børn på Bornholm.

Tabel 7.3.2. **Børn med bopæl hos far - fordelt på landsdel og farens beskæftigelse**

	Fars beskæftigelse					
	Selv- stændig	Løn mindst mellem- niveau	Løn under mellem- niveau	Uden beskæf- tigelse	I alt	I alt antal
	pct.					
I alt	10	33	48	8	100	920 745
Byen København ...	9	38	37	16	100	78 766
Københavns omegn ..	9	40	41	9	100	86 048
Nordsjælland	9	46	38	6	100	83 835
Bornholm	13	23	55	9	100	6 486
Østsjælland	9	41	44	6	100	43 940
Vest- og Sydsjælland	11	26	54	9	100	92 738
Fyn	9	31	50	10	100	79 353
Syddjælland	11	29	54	7	100	127 467
Østjylland	9	36	46	9	100	142 073
Vestjylland	12	27	56	5	100	81 131
Nordjylland	11	27	55	7	100	98 908

7.4 Socioøkonomisk status og uddannelse

Sammenhæng mellem uddannelsesniveau og beskæftigelsesniveau

Børn med mødre og fædre, som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen, er generelt overrepræsenterede i de laveste socioøkonomiske kategorier. Blandt børn med en mor, der er kontanthjælpsmodtager, er der fx 68 pct., hvis mor har grundskole som uddannelsesni-

veau. Til sammenligning er den tilsvarende andel 19 pct. blandt børn med en mor, der er lønmodtager på grundniveau.

43 pct. af mødrene, som er lønmodtagere på højt niveau har lang videregående uddannelse

Der er en sammenhæng mellem uddannelses- og beskæftigelsesniveau. Det slår tydeligt igennem, når man ser på de socioøkonomiske grupper lønmodtagere på højt niveau og lønmodtagere på mellemniveau. Blandt børn med en mor, der er lønmodtager på højt niveau, har 43 pct. således afsluttet en lang videregående uddannelse. Blandt alle børn er det kun 9 pct., som har en mor, der har en lang videregående uddannelse.

Tabel 7.4.1. Børn - fordelt efter morens socioøkonomiske status og højeste uddannelse

	Morens højeste uddannelse						I alt antal
	Grund- skole	Gym- nasial	Erhvervs- faglig	MVU	LVU	I alt	
	pct.						
Morens socioøkonomiske status							
I alt	22	7	40	21	9	100	1 205 533
Selvstændig	18	9	47	13	13	100	45 846
Lønmdt højt niveau	2	4	9	43	43	100	152 980
Lønmdt mellemniveau ..	4	5	30	56	5	100	251 249
Lønmdt grundniveau ...	19	7	69	3	2	100	338 885
Øvrige lønmodtagere ...	34	9	47	7	4	100	158 190
Arbejdsløs	43	8	32	10	8	100	39 130
Sygedagpenge mv.	30	8	41	14	7	100	44 518
Pensionist mv.	61	5	26	7	1	100	30 215
Kontanthjælp	68	10	18	3	1	100	88 007
Under uddannelse	20	33	22	7	18	100	17 226
Andre	53	10	24	9	5	100	39 287

Anm.: Børn med uoplyst mor eller mor, som døde inden 2006, er ikke med i tabellen.

59 pct. af fædrene på kontanthjælp har kun grundskole uddannelse

Generelt er der de samme sammenhænge mellem uddannelsesniveau og beskæftigelse for børnenes fædre som for børnenes mødre. Blandt børn med fædre, som er kontanthjælpsmodtagere, er der 59 pct., som har grundskole som uddannelsesniveau, mens den tilsvarende andel kun er 24 pct., når faren er lønmodtager på grundniveau, og 3 pct., når faren er lønmodtager på højt niveau.

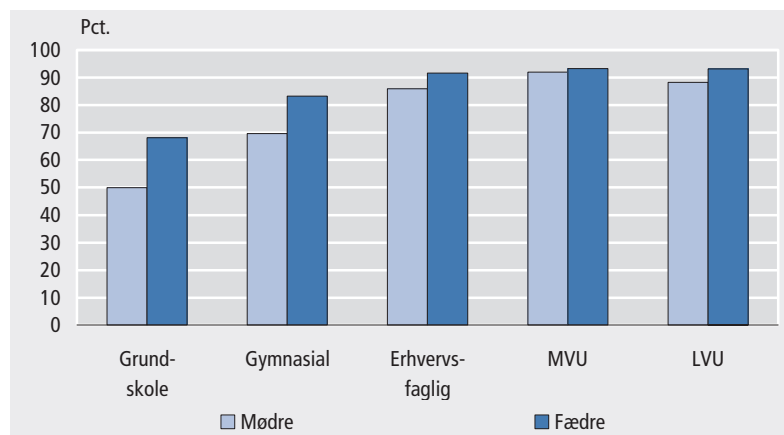
Tabel 7.4.2. **Børn - fordelt efter farens socioøkonomiske status og højeste uddannelse**

	Farens højeste uddannelse						I alt antal
	Grund- skole	Gym- nasial	Erhvervs- faglig	MVU	LVU	I alt	
	pct.						
Farens socioøkonomiske status							
I alt	24	6	48	11	11	100	1 181 277
Selvstændig	22	6	58	6	9	100	111 842
Lønmdt højt niveau	3	5	18	32	42	100	202 074
Lønmdt mellemniveau ..	8	7	51	24	10	100	153 967
Lønmdt grundniveau ...	24	4	70	2	1	100	328 774
Øvrige lønmodtagere ...	36	7	48	5	5	100	242 695
Arbejdsløs	43	8	31	8	10	100	23 588
Sygedagpenge mv.	42	7	40	6	6	100	9 840
Pensionist mv.	55	5	31	5	3	100	35 241
Kontanthjælp	59	8	26	4	3	100	36 924
Under uddannelse	23	26	25	5	21	100	4 870
Andre	45	7	33	7	8	100	31 462

Anm.: Børn med uoplyst far eller far, som døde inden 2006, er ikke med i tabellen.

Højere uddannede er oftere beskæftigede

Beskæftigelsesfrekvensen stiger i takt med uddannelsesniveaue, og sammenhængen er klarest for mødre, hvor beskæftigelsen er forholdsvis lav blandt dem, som ikke har afsluttet en erhvervsuddannelse. Blandt børn med en mor, der har grundskole som uddannelsesniveau, er kun 50 pct. af mødrene beskæftiget. Har hun afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, er 86 pct. beskæftigede. De tilsvarende andele for fædre er 68 og 92 pct.

Figur 7.4.1. **Beskæftigelsesfrekvens - fordelt på uddannelsesniveau**

7.5 Beskæftigelse, herkomst og bopælsfamilie

Børn af indvandrere bor oftere end andre med begge forældre, når faren er uden beskæftigelse

Blandt børn, der har en far, som ikke er beskæftiget, er der relativt flere, som bor sammen med begge forældre, når faren er indvandrer eller efterkommer, end når han har dansk oprindelse. For børn med en far af dansk oprindelse er der 41 pct., der bor med begge forældre, når faren ikke er beskæftiget, mens andelen er 66 pct., når faren er en ubeskæftiget indvandrer eller efterkommer.

Ingen større forskelle, når forældre er beskæftigede

Når faren er beskæftiget, er der ikke den store forskel mellem personer med dansk oprindelse på den ene side og indvandrere og efterkommere på den anden, på andelen, der bor med begge forældre. Er faren lønmodtager på mindst mellemniveau bor 84 pct. af børnene sammen med begge forældre, og andelen er her den samme for børn med dansk oprindelse og indvandrerbørn.

Det samme mønster gør sig gældende, når man ser på morens socioøkonomiske status. Her er det kun 54 pct. af børnene, der bor sammen med begge forældre, når moren er af dansk oprindelse og uden beskæftigelse. Andelen er 71 pct., når moren er en ubeskæftiget indvandrer. Har barnet en mor, som er enten selvstændig eller arbejder som lønmodtager på mindst mellemniveau, er der derimod ikke nogen stor forskel mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse. I begge tilfælde er der tale om ca. otte ud af ti børn, der bor sammen med begge forældre.

Tabel 7.5.1. **Børn - fordelt på farens beskæftigelse, herkomst og bopælsfamilietype**

	Bopælsfamilie				I alt antal
	Udeboende	Begge forældre	Hos en af forældrene	I alt	
	pct.				
Farens beskæftigelse og herkomst					
I alt	1	73	25	100	1 213 268
Selvstændige					
Dansk oprindelse	1	79	20	100	96 123
Indvandrer / Efterkommer ..	1	82	18	100	15 714
Løn mindst mellemniveau					
Dansk oprindelse	0	84	16	100	339 036
Indvandrer / efterkommer ..	0	84	16	100	17 000
Løn under mellemniveau					
Dansk oprindelse	1	74	25	100	511 218
Indvandrer / efterkommer ..	1	78	21	100	60 244
Uden beskæftigelse					
Dansk oprindelse	6	41	53	100	83 457
Indvandrer / efterkommer ..	2	66	32	100	57 895
Død/Uoplyst	10	0	90	100	32 581

Anm.: I denne tabel omfatter kategorien død/uoplyst også 590 børn, hvis far har uoplyst herkomst.

Mere almindeligt at være uden beskæftigelse blandt indvandrere

Forældrenes socioøkonomiske status har tilsyneladende ikke den samme betydning for, om barnet bor hos begge forældre, når forældrene er indvandrere. I denne sammenhæng spiller kulturelle forskelle givetvis en stor rolle, men det er også relevant at være opmærksom på, at indvandrere i højere grad er uden for beskæftigelse end personer med dansk oprindelse. Mens de ubeskæftigede fædre og mødre med dansk oprindelse er relativt sjældne, er der forholdsvis mange indvandrere, som er forældre og uden beskæftigelse.

Mange børn af indvandrere har kun en forælder i den danske befolkning

For børn af indvandrere er det mere hyppigt, at barnet kun har den ene forælder i befolkningen. Det er med til at trække andelen af børn af indvandrere, der bor sammen med begge forældre, ned. På den baggrund er det yderligere bemærkelsesværdigt, at der er så mange børn af indvandrere, der bor sammen med begge forældre.

Tabel 7.5.2. **Børn - fordelt på morens beskæftigelse, herkomst og bopælsfamilietype**

	Bopælsfamilie				I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Hos en af forældrene	I alt	
	pct.				
Morens beskæftigelse og herkomst					
I alt	1	73	25	100	1 213 268
Selvstændige					
Dansk oprindelse	1	79	21	100	40 598
Indvandrer / efterkommer ..	1	80	20	100	5 248
Løn mindst mellemniveau					
Dansk oprindelse	0	81	19	100	389 000
Indvandrer / efterkommer ..	0	79	21	100	15 229
Løn under mellemniveau					
Dansk oprindelse	1	73	26	100	451 393
Indvandrer / efterkommer ..	1	77	23	100	45 681
Uden beskæftigelse					
Dansk oprindelse	5	54	41	100	172 785
Indvandrer / efterkommer ..	1	71	27	100	85 366
Død/Uoplyst	30	0	70	100	7 968

Anm.: I denne tabel omfatter kategorien død/uoplyst også 233 børn, hvis mor har uoplyst herkomst.

7.6 Beskæftigelse, uddannelsesniveau og bopælsfamilie - fædrene

Flere børn bor hos begge forældre, når både uddannelses- og beskæftigelsesniveau er højt

Både forældrenes uddannelsesniveau og socioøkonomiske status har betydning for barnets bopælsfamilie. Generelt forholder det sig sådan, at et højere uddannelsesniveau og beskæftigelse på et højt niveau betyder, at flere børn bor hos begge forældre. Der er flere børn, der bor hos begge forældre, når faren både har beskæftigelse på et højt niveau og en lang videregående uddannelse. Fx bor den største andel på 88 pct. af børnene hos begge forældre, når faren er lønmodtager på mindst mellemniveau og har en lang videregående uddannelse.

Og omvendt når forælderen er lavt uddannet og uden beskæftigelse

Den laveste andel af børn, der bor hos begge forældre, findes blandt de børn, der har en far, som er uden beskæftigelse og samtidig kun har afsluttet en uddannelse på grundskoleniveau. Blandt de børn er det kun 46 pct., der bor sammen med begge forældre. Der er generelt færre børn, der bor sammen med begge forældre, når faren ikke er beskæftiget, men uddannelsesniveaet har også en betydning. Når faren er uden beskæftigelse og har en lang videregående uddannelse, er der 66 pct. af børnene, som bor med begge forældre.

Tabel 7.6.1. Børn - fordelt efter farens beskæftigelse, uddannelse og bopælsfamilie

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Ude- boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.							
Farens beskæftigelse og uddannelse								
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Selvstændig								
Grundskole	1	74	15	6	2	1	100	24 657
Gymnasial	1	79	13	5	2	1	100	6 503
Erhvervsfaglig ...	1	81	10	5	2	1	100	64 411
MVU	0	80	12	4	2	1	100	6 371
LVU	0	83	11	3	2	1	100	9 900
Løn mindst mellemniveau								
Grundskole	1	75	14	7	2	2	100	18 546
Gymnasial	0	82	11	5	2	1	100	21 329
Erhvervsfaglig ...	0	82	10	5	2	1	100	115 774
MVU	0	84	9	4	2	1	100	100 534
LVU	0	88	7	3	1	1	100	99 858
Løn under mellemniveau								
Grundskole	2	67	18	9	3	1	100	163 845
Gymnasial	0	78	14	5	2	1	100	28 048
Erhvervsfaglig ...	1	77	13	7	2	1	100	345 831
MVU	0	81	12	4	1	1	100	18 274
LVU	0	83	11	3	1	1	100	15 471
Uden beskæftigelse								
Grundskole	7	46	31	12	3	1	100	70 783
Gymnasial	2	61	27	6	3	1	100	10 838
Erhvervsfaglig ...	3	51	29	12	4	1	100	43 461
MVU	2	61	26	7	3	1	100	8 235
LVU	2	66	23	6	3	1	100	8 608
Uoplyst	10	0	56	35	0	0	100	31 991

Færre enlige fædre i samværsfamilier, når faren er beskæftiget og har erhvervsuddannelse

57 pct. af de 263.150 børn med en samværsfamilie har en enlig far som samværsfamilie. For alle kombinationer af farens beskæftigelsesstatus og uddannelsesniveau er enlig far den mest almindelige samværsfamilietype. Børnene har oftere en far og partner som samværsfamilie i de tilfælde, hvor faren har lønmodtagerarbejde på mindst mellemniveau og en erhvervsfaglig uddannelse. Her er der 46 pct. af børnenes samværsfamilier, som er enlig far, mens 41 pct. er af faren med en ny partner.

Flere enlige, når faren er uden beskæftigelse

Når faren er uden beskæftigelse, ligger andelen med en enlig far i samværsfamilien mellem 72 pct. for børn med fædre, som har en erhvervsfaglig uddannelse og 76 pct. for børn med fædre, som har en mellem-lang videregående uddannelse. Der er små afvigelser i fordelingen af samværsfamilietyper mellem forskellige uddannelsesniveauer inden for samme beskæftigelseskategori.

Tabel 7.6.2. **Børn - fordelt efter samværsfamilie, farens beskæftigelse og uddannelse**

	Samværsfamilie					
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	I alt antal
	pct.					
Farens beskæftigelse og uddannelse						
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Selvstændig						
Grundskole	6	5	55	34	100	5 699
Gymnasial	8	5	58	30	100	1 245
Erhvervsfaglig	7	6	50	37	100	11 352
MVU	7	5	52	35	100	1 129
LVU	9	4	55	33	100	1 536
Løn mindst mellemniveau						
Grundskole	6	7	47	41	100	4 289
Gymnasial	7	6	49	38	100	3 648
Erhvervsfaglig	7	6	46	41	100	19 893
MVU	9	6	49	36	100	14 800
LVU	9	5	50	36	100	11 230
Løn under mellemniveau						
Grundskole	6	5	56	33	100	49 298
Gymnasial	6	4	59	31	100	5 731
Erhvervsfaglig	6	6	52	36	100	76 045
MVU	6	4	58	33	100	3 135
LVU	6	4	56	33	100	2 338
Uden beskæftigelse						
Grundskole	5	3	75	17	100	28 231
Gymnasial	6	2	76	16	100	3 122
Erhvervsfaglig	6	4	72	19	100	16 427
MVU	6	3	76	15	100	2 190
LVU	6	3	74	17	100	1 812

7.7 Beskæftigelse, uddannelsesniveau og bopælsfamilie - mødrene

Kun halvdelen bor med begge forældre, når moren er lavt uddannet og uden beskæftigelse

Når moren både er beskæftiget som lønmodtager på mellemniveau eller højere og har en lang videregående uddannelse, er der 86 pct. af børnene, som bor sammen med begge forældre. Det er den højeste andel blandt alle kombinationer af morens beskæftigelse og uddannelsesniveau. Den tilsvarende andel er kun 52 pct., når moren både er uden beskæftigelse og ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen.

Omkring en fjerdedel af alle børn har en mor, som har en uddannelse på erhvervsfagligt niveau og et lønmodtagerjob under mellemniveau. Blandt disse børn bor tre ud af fire sammen med begge deres forældre. Kombination af erhvervsfaglig uddannelse og lønmodtagerbeskæftigelse under mellemniveau er den mest almindelige blandt børns mødre. Den næstmest almindelige er en mellemlang videregående uddannelse og lønmodtagerbeskæftigelse på mellemniveau eller højere. 17 pct. af alle børn har en mor med denne kombination, og heraf bor 81 pct. sammen med begge forældre.

Når moren har en lang videregående uddannelse og er uden beskæftigelse, bor 81 pct. af børnene sammen med begge forældre. Den tilsvarende andel er kun 66 pct., når det er faren, som er uden beskæftigelse og har en lang videregående uddannelse.

Tabel 7.7.1. **Børn - fordelt efter morens beskæftigelse, uddannelse og bopælsfamilie**

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Udebo- ende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.							
Morens beskæftigelse og uddannelse								
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Selvstændig								
Grundskole	1	72	13	10	2	1	100	8 304
Gymnasial	1	78	13	6	1	1	100	4 136
Erhvervsfaglig ...	0	80	10	8	1	1	100	21 423
MVU	0	81	10	6	1	1	100	5 998
LVU	0	81	12	5	2	0	100	5 985
Løn mindst mellemniveau								
Grundskole	1	70	17	10	2	1	100	12 562
Gymnasial	0	78	14	7	1	1	100	18 186
Erhvervsfaglig ...	0	78	12	8	1	1	100	87 815
MVU	0	81	11	6	1	0	100	207 078
LVU	0	86	9	4	1	0	100	78 588
Løn under mellemniveau								
Grundskole	1	67	17	11	2	1	100	117 021
Gymnasial	0	78	13	6	1	1	100	37 613
Erhvervsfaglig ...	1	75	13	9	2	1	100	307 580
MVU	1	77	14	6	2	1	100	20 899
LVU	0	83	11	4	1	1	100	13 962
Uden beskæftigelse								
Grundskole	6	52	29	8	3	2	100	133 193
Gymnasial	1	69	23	5	2	1	100	25 852
Erhvervsfaglig ...	2	64	22	8	3	1	100	66 866
MVU	1	72	19	5	2	1	100	19 565
LVU	1	81	13	3	1	0	100	12 907
Uoplyst	29	0	0	0	42	29	100	7 735

Langt de fleste børn i delte familier bor hos moren – uanset hendes status

Uanset morens beskæftigelses- og uddannelsesniveau er det mest almindeligt, at børn bor hos moren efter en familiedeling. Andelen, som har en samværsfamilie af typen enlig mor eller mor med partner, og som derfor bor hos faren, svinger mellem 9 og 14 pct. for de forskellige kombinationer af morens beskæftigelse og uddannelsesniveau.

For børnene i de delte familier er morens almindeligste kombination af beskæftigelse og uddannelse de tilfælde, hvor hun har lønmodtagerjob under mellemniveau og en erhvervsfaglig uddannelse. En fjerdedel af alle børn i delte familier har en mor af denne type. Det er samme andel som blandt alle børn.

Flere børn i delte familier har en lavt uddannet mor uden beskæftigelse

Blandt alle børn er der 11 pct., som har en mor, der ikke er beskæftiget og heller ikke har nogen uddannelse udover grundskole. Til sammenligning er der 17 pct. af børnene i de delte familier, som har en mor af denne type. Mødre uden beskæftigelse og erhvervsuddannelse er altså overrepræsenteret for børn i de delte familier.

Tabel 7.7.2.

Børn - fordelt efter samværsfamilie, morens beskæftigelse og uddannelse

	Samværsfamilie				I alt	I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
	pct.					
Morens beskæftigelse og uddannelse						
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Selvstændig						
Grundskole	7	7	56	31	100	1 736
Gymnasial	8	4	57	31	100	679
Erhvervsfaglig	6	6	52	37	100	3 721
MVU	6	7	54	34	100	926
LVU	8	5	53	33	100	920
Løn mindst mellemniveau						
Grundskole	5	5	57	33	100	3 124
Gymnasial	5	5	53	37	100	3 407
Erhvervsfaglig	5	5	51	38	100	17 381
MVU	5	4	56	35	100	33 249
LVU	8	5	56	32	100	9 470
Løn under mellemniveau						
Grundskole	6	6	55	32	100	32 087
Gymnasial	6	5	57	32	100	6 733
Erhvervsfaglig	5	5	53	36	100	67 451
MVU	6	5	56	33	100	3 847
LVU	6	4	60	30	100	1 881
Uden beskæftigelse						
Grundskole	8	4	64	24	100	44 909
Gymnasial	6	2	70	22	100	5 918
Erhvervsfaglig	8	4	57	30	100	19 809
MVU	9	3	59	29	100	4 227
LVU	8	2	64	25	100	1 675

7.8 Børns indflydelse på forældrenes arbejdstid

Flere mænd og kvinder arbejder, når der er børn i husstand

Både blandt 30-49-årige mænd og kvinder er der en større andel, som arbejder, når der er børn i husstanden, end når der ikke er. Forskellen mellem husstande med og uden børn er mest markant hos mænd, hvor 94 pct. af mændene i husstande med børn er i beskæftigelse mod 87 pct. blandt mænd i husstande uden børn. Blandt de 30-49-årige kvinder er de tilsvarende andele i beskæftigelse 80,8 pct. for kvinder i husstande uden børn og 83 pct. for kvinder i husstande med børn.

Tabel 7.8.1. **30-49-årige kvinder - fordelt efter beskæftigelse, arbejdstid og børn i husstanden 2. kvartal 2007**

	Ingen børn i husstand	Børn i husstand
	antal	
I alt	203 000	569 000
Beskæftigede	164 000	472 000
Ikke beskæftigede	39 000	97 000
	pct.	
Andel beskæftigede	80,8	83,0
	timer	
Gennemsnitlig arbejdstid	35,7	35
	pct.	
I alt	100	100
1-20 timer	8	6
21-30 timer	12	17
31-36 timer	12	18
37 timer	38	36
38-45 timer	22	17
Mere end 45 timer	7	5

Anm.: Arbejdskraftundersøgelsen 2. kvartal 2007.

Men kvinder arbejder mindre om ugen og mænd mere, når der er børn

Mens der både blandt mænd og kvinder er en større andel i beskæftigelse, når der er børn i husstanden, påvirker børn i husstanden tilsyneladende arbejdstiden for mænd og kvinder forskelligt. Blandt de 30-49-årige kvinder i beskæftigelse er den gennemsnitlige normale ugentlige arbejdstid 35,7 timer, når der ikke er børn i husstanden mod 35 timer, når der er børn i husstanden. Udviklingen i arbejdstid går den anden vej for mændene. Her er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid 41,9 timer for mænd med børn i husstanden, hvilket er 1,5 timer mere om ugen, end når der ikke er børn i husstanden.

En større andel kvinder med børn arbejder på deltid

Det tyder altså på, at mænd arbejder mere, når de får børn, mens det går svagt den modsatte vej for kvinder. Den lavere gennemsnitlige arbejdstid for kvinder er et resultat af, at en større andel kvinder med børn arbejder på deltid. Blandt 30-49-årige kvinder i husstande med børn er der 41 pct., som arbejder under 37 timer om ugen, mens andelen kun er 32 pct. blandt de beskæftigede kvinder i husstande uden børn. Blandt mændene er der derimod kun 7 pct. af de beskæftigede i husstande med

børn, som arbejder mindre end 37 timer om ugen. Andelen er dobbelt så høj blandt mænd i husstande uden børn.

Flere mænd med børn arbejder over 37 om ugen

Tilsvarende er der en højere andel af mænd, som arbejder mere end fuld tid, når der er børn i husstanden, mens andelen af kvinder, som arbejder over 37 timer om ugen er lavere, når der er børn i husstanden. I husstande med børn arbejder 54 pct. af mændene i 38 timer eller mere om ugen, hvor den tilsvarende andel for kvinder er på 22 pct. I husstande uden hjemmeboende børn arbejder 47 pct. af mændene og 29 pct. af kvinderne i 38 timer eller mere om ugen.

Tabel 7.8.2. 30-49-årige mænd - fordelt efter beskæftigelse, arbejdstid og børn i husstanden 2. kvartal 2007

	Ingen børn i husstand	Børn i husstand
	antal	
I alt	292 000	499 000
Beskæftigede	254 000	469 000
Ikke beskæftigede	38 000	297 000
	pct.	
Andel beskæftigede	87,0	94,0
	timer	
Gennemsnitlig arbejdstid	40,4	41,9
	pct.	
I alt	100	100
1-20 timer	4	1
21-30 timer	5	2
31-36 timer	5	4
37 timer	41	38
38-45 timer	30	33
Mere end 45 timer	17	21

Anm.: Arbejdskraftundersøgelsen 2. kvartal 2007.

8. Indkomster

Sammenfatning

Der er lidt flere børn, som har en bopælsfamilie i den laveste indkomsthalthalvdel end i den øvre. I alt har 54 pct. af børnene en bopælsfamilie, som hører til i den nedre indkomsthalthalvdel. Børnene er overrepræsenteret i den nederste indkomsthalthalvdel, da familier med mange børn generelt har lavere ækvivalerede indkomster.

Blandt børn, der bor hos deres enlige mor, er der kun 63 pct., som har en bopælsfamilie, hvis hovedindkomst stammer fra løn eller selvstændig virksomhed. Den tilsvarende andel er 93 pct. blandt børn, der bor med begge deres forældre.

Når børnenes bopælsfamilie er enlig mor, har 92 pct. en bopælsfamilie, som hører til i den nedre indkomsthalthalvdel. Andelen af børn med en bopælsfamilie i laveste indkomsthalthalvdel er 78 pct., når bopælsfamilien er enlig far og 46 pct., når bopælsfamilien er en parfamilie – dvs. enten begge forældre, mor og partner eller far og partner.

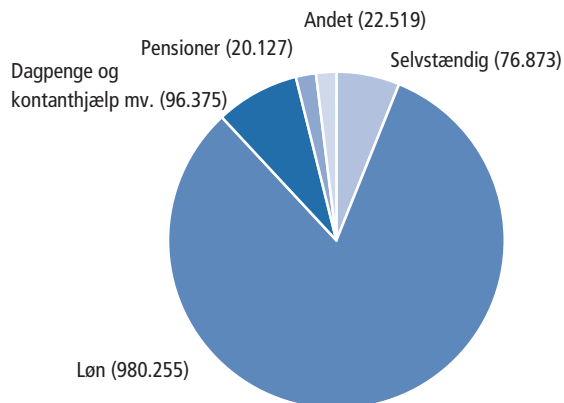
Der er i alt 16 pct. af børnene, der har en enlig mor som bopælsfamilie, men blandt børn med bopælsfamilien i laveste indkomsthalthalvdel udgør børn med enlig mor som bopælsfamilie 45 pct.

Blandt de 263.143 børn med delte familier er der 110.949 eller 42 pct., som har en enlig mor som bopælsfamilie og en enlig far som samværsfamilie. Blandt dem er der en tredjedel, som har både en bopæls- og samværsfamilie, der tilhører den laveste indkomsthalthalvdel (1.-3. decil).

Blandt børn med en samværsfamilie, der ligger i de tre laveste deciler, er der kun 46 pct., som har en samværsfamilie, der har indkomst fra beskæftigelse som hovedindkomsthalthalvdel, mens 36 pct. har dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomsthalthalvdel.

8.1 Børn fordelt på deres families hovedindkomsthalthalvdel

Figur 8.1.1. Børn - fordelt på familiens hovedindkomsthalthalvdel

Erhvervsindkomst er hovedindkomst for 88 pct. af børnenes familier

88 pct. af alle børn bor i en familie, der har erhvervsindkomst som hovedindkomstkilde. For 82 pct. af børnene kommer familiens hovedindkomst fra løn, mens den for 6 pct. kommer fra selvstændig virksomhed. 8 pct. af alle børn bor i familier, der har dagpenge eller kontanthjælp som hovedindkomst, 2 pct. af børnenes familier har pension og 2 pct. anden form for indkomst som største indkomst i løbet af 2006.

Børn er udgangspunktet i dette kapitel

I kapitel 2 har vi set på indkomstforhold for forskellige familietyper. I dette kapitel er familiers indkomster også i fokus, men hvor vi i kapitel 2 havde familierne som udgangspunkt, er det her børnene, der er udgangspunktet. Indkomsterne er opgjort både på børnenes bopælsfamilier og samværsfamilier.

Ækvivalensindkomst er beregnet som i kapitel 2

Selve beregningerne af ækvivalensindkomst er de samme i dette kapitel som i kapitel 2, og der henvises derfor til kapitel 2 for nærmere beskrivelse af metode. I kapitel 2 var præcis 10 pct. af familierne placeret i hvert indkomstdecil. Når man ser familiens indkomst fra børnenes synsvinkel, vil børn med familier i de lavere indkomstgrupper være svagt overrepræsenterede. Det skyldes, at familier med mange børn generelt har lavere ækvivalerede indkomster.

Begrebet hovedindkomstkilde er nyt i dette kapitel. Det er forklaret i den grå boks.

Hovedindkomstkilde

Ved opgørelse af familiernes hovedindkomstkilde er valgt det beløb, der udgør den største del af familiens samlede indkomst indenfor kategorierne (I parenteserne er angivet de betegnelser, som er brugt i tabeloverskrifter):

Løn (LØN),

Virksomhedsoverskud (SELVSTÆNDIG),

Dagpenge og lignende (DAGPENGE OG KONTANTHJÆLP MV.),

Kontanthjælp

Arbejdsløshedsdagpenge

Orlovsydelse

Aktiveringsydelse

Sygedagpenge

Revalidering

Ydelse til pasning af syge børn

Kursusbeløb udbetalt af a-kasse

Strejke- og lockoutgodtgørelse

Pensioner og lignende (PENSIONER),

Folkepension inkl. tillæg

Førtidspension inkl. tillæg

ATP pensioner

Efterløn

Overgangsydelse

Tjenestemandspensioner

Andre pensioner

Anden indkomst (ANDET)

SU, Børnefamilieydelse, børnetilskud og boligstøtte hører under Anden indkomst.

Indkomststatistik 2006 er kilden til oplysningerne. Børn og deres familier er opgjort 1. januar 2007, som i de øvrige kapitler.

8.2 Hovedindkomstkilde

Bopælsfamiliens hovedindkomst kommer fra løn for 82 pct. af børnene...

Børns bopælsfamilier har løn som hovedindkomst for 82 pct. af alle børn, mens 6 pct. har indkomst fra selvstændig virksomhed som hovedindkomst. Der er dog forskel på, om barnet bor med en enlig forælder eller i en parfamilie, idet en større andel enlige har pensioner eller dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde. Når barnet bor hos en enlig mor, er det kun i 61 pct. af tilfældene, at familien har løn som hovedindkomst. Den tilsvarende andel er 72 pct., når bopælsfamilien er en enlig far.

...andel lidt højere,, når bopælsfamilien er en parfamilie

Fordelingen på hovedindkomstkilde er stort set den samme for alle tre typer af parfamilier. Der er 92-93 pct. af børnene, som bor i en familie med enten løn eller overskud fra selvstændig virksomhed som hovedindkomstkilde, når bopælsfamilien er en parfamilie.

Tabel 8.2.1.

Børn - fordelt på bopælsfamilie og hovedindkomstkilde

	Selv stændig	Løn	Dagpenge, kontant- hjælp mv.	Pen- sioner	Andet	I alt	I alt antal
	antal						
I alt	76 873	980 255	96 375	20 127	22 519	1 196 149	
	pct.						
Bopælsfamilie							
I alt	6	82	8	2	2	100	1 196 149
Begge forældre ..	7	86	5	1	1	100	883 751
Enlig mor	2	61	26	4	7	100	186 134
Mor og partner ..	6	87	5	1	1	100	89 279
Enlig far	7	72	11	6	4	100	24 413
Far og partner ...	7	85	6	2	1	100	12 572

Også store forskelle i hovedindkomstkilde mellem enlige og par blandt børns samværsfamilier

Blandt børn med delt familie har 74 pct. af børnene en samværsfamilie med løn som hovedindkomstkilde, mens 6 pct. har en med indkomst fra selvstændig virksomhed som hovedindkomstkilde. Også her er der stor forskel på enlige og parfamilier. Når barnets samværsfamilie er en enlig far, er løn familiens hovedindkomstkilde for 68 pct. af børnene, mens andelen kun er 60 pct., når samværsfamilien er en enlig mor. Samværsfamilier med enlig mor er imidlertid sjældne, kun 5 pct. af børnene med en samværsfamilie, har en enlig mor som samværsfamilie.

Blandt børn, der har en parfamilie som samværsfamilie, har familien løn som hovedindkomst i 84-86 pct. af tilfældene. Det er stort set samme niveau som for børn, der har en parfamilie som bopælsfamilie.

Tabel 8.2.2. **Børn - fordelt efter samværsfamilietype og hovedindkomstkilde**

	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	I alt antal
	----- antal -----						
I alt	15 622	194 176	32 485	14 884	5 976	263 143	
	----- pct. -----						
Samværsfamilie							
I alt	6	74	12	6	2	100	263 143
Enlig mor	2	60	24	10	3	100	16 949
Mor og partner	6	84	7	3	0	100	12 888
Enlig far	6	68	15	8	3	100	148 855
Far og partner .	6	86	5	2	1	100	84 451

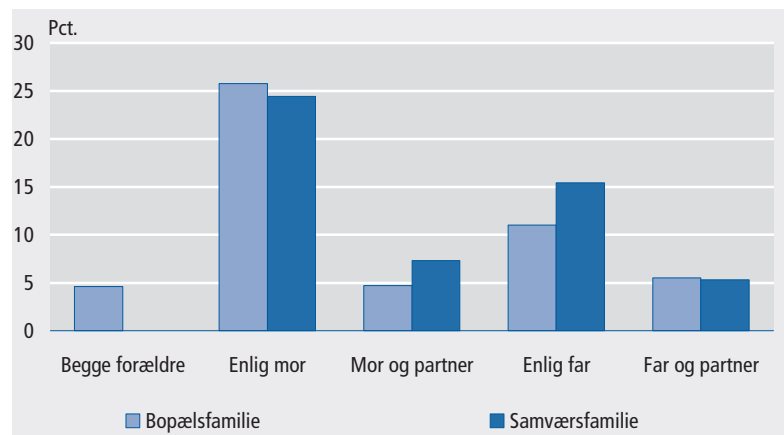
En fjerdedel af børn hos enlige mødre har dagpenge eller kontanthjælp som hovedindkomst ...

Der er ca. 11 gange så mange børn, der har enlig mor som bopælsfamilie, som der er børn, der har enlig mor som samværsfamilie. Blandt børn med en enlig mor som bopælsfamilie er hovedindkomstkilden i 26 pct. af tilfældene dagpenge og kontanthjælp mv., mens den tilsvarende andel er 24 pct. for børn med en enlig mor som samværsfamilie.

... blandt børn hos enlige fædre drejer det sig kun om hver tiende

Der er seks gange flere børn med en enlig far som samværsfamilie, end der er børn, som har enlig far som bopælsfamilie. For 15 pct. af børnene med en enlig far som samværsfamilie er familiens hovedindkomstkilde dagpenge og kontanthjælp mv. Den tilsvarende andel er 11 pct. blandt børn, der har en enlig far som bopælsfamilie.

Figur 8.2.1. **Andel af børn med familier med dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde**

Det er dog sjældent, at børn har enlig far som bopælsfamilie

Enlige fædre har oftere dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde, når de er samværsfamilie, end når de er bopælsfamilie. Blandt enlige mødre er forholdet omvendt.

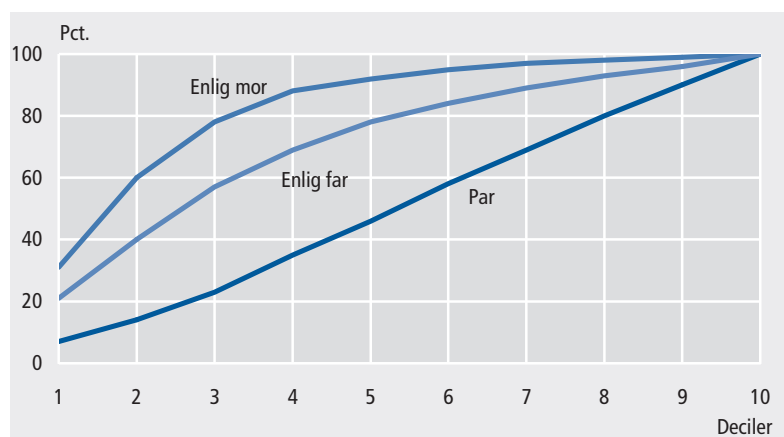
Det er relativt sjældent, at børn bor med deres enlige far. Færre enlige fædre har dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomst, når de er bopælsfamilier. Enlige fædre, som har hjemmeboende børn er en økonomisk bedre stillet gruppe end enlige fædre, der er samværsfamilier.

8.3 Indkomstdeciler

Børn placeres i indkomstdeciler efter størrelsen af deres ækvivalensindkomst. Metoden er beskrevet i kapitel 2. Familiernes placering i indkomstdeciler er foretaget således, at hvert indkomstdecil indeholder præcis 10 pct. af børnefamilierne. I dette kapitel er det børn vi ser på. Vi kober familiens indkomstdecil til børnene. Da der ikke er samme antal børn hos familier i forskellige deciler, er der ikke lige mange børn i hver decil.

Familier er placeret i indkomstdeciler efter størrelsen af deres ækvivalensindkomst. Metoden er beskrevet i kapitel 2. Familiernes placering i indkomstdeciler er foretaget således, at hvert indkomstdecil indeholder præcis 10 pct. af børnefamilierne. I dette kapitel er det børn vi ser på. Vi kober familiens indkomstdecil til børnene. Da der ikke er samme antal børn hos familier i forskellige deciler, er der ikke lige mange børn i hver decil.

Figur 8.3.1. Børn - fordelt på bopælsfamilie og indkomstdecil. Akkumuleret fordeling

Parfamilier har generelt højere indkomster

Børnenes bopælsfamilier er generelt placeret i højere indkomstdeciler, når familien er en parfamilie, mens bopælsfamilier med enlige fædre og især enlige mødre er overrepræsenteret i de laveste deciler. De første fem deciler svarer til den nedre indkomsthaldel. Der er 92 pct. af børnene med en enlig mor som bopælsfamilie, som har en familie med en indkomst, der hører til i den nederste halvdel. De tilsvarende andele er 78 pct. for børn med enlige fædre og 46 pct., når barnets bopælsfamilie er en parfamilie. Parfamilierne er slået sammen til en kategori i den grafiske fremstilling, da forskellene mellem dem er små. Der kan her både være tale om begge forældre, far og partner samt mor og partner.

Lidt flere børn i lave indkomstdeciler end i høje

Som nævnt er der ikke lige mange børn i hvert indkomstdecil. De seks laveste indkomstdeciler indeholder mere end 10 pct. af børnene, mens der er under 10 pct. af børnene i hver af de fire højeste indkomstdeciler.

Familier i lavere deciler har altså generelt flere børn end familier i højere indkomstdeciler. Denne sammenhæng er i et vist omfang en direkte konsekvens af den valgte metode for beregning af ækvivalensindkomst, idet mange børn medfører en høj ækvivalensfaktor.

Tabel 8.3.1. **Børn - fordelt efter bopælsfamiliens indkomstdecil og familietype**

	Bopælsfamilie						I alt antal
	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	883 751	186 134	89 279	24 413	12 572	1 196 149	
Deciler	pct.						
I alt	74	16	7	2	1	100	1 196 149
1 laveste indkomst	47	45	4	4	1	100	130 054
2	49	41	6	4	1	100	129 506
3	62	26	8	3	1	100	129 377
4	74	13	9	2	1	100	131 079
5	81	7	9	2	1	100	128 606
6	84	4	9	1	1	100	123 099
7	87	3	8	1	1	100	115 538
8	88	2	8	1	1	100	108 308
9	89	2	8	1	1	100	101 890
10 højeste indkomst	90	2	7	1	1	100	98 692

Under halvdelen af børnene i laveste indkomstdecil bor sammen med begge forældre

Blandt alle børn med bopælsfamilier bor 74 pct. sammen med begge deres forældre. Andelen er kun 47 pct. for børn i 1. indkomstdecil, men stiger fra decil til decil over alle ti indkomstdeciler. Blandt børn med bopælsfamilier i 10. indkomstdecil bor 90 pct. sammen med begge deres forældre.

45 pct. af børnene i laveste decil bor hos enlig mor

Kun 16 pct. af børnene har en bopælsfamilie med en enlig mor, men blandt børnene med bopælsfamilier i 1. decil er der 45 pct., som har en enlig mor som bopælsfamilie. Også blandt børn i 2. og 3. decil er børn, som har en enlig mor som bopælsfamilie, stærkt overrepræsenterede. Til gengæld er der kun få børn, som bor hos en enlig mor blandt børnene med bopælsfamilier i 6.-10. decil.

97 pct. af børnene i højeste decil bor hos begge forældre eller mor og partner

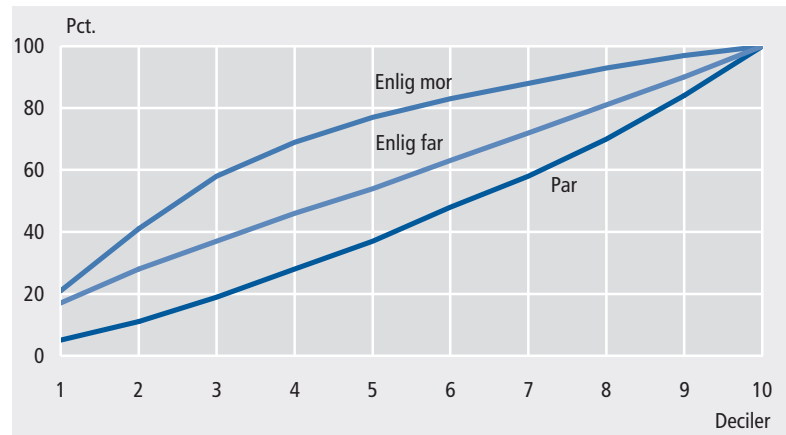
Der er en større andel af børn i de mere velhavende familier, der bor hos begge forældre eller mor og partner. Blandt alle børn udgør de 81 pct. Blandt børn med bopælsfamilier i de fem højeste indkomstdeciler udgør de imidlertid mellem 93 pct. (6. decil) og 97 pct. (10. decil). Andelen af børn med enlig forælder som bopælsfamilie udgør til gengæld kun mellem 3 pct. (10. decil) og 5 pct. (6. decil) blandt børn med bopælsfamilie i den øvre indkomsthaldel, mens deres andel blandt alle børn er 18 pct.

Ikke store indkomstforskelle mellem forskellige typer af familier

Blandt de 263.143 børn med samværsfamilier har 57 pct. en enlig far som samværsfamilie, mens 6 pct. har en enlig mor som samværsfamilie. Blandt de resterende 37 pct. har 32 pct. en samværsfamilie af typen far og partner, mens 5 pct. har mor og partner. Der er ikke væsentlige for-

skelle mellem de to typer af parfamilier, når det gælder fordelingen på indkomstdeciler, og i figuren nedenfor er de slået sammen til en kategori kaldet par.

Figur 8.3.2. **Børn - fordelt på samværsfamilier og indkomstdeciler. Akkumuleret fordeling**

Samværsbørn tælles som udgangspunkt ikke med ved udregning af ækvivalensindkomst

I udgangspunktet tæller samværsfamiliens børn ikke med ved opgørelsen af ækvivalensindkomsten. Generelt vil samværsfamilierne derfor være placeret i højere indkomstdeciler end bopælsfamilierne. I kapitel 10 er der alternative opgørelser af ækvivalensindkomst, hvor samværsfamiliernes børn indgår, når ækvivalensindkomsten for samværsfamilierne beregnes, svarende til beregningerne med de tre scenarier i kapitel 2.

Blandt andet derfor har samværsfamilier generelt højere ækvivalensindkomster

Blandt børn med en enlig far som samværsfamilie har 54 pct. en samværsfamilie, som befinder sig i den nederste indkomsthælvd. De tilsvarende andele er 77 pct. og 37 pct., når samværsfamilien er henholdsvis en enlig mor og en parfamilie. Det er i alle tre tilfælde lavere andele end for bopælsfamilier af samme type. Der er dog forskel på sammensætningen af parfamilierne i henholdsvis bopæls- og samværsfamilierne. Blandt børn med samværsfamilier, der er parfamilier, har 87 pct. en samværsfamilie af typen far og partner, mens børn med bopælsfamilier, der er parfamilier, for 90 pct. vedkommende bor sammen med begge forældre.

Tabel 8.3.2. **Børn med delte familier - fordelt efter samværsfamiliens indkomstdecil og familietype**

	Samværsfamilie					I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	16 949	12 888	148 855	84 451	263 143	
Decil	pct.					
I alt	6	5	57	32	100	263 143
1 laveste indkomst ..	10	2	76	12	100	33 555
2	14	3	62	21	100	25 047
3	11	4	57	27	100	24 355
4	8	5	55	33	100	23 511
5	6	5	54	34	100	23 418
6	4	5	54	36	100	23 953
7	3	5	55	36	100	24 938
8	3	6	53	39	100	26 246
9	3	7	48	43	100	27 066
10 højeste indkomst	2	7	48	43	100	31 054

Børns samværsfamilier hører ofte til i enten lave eller høje indkomstgrupper

Mens der blandt børnene med bopælsfamilier, var flest børn i de laveste deciler, er der ikke en tilsvarende sammenhæng for børn med samværsfamilier. Børn med samværsfamilier er overrepræsenteret i 1. decil samt 9. og 10. decil, mens hvert af de øvrige deciler indeholder under 10 pct. af børnene, og det er i de midterste deciler, at det laveste antal børn findes.

Børn med enlig far som samværsfamilie udgør 76 pct. af børn med samværsfamilie i laveste decil ...

Den mest almindelige samværsfamilie er en enlig far, idet 57 pct. af børnene har en enlig far som samværsfamilie. I de to laveste indkomstdeciler er enlige fædre overrepræsenteret, da 76 pct. og 62 pct. af børn med samværsfamilier i 1. og 2. decil, har en enlig far som samværsfamilie. I 4. til 10. decil er børn med en enlig far som samværsfamilie underrepræsenteret. Selv i 9. og 10. decil er deres andel dog 48 pct. Enlige samværsfædre er ikke entydigt nogen lavindkomstgruppe.

... mens børn med far og partner som samværsfamilie kun udgør 12 pct.

Børn med enlige mødre som samværsfamilie udgør kun 6 pct. af alle børn med samværsfamilier. Deres andel er højere end 6 pct. i de fire første deciler og lavere i de fem højeste. Overrepræsentationen af børn med enlige samværsfamilier i de laveste deciler modsvares af en tilsvarende underrepræsentation af parfamilier. Mens børn med en samværsfamilie af typen far og partner udgør 32 pct. af alle børn med samværsfamilier, er deres andel kun henholdsvis 12 pct. i 1. decil og 21 pct. i 2. decil.

Tabel 8.3.3. **Andel af børn med enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie - fordelt på familiernes decilgruppe**

	Samværsfamilie, enlig far Indkomstdecil				I alt
	1-3	4-7	8-10	I alt	
	antal				
Bopælsfamilie, enlig mor					
I alt	41 641	37 873	31 435	110 949	
Decil	pct.				
I alt	38	34	28	100	110 949
1-3	41	35	24	100	89 449
4-7	24	32	45	100	18 842
8-10	19	20	61	100	2 658

111.000 børn har enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie

Af de i alt 263.143 børn med delte familier er der 110.949, som har en enlig mor som bopælsfamilie og en enlig far som samværsfamilie svarende til en andel på 42 pct. af alle børn med samværsfamilier. Blandt dem er der 89.449, hvor den enlige mor hører til i 1.-3. indkomstdecil. Heraf har 41 pct. også en samværsfamilie med en enlig far, som hører til 1.-3. indkomstdecil.

Lav indkomst i bopælsfamilie følges ofte af lav indkomst i samværsfamilie

Andelen af børn med en enlig far, der tilhører de tre laveste deciler, er lavere, jo højere indkomstdecil den enlige mor befinder sig i. Når den enlige mor i bopælsfamilien er placeret i 4.-7. decil, er det fx kun 24 pct., der har en enlig far i samværsfamilien, som befinder sig i 1.-3. decil. Er moren i 8.-10. indkomstdecil, er der kun 19 pct. af de enlige fædre, som tilhører 1.-3. decil, mens 61 pct. ligesom moren også er placeret i de tre øverste deciler.

Sjældent at børn bor hos en enlig mor, der hører til i højeste indkomstgruppe

Blandt børn, der har en enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie, er der i alt kun 2.658 børn, som har en enlig mor, der tilhører de tre øverste deciler, mens 31.435 har en far i denne gruppe. For en tredjedel af børnene er begge familier placeret i de tre laveste indkomstdeciler.

8.4 Hovedindkomstkilde og deciler

Familier i de højeste indkomstgrupper har oftere hovedindkomst fra selvstændig virksomhed

Blandt børn med bopælsfamilier, der hører til i de tre laveste deciler, er der i alt 66 pct., som har erhvervsindkomst som hovedindkomstkilde. 60 pct. har løn og 6 pct. har indkomst fra selvstændig virksomhed som hovedindkomst. Den tilsvarende andel er hele 99 pct. blandt børn med bopælsfamilie i 4.-7. decil og 8.-10. decil. Andelen med hovedindkomst fra selvstændig virksomhed er størst blandt familierne i de tre højeste deciler.

Blandt børn med bopælsfamilie i 1.-3. decil gælder det for en tredjedel, at familiens hovedindkomstkilde ikke kommer fra beskæftigelse. Her er der flest med kontanthjælp og dagpenge mv., idet 24 pct. har denne

indkomsttype som hovedindkomst. Der er 4 pct., som har pensioner som hovedindkomstkilde, mens 5 pct. har andet, som blandt andet omfatter SU, børnefamilieydelse, børnebidrag og boligstøtte.

Tabel 8.4.1. Børns med bopælsfamilie - fordelt efter decilgruppe og hovedindkomstkilde

	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	I alt antal
	antal						
I alt	76 873	980 255	96 375	20 127	22 519	1 196 149	
	pct.						
Decil							
I alt	6	82	8	2	2	100	1 196 149
1-3	6	60	24	4	5	100	388 937
4-7	4	95	0	1	0	100	498 322
8-10	10	89	0	0	1	100	308 890

Blandt børn med samværsfamilier, der hører til i de tre første deciler, er der kun 46 pct., som har en samværsfamilie, hvis hovedindkomst stammer fra beskæftigelse. Der er 36 pct., som har dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde, mens henholdsvis 11 pct. og 6 pct. har pensioner og andet som hovedindkomstkilde.

Tabel 8.4.2. Børn med samværsfamilie - fordelt efter decilgruppe og hovedindkomstkilde

	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	I alt antal
	antal						
I alt	15 622	194 176	32 485	14 884	5 976	263 143	
	pct.						
Decil							
I alt	6	74	12	6	2	100	263 143
1-3	6	40	36	11	6	100	82 957
4-7	4	89	2	5	0	100	95 820
8-10	8	90	0	1	1	100	84 366

Når barnets samværsfamilie hører til i 4.-7. decil, kommer hovedindkomsten i 93 pct. af tilfældene fra beskæftigelse. Den tilsvarende andel er 98 pct., når familierne er placeret i de tre øverste deciler.

Samværsfamilier har oftere pension som hovedindkomstkilde

Pensioner som hovedindkomstkilde fylder mere blandt samværsfamilierne end blandt bopælsfamilierne. Samlet er det 6 pct. af børnene med samværsfamilier, som har en familie med pensioner som hovedind-

komstkilde. Det er en andel, som er tre gange højere end for bopælsfamilierne.

8.5 Børn der kun har en forælder

49.000 børn bor hos den ene af deres forældre, men har ingen samværsfamilie

Det er ikke alle børn, som kun bor sammen med deres ene forælder, der også har en samværsfamilie. Der er i alt 49.249 børn, som har en bopælsfamilie med enten deres mor eller far, hvor den anden forælder ikke er i den danske befolkning. Det kan skyldes dødsfald, udvandring, at faren eller moren ikke har et dansk personnummer, eller at faren ikke er blevet oplyst. I næsten to ud tre tilfælde er barnets bopælsfamilie enlig, når barnet kun har en forælder i befolkningen.

Tabel 8.5.1

Børn med kun en forælder - fordelt efter indkomstdecil og familietype

Decil	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt
	antal				
I alt	27 672	14 429	4 592	2 556	49 249
1-3	21 234	4 874	2 799	962	29 869
4-7	5 088	6 101	1 195	880	13 264
8-10	1 350	3 454	598	714	6 116

61 pct. af dem hører til i laveste indkomstgruppe

Der er 61 pct. af børnene med kun en forælder, som har en bopælsfamilie, der tilhører den laveste indkomstgruppe, mens kun 12 pct. har en bopælsfamilie i højeste indkomstgruppe.

Andelen er 77 pct., når bopælsfamilien er enlig mor

Blandt børn med kun en forælder er der 77 pct., som har en familie i de laveste tre indkomstdeciler, når barnets bopælsfamilie er enlig mor, mens den tilsvarende andel er 61 pct., når bopælsfamilien er enlig far. Andelen er væsentligt lavere, når barnet bor hos en parfamilie. Der er 34 pct. af børnene, der har en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe, når bopælsfamilien er mor og partner, og 38 pct. når den er far og partner.

Små forskelle mellem øvrige børn og børn med kun én forælder

Sammenlignet med øvrige børn er andelen med en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe lidt højere blandt børn, der kun har en forælder, når familietypen er enlig far, mor og partner samt far og partner. Når familietypen er enlig mor er niveauet det samme.

9. Indkomst, uddannelse og beskæftigelse

Sammenfatning

Der er generelt en positiv sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau og indkomstdecil for børnenes familier. Blandt de 1.159.164 børn, som bor sammen med deres mor, har 40 pct. en mor med en grundskoleuddannelse, når familien tilhører den laveste indkomstgruppe (1.-3. decil). De tilsvarende andele er 16 og 8 pct., når familien tilhører henholdsvis midterste (4.-7. decil) og højeste indkomstgruppe (8.-10. decil).

Parfamilier har generelt højere ækvivalensindkomster end enlige, og i de tilfælde, hvor forælderen både er lavt uddannet og enlig, er der ofte tale om familier med lave indkomster. Blandt børn, der bor hos en enlig mor uden uddannelse ud over grundskole, er der fx 93 pct., som har en bopælsfamilie, der hører til i laveste indkomstgruppe.

Uanset om man ser på moren eller farens uddannelsesniveau, bopælsfamilien eller samværsfamilien gælder sammenhængen mellem forældrens uddannelse, familietype og ækvivalensindkomst.

Opdelt på de fire kategorier af socioøkonomisk status, som vi i denne bog arbejder med, har børn med forældre, der er lønmodtagere på mellemniveau eller højere, generelt familier med høje ækvivalensindkomster. Samtidig spiller det fortsat en stor rolle, om der er tale om enlige eller parfamilier. Blandt børn, der bor sammen med en mor, der er lønmodtager på mindst mellemniveau, er der fx 47 pct., som har en bopælsfamilie, der hører til i højeste indkomstgruppe, når der er tale om en parfamilie, mens andelen kun er 7 pct., når bopælsfamilien er enlig mor.

På tilsvarende vis er der også færrest, som har en familie i en lav indkomstgruppe, når forælderen er lønmodtager på mindst mellemniveau. Til gengæld er der mange børn, som har en familie i laveste indkomstgruppe, når forælderen ikke er beskæftiget. Det gælder både blandt bopæls- og samværsfamilier. Fx er der 97 pct. af børnene, der bor hos en enlig mor uden beskæftigelse, som har en bopælsfamilie, der hører til i laveste indkomstgruppe, mens der er 85 pct. af børnene, som har en enlig far uden beskæftigelse i samværsfamilien, der har en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe.

Dette kapitel er opdelt i otte afsnit. I de første fire afsnit krydses familiens indkomst med henholdsvis morens og farens uddannelsesniveau for både bopæls- og samværsfamilier. Vi ser kun på en forældres uddannelsesniveau ad gangen, og bopæls- og samværsfamilier behandles i forskellige afsnit. Det første afsnit har titlen 'Morens uddannelse og familiens indkomst – bopælsfamilier', og det beskæftiger sig med de børn, hvor moren er i bopælsfamilien, deres mors uddannelsesniveau og bopælsfamiliens indkomst.

De øvrige afsnit er opbygget efter samme princip. De fire sidste afsnit svarer i deres afgrænsning af børn til de fire første afsnit. Her er morens og farens uddannelsesniveau blot erstattet med morens og farens socioøkonomiske status.

9.1 Morens uddannelse og familiens indkomst - bopælsfamilier

Højere uddannelse medfører højere indkomst

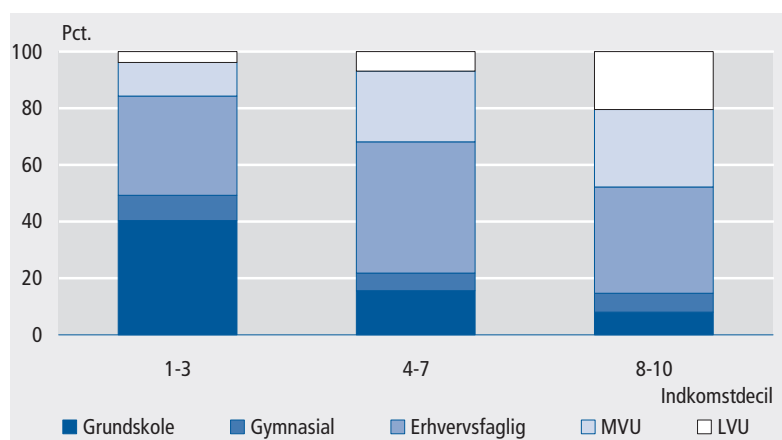
Uddannelse er en faktor, som har stor betydning for personers indkomst, idet der er en positiv sammenhæng mellem længden af uddannelse og indkomstens størrelse.

Morens uddannelse er generelt lavere, når indkomsten er lav

I alt er der 1.159.164 børn, der bor sammen med deres mor: hos begge forældre, enlig mor eller mor og partner. Når barnets bopælsfamilie tilhører 1.-3. decil, har 40 pct. af børnene en mor med højst en grundskoleuddannelse. Når barnets familie befinder sig i henholdsvis 4.-7. decil og 8.-10. decil har kun 16 pct. og 8 pct. af børnene en mor med en grundskoleuddannelse.

Når familien ligger i 8.-10. decil, er der 20 pct. af børnene, som har en mor med en lang videregående uddannelse. Andelen er kun 4 pct. når barnets bopælsfamilie tilhører 1.-3. decil.

Figur 9.1.1. **Børn, der bor hos deres mor - fordelt på morens uddannelse og familiens indkomstgruppe**

Børn hos lavt uddannede enlige mødre har familie med lav indkomst

Blandt børn, der bor hos en enlig mor med grundskoleuddannelse, er det hele 93 pct. af børnene, som hører til i familier i de tre laveste indkomstdeciler. Når familietyper er begge forældre eller mor og partner, er de tilsvarende andele 50 pct. og 43 pct.

Indkomsten stiger med morens uddannelsesniveau for alle familietyper

Uanset familietype falder andelen af børn i de lave deciler, når moren har en længere uddannelse. Når moren har en mellemlang videregående uddannelse, er der fx 61 pct. af børnene med en enlig mor, hvor familiens indkomst hører til i de tre laveste deciler. Den tilsvarende andel er kun 12 pct., når bopælsfamilien er begge forældre eller mor og partner.

Forskellene mellem parfamilier med begge forældre og med mor og partner er meget små, når man ser på familiens indkomstgruppe og morens uddannelsesniveau.

Tabel 9.1.1. **Børn, der bor hos deres mor - fordelt på morens uddannelse, familietype og familiens indkomstgruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	371 366	484 989	302 809	1 159 164	
	pct.				
Morens uddannelse og familietype					
I alt	32	42	26	100	1 159 164
Grundskole					
Begge forældre. . .	50	37	13	100	162 427
Enlig mor	93	7	1	100	61 850
Mor og partner. . .	43	45	12	100	25 650
Gymnasial					
Begge forældre. . .	32	39	28	100	64 767
Enlig mor	79	17	3	100	13 806
Mor og partner. . .	26	42	32	100	4 964
Erhvervsfaglig					
Begge forældre. . .	19	53	28	100	358 556
Enlig mor	78	20	2	100	69 248
Mor og partner. . .	19	55	26	100	40 284
MVU					
Begge forældre. . .	12	51	37	100	203 819
Enlig mor	61	35	4	100	30 266
Mor og partner. . .	12	50	39	100	14 105
LVU					
Begge forældre. . .	10	30	61	100	94 182
Enlig mor	44	38	18	100	10 964
Mor og partner. . .	10	27	63	100	4 276

Enlige mødre har generelt lavere uddannelsesniveau

Børn, der har en enlig mor som bopælsfamilie, skiller sig ud som den gruppe af børn, hvis bopælsfamilie har de laveste indkomster. Dette kan skyldes, at mødre med lavt uddannelsesniveau er overrepræsenteret blandt enlige mødre. 33 pct. af børnene med en enlig mor, har en mor med grundskoleuddannelse. Den tilsvarende andel blandt børn, der bor med begge forældre, er 18 pct., og 29 pct. blandt børn, der bor med mor og partner.

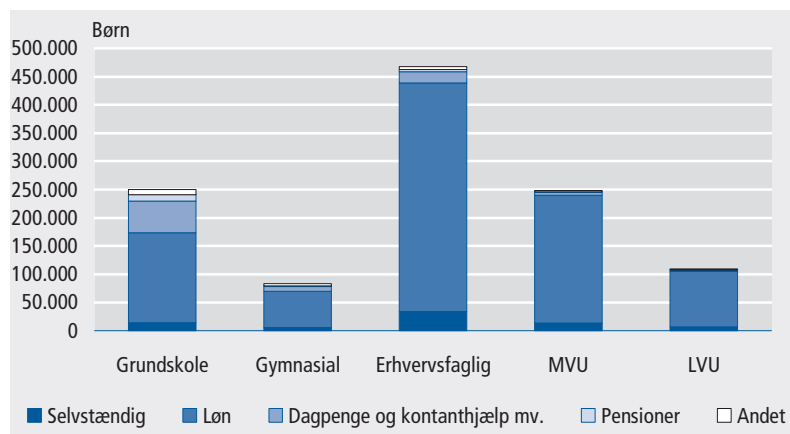
Tabel 9.1.2. **Børn, der bor hos deres mor - fordelt på morens uddannelse, familietype og familiens hovedindkomstkilde**

	Hovedindkomstkilde						I alt antal
	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	
	antal						
I alt	74 343	951 908	92 986	18 450	21 477	1 159 164	
	pct.						
Morens uddannelse og familietype							
I alt	6	82	8	2	2	100	1 159 164
Grundskole							
Begge forældre ...	8	72	15	3	2	100	162 427
Enlig mor	1	35	47	8	9	100	61 850
Mor og partner ...	6	80	11	2	1	100	25 650
Gymnasial							
Begge forældre ...	8	81	7	1	2	100	64 767
Enlig mor	2	52	27	3	16	100	13 806
Mor og partner ...	7	86	5	1	2	100	4 964
Erhvervsfaglig							
Begge forældre ...	8	88	2	1	0	100	358 556
Enlig mor	2	74	17	3	4	100	69 248
Mor og partner ...	6	90	2	1	1	100	40 284
MVU							
Begge forældre ...	6	92	1	0	0	100	203 819
Enlig mor	1	85	9	2	3	100	30 266
Mor og partner ...	5	92	1	0	1	100	14 105
LVU							
Begge forældre ...	7	91	1	0	1	100	94 182
Enlig mor	5	78	9	2	6	100	10 964
Mor og partner ...	7	89	1	0	1	100	4 276

47 pct. af børnene hos en enlig mor med grundskole, har bopælsfamilie med dagpenge eller kontanthjælp som hovedindkomst

Hovedindkomstkilden er dagpenge og kontanthjælp mv. for 47 pct. af børnene, der bor hos en enlig mor med grundskoledannelse. Denne andel falder i takt med morens uddannelsesniveau og udgør 9 pct., når den enlige mor har en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Det er fortsat en høj andel sammenlignet med børn i familietyperne begge forældre og mor og partner, hvor kun 1 pct. af børnene har familier med dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde, når moren har en mellemlang videregående uddannelse eller længere.

Figur 9.1.2. **Børn, der bor hos deres mor - fordelt på morens uddannelse og familiens hovedindkomstkilde**

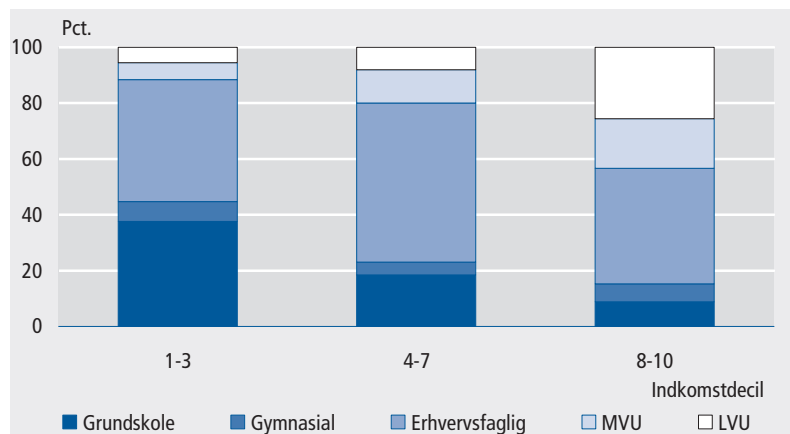

9.2 Farens uddannelse og familiens indkomst - bopælsfamilier

Børn med lavt uddannede fædre har oftere bopælsfamilie med lav indkomst

Der er det samme mønster mellem familiens indkomstgruppe og fædrenes uddannelsesniveau som for mødre. Blandt de 920.736 børn, der bor med deres far, som hører til i 1.-3. decil, er der 38 pct., som har en far, med en grundskoleuddannelse. De tilsvarende andele er 18 pct. og 9 pct. blandt familier, som hører til i henholdsvis 4.-7. decil og 8.-10. decil.

Tabel 9.2.1. **Børn, der bor hos deres far - fordelt på farens uddannelse og familiens indkomstgruppe**

Kun 4 pct. af børnene bor sammen med deres far i en anden bopælsfamilie end begge forældre

Blandt børn, der bor sammen med deres far, bor 96 pct. af børnene med begge forældre. Blandt børn, som har en enlig far som bopælsfamilie, er der 75 pct., som hører til i 1.-3. indkomstdecil, når faren har en grundskoleuddannelse. Denne andel falder, når faren har længere uddannelse, og blandt børn, som bor hos en enlig far, der har en lang videre-

gående uddannelse, er det kun for 26 pct. af børnene, at familien hører til 1.-3. decil.

Generelt højere indkomst, når bopælsfamilien er en parfamilie

Generelt er familien placeret i en højere indkomstgruppe, når barnets bopælsfamilie er en parfamilie, men uddannelsesniveau spiller også en rolle. Blandt børn, der bor hos en enlig far med en lang videregående uddannelse, er der fx en højere andel, som har en familie i 8.-10. decil end blandt børn, der bor hos en parfamilie, hvor farens uddannelsesniveau er erhvervsfagligt eller mindre. Forskellene mellem forskellige typer parfamilier er meget små, når det gælder farens uddannelsesniveau og familiens indkomstdecil.

Tabel 9.2.1. **Børn, der bor hos deres far - fordelt på farens uddannelse, familietype og familiens indkomstgruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
	antal				
I alt	221 516	419 222	279 998	920 736	
	pct.				
Farens uddannelse og familietype					
I alt	24	46	30	100	920 736
Grundskole					
Begge forældre ...	44	43	14	100	174 221
Enlig far	75	21	4	100	7 607
Far og partner ...	46	41	13	100	3 633
Gymnasial					
Begge forældre ...	29	37	34	100	51 074
Enlig far	57	29	15	100	1 330
Far og partner ...	31	37	32	100	581
Erhvervsfaglig					
Begge forældre ...	21	53	26	100	433 948
Enlig far	55	37	9	100	11 275
Far og partner ...	24	50	27	100	6 351
MVU					
Begge forældre ...	12	44	45	100	109 895
Enlig far	36	44	20	100	2 293
Far og partner ...	16	41	43	100	1 134
LVU					
Begge forældre ...	10	29	61	100	114 613
Enlig far	26	33	42	100	1 908
Far og partner ...	12	26	62	100	873

Blandt børn, der bor hos en enlig far med grundskoleuddannelse, er der 66 pct., som bor i en familie, hvis hovedindkomst stammer fra enten selvstændig virksomhed eller løn. Der er 19 pct., som har dagpenge og kontanthjælp som hovedindkomstkilde, mens 10 pct. får hovedparten af indkomsten fra pensioner.

Lavt uddannede oftere på dagpenge eller kontanthjælp

Andelene med enten dagpenge og kontanthjælp mv. eller pensioner som hovedindkomstkilde falder i takt med farens længere uddannelse. Tilsvarende stiger andelen, som har indkomst fra beskæftigelse som hovedindkomst.

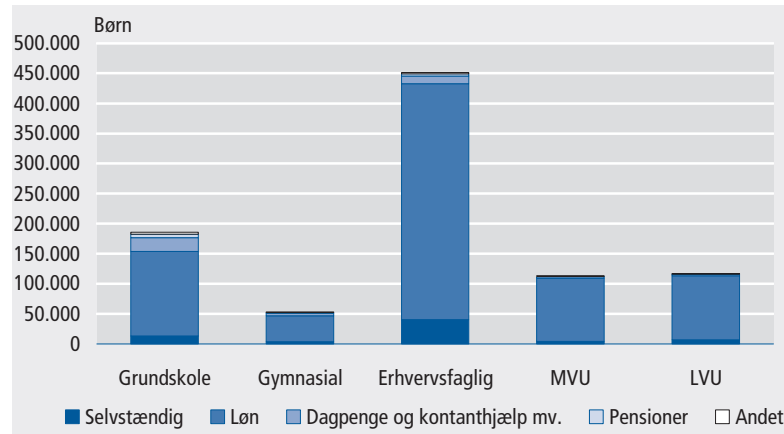
Fædre oftere uden erhvervsuddannelse i delte familier

Blandt børn, der bor hos en enlig far, er der 32 pct., som har en far, der kun har en grundskoleuddannelse. Den tilsvarende andel er kun 13 pct. blandt børn, der bor med begge forældre og 29 pct. blandt børn, der har far og partner som bopælsfamilie.

Tabel 9.2.2. Børn, der bor hos deres far - fordelt på farens uddannelse og familiens hovedindkomstkilde

	Hovedindkomstkilde						I alt antal
	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	
I alt	67 994	787 955	44 261	11 299	9 227	920 736	
	pct.						
Farens uddannelse og familietype							
I alt	7	86	5	1	1	100	920 736
Grundskole							
Begge forældre ..	7	77	12	3	2	100	174 221
Enlig far	5	61	19	10	4	100	7 607
Far og partner ..	6	79	10	3	2	100	3 633
Gymnasial							
Begge forældre ..	7	82	8	1	2	100	51 074
Enlig far	9	66	13	4	8	100	1 330
Far og partner ..	7	81	8	1	3	100	581
Erhvervsfaglig							
Begge forældre ..	9	87	3	1	1	100	433 948
Enlig far	8	77	7	4	3	100	11 275
Far og partner ..	7	87	3	1	1	100	6 351
MVU							
Begge forældre ..	4	93	2	1	1	100	109 895
Enlig far	4	85	5	3	3	100	2 293
Far og partner ..	3	91	4	1	1	100	1 134
LVU							
Begge forældre ..	6	91	2	0	1	100	114 613
Enlig far	9	79	6	3	4	100	1 908
Far og partner ..	6	89	3	1	1	100	873

Figur 9.2.2. **Børn, der bor sammen med far - fordelt på farens uddannelse og familiens hovedindkomstkilde**

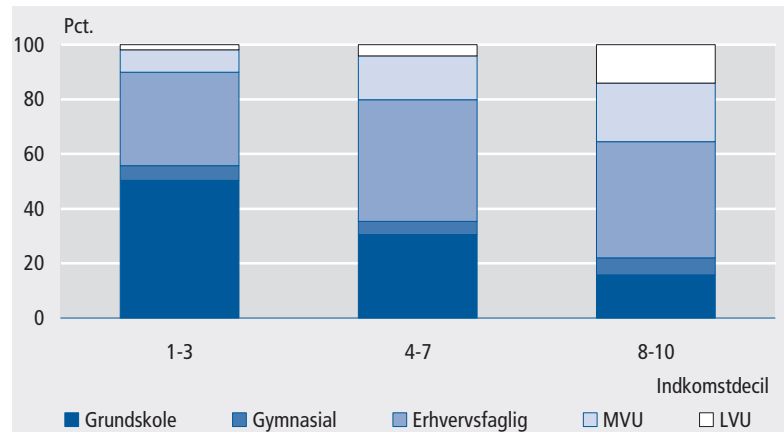
9.3 Morens uddannelse og familiens indkomst - samværsfamilier

Få børn har deres mor i samværsfamilie

Blandt børn med delte familier bor de fleste sammen med deres mor, og der er derfor relativt få børn, som har deres mor i en samværsfamilie.

Tabel 9.3.1.

Børn med mor i samværsfamilie - fordelt på morens uddannelse og familiens indkomstgruppe

Mor og partner har højere indkomst end enlig mor

Når moren har en grundskoleuddannelse, er der 78 pct. af børnene med en enlig mor i samværsfamilien og 33 pct. af børnene med mor og partner samværsfamilien, som har en samværsfamilie i 1.-3. decil. Familietypen betyder mere end uddannelsen for forskellen. Den store forskel mellem de to familietyper gør sig gældende for alle niveauer af morens uddannelse. Når moren har en mellemlang videregående uddannelse, er der fx 35 pct. af børnene med enlig mor som samværsfamilie, der ligger i 1.-3. decil. Andelen er kun 7 pct., når samværsfamilien er af typen mor og partner.

Mor og partner som samværsfamilie hører ofte til i højeste indkomstgruppe

Børn med mor og partner i samværsfamilien er overrepræsenteret i de højere indkomstdeciler, undtagen når moren har en grundskoleuddannelse. Blandt børn, som har en mor med en mellemlang videregående uddannelse og mor og partner som samværsfamilie, er der fx 62 pct., som har en familie, der er placeret i de tre højeste indkomstdeciler.

Tabel 9.3.1. Børn med mor i samværsfamilie - fordelt på morens uddannelse, familietype og familiens indkomst

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
	antal				
I alt	12 212	10 143	7 482	29 837	
	pct.				
Morens uddannelse og familietype					
I alt	41	34	25	100	29 837
Grundskole					
Enlig mor	78	19	3	100	6 105
Mor og partner....	33	44	23	100	4 323
Gymnasial					
Enlig mor	56	31	13	100	975
Mor og partner....	17	31	52	100	646
Erhvervsfaglig					
Enlig mor	54	35	10	100	6 339
Mor og partner....	14	41	46	100	5 527
MVU					
Enlig mor	35	45	21	100	2 467
Mor og partner....	7	30	62	100	1 759
LVU					
Enlig mor	19	33	49	100	1 063
Mor og partner....	5	10	85	100	633

6.100 børn har en enlig mor i samværsfamilien, som kun har afsluttet grundskole

Blandt de 6.105 børn, som har en enlig mor med grundskoleuddannelse som samværsfamilie, er der kun 38 pct., hvis samværsfamilie har hovedindkomst fra beskæftigelse, mens der er 42 pct., som har dagpenge og kontanthjælp mv. som hovedindkomstkilde.

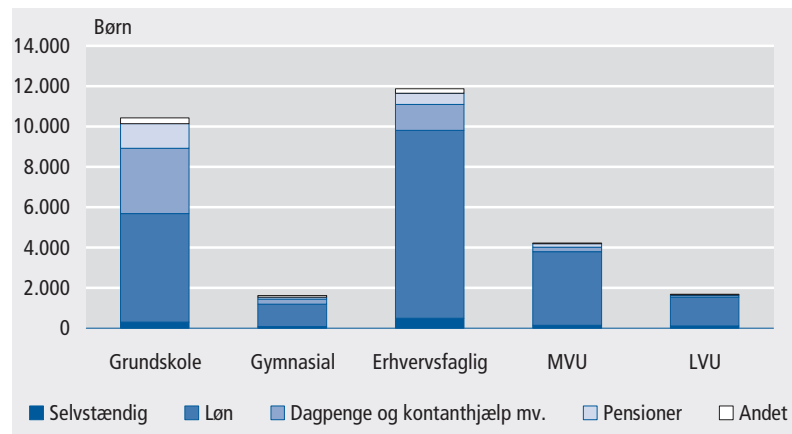
Tabel 9.3.2. **Børn med mor i samværsfamilie - fordelt på morens uddannelse, familietype og familiens hovedindkomstkilde**

	Hovedindkomstkilde						I alt antal
	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontanthjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	
	antal						
I alt	1 129	20 898	5 083	2 090	637	29 837	
	pct.						
Morens uddannelse og familietype							
I alt	4	70	17	7	2	100	29 837
Grundskole							
Enlig mor	2	36	42	17	4	100	6 105
Mor og partner...	5	74	15	5	1	100	4 323
Gymnasial							
Enlig mor	4	58	23	9	6	100	975
Mor og partner...	7	85	5	2	1	100	646
Erhvervsfaglig							
Enlig mor	2	71	17	7	3	100	6 339
Mor og partner...	6	88	4	2	0	100	5 527
MVU							
Enlig mor	2	83	8	6	1	100	2 467
Mor og partner...	6	91	1	1	0	100	1 759
LVU							
Enlig mor	5	82	7	3	3	100	1 063
Mor og partner...	9	88	2	0	1	100	633

Større andel mødre har kun grundskole, når moren er i samværsfamilien

Der er til sammenligning kun 21 pct. af børnene med deres mor i bopælsfamilien, hvor moren har en grundskoleuddannelse, så generelt er lavt uddannede mødre overrepræsenterede, når mødrene er i børnenes samværsfamilie. Det kan skyldes, at der er flere lavt uddannede forældre i delte familier.

Figur 9.3.2. **Børn med mor i samværsfamilie - fordelt på morens uddannelse og familiens hovedindkomstkilde**

9.4 Farens uddannelse og familiens indkomst - samværsfamilier

30 pct. har samværsfamilie med faren i laveste indkomstgruppe

Blandt børn med delte familier har langt de fleste en samværsfamilie med deres far. Blandt de 233.306 børn, som har en samværsfamilie med enlig far eller far og partner, er der 30 pct., som har en samværsfamilie i 1.-3. indkomstdecil. Heraf har halvdelen en far med grundskoleuddannelse.

En tredjedel har samværsfamilie med far i højeste indkomstgruppe

Der er 33 pct. af børnene, hvor samværsfamilien med faren hører til 8.-10. indkomstdecil. Blandt dem er der 18 pct., som har en far uden uddannelse ud over grundskolen. Andelen af børn med en far, der kun har en grundskoleuddannelse, er altså næsten tre gange så høj, når samværsfamilien hører til i 1.-3. decil, som når samværsfamilien hører til i 8.-10. decil.

Erhvervsfagligt mest udbredte uddannelsesniveau

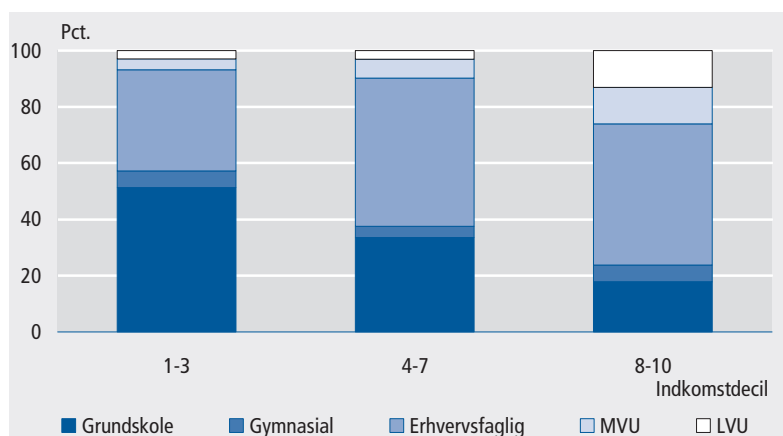
En uddannelse på erhvervsfagligt niveau er det mest almindelige for børnenes fædre i samværsfamilier i alle indkomstgrupper. Andelen er med 50 pct. højest blandt samværsfamilier, som hører til i 8.-10. indkomstdecil, mens der er 36 pct. med dette uddannelsesniveau blandt samværsfamilierne i 1.-3. decil.

Flere fædre med LVU, når samværsfamilien er i højeste indkomstgruppe

Andelen af børn med fædre, der har afsluttet en lang videregående uddannelse, er 13 pct. blandt børn med samværsfamilier i de tre øverste indkomstdeciler. Den tilsvarende andel er kun 3 pct. blandt de børn, som har en samværsfamilie i de tre laveste deciler.

Figur 9.4.1.

Børn med far i samværsfamilie - fordelt på farens uddannelse og indkomstgruppe

En tredjedel har samværsfamilie, hvor farens uddannelsesniveau er grundskole

For ca. en tredjedel af børnene med far i samværsfamilien har faren en grundskoleuddannelse. I de tilfælde, hvor børnenes samværsfamilie er en enlig far, har 53 pct. en samværsfamilie i 1.-3. decil. Andelen er 31 pct., når samværsfamilien er far og partner.

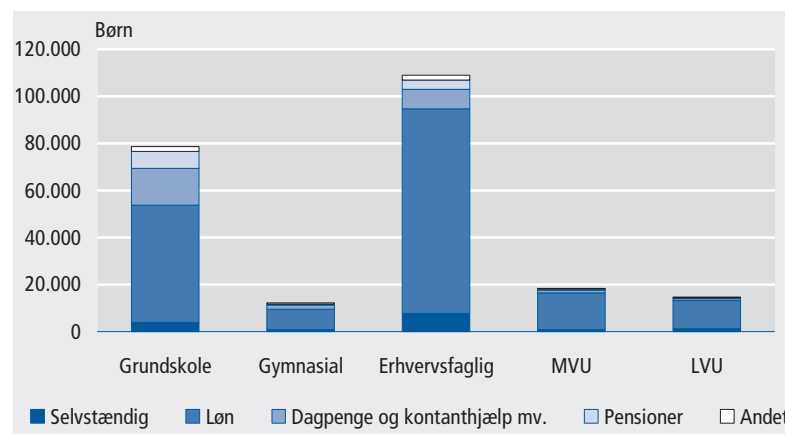
Tabel 9.4.1. **Børn med far i samværsfamilie - fordelt på farens uddannelse, familietype og familiens indkomst**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	70 745	85 677	76 884	233 306	
	pct.				
Farens uddannelse og familietype					
I alt	30	37	33	100	233 306
Grundskole					
Enlig far	53	33	14	100	54 138
Far og partner	31	44	26	100	24 578
Gymnasial					
Enlig far	42	28	30	100	8 256
Far og partner	19	32	49	100	4 039
Erhvervsfaglig					
Enlig far	29	41	31	100	65 990
Far og partner	15	42	43	100	43 092
MVU					
Enlig far	19	31	49	100	11 341
Far og partner	8	31	61	100	7 096
LVU					
Enlig far	19	17	64	100	9 130
Far og partner	7	18	75	100	5 646

Far og partner samværsfamilier har generelt højere indkomst end enlig far samværsfamilier

Der er en klar sammenhæng mellem farens uddannelseslængde og samværsfamiliens indkomstgruppe, og forskellen mellem de to familietyper enlig far og far og partner er ikke så stor sammenlignet med samværsfamilierne enlig mor og mor og partner. Børn med far og partner som samværsfamilie har dog en højere ækvivalensindkomst end samværsfamilier af typen enlig far, når fædrenes uddannelser er lige lange.

Figur 9.4.2. **Børn med far i samværsfamilie - fordelt på farens uddannelse og familiens hovedindkomstkilde**

Samværsfamilier med enlig far uden erhvervsuddannelse har ofte ikke hovedindkomst fra beskæftigelse

Blandt børn der har en enlig samværsfar med grundskoleuddannelse, er der 39 pct., der ikke har indkomst fra beskæftigelse som hovedindkomstkilde. Denne andel falder i takt med længden af farens uddannelse. Har faren en lang videregående uddannelse, er det kun 15 pct. af børnene, hvis samværsfar har en hovedindkomst, der ikke kommer fra beskæftigelse.

Tabel 9.4.2.

Børn med far i samværsfamilie - fordelt på farens uddannelse og hovedindkomstkilde

	Hovedindkomstkilde						I alt antal
	Selvstændig	Løn	Dagpenge, kontant-hjælp mv.	Pensioner	Andet	I alt	
	antal						
I alt	14 493	173 278	27 402	12 794	5 339	233 306	
	pct.						
Farens uddannelse og familietype							
I alt	6	74	12	5	2	100	233 306
Grundskole							
Enlig far	5	56	24	12	3	100	54 138
Far og partner .	5	80	11	3	1	100	24 578
Gymnasial							
Enlig far	7	63	18	6	5	100	8 256
Far og partner .	7	85	6	1	2	100	4 039
Erhvervsfaglig							
Enlig far	7	74	10	5	3	100	65 990
Far og partner .	7	88	3	1	1	100	43 092
MVU							
Enlig far	4	80	8	5	2	100	11 341
Far og partner .	4	93	2	1	0	100	7 096
LVU							
Enlig far	8	77	8	4	3	100	9 130
Far og partner .	7	89	2	1	1	100	5 646

9.5 Morens socioøkonomiske status og familiens indkomst - bopælsfamilier

21 pct. bor sammen med mor uden beskæftigelse

De fleste børn, som bor sammen med deres mor, har en mor, der er lønmodtager. Af de i alt 1.159.150 børn, der bor sammen med deres mor, har 34 pct. en mor, der er lønmodtager på mindst mellemniveau, mens 41 pct. har en mor, der er lønmodtager under mellemniveau. Der er desuden 4 pct. af børnene, hvis mor er selvstændig, mens 21 pct. har en mor, der ikke er beskæftiget.

Heraf har 73 pct. en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe

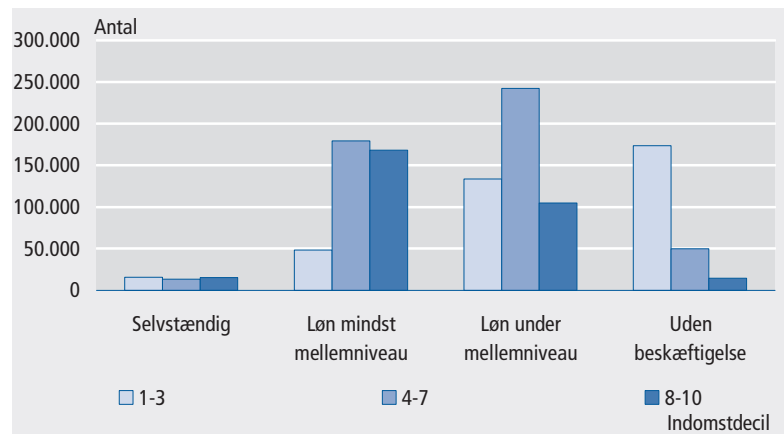
Børn med mødre, der ikke er beskæftigede, er overrepræsenterede blandt børn, der har en bopælsfamilie i 1.-3. decil. Der er i alt 237.790 børn med en bopælsfamilie, hvor moren ikke er beskæftiget. Blandt dem har 173.663 eller 73 pct. en bopælsfamilie, der hører til i de tre laveste indkomstdecil.

Midterste indkomstgruppe og mor med lønmodtagerjob under mellemniveau mest almindeligt

Opdelt på de tre indkomstgrupper og fire kategorier af socioøkonomisk status er det mest almindelige, at børn har en mor med et lønmodtagerjob under mellemniveau og en familie, hvis indkomst hører til i 4.-7. decil. Med 242.302 børn tegner denne gruppe sig for 21 pct. af alle børn, der bor hos deres mor.

Figur 9.5.1.

Børn, der bor hos mor - fordelt på morens socioøkonomiske gruppe og familiens indkomstgruppe

Mere end halvdelen af de enlige mødre i laveste indkomstgruppe for alle fire typer socioøkonomisk status

Børn med parfamilier har generelt familier med højere indkomst end børn med en enlig mor som bopælsfamilie. Mere end halvdelen af børnene har en enlig mor med en bopælsfamilie i 1.-3. decil uanset socioøkonomisk status. Andelen er med 51 pct. lavest, når moren er lønmodtager på mindst mellemniveau og højest med 97 pct., når moren ikke er beskæftiget.

Parfamilier har de højeste indkomster

Parfamilierne har de højeste indkomster, når moren er lønmodtager på mindst mellemniveau. Der er således 47 pct. af børnene med en mor, der er lønmodtager på mellemniveau, som har en bopælsfamilie i de tre øverste deciler, når bopælsfamilien er begge forældre eller mor og partner.

Selvstændige er sammensat gruppe

Når moren er selvstændig, er andelen af børn med en familie i henholdsvis 1.-3. decil og 8.-10. decil i begge tilfælde højere, end når moren er lønmodtager under mellemniveau. Selvstændige er en sammensat gruppe, som både omfatter familier med lave indkomster og høje indkomster.

Tabel 9.5.1. **Børn, der bor hos mor - fordelt på morens socioøkonomiske gruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	371 353	484 988	302 809	1 159 150	
	pct.				
Morens socioøkonomiske gruppe					
I alt	32	42	26	100	1 159 150
Selvstændig					
Begge forældre	31	32	37	100	36 078
Enlig mor	70	17	14	100	5 081
Mor og partner	32	36	32	100	3 441
Løn mindst mellemniveau					
Begge forældre	7	46	47	100	327 102
Enlig mor	51	42	7	100	45 544
Mor og partner	8	46	47	100	23 515
Løn under mellemniveau					
Begge forældre	19	56	26	100	365 729
Enlig mor	79	19	2	100	71 166
Mor og partner	19	58	23	100	43 704
Uden beskæftigelse					
Begge forældre	65	27	8	100	154 833
Enlig mor	97	3	0	100	64 339
Mor og partner	58	35	7	100	18 618

9.6 Farens socioøkonomiske status og familiens indkomst - bopælsfamilier

9 pct. bor sammen med far uden beskæftigelse

Blandt de 920.731 børn, der bor sammen med deres far, har 48 pct. en far, som er lønmodtager under mellemniveau. 33 pct. har en far, der er lønmodtager på mindst mellemniveau, mens 10 pct. har en far, der er selvstændig. Der er desuden 9 pct., der har en far, som ikke er beskæftiget.

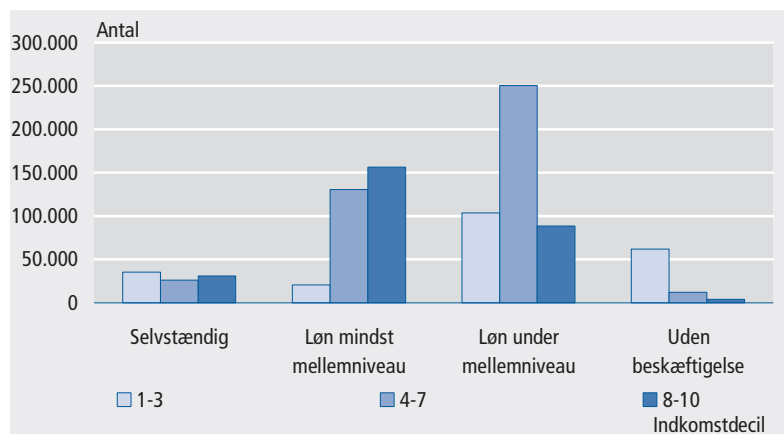
Heraf har 80 pct. en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe

I de tilfælde, hvor faren ikke er beskæftiget, har 80 pct. af børnene en bopælsfamilie, der hører til i de tre laveste deciler. Der er også relativt mange børn, der har en familie i de laveste deciler, når faren er selvstændig, idet 38 pct. af børnene med en selvstændig far har en familie i 1.-3. decil. De tilsvarende andele er henholdsvis 23 pct. og 7 pct., når faren er lønmodtager under mellemniveau eller lønmodtager på mindst mellemniveau.

Midterste indkomstgruppe og far med lønmodtagerjob under mellemniveau mest almindeligt

Opdelt på de tre indkomstgrupper og fire kategorier af socioøkonomisk status er det mest almindelige, at børn har en far med et lønmodtagerjob under mellemniveau og en familie, hvis indkomst hører til i 4.-7. decil. Med 250.410 børn tegner denne gruppe sig for 27 pct. af alle børn, der bor hos deres far.

Figur 9.6.1. **Børn der bor med deres far - fordelt på farens socioøkonomiske gruppe og familiens indkomstgruppe**

Generelt lavere indkomst, når bopælsfamilie er enlig far sammenlignet med parfamilier

Som tidligere nævnt er det kun blandt 4 pct. af børnene, der bor sammen med deres far, at børnene ikke bor sammen med begge forældre. For fordelingen på familiens indkomstgruppe spiller det ikke den store rolle, om barnets parfamilie er af typen begge forældre eller far og partner. Derimod har børn med en enlig far som bopælsfamilie en familie med lavere ækvivalensindkomst. Det gælder uanset farens socioøkonomiske status.

Bopælsfamiliens indkomst højest, når faren er lønmodtager på mindst mellemniveau

Barnets bopælsfamilie har den højeste indkomst, når faren er lønmodtager på mindst mellemniveau. Der er 76 pct. af børnene med en enlig far som bopælsfamilie, hvor familien ligger i indkomstdecil fra 4 til 10 når faren er lønmodtager på mindst mellemniveau. Den tilsvarende andel falder til 42 pct. og 8 pct., når faren er henholdsvis lønmodtager under mellemniveau eller uden beskæftigelse.

Næsten fire ud af fem parfamilier i laveste indkomstgruppe, når faren er uden beskæftigelse

Andelen af børn i de tre laveste indkomstdeciler er meget høje, når barnet har en far, der er uden beskæftigelse. Især bemærkes de høje andele for parfamilier. Der er således henholdsvis 77 pct. og 78 pct. af børnene i parfamilier med en far uden beskæftigelse, der har en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe. De tilsvarende andele var kun 65 pct. og 58 pct. blandt børn med en mor uden beskæftigelse. Dette skyldes, at både beskæftigelsesfrekvens og løn generelt er højere for mænd end for kvinder, og typisk har det større konsekvenser for en families indkomst, hvis manden i et par er uden beskæftigelse, end hvis kvinden er det.

Tabel 9.6.1. **Børn, der bor hos deres far - fordelt på farens socioøkonomiske gruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	221 511	419 222	279 998	920 731	
	pct.				
Farens socioøkonomiske gruppe					
I alt	24	46	30	100	920 731
Selvstændig					
Begge forældre	38	28	34	100	88 979
Enlig far	60	19	21	100	2 063
Far og partner	39	32	29	100	1 291
Løn mindst mellemniveau					
Begge forældre	6	42	51	100	298 824
Enlig far	24	49	27	100	5 545
Far og partner	8	42	50	100	3 195
Løn under mellemniveau					
Begge forældre	22	57	20	100	423 898
Enlig far	58	36	6	100	12 057
Far og partner	27	53	20	100	6 778
Uden beskæftigelse					
Begge forældre	78	16	6	100	72 045
Enlig far	92	6	2	100	4 748
Far og partner	77	18	5	100	1 308

9.7 Morens socioøkonomiske status og familiens indkomst - samværsfamilier

En tredjedel af børnene med mor i samværsfamilien har mor uden beskæftigelse

Blandt de 263.143 børn med delte familier har 29.837 deres mor i samværsfamilien. Heraf har 42 pct. en mor, som er lønmodtager under mellemniveau, 23 pct. har en mor, som er lønmodtager på mindst mellemniveau, 3 pct. af børnene har en mor, der er selvstændig, mens 32 pct. har en mor, der ikke er beskæftiget. Andelen af mødre i samværsfamilien på 32 pct., der ikke er beskæftiget, er høj sammenlignet med børn, der har deres mor i bopælsfamilien, hvor 21 pct. har en mor, der ikke er beskæftiget.

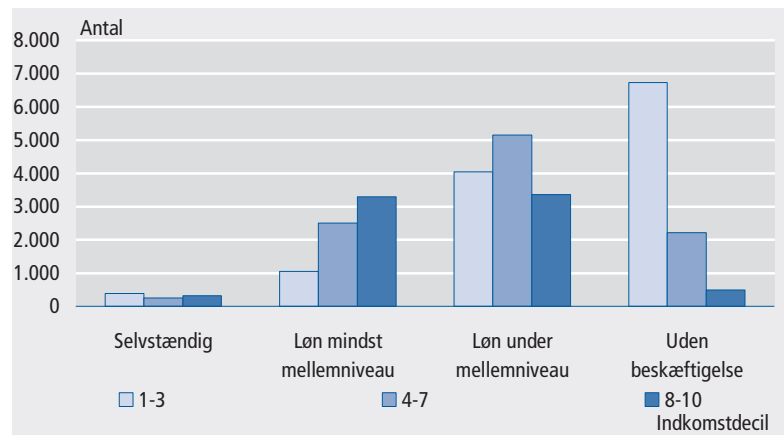
Heraf har 71 pct. en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe

Blandt børn, som har en mor uden beskæftigelse i samværsfamilien, har 71 pct. en samværsfamilie i de laveste tre deciler. De tilsvarende andele er henholdsvis 32 pct. og 15 pct., når moren er lønmodtager under mellemniveau og lønmodtager på mindst mellemniveau.

Laveste indkomstgruppe og mor uden beskæftigelse mest almindeligt

Opdelt på de tre indkomstgrupper og fire kategorier af socioøkonomisk status er det mest almindelige, at børn med deres mor i samværsfamilien har en mor uden beskæftigelse og en samværsfamilie, hvis indkomst hører til i 1.-3. decil. Med 6.723 børn tegner denne gruppe sig for 23 pct. af alle børn, der har deres mor i samværsfamilien.

Figur 9.7.1. **Børn med deres mor i samværsfamilie - fordelt på morens socioøkonomiske gruppe og familiens indkomstgruppe**

Store forskelle mellem mor og partner og enlig mor samværsfamilier ...

Blandt børn med en mor i samværsfamilien, som er lønmodtager på mindst mellemniveau, er der 24 pct., som har en samværsfamilie i de tre laveste indkomstdeciler, når samværsfamilien består af en enlig mor. Andelen er kun 5 pct., når samværsfamilien er af typen mor og partner.

Tabel 9.7.1. **Børn med mor i samværsfamilie - fordelt på morens socioøkonomiske gruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	12 212	10 143	7 482	29 837	
	pct.				
Morens socioøkonomiske gruppe					
I alt	41	34	25	100	29 837
Selvstændig					
Enlig mor	56	21	23	100	509
Mor og partner	23	32	45	100	468
Løn mindst mellemniveau					
Enlig mor	24	46	30	100	3 853
Mor og partner	5	24	71	100	3 010
Løn under mellemniveau					
Enlig mor	53	38	9	100	6 333
Mor og partner	11	44	44	100	6 228
Uden beskæftigelse					
Enlig mor	84	14	2	100	6 254
Mor og partner	47	41	12	100	3 182

... gælder for alle typer af socioøkonomisk status

Tilsvarende forskelle mellem de to samværsfamilietyper findes for alle kombinationer af socioøkonomisk gruppe og indkomstgruppe. Når moren er uden beskæftigelse, er børn med en samværsfamilie i den laveste indkomstgruppe overrepræsenteret, både når samværsfamilien er enlig

mor, og når den er mor og partner. Blandt de 6.254 børn, som har en enlig mor uden beskæftigelse i samværsfamilien, er der 84 pct., som har en samværsfamilie, der hører til i de laveste tre deciler. Blandt de 3.182 børn med en mor uden beskæftigelse og mor og partner som samværsfamilie er den tilsvarende andel 47 pct.

9.8 Farens socioøkonomiske status og familiens indkomst - samværsfamilier

20 pct. af børnene med far i samværsfamilien har far uden beskæftigelse ...

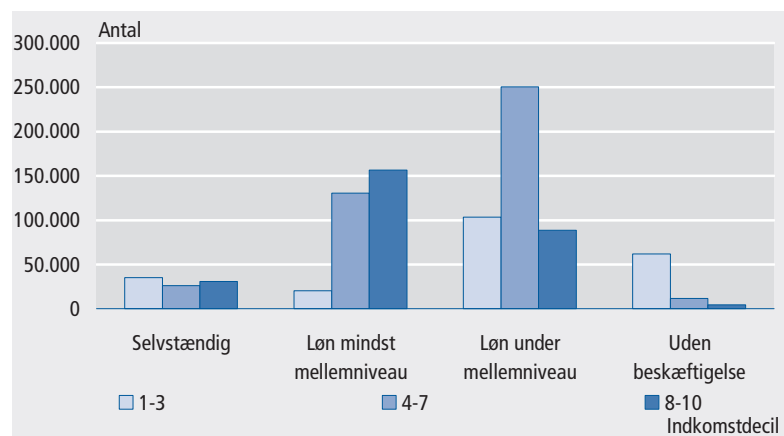
De 233.306 børn, som har deres far i samværsfamilien, udgør 89 pct. af alle børn med delte familier. Der er 52 pct. af dem, som har en far, der er lønmodtager under mellemniveau, 20 pct. har en far, der er lønmodtager på mindst mellemniveau, mens 8 pct. har en far, der er selvstændig. De resterende 20 pct. har en far, der er uden beskæftigelse.

... tilsvarende andel kun 9 pct. blandt børn med far i bopælsfamilien

Sammenlignet med børn, der har deres far i bopælsfamilien, er andelen af børn med en far uden beskæftigelse høj blandt børn med deres far i samværsfamilien. Kun 9 pct. af børnene med deres far i bopælsfamilien har således en far uden beskæftigelse.

Figur 9.8.1.

Børn med deres far i samværsfamilie - fordelt på farens socioøkonomiske gruppe og familiens indkomstdecil

Når faren er lønmodtager på mindst mellemniveau, er indkomstforskelle mellem enlig far og far og partner meget små

Generelt har samværsfamilier for børn med en samværsfamilie af typen far og partner en højere ækvivalensindkomst end børn med en enlig far som samværsfamilie. Denne tendens er dog ikke særlig stærk, når faren har et lønmodtagerjob på mindst mellemniveau. I de tilfælde er der 65 pct. af børnene med enlig far som samværsfamilie, der hører til i den højeste indkomstgruppe. Den tilsvarende andel er 67 pct., når samværsfamilien er af typen far og partner.

**Tabel 9.8.1. Børn med far i samværsfamilie
- fordelt på farens socioøkonomiske gruppe**

	Familiens indkomstdecil				I alt antal
	1-3	4-7	8-10	I alt	
I alt	70 745	85 677	76 884	233 306	
	pct.				
Farens socioøkonomiske gruppe					
I alt	30	37	33	100	233 306
Selvstændig					
Enlig far	45	20	35	100	10 927
Far og partner	28	30	42	100	7 410
Løn mindst mellemniveau					
Enlig far	6	29	65	100	25 789
Far og partner	4	29	67	100	20 744
Løn under mellemniveau					
Enlig far	22	51	27	100	73 589
Far og partner	15	48	37	100	47 446
Uden beskæftigelse					
Enlig far	85	12	3	100	38 550
Far og partner	62	28	10	100	8 851

De fleste samværsfamilier med ubeskæftigede fædre har lav indkomst

Blandt børn, som har en far i samværsfamilien, der ikke er beskæftiget, er samværsfamilien placeret i laveste indkomstgruppe i 85 pct. af tilfældene, når barnets samværsfamilie er en enlig far. Andelen er 62 pct., når samværsfamilien er af typen far og partner.

Samværsfædre uden beskæftigelse er oftere enlige

Blandt børn, der har en samværsfamilie med en ubeskæftiget far, har 81 pct. en enlig far som samværsfamilie. Det er en høj andel sammenlignet med de øvrige grupper af socioøkonomisk status. Fordelingen mellem familietyperne enlig far og far og partner er mest lige, når faren har et lønmodtagerjob på mindst mellemniveau. I de tilfælde har 55 pct. af børnene en enlig far som samværsfamilie.

10. Indkomstforhold for børn med delte familier

Sammenfatning

Blandt de 263.000 børn med delte familier bor den største gruppe - 42 pct. hos deres enlige mor og har deres enlige far som samværsfamilie. Der er i alt otte forskellige mulige kombinationer af bopæls- og samværsfamilie, idet børnene kan bo hos deres mor eller far med eller uden partner og have den anden forælder i samværsfamilie som enlig eller med partner.

I 1. scenarie, hvor børn kun tæller med i bopælsfamilien ved udregning af ækvivalensindkomsten, er det generelt sådan, at parfamilier har højere indkomster end enlige, enlige fædre højere indkomster end enlige mødre og samværsfamilier højere indkomster end bopælsfamilier. Enlige mødre i bopælsfamilien er derfor dårligst stillede, mens parfamilier i samværsfamilier er bedst stillede.

Kombinationen af bopæls- og samværsfamilietyper har stor betydning for, om overgangen fra 1. til 2. scenarie, hvor børn tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien, medfører en mere lige eller mere ulige indkomstfordeling mellem børnenes to familier. Når bopælsfamilien er enlig mor, bliver indkomstforskelle mindre, når man går fra 1. til 2. scenarie, uanset om samværsfamilien er enlig far eller far og partner. Sådan er det ikke for de tre kombinationer: mor og partner i bopælsfamilien og enlig far i samværsfamilien, enlig far i bopælsfamilie og enlig mor i samværsfamilien, far og partner bopælsfamilien og enlig mor i samværsfamilien. De tre kombinationer omfatter i alt omkring 55.000 børn, hvilket svarer til 21 pct. af alle børn med delte familier.

Når bopælsfamilien er en parfamilie og samværsfamilien enlig, har bopælsfamilien oftest en højere indkomst end samværsfamilien allerede i 1. scenarie, hvor børn kun tælles med i bopælsfamilien ved udregning af familiernes ækvivalensindkomst. Overgangen til 2. og 3. scenarie medfører større indkomstforskelle. Blandt børn med mor og partner som bopælsfamilie og en enlig far som samværsfamilie er der 25 pct. og 35 pct., som har henholdsvis en bopælsfamilie og en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe i 1. scenarie. De tilsvarende andele er 17 og 69 pct. i 3. scenarie. I alt 38.000 børn har mor og partner som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie, svarende til 14 pct. af alle børn med delte familier.

Blandt alle de forskellige kombinationer af bopæls- og samværsfamilier, er det især når begge familier er enlige, at mange børn med delte familier har både en bopæls- og samværsfamilie i laveste indkomstgruppe. I 2. scenarie, hvor børn tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien, er der 43 pct., som har begge familier i laveste indkomstgruppe (1.-3. decil), når bopælsfamilien er enlig mor og samværsfamilien enlig far. Det er den højeste andel blandt alle kombinationer af bopæls- og samværsfamilier i alle scenarier.

10.1 Indkomst i barnets bopælsfamilie og samværsfamilie

Indkomstniveau i begge familier

I dette kapitel er formålet at belyse indkomstniveauet mellem bopælsfamilier og samværsfamilier for de børn, der har to familier. Børn og deres familier er opgjort 1. januar 2007, og indkomstoplysninger kommer fra indkomststatistik 2006.

Tre forskellige scenarier for beregning af ækvivalensindkomst som i kapitel 2

Der vises tre forskellige scenarier, som svarer til de tre scenarier, som allerede er brugt i kapitel 2. I de foregående kapitler er børn kun talt med i bopælsfamilien ved udregning af en families ækvivalensindkomst. Denne udregning er også med her som 1. scenarie. I 2. scenarie tæller børn 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien, mens de i 3. scenarie tæller 50 pct. i både bopæls- og samværsfamilien.

Lavere indkomst i samværsfamilier i 2. og 3. scenarie

Som det er beskrevet i kapitel 2, betyder overgangen fra 1. til 2. scenarie, at bopælsfamilier generelt får højere ækvivalensindkomster, mens samværsfamiliernes ækvivalensindkomster falder. Denne tendens forstærkes yderligere, når man går fra 2. til 3. scenarie.

Tabel 10.1.1.

Børn med delte familier - fordelt på indkomstgruppe for bopælsfamilien og samværsfamilien. 263.142 børn

Bopælsfamilier indkomstdecil	Samværsfamilier indkomstdecil			I alt
	1-3	4-7	8-10	
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	32	36	32	100
1-3	22	22	15	59
4-7	7	11	11	30
8-10	2	3	6	11
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	44	34	21	100
1-3	27	15	6	49
4-7	13	14	9	37
8-10	4	5	6	15
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	55	29	16	100
1-3	25	8	3	36
4-7	23	14	7	44
8-10	7	7	6	20

I 1. scenarie har 59 pct. børn en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe

I 1. scenarie er der 59 pct. af børnene med delte familier, som har en bopælsfamilie med en ækvivalensindkomst, der hører til i de tre laveste deciler – den laveste indkomstgruppe, mens 32 pct. har en samværsfamilie i denne indkomstgruppe.

Forskellen indsnævres i 2. scenarie

I 2. scenarie, hvor børn tæller 25 pct. i samværsfamilien og 75 pct. i bopælsfamilien, er der fortsat en lidt større andel af børnene, som har en bopælsfamilie i de tre laveste indkomstdeciler end børn, der har en samværsfamilie i de tre laveste indkomstdeciler. Forskellen er dog indsnævret betydeligt.

I 3. scenarie har 55 pct. børn en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe

I 3. scenarie er der flere af børnene, der har en samværsfamilie med en lavere indkomst end barnets bopælsfamilie. Der er 55 pct. af børnene, som har en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe, mens kun 36 pct. har en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe.

Børn med lavindkomst bopælsfamilie har ofte også lavindkomst samværsfamilie

Børn med bopælsfamilier, der har lav indkomst, har ofte en samværsfamilie, der også har lav indkomst. I 1. scenarie er der således 22 pct. af børnene, der både har en samværsfamilie og en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe. I 2. scenarie er der 27 pct. af børnene, der har begge familier i den laveste indkomstgruppe, mens andelen er 25 pct. i tredje scenarie.

Følgende afsnit ser på begge familiers indkomst og familietyper

Tabellen ovenfor indeholder alle børn med både en bopæls- og en samværsfamilie. Der er imidlertid stor forskel på indkomsten i børnenes familier afhængigt af familietypen. Som det fremgår af kapitel 2, har parfamielnerne højere ækvivalensindkomst end familier, hvor der kun er en forsørger, og de enlige mødre har lavere indkomst end de enlige fædre. I resten af kapitlet ser vi på, hvordan børnenes familier indkomstmæssigt er stillet i forhold til hinanden for hver kombination af familietype i de tre scenarier for vægtning af børn i familien.

Først ses på enlig mor bopælsfamilier over for enlig far og far og partner samværsfamilier

Det første underafsnit handler om børn med delte familier, der har en enlig mor som bopælsfamilie. Det indeholder to tabeller med de tre scenarier for bopæls- og samværsfamilien: en der indeholder de børn, som bor hos en enlig mor og har en enlig far i samværsfamilie, og en for de børn, der bor hos en enlig mor og har far med partner i samværsfamilie.

Yderligere tre afsnit, hvor bopælsfamilie er mor og partner, enlig far og far og partner

De tre andre underafsnit indeholder på tilsvarende vis to tabeller. Når barnets bopælsfamilie er mor og partner (10.2), er de to samværsfamilietyper også enlig far og far og partner. Når bopælsfamilien er enlig far (10.3) eller far og partner (10.4), er samværsfamilier enten enlig mor eller mor og partner.

10.2 Enlig mor i bopælsfamilien

60 pct. af alle børn med delte familier har enlig mor som bopælsfamilie

I alt er der 158.457 børn, som har en enlig mor som bopælsfamilie. Det svarer til 60 pct. af alle børn med delte familier. Blandt børn med delte familier, der bor hos deres enlige mor, er der 110.949, som har en enlig far som samværsfamilie, mens 47.508 har en samværsfamilie med far og partner.

Enlige mødre ligger i de laveste indkomstgrupper

Mange af de børn, der bor hos deres enlige mor og har en enlig far i samværsfamilien, har to familier, der hører til de indkomstmæssigt dårligt stillede. Der er i 1. scenarie 81 pct., hvis mor ligger i laveste indkomstgruppe. I 2. og 3. scenarie er den tilsvarende andel 68 pct. og 51 pct. Andelen med fædre i laveste indkomstgruppe stiger fra 38 pct. i 1. scenarie til 56 pct. i 2. scenarie og 70 pct. i 3. scenarie.

Tabel 10.2.1. **Børn med enlig mor som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgrupper. 110.949 børn**

Indkomstdecil for bopælsfamilie, enlig mor	Indkomstdecil for samværsfamilie, enlig far			I alt
	1-3	4-7	8-10	
pct.				
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	38	34	28	100
1-3	33	28	19	81
4-7	4	5	8	17
8-10	0	0	1	2
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	56	30	14	100
1-3	43	19	6	68
4-7	12	10	6	28
8-10	1	1	2	4
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	70	21	9	100
1-3	40	8	2	51
4-7	27	10	4	41
8-10	3	2	2	8

I 2. scenarie har 43 pct. begge familier i laveste indkomstgruppe, når familierne er enlig mor og enlig far

I de tilfælde, hvor børn bor hos en enlig mor og har en enlig far som samværsfamilie, er der i 1. scenarie 33 pct. af børnene, som har både en bopæls- og samværsfamilie i laveste indkomstgruppe. Denne andel er henholdsvis 43 pct. i 2. scenarie og 40 pct. i 3. scenarie. Der er altså flest børn, som har begge familier i laveste indkomstgruppe i 2. scenarie, hvor ækvivalensindkomsten er beregnet under den antagelse, at et barn med en delt familie tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien.

Højere indkomster, når samværsfamilie er far og partner

Når børn bor hos deres enlige mor og har en far og partner som samværsfamilie, er børnenes familier økonomisk bedre stillede. Der er både lidt færre af mødrene i den laveste indkomstgruppe og lidt færre med samværsfamilien i laveste indkomstgruppe. Mellem 16 pct. og 18 pct. af børnene med disse familier har to familier i laveste indkomstgruppe, mellem 7 pct. og 22 pct. har begge familier i midterste indkomstgruppe og, fra 2 pct. til 7 pct. har begge familier i øverste indkomstgruppe i de forskellige scenarier.

I 2. og 3. scenarie stiger andelen af samværsfamilier med lav indkomst især for enlig far samværsfamilier

I 1. scenarie er der 38 pct. af børnene med en enlig far som samværsfamilie, der har samværsfamilien i laveste indkomstgruppe, mens andelen kun er 19 pct., når samværsfamilien er far og partner. Disse andele er højere i 2. og 3. scenarie, og især i de tilfælde, hvor barnets samværsfamilie er en enlig far, er der en kraftig stigning af andelen i laveste indkomstgruppe. I 3. scenarie er der således 70 pct. af børnene med en enlig far som samværsfamilie i laveste indkomstgruppe, mens der i samme scenarie er 51 pct., der bor hos enlige mor i laveste indkomstgruppe.

Tabel 10.2.2. **Børn med enlig mor som bopælsfamilie og far og partner som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgrupper. 47.508 børn**

Indkomstdecil for bopælsfamilie, enlig mor	Indkomstdecil samværsfamilie, far og partner			
	1-3	4-7	8-10	Alle
pct.				
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	19	38	43	100
1-3	16	30	26	73
4-7	2	7	14	24
8-10	0	1	2	3
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	24	40	36	100
1-3	18	25	14	57
4-7	5	14	17	37
8-10	1	1	4	6
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	30	41	30	100
1-3	16	15	7	38
4-7	12	22	16	50
8-10	2	4	7	12

Tilsvarende, men mindre, når samværsfamilien er far og partner

Det er også i 2. scenarie, at den største andel børn har både bopæls- og samværsfamilien i den laveste indkomstgruppe, når bopælsfamilien er enlig mor og samværsfamilien er far og partner. Andelen er dog her kun 18 pct.

10.3 Mor og partner i bopælsfamilien

28 pct. af alle børn med delte familier har mor og partner som bopælsfamilie

I alt er der 74.848 børn med delte familier, som bor hos mor og partner. Det svarer til 28 pct. af alle børn med delte familier. Blandt børn med delte familier, der bor hos mor og partner, er der 37.905 børn, som har en enlig far som samværsfamilie, mens 36.943 har en samværsfamilie med far og partner.

Børn hos mor og partner ligger ofte i den midterste indkomstgruppe

Når børn bor hos deres mor og hendes partner, er deres bopælsfamilie bedre stillet end familierne er for børn, der bor hos en enlig mor. Børn hos mor og partner bor ofte i en familie, der ligger i den midterste indkomstgruppe. Andelen af børn, som har bopælsfamilien i den midterste indkomstgruppe falder fra 50 pct. i 1. scenarie til 45 pct. i 3. scenarie, når samværsfamilien er enlig far. Det tilsvarende fald er fra 51 pct. til 44 pct., når samværsfamilien er far og partner. Der er stor forskel på børnenes samværsfamilier alt efter, om det er en enlig far eller far og partner. Mens andelen med far og partner i øverste indkomstgruppe falder fra 41 pct. i 1. scenarie til 28 pct. i 3. scenarie, falder andelen med enlig far i højeste indkomstgruppe fra 27 pct. i 1. scenarie til 8 pct. i 3. scenarie.

Tabel 10.3.1. **Børn med mor og partner som bopælsfamilie og enlig far som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgrupper. 37.905 børn**

Indkomstdecil bopælsfamilie, mor og partner	Indkomstdecil samværsfamilie, enlig far			
	1-3	4-7	8-10	Alle
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	35	38	27	100
1-3	12	9	4	25
4-7	17	20	13	50
8-10	6	9	10	25
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	54	33	13	100
1-3	14	5	1	20
4-7	27	16	5	48
8-10	13	12	7	32
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	69	23	8	100
1-3	14	3	1	17
4-7	33	9	2	45
8-10	23	11	5	38

Flere samværsfamilier med lav indkomst i 1. scenarie, når samværsfamilie er enlig far

Når samværsfamilien er enlig far, er der i 1. scenarie 25 pct. af børnene, som har en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe, mens 35 pct. har en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe. Til gengæld er andelen med en samværsfamilie i højeste indkomstgruppe med 27 pct. lidt højere end de 25 pct. af børnene, som har bopælsfamilien i højeste indkomstgruppe.

I 2. scenarie har enlig far samværsfamilier lavere indkomst end mor og partner bopælsfamilier

I 2. scenarie har børnenes enlige samværsfædre lavere ækvivalensindkomster end bopælsfamilierne. Der er her 54 pct. af børnene, hvis samværsfamilie hører til i laveste indkomstgruppe, mens der kun er 20 pct. af børnenes bopælsfamilier i laveste indkomstgruppe. Tilsvarende er andelen af børn med en bopælsfamilie i højeste indkomstgruppe steget kraftigt, mens den tilsvarende andel af børn med samværsfamilien i højeste indkomstgruppe er faldet.

Forskelle forstærkes yderligere i 3. scenarie

I 3. scenarie vokser forskellene yderligere, og andelen af børn med en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe er her fire gange så høj som andelen af børn med bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe.

Samværsfamilien med far og partner har højere indkomst end bopælsfamilien i 1. scenarie

I de tilfælde, hvor bopælsfamilien er mor og partner og samværsfamilien er far og partner, har børnenes samværsfamilier i 1. scenarie lidt højere indkomster. Der er først og fremmest en højere andel i højeste indkomstgruppe for børnenes samværsfamilier. Mens 28 pct. af børnene har en bopælsfamilie i højeste indkomstgruppe, er der 41 pct. af børnene, som har en samværsfamilie i højeste indkomstgruppe.

Tabel 10.3.2. **Børn med mor og partner som bopælsfamilie og far og partner som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgrupper. 36.943 børn**

Indkomstdecil bopælsfamilie, mor og partner	Indkomstdecil samværsfamilie, far og partner			
	1-3	4-7	8-10	Alle
pct.				
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	18	41	41	100
1-3	6	10	5	21
4-7	9	23	19	51
8-10	3	9	16	28
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	22	44	34	100
1-3	6	7	3	17
4-7	11	23	14	48
8-10	5	13	17	35
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	28	44	28	100
1-3	6	6	2	14
4-7	14	21	9	44
8-10	8	18	17	42

I 2. scenarie er forskellene små

I 2. scenarie er indkomstfordelingen forholdsvis jævnbyrdig. I højeste indkomstgruppe er der 35 pct. af børnene hos mor og partner og 34 pct. med en samværsfamilie far og partner. I 2. scenarie er der med 22 pct. en lidt højere andel af børn, som har en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe sammenlignet med børn, der har bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe.

I 3. scenarie har samværsfamilier med far og partner lavere indkomst end bopælsfamilien

Indkomsten stiger for børnenes bopælsfamilier og bliver lavere for børnenes samværsfamilier fra 2. til 3. scenarie. I 3. scenarie er andelen af børn med en familie i laveste indkomstgruppe med 28 pct. dobbelt så høj for børn med samværsfamilien far og partner som for børn med bopælsfamilien mor og partner.

Få børn har begge familier i laveste indkomstgruppe, når bopælsfamilie er mor og partner

Andelen af børn, som har begge familier i laveste indkomstgruppe, er generelt lav, når bopælsfamilien er mor og partner, og den varierer ikke meget over de tre scenarier. Når samværsfamilien er enlig far, er den højest i 2. og 3. scenarie med 14 pct. og laveste i 1. scenarie med 12 pct. Når samværsfamilier er far og partner, er andelen af børn med både bopæls- og samværsfamilien i laveste indkomstgruppe 6 pct. i alle tre scenarier.

10.4 Enlig far i bopælsfamilien

8 pct. af børnene med delte familier har enlig far som bopælsfamilie

Blandt børn med delte familier er der i alt 19.821, som har en enlig far som bopælsfamilie. Det svarer til 8 pct. af alle børn med delte familier. Blandt dem har 12.202 en enlig mor som samværsfamilie, mens 7.619 har en samværsfamilie af typen mor og partner.

Tabel 10.4.1.

Børn med enlig far som bopælsfamilie og enlig mor som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgruppe. 12.202 børn

Indkomstdecil bopælsfamilie, enlig far	Indkomstdecil samværsfamilie, enlig mor			
	1-3	4-7	8-10	Alle
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	56	31	13	100
1-3	37	15	5	57
4-7	15	12	5	32
8-10	4	4	3	11
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	67	26	7	100
1-3	39	9	2	50
4-7	22	12	2	36
8-10	6	6	3	14
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	75	21	4	100
1-3	35	6	1	42
4-7	29	9	1	38
8-10	10	7	2	19

Børn hos enlig far ligner gennemsnittet for bopælsfamilien

Børn hos en enlig far har oftere en bedre stillet bopælsfamilie end børn hos en enlig mor, men dårligere end børn hos mor og partner. Blandt børn med en enlig far som bopælsfamilie er andelen med bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe 55 pct., når samværsfamilien er mor og partner og 57 pct., når samværsfamilien er enlig mor. De tilsvarende andele for børn med bopælsfamilien enlig mor er 73 pct., når samværsfamilien er far og partner og 81 pct., når samværsfamilien er enlig far. Andelen med en mor og partner som bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe er kun henholdsvis 21 pct., når samværsfamilien er far og partner, og 25 pct., når samværsfamilien er enlig far.

I 2. og 3. scenarie har samværsfamilier med enlig mor lavere indkomst end enlig far bopælsfamilien

I 2. scenarie er der 50 pct. af børnene med en enlig far som bopælsfamilie, der har bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe, når samværsfamilien er enlig mor, mens der er 67 pct. af børnene med en enlig mor som samværsfamilie, der har en samværsfamilie i laveste indkomstgruppe. I 3. scenarie er denne forskel blevet yderligere forstørret, idet der her er 42 pct. af børnene med enlig far i bopælsfamilien, som har bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe, mens den tilsvarende andel er 75 pct. blandt børnene med enlig mor som samværsfamilie.

I 1. scenarie er der næsten ingen forskel

Når bopælsfamilien er enlig far og samværsfamilien enlig mor, er familiernes fordeling på indkomstgrupper meget lige i 1. scenarie. Her har 57 pct. af børnene en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe, mens 56 pct. har samværsfamilien med den enlige mor i laveste indkomstgruppe.

Tabel 10.4.2.

Børn med enlig far som bopælsfamilie og mor og partner som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgruppe. 7.619 børn

Indkomstdecil bopælsfamilie, enlig far	Indkomstdecil samværsfamilie, mor og partner			
	1-3	4-7	8-10	Alle
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	18	37	45	100
1-3	13	22	19	55
4-7	4	13	19	36
8-10	1	2	7	10
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	24	40	36	100
1-3	15	20	11	46
4-7	7	17	16	40
8-10	1	4	9	14
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	32	40	29	100
1-3	15	15	6	36
4-7	13	18	12	43
8-10	3	7	10	21

I 1. scenarie har samværsfamilier med mor og partner højere indkomst end bopælsfamilien med enlig far

I de tilfælde, hvor bopælsfamilien er enlig far, og samværsfamilien er mor og partner, har samværsfamilien højere indkomst. I 1. scenarie er der 55 pct. af børnene hos enlig far, som har en bopælsfamilie i laveste indkomstgruppe, når samværsfamilien er mor og partner, mens der kun er 18 pct. af børnene med mor og partner som samværsfamilie, der har samværsfamilien i laveste indkomstgruppe.

Selv i 3. scenarie er indkomsten højest i samværsfamilien med mor og partner

Indkomstforskellene mellem børnenes bopæls- og samværsfamilie er mindre i 2. scenarie, men der er her fortsat en næsten dobbelt så høj andel med en enlig far i laveste indkomstgruppe som børn, der har samværsfamilien med mor og partner i laveste indkomstgruppe. I 3. scenarie er forskellene betydeligt mindre, men selv her har børns samværsfamilier med mor og partner højere indkomster end børnenes enlige far.

I 2. scenarie har 39 pct. begge familier i laveste indkomstgruppe, når samværsfamilien er enlig mor

Når børn bor hos en enlig far, og samværsfamilien er enlig mor, er der i 2. scenarie flest børn - 39 pct., som har både bopæls- og samværsfamilien i laveste indkomstgruppe. Den tilsvarende andel er 15 pct., når børnene bor hos enlig far og har samværsfamilien med mor og partner både i 2. og 3. scenarie.

10.5 Far og partner i bopælsfamilien

4 pct. af børnene med delte familier har far og partner som samværsfamilie

Blandt børn med delte familier er der i alt 10.016, som har en bopælsfamilie af typen far og partner. Det svarer til 4 pct. af alle børn med delte familier. Blandt dem har 4.747 en enlig mor som samværsfamilie, mens 5.269 har en samværsfamilie af typen mor og partner.

I alle scenarier har bopælsfamilier med far og partner højere indkomst end samværsfamilien enlig mor

Når børn bor hos far og partner, og samværsfamilien er enlig mor, har børnenes bopælsfamilie allerede i 1. scenarie højere indkomster end børnenes samværsfamilie. Der er fx kun 28 pct. af børnene, som har bopælsfamilien i laveste indkomstgruppe, mens 62 pct. har samværsfamilien med den enlige mor i laveste indkomstgruppe. I 1. scenarie tæller børnene ikke med ved opgørelsen af samværsfamiliens ækvivalensindkomst, og derfor bliver de store indkomstforskelle endnu større, når man går fra 1. til 2. scenarie og fra 2. til 3. scenarie, hvor børn tæller med henholdsvis 25 og 50 pct. i samværsfamilien.

Tabel 10.5.1.

Børn med far og partner som bopælsfamilie og enlig mor som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgruppe. 4.747 børn

Indkomstdecil bopælsfamilie, far og partner	Indkomstdecil samværsfamilie, enlig mor			
	1-3	4-7	8-10	Alle
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	62	29	9	100
1-3	22	6	1	28
4-7	29	14	3	46
8-10	11	10	5	26
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	72	23	5	100
1-3	19	3	0	22
4-7	35	9	1	45
8-10	17	11	4	33
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	77	19	4	100
1-3	16	2	0	18
4-7	35	6	1	41
8-10	26	11	3	41

Mor og partner i samværsfamilien – far og partner i bopælsfamilien ...

Når børn bor hos far og partner, og samværsfamilien er mor og partner, har børnenes samværsfamilie i 1. scenarie lidt højere ækvivalensindkomst. Der er fx 40 pct. af børnene, som har en samværsfamilie, der er i højeste indkomstgruppe, mens der er 25 pct. med en bopælsfamilie i højeste indkomstgruppe.

... meget lige i 2. scenarie, mens bopælsfamilien har højest indkomst i 3. scenarie

I 2. scenarie er bopæls- og samværsfamiliernes fordeling på indkomstgrupper meget lige. Det er her børnenes bopælsfamilier, som har lidt højere ækvivalensindkomster. I 3. scenarie er andelen af børn hos far og partner i laveste indkomstgruppe kun halvt så stor som andelen af børn med samværsfamilien mor og partner i laveste indkomstgruppe.

Tabel 10.5.2.

Børn med far og partner som bopælsfamilie og mor og partner som samværsfamilie - fordelt på familiernes indkomstgrupper. 5.269 børn

Indkomstdecil bopælsfamilie, far og partner	Indkomstdecil samværsfamilie, mor og partner			
	1-3	4-7	8-10	Alle
	pct.			
1. scenarium. Barnet tæller 100 pct. i bopælsfamilien				
I alt	20	40	40	100
1-3	8	11	6	25
4-7	9	21	18	47
8-10	3	9	16	27
2. scenarium. Barnet tæller 75 pct. i bopælsfamilien og 25 pct. i samværsfamilien				
I alt	26	41	33	100
1-3	9	8	4	21
4-7	12	20	12	44
8-10	5	13	17	35
3. scenarium. Barnet tæller 50 pct. i bopælsfamilien og 50 pct. i samværsfamilien				
I alt	33	40	27	100
1-3	8	6	3	17
4-7	15	17	8	41
8-10	9	18	16	43

22 pct. har begge familier i laveste indkomstgruppe i 1. scenarie, når samværsfamilien er enlig mor

Når børnene bor hos far og partner, og samværsfamilien er enlig mor, er det i 1. scenarie, at andelen af børn med begge familier i laveste indkomstgruppe er højest. Den er her 22 pct. mod 16 pct. i 3. scenarie, hvor den er lavest. Når bopælsfamilien er far og partner, og samværsfamilien er mor og partner, er der 9 pct. af børnene, som i 2. scenarie har både bopæls- og samværsfamilien i laveste indkomstgruppe. Det er lidt højere end i 1. og 3. scenarie, hvor den tilsvarende andel i begge tilfælde er 8 pct.

11. Boligforhold

Sammenfatning

Størstedelen af alle børn -64 pct. - bor i parcelhus. 22 pct. bor i etagebolig og 12 pct. i række- kæde og dobbelthus og to tredjedele af alle børn bor i ejerbolig.

Tre ud af fire børn, der bor sammen med begge forældre, bor i parcelhus, mens halvdelen af børn, der bor hos deres enlige mor, bor i etagebolig. Tre ud af fire børn, der bor med begge forældre, bor i ejerbolig. Det er kun hvert femte barn med en enlig mor, som bor i ejerbolig.

Samværsfamilier bor ikke så ofte i parcelhus. Når samværsfamilien er enlig far, bor ca. en tredjedel i parcelhus, mens andelen er omkring 60 pct., når samværsfamilien er en parfamilie.

En boligs størrelse afhænger af familietyper. Børn i parfamilier har mindre plads pr. person. Det skyldes blandt andet, at der er visse skalafordele ved at bo flere sammen fx i forbindelse med køkken, bad- og toiletfaciliteter. I udregningen af boligareal pr. person og antal værelser pr. person er både familiens bopæls- og samværsbørn talt med.

I børns bopælsfamilier har hver person i gennemsnit 34 kvadratmeter til rådighed. Der er 63 pct. af børnene, som bor i en bolig, hvor der er 30 kvadratmeter eller mere til rådighed pr. person i boligen, mens der er 9 pct., som bor i en bolig, hvor hver person i gennemsnit har mindre end 20 kvadratmeter til rådighed.

Børn, som bor sammen med deres enlige far har i gennemsnit mest plads. Blandt de børn, der har en enlig far som bopælsfamilie, er det gennemsnitlige boligareal pr. person 40 kvadratmeter. Til sammenligning er det 35 kvadratmeter pr. person blandt børn med en enlig mor som bopælsfamilie.

Der er en tendens til, at børn, der har en bopælsfamilie med lidt plads også har en samværsfamilie med lidt plads. Når bopælsfamilien er enlig mor og samværsfamilien enlig far, og når der er mindre end 1 værelse pr. person i bopælsfamilien, er der 52 pct. af børnene, som også har en samværsfamilie med mindre end 1 værelse pr. person. De tilsvarende andele er 38 pct. og 25 pct., når der er henholdsvis 1-1,5 værelser pr. person og 1,5-2 værelser pr. person i bopælsfamilien.

Blandt delte familier er der i gennemsnit 31 km mellem bopælsfamilien og samværsfamilien. I 51 pct. af tilfældene er afstanden under 10 kilometer, mens den for 11 pct. er over 100 kilometer.

Afstanden er mindst, når både bopæls- og samværsfamilien er enlige og størst, når begge familier er parfamilier. Når bopælsfamilien er en enlig mor og samværsfamilien en enlig far, er afstanden mellem de to familier under 10 kilometer i 64 pct. af tilfældene. Når begge barnets forældre bor sammen med ny partner, er det kun i en tredjedel af tilfældene, at afstanden er under 10 km.

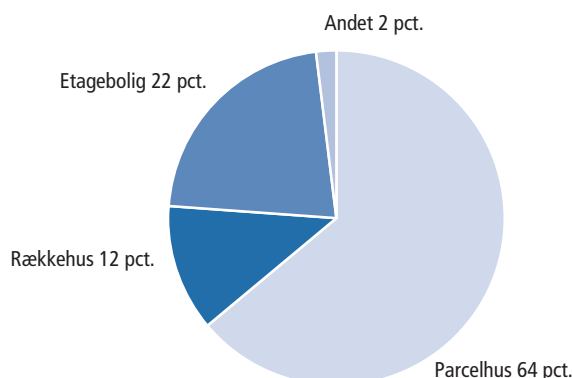
11.1 Boligtype

De fleste børn bor i parcelhus ...

Størstedelen af alle børn -64 pct. - bor i parcelhus. Det næstmest almindelige er etagebolig (22 pct.) efterfulgt af række- kæde og dobbelthus (12 pct.). 2 pct. af familierne bor i fritidshus, institution eller erhvervs-

ejendom. Denne gruppe er slået sammen til kategorien 'andet'. Opgørelsen er lavet pr. 1. januar 2007.

Figur 11.1.1. **Børn - fordelt efter bopælsfamiliens boligtype**

... især børn, der bor hos begge deres forældre

Børn i parfamilier bor oftest i parcelhus. For børn, der bor med begge deres forældre, er andelen 73 pct., mens den tilsvarende andel er 69 pct. for børn, der bor sammen med en af forældrene og dennes partner.

Tabel 11.1.1. **Børn - fordelt på bopælsfamilie og boligtype**

	Parcelhus	Rækkehus	Etagebolig	Andet	I alt
	antal				
Bopælsfamilie					
I alt	769 997	141 024	262 134	23 011	1 196 166
Begge forældre	642 073	82 571	143 011	16 103	883 758
Enlig mor	46 397	42 515	93 267	3 961	186 140
Mor og partner	61 306	11 167	14 791	2 018	89 282
Enlig far	11 495	3 455	8 846	618	24 414
Far og partner	8 726	1 316	2 219	311	12 572
	pct.				
I alt	64	12	22	2	100
Begge forældre	73	9	16	2	100
Enlig mor	25	23	50	2	100
Mor og partner	69	13	17	2	100
Enlig far	47	14	36	3	100
Far og partner	69	10	18	2	100

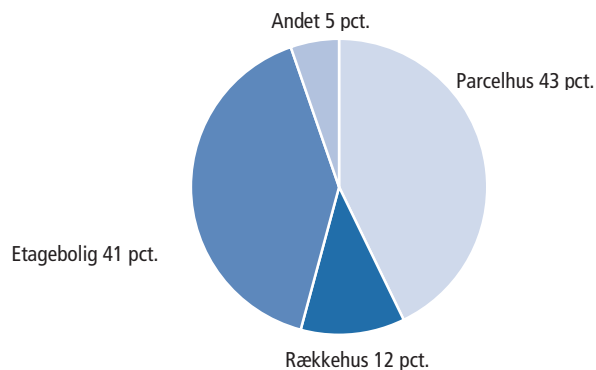
50 pct. af børn, der bor hos enlig mor, bor i etagebolig

Halvdelen af børnene, der bor hos deres enlige mor, bor i etagebolig. Det er en høj andel sammenlignet med alle de øvrige familietyper. Børn hos enlige mødre bor også oftere i rækkehus end andre børn, idet 23 pct. af børn hos en enlig mor har denne boligform mod 12 pct. af alle børn. Kun 25 pct. af børn hos en enlig mor bor i parcelhus mod 64 pct. af alle børn.

47 pct. af børn, der bor hos enlig far, bor i parcelhus

47 pct. af børnene, der bor hos deres enlige far, bor i parcelhus. Det er således mere almindeligt, at børn hos en enlig far bor i parcelhus end børn hos en enlig mor. Andelen af børn hos en enlig far, som bor i parcelhus, er dog fortsat lavere sammenlignet med børn, der bor i parfamilier. Der er 36 pct. af børnene med en enlig far som bopælsfamilie, der bor i etagebolig. Det er færre end blandt børn hos en enlig mor, men flere end blandt børn i parfamilier.

Figur 11.1.2. Børn - fordelt på samværsfamiliens boligtype

Samværsfamilier bor i parcelhus eller etagebolig

Børns samværsfamilier bor i mindre grad i parcelhus end bopælsfamilierne. Mens 64 pct. af børnene har en bopælsfamilie, som bor i parcelhus, er der kun 43 pct. af børnene med en samværsfamilie, hvor familien bor i parcelhus. Blandt samværsfamilierne er parcelhus og etagebolig næsten lige udbredt, idet 41 pct. af børnenes samværsfamilier bor i etagebolig.

Tabel 11.1.2. Antal og andel af børn - fordelt på samværsfamilie og boligens art

	Parcelhus	Rækkehus	Etagebolig	Andet	I alt
antal					
Samværsfamilie					
I alt	112 346	30 326	106 696	13 782	263 150
Enlig mor	3 614	3 111	9 436	788	16 949
Mor og partner	7 811	1 611	3 106	360	12 888
Enlig far	49 503	15 161	73 660	10 538	148 862
Far og partner	51 418	10 443	20 494	2 096	84 451
pct.					
I alt	43	12	41	5	100
Enlig mor	21	18	56	5	100
Mor og partner	61	13	24	3	100
Enlig far	33	10	49	7	100
Far og partner	61	12	24	2	100

Parfamilier bor oftest i parcelhus

Ligesom for bopælsfamilierne, er der en sammenhæng mellem boligtypen og familietyper. For 61 pct. af børnene med en parfamilie som samværsfamilie, er samværsfamiliens boligtype parcelhus.

Enlige mødre bor i etagebolig Når samværsfamilien er en enlig mor, er det kun 21 pct. af børnene, hvis samværsfamilie har parcelhus, mens 56 pct. har en etagebolig og 18 pct. et rækkehus.

Flere enlige fædre bor i parcelhus Børn med en enlig far i samværsfamilien, har oftere en samværsfamilie i parcelhus end børn med enlige mødre i samværsfamilien. Mens andelen er 21 pct. for børn med en enlig mor, er den 33 pct. for børn med en enlig far som samværsfamilie. Den mest almindelige for de enlige samværsfædre boligtype er dog en etagebolig, idet 49 pct. af børnene med en enlig far har denne boligtype.

Tabel 11.1.3. **Børn - fordelt på boligtype i begge familier**

	Samværsfamilie, enlig far				
	Parcelhus	Rækkehus	Etagebolig	Andet	I alt
Bopælsfamilie enlig mor	antal				
I alt	35 553	10 820	56 547	8 035	110 955
Parcelhus	12 383	2 774	9 127	1 961	26 245
Rækkehus	9 103	3 550	10 802	1 577	25 032
Etagebolig	13 044	4 289	35 759	4 205	57 297
Andet	1 023	207	859	292	2 381
	pct.				
I alt	32	10	51	7	100
Parcelhus	11	3	8	2	24
Rækkehus	8	3	10	1	23
Etagebolig	12	4	32	4	52
Andet	1	0	1	0	2

32 pct. har både en enlig mor og en enlig far med etagebolig ...

Af de 110.955 børn, der bor hos en enlig mor og har en enlig far i samværsfamilien, gælder det for 32 pct. af børnene, at både deres enlige mor og enlige far bor i etagebolig.

... men 11 pct. har mor og far i med parcelhus

Til sammenligning er der kun 11 pct. af børnene, hvor både den enlige mor i bopælsfamilien og den enlige far bor i samværsfamilien bor i parcelhus.

11.2 Ejerforhold

66 pct. af alle børn bor i en ejerbolig

Omkring to tredjedele af alle hjemmeboende børn bor i ejerbolig. Der er dog betydelige forskelle mellem de forskellige familietyper. Den største andel i ejerbolig findes blandt børn, der bor hos begge forældre. Mere end tre fjerdedele af børnene, der bor sammen med begge deres forældre, bor således i en ejerbolig. For børn med en bopælsfamilie af typen mor og partner eller far og partner er boligen i to ud af tre tilfælde en ejerbolig.

Tabel 11.2.1. **Børn - fordelt på bopælsfamilie og boligens ejerforhold**

	I ejerbolig	I alt	Andel ejere
	antal		pct.
Bopælsfamilie			
I alt	790 331	1 196 166	66
Begge forældre	670 010	883 758	76
Enlig mor	41 527	186 140	22
Mor og partner	58 813	89 282	66
Enlig far	11 597	24 414	48
Far og partner	8 384	12 572	67

Anm. En familie bor i ejerbolig, når boligen de bor i, også er beboet af boligens ejer.

Børn hos enlig far bor oftere i ejerbolig end børn hos enlig mor

Der er derimod kun 22 pct. af børnene, der bor hos deres enlige mor, som bor i en ejerbolig. Det er en lav andel sammenlignet med bopælsfamilietyper enlig far, hvor ejerandelen er 48 pct.

Tabel 11.2.2. **Børn - fordelt på samværsfamilie og boligens ejerforhold**

	I ejerbolig	I alt	Andel ejere
	antal		pct.
Samværsfamilie			
I alt	113 841	263 150	43
Enlig mor	3 440	16 949	20
Mor og partner	7 472	12 888	58
Enlig far	52 267	148 862	35
Far og partner	50 662	84 451	60

Samværsfamilie sjældnere i ejerbolig

For de 263.150 børn, som 1. januar 2007 har en samværsfamilie, er det kun for 43 pct. af dem, at samværsfamilien bor i en ejerbolig. Det er altså mindre almindeligt, at barnets samværsfamilie bor i en ejerbolig.

Samværsfamilier med enlig forsørger bor sjældent i ejerbolig

Når samværsfamilien er en parfamilie, bor flere i ejerbolig. Ejerandelen er 59 pct. for børn med mor og partner som samværsfamilie og 60 pct. for børn med far og partner som samværsfamilie. Blandt børn med en enlig far som samværsfamilie har 35 pct. en samværsfamilie, der bor i ejerbolig, mens andelen kun er 20 pct., når samværsfamilien er en enlig mor.

Tabel 11.2.3. **Børn - fordelt på boligens ejerforhold i begge familier**

	Samværsfamilie, enlig far		
	Ejer	Ikke ejer	I alt
Bopælsfamilie, enlig mor	antal		
I alt	37 849	73 106	110 955
Ejer	10 834	12 062	22 896
Ikke ejer	27 015	61 044	88 059
	pct.		
I alt	34	66	100
Ejer	10	11	21
Ikke ejer	24	55	79

For børn med enlig mor i bopælsfamilien og enlig far i samværsfamilien er det mest almindeligt, at hverken bopælsfamilien eller samværsfamilien bor i ejerbolig. Ud af alle 110.955 børn er der således 61.044 eller 55 pct., som ikke bor i en ejerbolig, og hvor barnets samværsfamilie heller ikke bor i en ejerbolig. Kun 10 pct. har både en mor og en far, der bor i ejerbolig.

11.3 Boligareal

Der er 34 m² pr. person hos børns familier

Der er i gennemsnit 34 m² pr. person hos børnenes bopælsfamilier. Der er 32 pct. af børnene, der har mellem 30 og 40 m² til rådighed pr. person i boligen, mens 36 pct. har mindre end 30 m² og 29 pct. har 40 m² eller mere.

Boligareal pr. person

Boligareal pr. person i børnenes familier er beregnet som boligarealet i husstanden, familien bor i, divideret med alle personer, som bor på den pågældende adresse plus eventuelle samværsbørn, som har en samværsfamilie, der bor i den pågældende husstand. Samværsbørn tæller altså på lige fod med børn, som bor i familien, når arealet pr. person opgøres.

Tabel 11.2.1. **Børn - fordelt efter bopælsfamilietype og antal kvadratmeter pr. person**

	Kvadratmeter pr. person						I alt	I alt antal
	Under 20	20-30	30-40	40-50	Over 50	Uoplyst		
	antal							
I alt	113 238	350 895	387 590	203 070	104 870	36 503	1 196 166	
	pct.							
Bopælsfamilie								
I alt	9	29	32	17	9	3	100	1 196 166
Begge forældre..	9	28	34	17	9	3	100	883 758
Enlig mor	7	29	31	20	10	3	100	186 140
Mor og partner..	16	38	26	11	5	3	100	89 282
Enlig far	7	23	25	20	21	4	100	24 414
Far og partner..	18	38	24	11	5	4	100	12 572

Parfamilier har generelt mindre plads

Børn i parfamilietyperne har generelt mindre plads pr. person end børn i familier med enlige forsørgere. Det skyldes blandt andet, at der er visse stordriftsfordele ved at bo flere sammen fx i forbindelse med køkken, bad- og toiletfaciliteter. I en familie med to voksne og et barn vil de voksne ofte dele soveværelse, mens en voksen og et barn mere sjældent deler værelse og derfor kan have brug for samme antal værelser.

Tabel 11.3.2. **Gennemsnitligt boligareal pr. person i børns bopælsfamilier og samværsfamilier**

	Børns bopælsfamilier	Børns samværsfamilier
	m ²	
Alle	34	30
Begge forældre	34	.
Enlig mor	35	30
Mor og partner	30	27
Enlig far	40	32
Far og partner	30	27

Børn hos enlig far har bedst plads

I bopælsfamilier har børnene bedst plads, når de bor med en enlig far, hvor det gennemsnitlige areal er 40 m² pr. person. Dårligst plads er der i familier med far og partner, hvor hver person i gennemsnit har 30 m² til rådighed.

Tabel 11.3.3. **Børn i bopælsfamilier med mindre end 20 m² pr. person**

	Antal børn
I alt	113 238
Begge forældre	82 573
Enlig mor	12 262
Mor og partner	14 434
Enlig far	1 704
Far og partner	2 265

113.000 med mindre end 20 m² pr. person

I alt bor 113.238 børn i en familie, hvor hver person i gennemsnit har mindre end 20 m² til rådighed. Blandt de forskellige bopælsfamilietyper er det far med partner, som med 18 pct. har den største andel i denne gruppe.

Det er dog kun 2.265 børn, som bor i en familie med far og partner, hvor hver person har mindre end 20 m² til rådighed. Til sammenligning er der 82.573 børn, som bor sammen med begge deres forældre i en familie, hvor gennemsnitsarealet pr. person er mindre end 20 m².

Mindre plads i samværsfamilier

Børn med delte familier har generelt lidt mindre plads i deres samværsfamilie end i deres bopælsfamilie. Blandt børn med samværsfamilier er det gennemsnitlige boligareal i samværsfamilien 30 m² pr. person. Andelen af børn, som har en samværsfamilie med mindre end 20 m² pr. person er 23 pct. Den tilsvarende andel er 9 pct. blandt alle børn med en bopælsfamilie.

Tabel 11.3.4. **Børn - fordelt efter samværsfamilietype og antal m² pr. person**

	Antal m ² pr. person						I alt	I alt antal
	Under 20	20-30	30-40	40-50	Over 50	Uoplyst		
I alt	61 183	83 758	52 811	26 429	21 453	17 516	263 150	
	pct.							
I alt	23	32	20	10	8	7	100	263 150
Enlig mor	16	40	24	10	5	5	100	16 949
Mor og partner...	27	37	21	8	4	3	100	12 888
Enlig far	23	27	19	11	11	9	100	148 862
Far og partner...	25	38	21	8	4	3	100	84 451

11.4 Antal værelser pr. person

Antal værelser pr. person

Pladsforholdene i boligen kan også vurderes ved at se på antallet af værelser pr. person i boligen. Beregningen er lavet efter de samme principper som i foregående afsnit, hvor antal værelser blot erstatter boligarealet. Opgørelsen af personer er lavet på samme måde. Dvs. alle per-

soner, som bor på den pågældende adresse plus eventuelle samværsbørn, er talt med.

Tabel 11.4.1. Gennemsnitligt antal værelser pr. person i børns bopælsfamilier og samværsfamilier

	Børns bopælsfamilier	Børns samværsfamilier
	m ²	
Alle	1,2	1,1
Begge forældre	1,2	.
Enlig mor	1,3	1,1
Mor og partner	1,0	0,9
Enlig far	1,4	1,1
Far og partner	1,0	1,0

I gennemsnit 1,2 værelser pr. person i børns bopælsfamilier

Blandt børns bopælsfamilier er der i gennemsnit 1,2 værelser pr. person. Der er flest værelser til rådighed pr. person i de tilfælde, hvor børn bor sammen med en enlig far, mens det er børn, der bor med far og partner, der har mindst værelsesplads. Der er i gennemsnit 1,4 værelser pr. person, når bopælsfamilien er en enlig far, mens der kun er 1,0 værelser pr. person, når bopælsfamilien er en far og partner.

Tabel 11.4.2. Børn - fordelt efter bopælsfamilietype og antal værelser pr. person

	Antal værelser pr. person							I alt	I alt antal
	Under 0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	Over 2	Uoplyst	I alt		
	antal								
I alt	12 142	266 197	622 832	243 191	28 194	23 610	1 196	166	
	pct.								
Bopælsfamilie									
I alt	1	22	52	20	2	2	100	1 196 166	
Begge forældre...	1	23	53	19	2	2	100	883 758	
Enlig mor	1	14	51	30	3	2	100	186 140	
Mor og partner...	2	36	46	11	1	2	100	89 282	
Enlig far	1	14	41	33	9	2	100	24 414	
Far og partner...	2	39	43	11	1	3	100	12 572	

Mindst 1 værelse pr. person for tre fjerdedele af børnene

Omkring tre fjerdedele af de 1.196.166 børn 1. januar 2007 bor i en husstand med mere end et værelse pr. person. Det er kun 1 pct. af børnene, der bor i en husstand med mindre end 0,5 værelser pr. person. 0,5 værelser pr. person svarer fx til at bo 4 personer i en lejlighed med 2 værelser eller 6 personer i en lejlighed med 3 værelser. I alt 12.142 børn befinder sig i en sådan eller en dårligere boligsituation.

2 pct. med mindst 2 værelser pr. person

2 pct. af børnene bor i familier med 2 værelser pr. person eller mere, mens 22 pct. har en bopælsfamilie med mindst 1,5 værelser pr. person.

41 pct. børn hos far og partner med mindre end 1 værelse pr. person

For de børn, der bor hos far og partner, er der 41 pct., den højeste andel, som har mindre end 1 værelse pr. person, mens der blandt børn, som bor hos deres enlige far eller enlige mor, kun er 15 pct. med mindre end 1 værelse pr. person.

Det samme gælder 24 pct. af børnene, der bor hos begge forældre

Blandt børn, der bor sammen med begge deres forældre, er der 24 pct., som bor i en bolig med under 1 værelse pr. person. Børn, der bor sammen med begge forældre, udgør omkring tre fjerdedele af alle børn, som bor i en bolig med under 1 værelse pr. person.

Tabel 11.4.3.

Børn - fordelt efter samværsfamilietype og antal værelser pr. person

	Antal værelser pr. person							I alt antal
	Under 0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	Over 2	Uoplyst	I alt	
	antal							
I alt	2 805	55 723	129 384	62 097	7 846	5 295	263 150	
	pct.							
Samværsfamilie								
I alt	1	21	49	24	3	2	100	263 150
Enlig mor	1	21	42	26	7	2	100	16 949
Mor og partner...	1	22	43	25	6	2	100	12 888
Enlig far	1	21	50	23	2	2	100	148 862
Far og partner...	1	21	50	23	3	2	100	84 451

Mindre værelsesplads i samværsfamilier

Med 1,1 værelser pr. person i gennemsnit er der lidt mindre plads hos børns samværsfamilier. Mens der blandt børns bopælsfamilier er store forskelle mellem de forskellige familietyper, er billedet noget mere ensartet blandt børns samværsfamilier. Der er mellem 22 og 23 pct. af børnene, som har en samværsfamilie med mindre end 1 værelse pr. person.

Tabel 11.4.4. Antal værelser pr. person i bopæls- og samværsfamilien

	Samværsfamilie, enlig far						
	Under 0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	Over 2	Uoplyst	I alt
Bopælsfamilie, enlig mor	antal						
I alt	10 047	29 672	36 140	20 392	5 048	9 656	110 955
Under 0,5	141	190	140	72	19	109	671
0,5-1	3 526	5 327	3 670	1 534	360	2 640	17 057
1-1,5	4 972	16 725	20 127	8 991	1 976	4 530	57 321
1,5-2	1 136	6 379	10 479	8 437	2 240	1 921	30 592
Over 2	95	530	1 085	960	344	198	3 212
Uoplyst	177	521	639	398	109	258	2 102
	pct.						
I alt	9	27	33	18	5	9	100
Under 0,5	0	0	0	0	0	0	1
0,5-1	3	5	3	1	0	2	15
1-1,5	4	15	18	8	2	4	52
1,5-2	1	6	9	8	2	2	28
Over 2	0	0	1	1	0	0	3
Uoplyst	0	0	1	0	0	0	2

Enlig mor i bopælsfamilien og enlig far i samværsfamilien

Der er 110.955 børn, som har en enlig mor i bopælsfamilien og en enlig far i samværsfamilien. Heraf bor 17.728 hos en enlig mor i en bolig med mindre end 1 værelse pr. person. Der er til sammenligning 39.719 af børnene, som har en samværsfar i en bolig med mindre end 1 værelse pr. person. Der er altså generelt mindst plads i barnets samværsfamilie, når bopælsfamilien er enlig mor og samværsfamilien enlig far.

Der er 9.184 af børnene med enlig mor i bopælsfamilien og enlig far i samværsfamilien, hvor der er mindre end 1 værelse pr. person i både bopæls- og samværsfamilien. Det svarer til en andel på 8 pct.

Mindre end 1 værelse pr. person i begge familier

Der er en tendens til, at børn med en bopælsfamilie med lidt plads også har en samværsfamilie med lidt plads. I de tilfælde, hvor børn har en bopælsfamilie med mindre end 1 værelse pr. person, er der 52 pct., som også har en samværsfamilie med mindre end 1 værelse pr. person. Der er til sammenligning kun 38 pct. og 25 pct., som har en samværsfamilie med mindre end 1 værelse pr. person, når der er henholdsvis 1-1,5 værelser pr. person og 1,5-2 værelser pr. person i bopælsfamilien.

11.5 Afstande mellem delte familier

Afstande mellem familie kan påvirke samvær

Hvorvidt børn i delte familier har regelmæssigt samvær med deres samværsfamilie, er som nævnt ikke noget, vi har oplysninger om. Selv om store afstande mellem bopæls- og samværsfamilie ikke nødvendigvis er en forhindring for samvær, må man antage, at korte afstande gør samværet lettere.

I gennemsnit 31 km mellem bopæls- og samværsfamilie

Via adressekoder for de delte familier er det muligt at beregne afstanden mellem de to familier for langt de fleste børn, som havde både en bopæls- og samværsfamilie 1. januar 2007. I gennemsnit er der 31 km mellem bopæls- og samværsfamilien for de 240.666 børn med delte familier, som vi har haft anvendelige adresseoplysninger om.

Tabel 11.5.1. Afstande mellem bopæls- og samværsfamilier - fordelt på familietyper

Bopæls-familie	Samværs-familie	Under 10 km	10-24 km	25-99 km	Mindst 100 km	I alt
		antal				
I alt antal		122 532	46 304	46 283	25 547	240 666
		pct.				
I alt pct.		51	19	19	11	100
Enlig mor	Enlig far	64	16	13	7	100
	Far og partner	43	21	23	13	100
Mor og partner	Enlig far	42	22	23	13	100
	Far og partner	33	23	29	15	100
Enlig far	Enlig mor	65	16	12	7	100
	Mor og partner	47	21	21	12	100
Far og partner	Enlig mor	44	20	23	13	100
	Mor og partner	34	23	27	15	100

Kortere afstand, når begge familier er enlige

Der er en tendens til, at de delte familier bor tættere på hinanden, når der er tale om to enlige familier. Når bopælsfamilien er en enlig mor og samværsfamilien en enlig far, er afstanden mellem de to familier under 10 kilometer i 64 pct. af tilfældene. Den tilsvarende andel er kun 43 pct., når samværsfamilien er af typen far og partner.

Størst afstand, når begge familier er parfamilier

Afstandene mellem familierne er størst, når både bopæls- og samværsfamilien er parfamilier. Her er det kun i ca. en tredjedel af tilfældene, at afstanden mellem familierne er under 10 kilometer, mens der for lidt under en sjettedel er mindst 100 kilometer mellem familierne.

Tabel 11.5.2. Afstande mellem bopæls- og samværsfamilien efter bopælsfamiliens landsdel

	Under 10 km	10-24 km	25-99 km	Mindst 100 km	I alt
	pct.				
Hele landet	51	19	19	11	100
København by	72	12	10	6	100
Københavns omegn	60	22	11	6	100
Nordsjælland	47	22	23	8	100
Bornholm	47	19	5	30	100
Østsjælland	45	20	28	6	100
Vest- og Sydsjælland	42	19	28	12	100
Fyn	49	21	17	14	100
Syddjælland	48	19	20	13	100
Østjylland	51	19	19	11	100
Vestjylland	45	19	23	12	100
Nordjylland	47	20	19	14	100

Kortere afstand til samværsfamilie for børn i København

København by og Københavns omegn har en forholdsvis høj befolkningstæthed. Det er formentlig en medvirkende årsag til, at afstanden mellem bopæls- og samværsfamilier er mindre her end i de øvrige landsdele. Mens der er 51 pct. af bopælsfamilierne, der er under 10 kilometer væk fra den tilhørende samværsfamilie blandt delte familier i hele landet, er andelen 72 pct. blandt bopælsfamilier i København.

Mange børn på Bornholm er langt fra samværsfamilien

Bornholm skiller sig ud, idet der er 30 pct. af bopælsfamilierne på Bornholm, som befinder sig mindst 100 kilometer væk fra samværsfamilien. Den tilsvarende andel for hele landet er 11 pct. For relativt mange børn der bor på Bornholm, og har samværsfamilie et andet sted i landet, er der lang afstand til samværsfamilien.

12. Lovovertrædelser

Sammenfatning

En tredjedel af alle børn har en forælder, som har begået mindst en lovovertrædelse i barnets levetid. En overtrædelse af færdselsloven er for de fleste forældre den alvorligste overtrædelse, de har begået.

Der er 3 pct. af børnene, som har en forælder, der har fået en ubetinget frihedsstraf i barnets levetid.

Der er næsten tre gange så mange børn, der har en far, som har begået en lovovertrædelse, som en mor.

Færdselslovovertrædelser straffes typisk med en bøde, mens volds-, sædeligheds- og ejendomsforbrydelser ofte straffes med ubetinget eller betinget frihedsstraf.

Der er færre børn, som bor sammen med begge forældre, når faren eller moren har begået alvorlig kriminalitet. Fx er der kun 21 pct. af børnene med en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf, som bor sammen med begge forældre.

Når moren er dømt for en voldsforbrydelse, bor mindre end hver femte sammen med begge forældre, men to tredjedele fortsat bor sammen med moren.

Fædre og mødre, der er dømt for alvorlig kriminalitet, er ofte lavt uddannet. Der er relativt få forældre med lange videregående uddannelser, som har fået en ubetinget frihedsstraf. For to ud af tre børn, som har en far med en ubetinget frihedsstraf i barnets levetid, har faren ikke afsluttet nogen erhvervsuddannelse.

Det er blandt børn i Vest- og Sydsjælland, at der er flest, som har forældre, der har begået kriminalitet. Det er også i Vest- og Sydsjælland, at der er flest børn, som har en far eller mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf.

Der er 10.964 børn i alderen 15-17 år, som selv har begået lovovertrædelser. Heraf har 362 fået en ubetinget frihedsstraf.

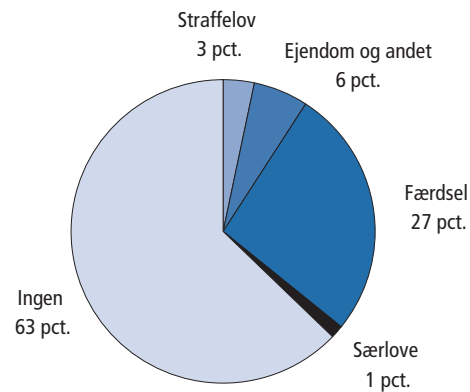
Børn, der begår kriminalitet, har oftere forældre, som også har begået kriminalitet end øvrige børn. Blandt 15-17-årige, som har en far, der har fået en frihedsstraf, er der fx 12,3 pct., som selv har begået en lovovertrædelse. Til sammenligning udgør 15-17-årige med lovovertrædelser kun 5,5 pct. af alle 15-17-årige.

12.1 Lovovertrædelser og straffe

En tredjedel af alle børn har en forælder, der har begået en lovovertrædelse

Blandt alle børn i den danske befolkning 1. januar 2007 er der 37 pct., som har en forælder, der har begået mindst en lovovertrædelse i barnets levetid. For mere end syv ud af ti af disse børn er forælderen alvorligste forbrydelse en overtrædelse af færdselsloven. Det kan umiddelbart lyde af meget, at mere end en tredjedel af alle børn har en forælder, der har begået en lovovertrædelse. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at vi ser på hele barnets levetid, dvs. for alle afgørelser en eller begge forældre har modtaget mellem barnets fødsel og 1. januar 2007. For de ældste børn kan der altså være tale om en periode på 17 år, hvor forælderen blot en gang i løbet af de 17 år skal have begået en overtrædelse af færdselsloven for at blive talt med blandt forældre med lovovertrædelser.

Figur 12.1.1. **Børn - fordelt efter forældrenes alvorligste lovovertrædelse i barnets levetid**

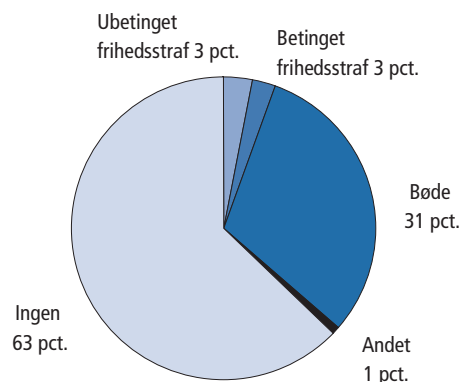

3 pct. har en forælder, der har fået ubetinget frihedsstraf

Det er kun 3 pct. af børnene, som har en forælder, der har fået en ubetinget frihedsstraf. En tilsvarende andel har en forælder, der har fået en betinget frihedsstraf, mens en bødestraf i langt de fleste tilfælde er den strengeste straf.

Lovovertrædelser

<i>Udgangspunkt i børnene</i>	Forældres lovovertrædelser er opgjort med udgangspunkt i børnene, således at forældre med lovovertrædelser tæller med for hvert barn, de har, og med de lovovertrædelser, de har modtaget en afgørelse for efter barnets fødsel. Der er tre typer af lovområder: Færdselsloven, straffeloven og særlove.
<i>Færdselsloven</i>	En meget stor del af færdselslovovertrædelserne er hastighedsovertrædelser, mens en mindre del er de mere alvorlige overtrædelser som spirituskørsel eller færdselsuheld med personskaade, som kan betyde store bøder og frihedsstraf.
<i>Straffeloven</i>	Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet voldsforbrydelser, ejendomsforbrydelser (fx indbrud, tyveri, dokumentfalsk, hærværk) og sædelighedsforbrydelser.
<i>Særlove</i>	Overtrædelser af særlove omfatter politivedtægten, våbenloven, lov om euforiserende stoffer, skatte- og miljølove mv.
<i>Alvorligste lovovertrædelse</i>	I tabeller, der omhandler forældrens alvorligste lovovertrædelse, anser vi straffelovsovertrædelser som de mest alvorlige efterfulgt af overtrædelser af færdselsloven. Overtrædelser af særlove anses i denne sammenhæng for de mindst alvorlige.

Figur 12.1.2. **Børn - fordelt efter forældrenes strengeste straf**

Straffe for lovovertrædelser

Strengeste straf

En ubetinget frihedsstraf anses for den strengeste straf. Herefter følger en betinget frihedsstraf, bøde og til sidst andre former for straffe. Straffen er her opgjort som den strengeste straf, forældrene har fået.

Ledetekst

Det er de alvorligere overtrædelser, som fx vold, sædelighedsforbrydelser, røveri, dokumentfalsk, underslæb, indbrud, spirituskørsel o. lign., der ofte straffes med ubetinget frihedsstraf, mens fx tyveri mest straffes med bøde. De fleste frihedsstraffe idømmes for overtrædelser af straffeloven. Ubetinget frihedsstraf er den alvorligste sanktion, idet straffen skal afsnes.

Længden af frihedsstraffene er her opgjort som summen af de dage, der er indgået i samtlige de ubetingede frihedsstraffe, forælderen har modtaget.

Betinget frihedsstraf

Betingede frihedsstraffe gives for de samme forseelser, som kan give ubetinget frihedsstraf, men for en knap så alvorlig forseelse, eller hvor der er tale om førstegangsforseelser. Ved betingede frihedsstraffe sker afsoningen kun, hvis den dømte i prøvetiden overtræder de givne betingelser.

Bøder

Bødestrafen gives hovedsagelig for overtrædelserne af færdselsloven. Her er mere end 90 pct. af sanktionerne bøder.

Tabel 12.1.1. Børns fædre - fordelt på alvorligste lovovertrædelse og straf

	Farens strengeste straf					I alt antal
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	I alt	
	Ubetinget	Betinget				
antal						
Lovovertrædelser						
I alt	34 200	27 353	312 236	9 629	383 418	
pct.						
I alt	9	7	81	3	100	383 418
Vold	48	24	18	10	100	33 117
Sædelighed ..	38	17	31	15	100	4 804
Ejendom	20	26	47	7	100	52 185
Færdsel	2	2	96	0	100	275 583
Særlov	2	2	88	8	100	17 729

Voldsforbrydelser giver ofte ubetinget frihedsstraf

Når farens alvorligste lovovertrædelse er en overtrædelse af færdselsloven, er den strengeste straf i 96 pct. af tilfældene en bøde. Andelen af fædre, hvis strengeste straf er en bøde, er derimod kun 18 pct., når faren er dømt for en voldsforbrydelse. Blandt fædre, der er dømt for en voldsforbrydelse, har 48 pct. fået en ubetinget frihedsstraf.

Tabel 12.1.2. Børns mødre - fordelt på alvorligste lovovertrædelse og straf

	Morens strengeste straf					I alt antal
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	I alt	
	Ubetinget	Betinget				
antal						
Lovovertrædelser						
I alt	2 857	8 621	122 581	5 152	139 211	
pct.						
I alt	2	6	88	4	100	139 211
Vold	22	33	19	27	100	4 444
Sædelighed ..	25	24	18	33	100	153
Ejendom	5	21	62	12	100	28 556
Færdsel	0	1	99	0	100	101 608
Særlov	1	5	86	9	100	4 450

Kriminalitet mindre udbredt blandt mødre end fædre

Kriminalitet er langt mindre udbredt blandt mødre end blandt fædre. Blandt de mødre og fædre, som har begået lovovertrædelser, er der samtidig en større andel af fædre, som har fået en ubetinget frihedsstraf. Det gælder også, når den alvorligste lovovertrædelse er inden for samme område. Der er fx kun 22 pct. af mødre med en voldsforbrydelse som alvorligste lovovertrædelse, der har fået en ubetinget frihedsstraf. Den tilsvarende andel for fædre er som allerede nævnt 48 pct. Til gengæld er der en større andel af mødre, som har fået en betinget frihedsstraf.

Tabel 12.1.3. **Børn - fordelt på begge forældres alvorligste lovovertrædelse**

	Mor				I alt
	Straffelov	Færdsel	Særlov	Ingen	
	antal				
Far					
I alt	33 153	101 608	4 450	1 074 057	1 213 268
Straffelov ...	13 434	9 706	1 275	65 691	90 106
Færdsel	7 239	36 100	1 292	230 952	275 583
Særlov	658	1 857	294	14 920	17 729
Ingen	11 822	53 945	1 589	762 494	829 850

72.000 børn har to forældre, som har begået en lovovertrædelse ...

Af de 450.774 børn med enten en mor eller far, der har begået en lovovertrædelse, er der 16 pct., som har både en far og en mor, som har begået en lovovertrædelse. I næsten halvdelen af de tilfælde er en overtrædelse af færdselsloven den alvorligste lovovertrædelse for begge forældres vedkommende.

Tabel 12.1.4. **Børn - fordelt på begge forældres strengeste straf**

	Morens strengeste straf					I alt
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	Ingen	
	Ubetinget	Betinget				
	antal					
Fars strengeste straf						
I alt	2 857	8 621	122 581	5 152	1 074 057	1 213 268
Frihedsstraf						
Ubetinget ..	1 136	2 071	7 274	852	22 867	34 200
Betinget ...	287	1 259	4 731	513	20 563	27 353
Bøde	671	2 503	47 174	1 624	260 264	312 236
Andet	53	170	1 233	304	7869	9 629
Ingen	710	2 618	62 169	1 859	762 494	829 850

... for to ud af tre er bøde den strengeste straf for både mor og far

Der er i alt 71.855 børn, som både har en mor og en far, der har begået en lovovertrædelse. For næsten to ud af tre af de børn er en bødestraf den alvorligste form for straf, som både moren og faren har fået. Der er 1.136 børn, som har en mor og en far, der begge har fået en ubetinget frihedsstraf, mens 4.753 børn har en mor og en far, som begge har fået enten en ubetinget eller en betinget frihedsstraf. Det svarer til 0,4 pct. af alle børn.

Tabel 12.1.5. **Børn hvis forældre har fået en ubetinget frihedsstraf - fordelt på strafs varighed**

	Mors samlet varighed af straf					I alt
	Under 1 mdr.	1-6 mdr.	6-12 mdr.	Over 1 år	Ingen	
	antal					
Fars samlet varighed af straf						
I alt	1 123	860	212	366	1 210 707	1 213 268
Under 1 mdr.	54	38	7	11	8 413	8 523
1-6 mdr.	102	119	33	28	12 046	12 328
6-12 mdr.	31	48	14	20	3 101	3 214
Over 1 år	109	151	58	130	6 606	7 054
Ingen	827	504	100	177	1 180 541	1 182 149

7.054 børn har far, der har siddet i fængsel i mindst et år

I alt er der 7.054 børn med en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf af mindst 1 års varighed. Der er til sammenligning kun 366 børn med en mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf på 1 år eller mere. Når moren har fået en ubetinget frihedsstraf, har faren det meget ofte også. Blandt alle de 2.561 børn med en mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf, er der 37 pct., som også har en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf. Derimod er der kun 3 pct. med en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf, som også har en mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf.

Tabel 12.1.6. **Børn - fordelt på farens alvorligste lovovertrædelse og antal afgørelser**

	Afgørelser			I alt
	1	2-10	Over 10	
	antal			
I alt	213 470	162 738	7 210	383 418
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Vold	3	13	55	9
Sædelighed	1	2	4	1
Ejendom	7	21	32	14
Færdsel	81	62	9	72
Særlov	7	2	0	5

Over halvdelen af de dømte fædre har kun begået én lovovertrædelse

For de 383.418 børn med en far, der har fået én dom for en lovovertrædelse, er der for 56 pct. af børnene kun tale om, at faren har begået en enkelt overtrædelse, og den ene overtrædelse er i fire ud af fem tilfælde en overtrædelse af færdselsloven.

2 pct. har begået mindst 10 lovovertrædelser

Når barnets far har begået mere end en overtrædelse, stiger sandsynligheden for, at han har lavet alvorligere ting end at overtræde færdselsloven. Omkring 2 pct. af børnene har en far, der er dømt for mere end 10 lovovertrædelser, og i de tilfælde har lidt over halvdelen af børnene en far, som har begået en voldsforbrydelse. Kun for 9 pct. af disse børn er farens alvorligste forbrydelse en overtrædelse af færdselsloven.

Tabel 12.1.7. **Børn - fordelt på morens alvorligste lovovertrædelse og antal afgørelser**

	Afgørelser			I alt
	1	2-10	Over 10	
	antal			
I alt	108 805	29 757	649	139 211
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Vold	2	7	36	3
Sædelighed	0	0	1	0
Ejendom	16	36	63	21
Færdsel	78	55	1	73
Særlov	4	1	0	3

Tre ud af fire dømte mødre har kun begået én overtrædelse

For 78 pct. af børnene, der har en mor, som er dømt for én lovovertrædelse, har moren kun begået en lovovertrædelse. Ligesom blandt fædre er moren i de fleste tilfælde kun dømt for en overtrædelse af færdselsloven.

Når moren er dømt for mere end én overtrædelse, er hendes alvorligste overtrædelse oftere en volds- eller ejendomsforbrydelse. For den lille gruppe på 649 børn med en mor, som er dømt for mere end 10 overtrædelser, er ejendomsforbrydelse morens alvorligste form for kriminalitet i næsten to ud af tre tilfælde.

12.2 Børns familier når de har straffede forældre

Færre børn bor med begge forældre, når faren har begået alvorlig kriminalitet

Der er færre børn, der bor sammen med begge deres forældre, når faren eller moren er dømt for lovovertrædelse. Det gør sig især gældende, når der er tale om alvorligere former for kriminalitet som volds-, sædeligheds- eller ejendomsforbrydelser. Mens 79 pct. af børnene bor sammen med begge deres forældre, når deres far ikke er dømt for nogen lovovertrædelse, er der kun 27 pct., der bor med begge forældre, når faren er dømt for en voldsforbrydelse.

Tabel 12.2.1. **Børn - fordelt efter farens lovovertrædelse og bopælsfamilietype**

	Bopælsfamilie						I alt	I alt antal
	Ude-boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
I alt	17 102	883 758	186 139	89 282	24 415	12 572	1 213 268	
	pct.							
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Vold	8	27	40	19	4	2	100	33 117
Sædelighed ..	9	32	35	19	3	2	100	4 804
Ejendom	6	39	34	16	4	2	100	52 185
Færdsel	1	68	18	9	2	2	100	275 583
Særlov	2	65	21	9	3	1	100	17 729
Ingen	1	79	12	6	2	1	100	829 850

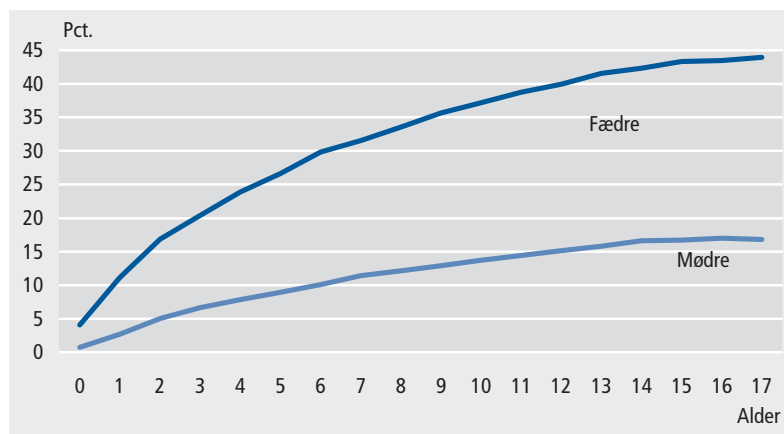
60 pct. af børnene med en voldsdømt far har en delt familie

Børn med en far, som har begået alvorlige lovovertrædelser, har oftere en delt familie. Blandt alle 33.117 børn, som har en far, der er dømt for en voldsforbrydelse, har 60 pct. af børnene således en delt familie, idet der er 19.767 af de 263.150 børn med delte familier, som har en far, der er dømt for en voldsforbrydelse. Der er til sammenligning kun 16 pct. af børnene, der har en delt familie, når faren ikke er dømt for nogen lovovertrædelse, mens 29 pct. har en delt familie, når faren har begået en overtrædelse af færdselsloven.

Tabel 12.2.2. **Børn - fordelt på farens lovovertrædelse og samværsfamilietype**

	Samværsfamilie				I alt	I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner		
I alt	16 949	12 888	148 862	84 451	263 150	
	pct.					
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Vold	5	3	68	24	100	19 767
Sædelighed ..	4	3	66	27	100	2 639
Ejendom	5	4	64	27	100	25 815
Færdsel	6	5	51	37	100	79 225
Særlov	6	4	64	26	100	5 270
Ingen	7	5	56	32	100	130 434

Figur 12.2.1. **Andel børn med henholdsvis fædre og mødre, der har begået lovovertrædelser - fordelt på barnets alder**

Flere ældre børn har forældre med lovovertrædelser

Det er klart, at jo ældre barnet er, desto større er risikoen for, at forælderen på et eller andet tidspunkt i barnets levetid har begået en lovovertrædelse. De ældre børn er derfor overrepræsenteret blandt de børn, der har forældre, som er dømt for en lovovertrædelse. Der er kun 11 pct. af de 1-årige børn, der har en far, som har begået en lovovertrædelse. Den tilsvarende andel er 42 pct. for 17-årige børn.

Sammenhæng mellem lovovertrædelser og familietype gælder for alle alderstrin

Også når man ser på børn på enkelte alderstrin, er der dog en sammenhæng mellem forældrenes kriminalitet og andelen af børn, der bor sammen med begge forældre. Blandt 14-årige er der 23 pct. af børnene hvis far har fået frihedsstraf, som bor sammen med begge forældre. Den tilsvarende andel er 62 pct., når faren har fået en bøde og 70 pct., når de 14-årige fædre ikke har begået nogen lovovertrædelser.

Tabel 12.2.3. **Børn - fordelt efter morens alvorligste lovovertrædelse og bopælsfamilie**

	Bopælsfamilie							I alt	I alt antal
	Ude boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt		
I alt	17 102	883 758	186 139	89 282	24 415	12 572	1 213 268		
	pct.								
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268	
Vold	22	16	37	11	8	5	100	4 444	
Sædelighed... ..	28	13	31	14	9	4	100	153	
Ejendom	10	36	33	12	6	3	100	28 556	
Færdsel	1	62	20	12	3	2	100	101 608	
Særlov	6	44	31	12	4	3	100	4 450	
Ingen	1	75	14	7	2	1	100	1 074 057	

Kun 16 pct. bor med begge forældre, når moren er dømt for vold ...

Der er en endnu klarere negativ sammenhæng mellem andelen af børn, der bor med begge forældre og morens kriminalitet. Er moren dømt for en voldsforbrydelse, er der kun 16 pct. af børnene, som bor sammen med begge forældre. Andelen er 75 pct., når moren ikke har begået kriminalitet.

Tabel 12.2.4. Børn - fordelt på morens lovovertrædelse og samværsfamilietype

	Samværsfamilie					I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
	antal					
I alt	16 949	12 888	148 862	84 451	263 150	
	pct.					
I alt	6	5	57	32	100	263 150
Vold	16	6	52	26	100	2 346
Sædelighed...	12	10	44	33	100	81
Ejendom	11	6	57	26	100	12 958
Færdsel	7	6	51	35	100	32 954
Særlov	9	6	57	28	100	1 829
Ingen	6	5	57	32	100	212 982

... men to ud af tre bor fortsat sammen med moderen

Selv om børn i mindre grad bor sammen med begge forældre, når moren har begået kriminalitet, bor børnene stadig sammen med moren i langt de fleste tilfælde. Det er faktisk kun blandt de 153 børn, som har en mor, der er dømt for en sædelighedsforbrydelse, at der er mindre end to tredjedele af børnene, som bor sammen med deres mor. For denne lille gruppe børn bor 58 pct. sammen med deres mor, og i mere end halvdelen af de tilfælde er det en enlig mor, barnet bor sammen med.

Blandt de 2.346 børn, som har en delt familie og en mor, som er dømt for en voldsforbrydelse, har de moren i samværsfamilien i 22 pct. af tilfældene. Af de 212.982 børn, som har en delt familie, hvor moren ikke har begået nogen lovovertrædelser er det kun 11 pct., der har moren i samværsfamilien.

Tabel 12.2.5. **Børn - fordelt efter farens strengeste straf og bopælsfamilietype**

	Bopælsfamilie							I alt antal
	Ude boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	17 102	883 758	186 139	89 282	24 415	12 572	1 213 268	
	pct.							
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
Frihedsstraf								
Ubetinget. . .	10	21	42	22	3	1	100	34 200
Betinget. . .	5	34	36	19	4	2	100	27 353
Bøde	1	67	19	9	3	2	100	312 236
Andet	3	49	30	11	4	2	100	9 629
Ingen	1	79	12	6	2	1	100	829 850

Kun hver femte bor med begge forældre, når faren har fået ubetinget frihedsstraf

Den strengeste straf er ubetinget frihedsstraf. Der er kun 21 pct. af børnene, der bor sammen med begge forældre, når faren har fået en ubetinget frihedsstraf. Den tilsvarende andel er 79 pct., når faren ikke har begået nogen lovovertrædelser.

Tabel 12.2.6. **Børn - fordelt på farens strengeste straf og samværsfamilietype**

	Samværsfamilie				I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	
I alt	16 949	12 888	148 862	84 451	263 150
	pct.				
I alt	6	5	57	32	100
Frihedsstraf					
Ubetinget. . .	4	3	70	23	100
Betinget. . .	5	4	64	27	100
Bøde	7	5	52	36	100
Andet	6	4	63	27	100
Ingen	7	5	56	32	100

Straffede fædre er oftere enlige

Blandt alle 263.150 børn med en samværsfamilie er der 57 pct., som har en enlig far i samværsfamilien, mens 32 pct. har en samværsfamilie med far og partner. Der er en tendens til, at faren i samværsfamilien oftere er enlig, når han har fået en frihedsstraf. Blandt de 20.925 børn, som har en delt familie og en far med en ubetinget frihedsstraf, er der fx 70 pct. af børnene, som har en enlig far som samværsfamilie, mens 23 pct. har far og partner.

Tabel 12.2.7. **Børn - fordelt efter morens strengeste straf og bopælsfamilietype**

	Bopælsfamilie							I alt antal
	Ude boende	Begge forældre	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	I alt	
I alt	17 102	883 758	186 139	89 282	24 415	12 572	1 213 268	
	antal							
I alt	1	73	15	7	2	1	100	1 213 268
	pct.							
Frihedsstraf								
Ubetinget ..	35	11	27	9	11	7	100	2 857
Betinget ..	15	22	36	14	8	4	100	8 621
Bøde	2	59	22	12	3	2	100	122 581
Andet	7	34	37	13	6	3	100	5 152
Ingen	1	75	14	7	2	1	100	1 074 057

En tredjedel er udeboende, når moderen har fået ubetinget frihedsstraf

Blandt de 2.857 børn med en mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf, er der kun 11 pct., der bor sammen med begge forældre, mens 35 pct. ikke bor sammen med nogen af forældrene. Når moren ikke har begået nogen lovovertrædelser, bor 75 pct. af børnene sammen med begge forældre.

Flere mødre får betinget end ubetinget frihedsstraf

Mens der er flere børn, som har en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf end en betinget, er det omvendt blandt børnenes mødre. Her er der næsten tre gange så mange børn med en mor, der har fået en betinget frihedsstraf som en ubetinget. Blandt de børn med en mor, der har fået en betinget frihedsstraf, er det lidt under hver fjerde, som bor sammen med begge forældre.

Tabel 12.2.8. **Børn - fordelt på morens strengeste straf og samværsfamilietype**

	Samværsfamilie				I alt antal
	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	
I alt	16 949	12 888	148 862	84 451	263 150
	antal				
I alt	6	5	57	32	100
	pct.				263 150
Frihedsstraf					
Ubetinget ...	24	11	45	20	100
Betinget ...	13	9	51	28	100
Bøde	8	6	53	33	100
Andet	10	5	59	26	100
Ingen	6	5	57	32	100

Blandt børn, der har en delt familie og en mor med en ubetinget frihedsstraf, er samværsfamilien enlig mor eller mor og partner i 35 pct. af

tilfældene. Det er en andel, som er næsten tre gange så høj som for børn med delt familie, hvor moren ikke er blevet straffet.

12.3 Uddannelsesniveau for straffede forældre

Fædre med alvorlige straffe er ofte lavt uddannede

Forældre, som er blevet straffet for lovovertrædelser, er meget ofte lavt uddannede. Det gælder i særlig høj grad for dem, der har fået ubetingede eller betingede frihedsstraffe. Blandt de børn med en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf, har faren i to ud af tre tilfælde ikke afsluttet nogen erhvervsuddannelse. Når farens strengeste straf er en bøde, er det kun en tredjedel, som ikke har nogen erhvervsuddannelse.

Tabel 12.3.1. **Børn - fordelt på farens strengeste straf og farens uddannelsesniveau**

	Farens uddannelsesniveau					I alt	I alt antal
	Grundskole	Gymnasial	Erhvervsfaglig	MVU	LVU		
	antal						
I alt	303 492	67 125	574 010	134 198	134 443	1 213 268	
	pct.						
I alt	25	6	47	11	11	100	1 213 268
Frihedsstraf							
Ubetinget	63	3	30	2	1	100	34 200
Betinget . .	51	4	40	4	2	100	27 353
Bøde	27	6	50	9	8	100	312 236
Andet	39	7	42	7	5	100	9 629
Ingen	22	6	47	12	13	100	829 850

Sammenhængen mellem lavt uddannelsesniveau og de strengeste straffe gælder i endnu højere grad for mødre end for fædre. Blandt børn med en mor, der har fået en ubetinget frihedsstraf, er der 74 pct., som har en mor uden erhvervsuddannelse.

Tabel 12.3.2. **Børn - fordelt på morens strengeste straf og morens uddannelsesniveau**

	Morens uddannelsesniveau					I alt	I alt antal
	Grundskole	Gymnasial	Erhvervsfaglig	MVU	LVU		
	antal						
I alt	86 060	485 171	254 238	111 662	276 137	1 213 268	
	pct.						
I alt	23	7	40	21	9	100	1 213 268
Frihedsstraf							
Ubetinget . .	70	4	21	3	1	100	2 857
Betinget . . .	61	4	28	5	1	100	8 621
Bøde	26	7	41	19	7	100	122 581
Andet	53	6	30	8	3	100	5 152
Ingen	22	7	40	21	10	100	1 074 057

Få forældre med en videregående uddannelse har fået frihedsstraf

Forældre med videregående uddannelser udgør en meget lille andel af de forældre, som har fået ubetingede eller betingede frihedsstraffe. Når den straffede far eller mor har en uddannelse, er der i langt de fleste tilfælde tale om en erhvervsfaglig uddannelse.

12.4 Herkomst for straffede forældre

Større andel fædre med lovovertrædelser blandt indvandrere og efterkommere

Blandt 69 pct. af de børn, der har en far med dansk oprindelse, har faren ikke begået nogen lovovertrædelse. De tilsvarende andele er 60 pct. og 57 pct., når faren er henholdsvis indvandrer og efterkommere. Fædre, der har anden oprindelse end dansk, har altså i lidt højere grad begået lovovertrædelser end fædre med dansk oprindelse.

Tabel 12.4.1.

Børn - fordelt på farens strengeste straf og farens oprindelse

	Farens oprindelse				I alt	I alt antal
	Dansk	Indvandrer	Efterkommer	Uoplyst		
	antal					
I alt	1 039 698	146 821	5 422	21 327	1 213 268	
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	1 213 268
Frihedsstraf						
Ubetinget...	3	5	7	0	3	34 200
Betinget...	2	4	4	0	2	27 353
Bøde	26	29	31	0	26	312 236
Andet	1	2	1	0	1	9 629
Ingen	69	60	57	100	68	829 850

Meget få efterkommerforældre

Blandt børn med en far, der er efterkommer, har 7 pct. en far, der har fået en ubetinget frihedsstraf. Denne andel er mere end dobbelt så høj som for børn med en far med dansk oprindelse, og andelen er også højere end for børn med en far, der er indvandrer. Det er imidlertid kun 0,5 pct. af børnene i Danmark, som har en far, der er efterkommer. Fædre, der er efterkommere udgør derfor en meget lille del af alle fædre, som har fået en ubetinget frihedsstraf.

Tabel 12.4.2. **Børn - fordelt på morens strengeste straf og morens oprindelse**

	Morens oprindelse					I alt antal
	Dansk	Indvandrere	Efterkommer	Uoplyst	I alt	
	antal					
I alt	1 057 938	145 174	6 806	3 350	1 213 268	
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	1 213 268
Frihedsstraf						
Ubetingset . . .	0	0	0	0	0	2 857
Betinget . . .	1	1	1	0	1	8 621
Bøde	10	9	11	0	10	122 581
Andet	0	1	1	0	0	5 152
Ingen	88	89	87	100	89	1 074 057

Indvandrermodre begår ikke flere lovovertrædelser end mødre med dansk oprindelse

I modsætning til fædrene, der ikke har dansk oprindelse, har mødre, som er indvandrere eller efterkommere, ikke begået flere lovovertrædelser end mødre med dansk oprindelse. Der er 11 pct. af børnene med en mor, som har begået en lovovertrædelse, når moren har dansk oprindelse. Andelen er også 11 pct., når moren er indvandrer og 12 pct., når hun er efterkommer.

12.5 Straffede forældre i forskellige landsdele

Børn i Vest- og Sydsjælland har oftest fædre med lovovertrædelse

Det er i Vest- og Sydsjælland samt Østsjælland, at andelen af børn med straffede forældre er højest, mens de laveste andele findes på Bornholm og i København by. I Vest- og Sydsjælland er der 63 pct. af børnene, som har en far, der ikke er blevet straffet. Dvs. 37 pct. af børnene har en far, som er blevet dømt for en lovovertrædelse. I København by er andelen kun 29 pct.

Lav andel i København kan skyldes alderssammensætning

I København by er børn generelt yngre end i resten af landet. Fx er 23 pct. af alle børn i København by under 3 år. På landsplan er andelen 15 pct. At børn overordnet set er yngre i København by kan være en medvirkende årsag til, at færre børn i København by har forældre, der har begået lovovertrædelser i løbet af deres børns liv.

Også flest med ubetinget frihedsstraf i Vest- og Sydsjælland

Det er også i Vest- og Sydsjælland, at den største andel af børn har en far, der har fået en betinget eller ubetinget frihedsstraf. Mens andelen for hele landet er 5 pct., har 7 pct. af børnene i Vest- og Sydsjælland en far, der har fået en ubetinget eller betinget frihedsstraf.

Tabel 12.5.1. **Børn - fordelt på farens strengeste straf og landsdel**

	Farens strengeste straf						I alt antal
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	Ingen	I alt	
	Ubetinget	Betinget					
I alt	34 200	27 353	312 236	9 629	829 850	1 213 268	
	pct.						
I alt	3	2	26	1	68	100	1 213 268
København by	3	2	23	1	71	100	112 803
Københavns omegn	3	2	27	1	67	100	114 336
Nordsjælland	2	2	28	1	67	100	108 008
Bornholm	3	2	21	1	73	100	8 835
Østsjælland	2	2	29	1	66	100	56 496
Vest- og Sydsjælland	4	3	29	1	63	100	128 332
Fyn	3	2	26	1	68	100	105 442
Syddjælland	3	2	24	1	70	100	165 639
Østjylland	3	2	24	1	71	100	183 727
Vestjylland	2	2	26	1	69	100	101 393
Nordjylland	3	2	25	1	69	100	128 257

*Samme regionale
mønster blandt
børns mødre*

Blandt mødrene er det også i Vest- og Sydsjælland samt Østsjælland, at den største andel børn findes, som har en mor, der er blevet straffet for lovovertrædelser. I Vest- og Sydsjælland er andelen højest. Her har 14 pct. af børnene en mor, der er dømt for en lovovertrædelse. I København by er andelen lavest med 9 pct.

Andelen af børn med mødre, som har fået en betinget eller ubetinget frihedsstraf, ligger i alle elleve landsdele på omkring 1 pct.

Tabel 12.5.2. **Børn - fordelt på morens strengeste straf og landsdel**

	Morens strengeste straf					
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	Ingen	I alt
	Ubetinget	Betinget				
antal						
I alt	2 857	8 621	122 581	5 152	1 074 057	1 213 268
pct.						
I alt	0	1	10	0	89	100 1 213 268
Byen København .	0	1	7	1	91	100 112 803
Københavns omegn	0	1	9	1	90	100 114 336
Nordsjælland	0	1	12	0	87	100 108 008
Bornholm	0	1	9	0	89	100 8 835
Østsjælland	0	1	12	0	87	100 56 496
Vest- og Sydsjælland	0	1	13	0	86	100 128 332
Fyn	0	1	12	0	87	100 105 442
Syddjælland	0	1	10	0	89	100 165 639
Østjylland	0	1	9	0	90	100 183 727
Vestjylland	0	1	11	0	89	100 101 393
Nordjylland	0	1	10	0	89	100 128 257

12.6 15-17-åriges egne lovovertrædelser

10.964 børn i alderen 15-17 år er dømt for lovovertrædelse ...

Der er i alt 10.964 af de 15-17-årige børn, som selv er blevet dømt for en lovovertrædelse. Det svarer til 5,5 pct. af alle 15-17-årige børn. Blandt de dømte 15-17-årige er ejendomsforbrydelser og overtrædelser af færdselsloven de mest udbredte former for kriminalitet. De omfatter henholdsvis 43 og 34 pct. af 15-17-åriges kriminalitet.

Tabel 12.6.1. **15-17-åriges lovovertrædelser og straf**

	Barnets strengeste straf					
	Frihedsstraf		Bøde	Andet	Ingen	I alt
	Ubetinget	Betinget				
antal						
Lovovertrædelser						
I alt	362	1 549	7 880	1 173	188 688	199 652
Vold	209	1 003	276	338	-	1 826
Sædelighed	11	40	38	44	-	133
Ejendom ..	142	497	3 263	768	-	4 670
Færdsel ...	-	4	3 726	10	-	3 740
Særlov	-	5	577	13	-	595
Ingen	-	-	-	-	188 688	188 688

... heraf har 362 fået ubetinget frihedsstraf

Der er i alt 362 i alderen 15-17 år, som har fået en ubetinget frihedsstraf, mens 1.549 har fået en betinget frihedsstraf. Ligesom for forældre er bødestraf den mest anvendte form for straf blandt de dømte 15-17-årige. Det er især volds- eller sædelighedsforbrydelser, som giver ube-

tinget eller betinget frihedsstraf. Der er blandt de 15-17-årige, der er dømt for en sædelighedsforbrydelse også en høj andel, som har fået en anden form for straf. I disse tilfælde vil der typisk være tale om en behandlingsdom.

15-17-årige lovovertrædere har oftere forældre, der er dømt for lovovertrædelser

Der er i alt 2.000 af de 15-17-årige med lovovertrædelser, som har en far, der har fået en frihedsstraf. De 15-17-årige med lovovertrædelser udgør 5,5 pct. af alle 15-17-årige. Når faren har fået en frihedsstraf, er der 12,3 pct. af de unge, som selv har begået en lovovertrædelse. Der er altså væsentlig flere af de 15-17-årige med en far, der har fået en frihedsstraf, som selv begår lovovertrædelser.

Tabel 12.6.2. 15-17-årige - fordelt på farens strengeste straf og egne lovovertrædelser

	15-17-årige med lovovertrædelser	Alle 15-17-årige	Andel af 15-17-årige med lovovertrædelser
	antal		pct.
Fars strengeste straf			
I alt	10 964	199 652	5,5
Frihedsstraf	2 000	16 230	12,3
Bøde	4 094	68 963	5,9
Andet	143	1 820	7,9
Ingen	4 727	112 639	4,2

Også blandt 15-17-årige med en far, hvis strengeste straf er en bøde eller andet, er 15-17-årige med lovovertrædelser overrepræsenteret. Til gengæld er andelen af 15-17-årige med lovovertrædelser kun 4,2 pct. blandt 15-17-årige, hvis faren ikke er blevet dømt for nogen lovovertrædelse.

Tabel 12.6.3. 15-17-årige - fordelt på morens strengeste straf og egne lovovertrædelser

	15-17-årige med lovovertrædelser	Alle 15-17-årige	Andel af 15-17-årige med lovovertrædelser
	antal		pct.
Mors strengeste straf			
I alt	10 964	199 652	5,5
Frihedsstraf	547	3 529	15,5
Bøde	2 067	28 840	7,2
Andet	147	1 221	12,0
Ingen	8 203	166 062	4,9

Der er 547 af 10.964 15-17-årige med en lovovertrædelse, som har en mor, der har fået en frihedsstraf. Når moren har fået en frihedsstraf, er der 15,5 pct. af de 15-17-årige, som selv har begået en lovovertrædelse. Det tyder på, at en mors frihedsstraf påvirker børnene mere end en fars frihedsstraf.

Temapublikationer fra Danmarks Statistik

- 2008 Turisme - Regionalt, nationalt og internationalt
154 sider, 155 kr., TemaPubl 2008:1
- 2007 Sundhed og uddannelse. Ny metode i nationalregnskabet
54 sider, 55 kr., TemaPubl 2007:1
- 2006 Det nye demografiske danmarkskort
52 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:4
- Videre fra grundskolen - de unges uddannelse
42 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:3
- Forskning og udvikling - nationalregnskabsmæssigt sattellitregnskab,
1990-2003.
53 sider, 164 kr., TemaPubl 2006:2
- Dansk erhvervsliv i internationalt perspektiv.
45 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:1
- 2005 Dødelighed og erhverv 1996-2000, Udk. 2005. 65 sider. 126 kr.
Familie og arbejdsliv. Udk. 2005. 34 sider, 74 kr.
Vielser og skilsmisser - børn i skilsmisser. Udk. 2005. 59 sider, 126 kr.
Privatøkonomi og uddannelse. Udk. 2005. 54 sider. 126 kr.
Overgang til efterløn. Udk. 2005. 52 sider. 126 kr.
Videre i uddannelsessystemet - fra de gymnasiale uddannelser. Udk. 2005.
45 sider. 126 kr.
Produktivitetsudviklingen i Danmark 1966-2003. Udk. 2005.
129 sider. 240 kr.
StatisTics. Udk. 2005. 23 sider. Gratis.
- 2004 Befolkningens uddannelsesniveau. Udk. 2004. 47 sider. 122 kr.
De nyuddannede og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 55 sider. 122 kr.
De ældre og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 25 sider. 72 kr.
Indvandrere og arbejdsmarkedet. Udk. 2004. 61 sider. 122 kr.
Køn og arbejdsliv. Udk. 2004. 45 sider. 122 kr.
Produktivitetsudviklingen i Danmark 1988-2000. Udk. 2004.
71 sider. 193 kr.
Vandmiljøet. Udk. 2004. 42 sider. 115 kr.
- 2003 Danske virksomheders samarbejde 2003. Udk. 2004. 43 sider. 122 kr.
Helbredsproblemer og arbejdsliv. Udk. 2003. 19 sider. 50 kr.

Læs nærmere omtale og bestil publikationerne på
www.dst.dk/boghandel,
tlf. 39 17 30 20 eller publsalg@dst.dk